This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

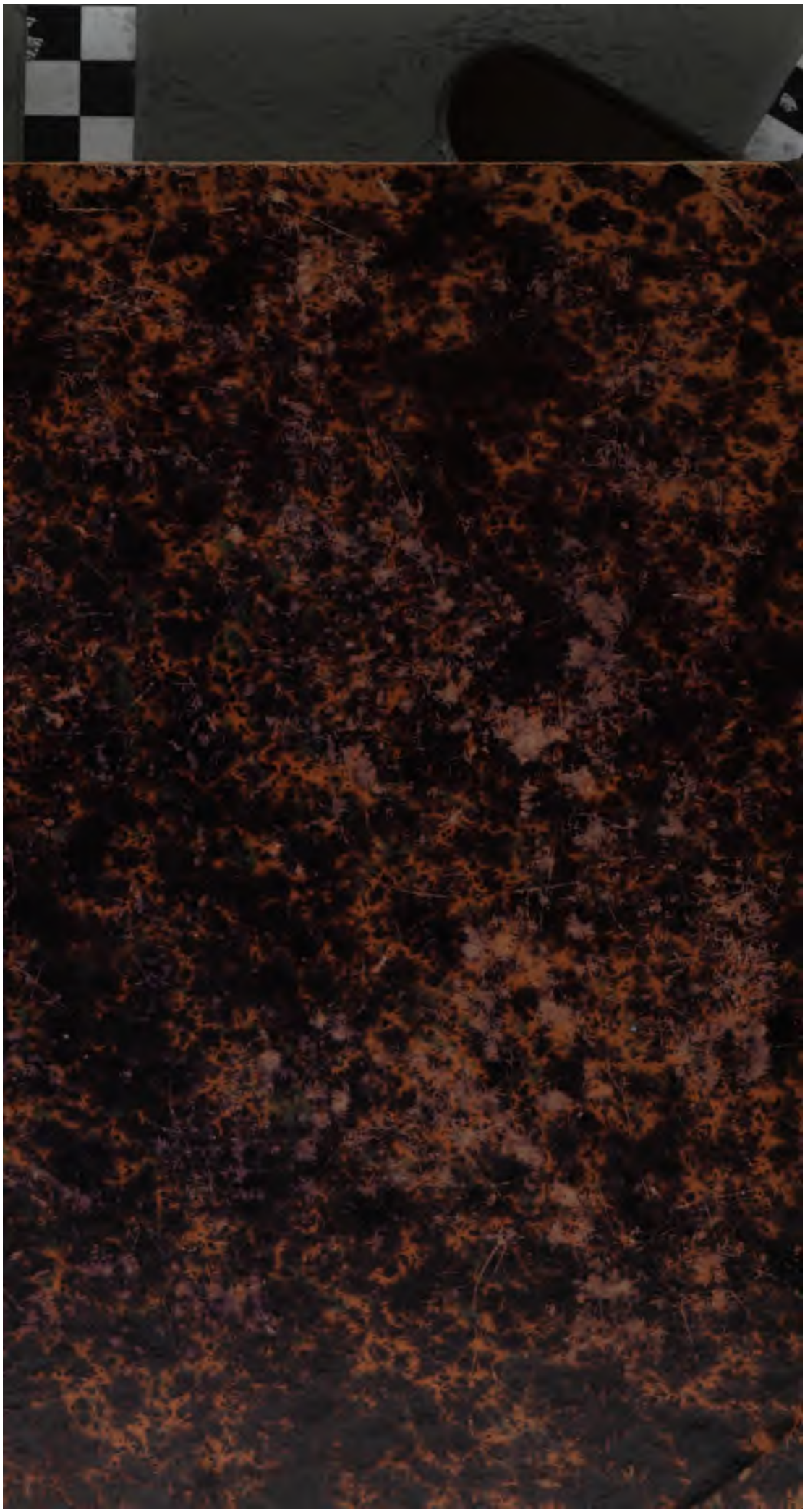

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

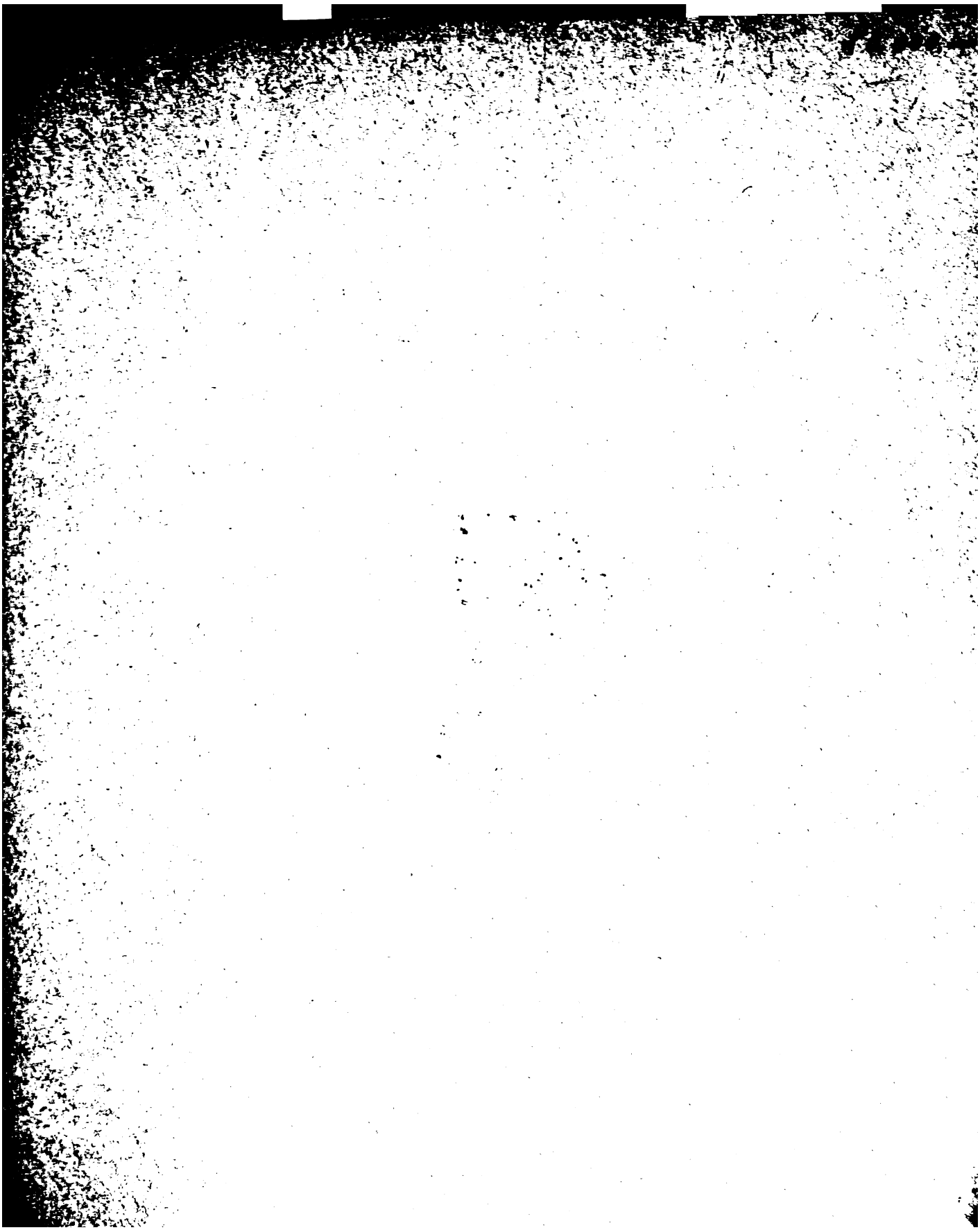

Zbornik zakona i uredaba štampar
БИБЛИОТЕКА
КАСАЦИОНОГ СУДА
ББр. 266/1912 (Инв. Бр. _____)

СБОРНИКЪ
ЗАКОНА' и УРЕДБА',
и
УРЕДБЕНЫ' УКАЗА',
изданы'
У КНЯЖЕСТВУ СРБІИ.

(Одъ почетка до конца 1858. године.)

XI.

У БѢОГРАДУ.
У ПРАВИТЕЛСТВЕНОЙ КНЬИГОПЕЧАТНЬИ.
1858.

JIN
9641
.A1
S27
1858
v.11

GH/STACKS
EXCHANGE
SERB. NATL. LIB.
8-31-88
495-7416
Vol. 11+12

ХРОНОЛОГИЧНЫЙ САДРЖАЙ

XI-те ЧАСТИ СБОРНИКА ЗАКОНА', УРЕДБА' И УРЕДБЕНЫ' ПРАВИЛА'.

Текућій број	Месецъ и датумъ	№. акта.	П Р Е Д М Е Т Ъ.	Страна.
	1858.			
1.	Јануара 20.	В. №. 61.	Рѣш. коимъ є истолкована 3-ћа точка Закона одъ 25. Маія 1855 год. В. № 552, о приманю природѣены Срба у правителствену службу.	1
2.	„ 24.	В. №. 89.	Рѣш. коимъ се опредѣлява, да се и за оне облигаціе, кое Попечителство Финансіе и Фондъ Удовичкій, даваюћи новце подъ интересъ, дужницима издаю, по єданъ цванц. одъ комада наплаћує	3
3.	„ 25.	В. №. 105. I. С. №. 1669. I.	Законъ, коимъ се уводи у животъ Устроєніе Касац. Суда, Устроєнія Апелаціоны судова као и измена у Устроєнію Окружны судова и поступку судейскомъ за граћанске парнице прописаномъ	4
4.	„ 25.	В. №. 105. II. С. №. 1669. II.	Устроєніе Касац. Суда, Устроєніе Апелац Судова, и учинѣне измене у Устроєнію Окружны судова, и поступку судейскомъ за граћанске парнице прописаномъ	7
5.	„ 25.	В. №. 106. С. №. 1668.	Уредба коіомъ се у Уредби о таксама судейскимъ одъ 4. Юлія 1857. год. В. № 1005. С. № 931. (Сб. X. 41.) подъ А. и Б. ставлѣна опредѣленя другима заменую	43
6.	Фебр. 6.	В. №. 112. С. №. 1483.	Рѣш. коимъ се рѣш. одъ 14 Марта 1847. год. В. № 379 распространява у томъ смислу, да се одъ оны лица, коя се у затвору налазе а нигди ништа одъ имања немаю, данакъ за оно полгодіе ненаплаћує, за кое се у време купленя данка у затвору нађу	45
7.	„ 6.	В. №. 124. С. №. 84.	Рѣш. коимъ се Ђумруцима у дужность поставля, да у време, кадъ ледъ на Сави и Дунаву стане, путъ преко леда праве, и одъ людій и стоке по нѣму прелазеће половину скеларине наплаћую	46

Текућій број.	Месецъ и датумъ	№. акта.	П Р Е Д М Е Т Ъ.	Страна.
	1858.			
8.	Фебр. 15.	В. № 141. / С. № 89.	Уредба о періодичномъ повышаваню и регулираню плате Професора, Лицея, Семинаріе, Гимназіе и Полугимназія. Њоме се заменюю Уредбе одъ 20. Окт. 1851. год. В. № 926. / С. № 892. и 29. Нов. 1852 В. № 911. / С. № 72. и высоч. рѣшеніе одъ 22. Дек. 1854. год К. В. № 1167. / С. № 1058. кое све гласе о Професорима	47
9.	„ 22.	В. № 195.	Рѣшеніе, коимъ се објаснява Уредба одъ 22. Марта 1855. год. В. № 314. / С. № 308. нарочито 1-ва точка исте, да се заустављанѣ плате и додатка, и то половина одъ обадвога, односи на све додатке падшегъ подъ Судъ Чиновника	51
10.	Марта 3.	В. № 241.	Рѣшеніе, да за убудуће обштине одъ нагонице за жировницу наплаћую по 1. грошъ чар. одъ комада свиня, место досаданѣ 32. паре чар., и да одъ тога 30. пара иду у касу обштинску, а 10. пара кметовима	52
11.	„ 7.	В. № 254.	Рѣшеніе, коимъ се прописую правила Судовима, како имаю поступати, кадъ ко поведе съ обштиномъ парницу о каквомъ комаду землѣ, а тако и у смотреню преноса и обтереѣиваня заватина; коя правила иду на то, да бы се предупредила злоупотребленя са заватинама .	53
12.	„ 8.	В. № 268.	Рѣшеніе коимъ се опредѣлюю таксе за сеченѣ дрва, дирека, граће, пруѣа, врлика и т д. у правителственимъ суватима, лежећимъ у Окружію Подринскомъ	54
13.	„ 15.	К. В. № 317. / С. № 237.	Додатакъ къ шумской Уредби одъ 26. Юнія 1857. год. № К. В. 954. / С. К. 825. или допунителна и објаснителна правила къ истой	56
14.	„ 15.	В. № 316. / С. № 230.	Уредба о пріиманю Татара и Постиљона у редъ, правителствены Чиновника	63
15.	Априла 7.	В. № 410.	Рѣшеніе, коимъ се такса за ношенѣ еспапа при ћумруку Београдскомъ одъ 20 пара, као што е рѣшеніемъ одъ 8. Марта 1858. год. опредѣлено, повышуе на 30 пара одъ сваке центе	64
16.	„ 17.	В. № 417.	Рѣшеніе, коимъ се §. 414. Граѣ. Зак. објаснява тако, да удовица има закону хипотеку на посмртно иманѣ своегъ мужа, — у смотреню своегъ удовичкогъ уживаня, — и да га не мора	

Текућій брой.	Месецъ и датумъ.	№ акта.	ПРЕДМЕТЪ.	Страна.
	1858.		спрамъ мужевлѣвы пунолѣтны наслѣдника интабулаціомъ осигуравати	65
17.	Априла 17.	В. № 461. / С. № 334.	Уредба, коіомъ се прописую правила, одъ когъ се дана рачуна почетакъ робіє, заточенія и затвора лицама на кою одъ тій казній осуђенымъ	66
18.	„ 18.	В. № 467. / С. № 346.	Уредба, коіомъ се прописую правила о грађеню, оправляню, дограђиваню и заграђиваню срески' кућа'	68
19.	„ 18.	В. № 468.	Рѣшеніє, коимъ се прописує, да се кодъ наши' Пошта' одсадъ место $2^1/_2$ по $3^1/_2$ гр. чар. одъ коня на сатъ наплаћує.	70
20.	„ 19.	В. № 474. / С. № 294.	Уредба, коіомъ се одређує терминъ, до когъ се давшій оставку Чиновникъ може пріявити, оћели улагати у Фондъ или неће; као допуна къ §. 20. Уредбе о пенціи Удовица' и сирочадій Чиновника'	71
21.	„ 21.	В. № 495.	Указъ Попечителству Просвештенія, коимъ се у оделеню Гимназіє Београдске поредъ постоєћа два разреда іоштъ 3-ћій и 4-тый установляваю, као и два професорска званія за исте разреде	73
22.	Мая 3.	В. № 574. / С. № 484.	Законъ, коимъ се допуняваю и изменюю неке точке Устроєнія Совѣта одъ 27. Апр. 1839. год. К. В. № 1508. / С. № 384.	74
23.	„ 3.	В. № 542. / С № 574.	Законъ, коимъ се меня 22. точка Устроєнія Княж. Канцел. одъ 29. Мая 1839. год. К. В. № 1325. / С. № 579.	82
24.	„ 10.	В. № 574. / С. № 464.	Уредба, коіомъ се укида 16. точка Устроєнія Окр. Судова одъ 26. Януара 1840. (Зб. I. 182.); 6. и 7. точка закона за крађе и поаре одъ 26. Мая 1847. (Зб. IV. 22.), и друга точка разделька ж. у §. 33. Уредбе одъ 18. Мая 1850 (Зб. V. 187.)	83
25.	Юнія 5.	В. № 690. / С. № 589.	Уредба, коіомъ се установлява обштество Аугсбуржкогъ вѣроисповѣданія у Београду . .	85
26.	„ 13.	В. № 724.	Рѣшеніє Попечителству Внутр. Дѣла', да оно може уступати приватнымъ людма право подизаня меана на правител. земльи при пограничнымъ санитетскимъ надлежателствама . . .	87
27.	„ ~~13~~ 23	В. № 791. / С. № 720.	Уредба о даваню новаца у заямъ подъ интересъ изъ правит. касе, Фонда Школскогъ и Фонда за Удовице и Сирочадь умрлы' Чиновника'	88

Текући број	Месецъ и датумъ	№ акта	ПРЕДМЕТЪ	Страна
	1858.			
28.	Юлія 17.	В. № 890. / С. № 828.	Уредба о правлѣню Буџета	98
29.	Авг. 27.	В. № 1033.	Рѣшеніе у смотреню извршиваня смртне казни надъ осуђенима на ову казнь	104
30.	„ 28.	В. № 1037. / С. № 1047.	Додатакъ къ Уредби о пописиваню данакъ плаћаюћи' глава' одъ 8. Марта 1850. год. (Зб. V 95.) како ће, сирѣчь страни, у србско грађанство ступивши таковый плаћати	105
31.	Септ. 9.	В. № 1074.	Указъ Попечителству Внутр. Дѣла', да се у Тополику исподъ Шабца іоштъ єданъ „марвеный“ вашаръ и то 9. Окт. сваке год. држи, и да како овай, тако и онай о ђурђеву дне траје 5 дана	106
32.	„ 15.	В. № 1102. I. II. / С. № 1161. I. II.	Устроєніе Главне Контроле и спроводна расположеня къ истоме	107 и
33.	„ 27.	В. № 1179.	Рѣшеніе, да се Уредба одъ 23. Юнія 1858. год. В. № 791. и на даванѣ новаца подъ интересъ изъ установити се имаюћегъ Фонда Учительскогъ и свештеничкогъ однесе	110 / 138
34.	„ 30.	В. № 1190.	Рѣшеніе, по комъ се неће наплаћивати добошарина одъ обштина. Додатакъ къ рѣшенію одъ 24. Септ. 1846	138
35.	Авг. 4.	В. № 953	Рѣшеніе, коимъ се регулира такса аренде за Савско-Дунавскій риболовъ	139
36.	Окт. 15.	В. № 1263.	Рѣшеніе, коимъ се у нечему преиначава предидуће рѣшеніе одъ 4. Августа В. № 953. у смотреню таксе за аренду Савско-Дунавскогъ риболова	141
37.	„ 20.	В. № 1286.	Рѣшеніе, коимъ се смисао точке 2.) §. 700. Судейскогъ Поступка одъ 21. Окт. 1853. В. №1025 доводи у сагласіе са §. 69. истогъ поступка . .	144
38.	„ 20.	В. № 1292. / С. № 1343.	Додатакъ къ тарифама монета одъ 31. Авг. и 30. Септ. 1855. год. (Зб. VIII. 77. и 89.) у комъ се опредѣлява цена новымъ аустр. новцима . .	145
39.	„ 22.	В. № 1299.	Рѣшеніе, да обштине варошке, кадъ имъ у комъ разреду основны' школа треба Помоћникъ учителю, или новъ Учитель за новъ разредъ, такове прекобройне помоћнике и учителѣ собственымъ прирезомъ издржаваю	147
40.	„ 28.	В. № 1330. / С. № 1403.	Законъ о Народной Скупштини	148
41.	„ 31.	В. № 1342.	Рѣшеніе, како ће се казнити они, кои тућу стварь навалично затаје, кадъ є нађу или иначе до нѣ дођу, и ако ова стварь вреди преко 200 гр. чарш.	159

Текућій број	Месецъ и датумъ.	№ акта.	ПРЕДМЕТЪ,	Страна.
	1858.			
42.	Нов. 1.	В. № 1383.	Рѣшеніе, о премештаю Чиновника, безъ разрѣшенія одъ дужности подъ Судъ датогъ, и преместити се мораюћегъ. Овимъ се рѣшеніемъ променює и редакція I-ве точке 1-вогъ одѣлка и 2-ге точке Уредбе одъ 22. Марта 1855. год. В. № 314. / С. № 308.	160
43.	„ 4.	В. № 1383.	Рѣшеніе, коимъ се за найнижій степенъ званія опредѣлява званіе одъ 150 тал. систематичне плате	162
44.	„ 12.	В. № 1388.	Рѣшеніе, да и приватни люди и дружтва могу подиѣи Типографіе и Литографіе	163
45.	Дек. 3.	В. № 1502.	Рѣшеніе, да се умрломъ Чиновнику даје плата и за онай данъ, у кои є преминуо	165
46.	„ 11.	№ 57.	Прокламація Народ. Скупштине, коіомъ се явля сбаченѣ княза Александра и воспоставлѣнѣ Нѣгове Свѣт. Княза Милоша	165
47.	„ 12.	№ 66.	Прокламація Нар. скупштине, коіомъ се обявлює властима, да є скупштина повѣрила княж. власть до даласка Княза Милоша Привр. Правленію	167
48.	„ 13.	№ 1.	Прокламація Привр. Правленія, где явля, како се примило вр'овне власти	169
49.	„ 20.	№ 25. / С. № 1623.	Уредба о пренашаню депозита у Начальничества Окружна	170
50.	„ 31.	№ 43. / С. № 1668.	Устровніе Окружны' пупилски' Старателства	172
			Поправка у X-ой и XI-ой части Зборника.	195

Свима Попечительствама.

Попечительство Внутреньи Дѣла подъ 17. Декембра пр. год. П. № 5816. доставило в Совѣту, како в законом одъ 25. Мая 1855. год. В. № 552. нарочито точкомъ другомъ истога прописано, да природеный Србинъ неможе быти примљенъ ни у контрактуалну ни у привремену, ни у дѣйствителну правительствену службу безъ предварителногъ одобреня Могъ и Совѣта, а ніе после казано ни у той ни у другой коіой Уредби, како ће се поступати са онима, кои су у служби Правительственой были, па было пре или после поменутогъ горе закона, или у слѣдству поднешене оставке, или истеченія контракта съ Правительством заключеногъ, изъ службе изступили, а после се опетъ за исту пріяве: дал' се т. в. и на ньи односи наведена точка оногъ закона, или они, своевольно службу оставивши, качество Чиновничества нису изгубили, те због тога, по мнѣнію реченогъ Попечительства оном пропису и неподлеже.

Требуюћи о томе толкованя, Попечительство в Внутреньи Дѣла' поднело тай предметъ Совѣту на рѣшеніе.

Почемъ в у 3-ой точки поменутогъ закона изрекомъ казано, да они природени Срби, кои су по истоме у контрактуалну или привремену службу примљени, могу за дѣйствителну службу представљени и примљени быти, безъ да се зато мора далѣ одобренѣ искати; то одтуда слѣдув, да они, почемъ су вдном по одобреню Законодавне Власти право получили, да могу Србски Чиновницы быти, ступаю у сва политична права други' уроѣены' србски' граѣана', и по томе, изступаюћи изъ службе, негубе то свое вдномъ прибављено право, него долазе у редъ други' уроѣены' србски' граѣана', кои нису Чиновницы, и тако самъ Я сагласно са мнѣніемъ Совѣта одъ 16. о. м. № 1653. одъ пр. год. нашао,

да се смысао поменутогъ закона има разумети тако: да сви они прирођени Срби, кои су вданпутъ по одобреню Законодавне власти у контрактуалной или привременой служби Србскогъ Правительства были, а потомъ изъ кои му драго узрока изъ нѣ изступили, пакъ се доцніе за такову опетъ пріяве, могу како у контрактуалну и привремену, тако и у дѣйствителну службу примлѣни быти, ако они само притяжаваю друга качества, коя се за полученѣ званія захтеваю, безъ да в нуждно искати одъ Совѣта о томе одобренѣ.

Ово се исто има однети и на оне прирођене Србе, кои су пре изданія поменутогъ закона у контрактуалной или привременой служби Србскогъ Правительства были и изъ нѣ изступили по томе, што ограниченѣ, ков се поменутымъ закономъ подусловлява, неможе ньи лишити оны, подъ старимъ закономъ стечены права' и благодѣянія'.

Толкованѣ ово саобштавамъ настовѣнимъ Попочительству Н. ради нѣговогъ надлежногъ употребленія.

В. № 61.

20. Януара 1858 год.

У Беогуаду.

Александеръ Карађорђевићъ, с. р.

Попечителству Финансіе.

Попечительство Финансіе подъ 4. т. м. П. № 29. доставило е Совѣту, како е Моимъ рѣшеніемъ одъ 14. Мая 1855. В. № 521. наређено, да се одъ сваке печатане облигаціе, по коима се дужницима Фонда школскогъ новци подъ интересъ издаю, наплаћуе по 1. цв. таксе, каква се такса и при Окружнимъ Судовима на оне облигаціе наплаћуе, на кое се новци изъ пупиларны касса' подъ интересъ издаю по раніемъ опредѣленію. Овакве исте облигаціе наоде се, вели, и при Правительственой касси и оной Удовичкогъ Фонда, кое се о трошку Правительственомъ набавляю, и займопримцима на попуняванѣ даю, и при новомъ займу и при мѣняню облигація, кое се чини зато, да бы све облигаціе дужника' овы касса' еднообразне быле, али да за овакове печатане облигаціе при Правителственой касси и Фонда удовичкогъ досадъ ніе никаква такса наплаћивана.

Држећи Попечительство да е умѣстно и праведно трошакъ на набавку оваквы печатаны облигація' касси Правителственой накнадити и одъ оны дужника, кои изъ исте кассе и оне Удовичкогъ Фонда новце подъ интересъ узимаю, молило е Совѣтъ за рѣшеніе, по коме бы и оно, за печатане у речи стоеће облигаціе, и при новомъ займу и при промѣни облигація' по 1. цв. таксе за Правительствену кассу наплаћивати могло.

Предложенѣ ово Попечительства Финансіе сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 21. т. м. № 24. одобравамъ и Попечительству Финансіе на надлежно употребленіе саобштавамъ.

В. № 89.
24 Януара 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

К. В. № 105. I.
С. № 1669 I.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРЬСКІЙ,

СА СОГЛАСІЕМЪ СОВѢТА

Како в сада Врховный и Кассаціонный Судъ у чисто Кассаціонный преобраћенъ, и према томе Устровніе Аппеллаціонногъ Суда новымъ заменѣно; далѣ, како су тымъ поводомъ неке измене у Устровнію Окружны Судова и у Поступку Судейскомъ за граћанске парнице прописаномъ учинѣне, то да бы се одтуда, было у парницама граћанскимъ было предметима кривичнымъ, а тако и неспорнымъ, за судове и лица очекуюћа одъ овы правду и правицу, породити се могућа замешателства избегла, нашлисмо за нуждно слѣдуюћа опредѣленія, коя ће и вдныма и другима за праваць служити, поставити:

§. 1.

Како Устровніе Кассаціонногъ Суда и Аппеллаціонны Судова, тако и учинѣне измене у Устровнію Окружны Судова и у парничномъ Поступку Судейскомъ, сходно постовћой Уредби одъ 23-гъ Новембра 1850. В. № 1548. добыяю обвезателну силу по истеченію вдногъ месеца дана одъ дана, кадъ ій Князъ подпише.

§. 2.

Са ступанѣмъ у животъ како Устровнія Кассаціонногъ Суда и Устровнія Аппеллаціонны Судова, тако и изменѣны правила у Устровнію Окружны Судова и у парничномъ Поступку Судейскомъ, имаю се Устровніе Врховногъ и Кассаціонногъ Суда и Устровніе Аппеллаціонногъ Суда, као и изменѣна правила у Устровнію

Окружны' Судова' и парничномъ Поступку Судейскомъ за укинута сматрати.

§. 3

У свыма спорнымъ и неспорнымъ дѣлима, као и у кривичнымъ предметима, кои бы се одъ дана ступленя у животъ овы Закона' кодъ земальски' Судова' одпочели, поступаће се у свему у дѣлима кривичнимъ по горньимъ прописима Устровнія Кассаціонногъ Суда, Устровнія Аппеллаціонны Судова и по изменѣнымъ правилама Устровнія Окружны Судова; а у дѣлима спорнымъ и неспорнымъ и по прописима Устронія Кассаціонногъ Суда и Устровнія Аппеллаціонны Судова, и увдно по гореизложенымъ правилама парничногъ Поступка Судейскогъ, коима су истога правила доякошня заменѣна. Но

§. 4.

Тужбе у спорнымъ предметима, ков бы првостепенымъ Судовима пре ступленя у животъ овы' Закона поднешене быле, изслѣдиће и рѣшити исти Судови на основу пређашнѣга свога круга дѣланя, и ако имъ такове по овымъ новымъ опредѣленіяма у кругъ суђеня небы спадале.

§. 5.

Наредбе выши Судова по повраћенымъ грађанскимъ предметима нижимъ Судовима на основу пређашньи Закона' одпуштене, остаю у своіой сили.

§. 6.

Съ Аппеллатама на Аппеллаціонный и на Врховый и Кассаціонный Судъ и съ рекурсима на ове Судове управлѣнымъ, као и са уништительнымъ жалбама на Врховный и Кассаціонный Судъ, ако су та правна средства преће изявлѣна, него што буду гореизложени Закони у животъ ступили, поступиће се у свему по пређашньимъ у томъ смотренію постоявшимъ правилама. На послѣдку

§ 7.

И с' обновлѣнѣмъ рока или рочишта, или и саме парнице, ако су и ова средства пре, него што буду ови закони у животъ ступили, кодъ Судова захтевана, иматѣе се по досадашньимъ у томъ смотренію постоявшимъ прописима поступити.

§. 8.

Са пресудама и рѣшеніяма кривичнымъ, коя бы изречена или противу ньи жалба изявлѣна была пре ступленя у животъ овы новы закона, поступиће се по старымъ законымъ правилама, а са доцніе донешенымъ, имаће се по новимъ законима у свему поступити.

Што се пакъ рѣшенія судейски тиче, коя бы пре обвезателности овы закона донешена была тако, да се окривлѣный изъ слободе бранити има, такова су одма извршителна.

Наредбе пакъ выши Судова нижима пређе одпуштене, остаю у своіой сили.

25. Януара 1858.

У Бѣограду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ**, с. р.

Князъ Србскій.

За Председателя.
Членъ Совѣта, Полковникъ.
Кавалѣръ.
(М. П.) Єфремъ Ненадовићъ, с. р.

Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностранны' Дѣла', Полковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Марковићъ, с. р.

I-ый *Секретарь Совѣта,*
Райко І. Лешянинъ, с. р.

К. В. № 105. II.
С. № 1669. II.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Желећи досадъ постоявшій начинъ суд опроизводства, како у спорнымъ и неспорнымъ, тако и у кривичнымъ предметима, уколико є могуће скратити, а да се ипакъ тиме никоме неправда неучини, нашлисмо се побуђенымъ дояко постоявшій врховный и Кассаціонный Судъ у чисто *Кассаціонный Судъ* преобратити, а слѣдствено томе и *Аппеллаціонне Судове* найвишимъ у земльи судовима за суђенѣ поставити, па према свему томе и нужне *измене* како *у Устровнію Окружны Судова*, тако и у *у Поступку Судейскомъ*, за грађанске парнице прописаномъ, учинити; на кои конацъ

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРДѢЛЮЄМО СЛѢДУЮЋЕ:

I.
УСТРОЄНІЄ КАССАЦІОННОГЪ СУДА.

§. 1.

Надъ свымъ судовима, како првостепенимъ тако и аппеллаціонымъ, постои у Србіи єданъ *Кассаціонный* Судъ.

I. ОПРЕДѢЛЕНІЄ КАССАЦІОННОГЪ СУДА.

§. 2.

Главно є опредѣленіе Кассаціонногъ Суда старати се: да се прописани у земльи како формални тако и матеріялни закони, у спорнымъ и неспорнимъ као и у кривичнымъ предметима, кодъ

судова земальски, єднообразно и у правомъ смислу наблюдаваю и употребляваю.

§. 3.

Кассаціонный судъ и самъ строго наблюдаваюћи закона правила, коя су за извршиванѣ правице прописана, дѣйствоваће по своме кругу *сасвимъ независно одъ сваке друге власти*, и само ће у случаима, кои су у § 5. Устроенія Попечительства Правосудія изложени, одъ овога, па и то само у толико, у колико то настоећемъ Устроенію нѣговомъ небы было противно, зависити.

§. 4.

Кассаціонный Судъ дѣйствуе у мѣсту Централногъ Правленія.

II. САСТАВЪ КАССАЦІОННОГЪ СУДА.

§. 5.

Кассаціонный судъ састои се изъ єдногъ Предсѣдателя, єдногъ Подпредсѣдателя и осамъ Членова са два Секретара, и осталогъ нижегъ канцеларійскогъ персонала.

§. 6.

Ова лица наименоваће Князъ Указомъ на представленѣ Попечительства Правосудія.

Предсѣдатель, подпредсѣдатель и членови мораю имати качества Уставомъ изискуема за судіе аппеллаціонногъ Суда.

§. 7.

Овако наименована лица полажу на званіе свое прописану заклетву.

§. 8.

Титула Кассаціонногъ Суда есть „Высокославный Кассаціонный Судъ“

§. 9.

Кассаціонный Судъ има собственый печатъ съ грбомъ србскимъ и надписомъ унаоколо. „Кассаціонный Судъ Княжества Србіе.“

III. КРУГЪ ДѢЯТЕЛНОСТИ И ПОСТУПАНѢ КАССАЦІОННОГЪ СУДА.

§. 10.

У кругъ дѣятелности Кассаціонногъ Суда спада, у случаима закономъ прописанима, уништавати коначне пресуде и рѣшенія, како по спорнымъ и неспорнымъ, тако и по кривичнымъ предметима донешена.

§. 11.

У коима ће случаима, Кассаціонный Судъ, пресуде и рѣшенія по *спорнымъ предметима* донешена, уништавати, и како ће далѣ са истима поступати, опредѣлено в у Глави XVI. Поступка Судейскогъ за грађанске парнице прописаногъ.

§. 12.

Овы исты опредѣленія придржават' ће се Кассаціонный Судъ у случаима уништеня и при *неспорнымъ* грађанскимъ предметима дотле, докле Поступакъ ванпарничный не изађе.

§. 13.

Што се тиче *кривичны предмета*, Кассаціонный ће Судъ мѣрутимъ, докле поступакъ кривичный неизиђе, само у онымъ случаима пресуде Судова уништавати, где бы примѣтіо: да предметъ по постовећимъ прописима ніе изслѣђенъ, ил' да пресуда ніе по закону изречена.

У оваквымъ истимъ случаима уништаваће Кассаціонный Судъ и рѣшенія првостепенымъ Судомъ по кривичнымъ предметима изречена, и то само она, коя по § 13. Устровнія Окружны' Судова, разсматраню Кассаціонногъ Суда подлеже.

§. 14.

Ков ће пресуде у кривичнымъ предметима изречене Кассаціонномъ Суду по званичной дужности, ков пакъ у слѣдству жалбе долазити, изложено е одъ части у Устровнію Аппеллаціонны Судова, а одъ части у Устровнію Окружны' Судова', као што е далѣ Устровнівмъ Окружны' Судова' и то опредѣлено, коя ће му рѣшенія и како долазити.

§. 15.

Ако Кассаціонный Судъ у кривичномъ предмету нађе, да овай ніе по постовѣнимъ прописима изслѣђенъ, или да ніе по закону пресуђенъ, онъ ће пресуду или рѣшеніе уништити, и у првомъ случаю, ако е уништена пресуда Аппеллаціонногъ Суда, повратит' ће кривичный предметъ овоме, кои ће у томе по §. 12. Устровнія своегъ поступити, а ако е уништена пресуда или рѣшеніе првостепеногъ Суда, то ће Кассаціонный Судъ тай предметъ овоме на изслѣдованіе, сходно постовѣнимъ прописима и на ново пресуђенѣ повратити; а у другомъ случаю, послат' ће предметъ Кассаціонный Судъ дотичномъ коначномъ Суду, да га овай наново закону сходно рѣши.

§. 16.

И у кривичнимъ предметима, ако Кассаціонный Судъ пресуду коначногъ Суда, изъ узрока' у предидућемъ §. 15. наведены' уништи, коначный Судъ, ако побуђеня Кассаціонногъ Суда усвои, изрећиће према овыма нову пресуду, и съ таковомъ као и са осталымъ своимъ пресудама поступити.

Неусвои ли пакъ такова, може онъ при уништеной пресуди остати. Али у овакомъ случаю коначный Судъ неће другу свою пресуду окривлѣнику саобштавати, него ће такову одма Кассаціонномъ Суду на разсмотреніе поднети, па ако Кассаціонный Судъ ову другу пресуду, за снажну прогласи, то ће коначный Судъ

са ньомъ поступити онако, као што в за овакове коначне пресуде обште прописано.

Но ако Кассаціонный Судъ пресуду коначногъ Суда ипакъ уништи, то ће коначный Судъ дужанъ быти садъ по овымъ вторичнымъ примѣтбама Кассаціонногъ Суда поступити.

Но примѣтбе Кассаціонногъ Суда учинѣне, у кривичнымъ предметима, противу рѣшенія Судейски, коя бы по устровнію окружны' Судова' нѣму на разсмотреніе долазила, одма су за онай Судъ, коме су учинѣне, обвезателне.

§. 17.

Ако Кассаціонный Судъ нађе, да в кривичный предметъ сходно постовѣчимъ прописима изслѣђенъ и по закону пресуђенъ, онъ ће дотичну пресуду или рѣшеніе за снажно прогласити, и кривичный предметъ дотичномъ првостепеномъ Суду повратити ради извршеня пресуде или рѣшенія. Но ако бы пресудомъ кривацъ на смртну казнь, или на више одъ петъ година затвора или робіе, ил' заточенія, ил' на шибу вечу одъ 6. пута на место, ил' на лишеніе чина и званія, ил' на низврженіе на нижій степенъ осуђенъ быо, Касаціонный ће Судъ, прогласивши пресуду за снажну, предметъ кривичный путемъ Попечителства Правосудія спровести Князу ради сходногъ помилованія осуђеника, придодавши томъ приликомъ извѣстію своме, коимъ реченый предметъ спроводи, такође и обстоятелства, ако бы каковы было, коя бы заслуживала призрѣнія за помилованіе. Оваковый Княземъ разсмотреный предметъ спроводи само Попечителство Правосудія дотичномъ првостепеномъ Суду ради извршеня пресуде у смыслу княжескогъ рѣшенія.

§. 18.

Осимъ предизложеногъ дѣланя Кассаціонногъ Суда по спорнымъ и неспорнымъ као и по кривичнымъ предметима, у кругъ

дѣятелности нѣгове спада такође рѣшавати *пытаня о надлежности при сукобу*, кои бы се сбогъ такове породіо:

а.) између самы судова грађански;

б.) између судова Грађански и Полицайны и између Грађански и Воены; или између Полицайны и Воены Судова.

Овакова пытаня о надлежности при появившемъ се сукобу, предлагаће онай Судъ, кои рѣшеніе таквогъ пытаня потребуе, и то непосредствено Кассаціонномъ Суду, кои ће опетъ свое о томъ донешено рѣшеніе саобштавати ономъ Суду, кои е за надлежанъ проглашенъ; но ако пытанѣ о надлежности ніе овай, но другій Судъ предложіо, то ће и овай Кассаціонный Судъ о учинѣномъ му предлогу и послѣдовавшемъ рѣшенію само извѣстити.

Кадъ бы се догодило, да рѣшеніе оваквогъ пытаня потребуе Военый Судъ, то ће се онъ обратити Попечителству Внутреньи' Дѣла', а ово Попечителству Правосудія, кое ће онда доставити стварь Кассаціонномъ Суду на рѣшеніе.

Кадгодъ Кассаціонный Судъ има извѣстити Военый Судъ о повлѣдовавшемъ рѣшенію свр' пытаня о сукобу каквомъ, онъ ће то доставити Попечителству Правосудія, а ово преко Попечителства Внутреньи Дѣла Военомъ Суду.

§. 19.

Кассаціонный Судъ моћи ће се у случаю, ако бы кои Судъ у каквомъ предмету подъ нибудъ каквимъ законымъ видомъ у суђеню препятствованъ быо, на место истога Суда, по изятію, кое бы дотично лице учинило, другій истогъ степена Судъ, но свагда у колико е могуће препятствованомъ најближій, опредѣлити.

Изятіе пакъ таково чинити се има у почетку како парнице грађанске, тако и изслѣдованія дѣла кривичногъ, ако су обстоятелства и узроцы, сбогъ кои бы лице изятіе чинити принуђено было, овоме познати, а ако бы му такова поздніе до знаня дошла, моћиће оно за 8. дана, одъ кадъ в за ньи дознало изятіе учинити само са поднешенымъ доказателствомъ, или ако таквогъ небы имало, подношаемъ заклетве, да за ньи пре тогъ времена дознавало ніе.

Изятіе се подноси ономъ Суду, противъ кога в оно управлѣно, и овай в дужанъ на то, ако предметъ іоштъ рѣшіо ніе одъ дѣйствованя далѣгъ престати, и пытанѣ: да ли ће онъ по таковомъ изятію противъ нѣга учинѣномъ и далѣ моћи по предмету дѣйствовати? поднети заедно съ актама Кассаціонномъ Суду на рѣшеніе. Но ако бы међутимъ Судъ стварь рѣшіо, лице ков бы изятіе противъ Суда чинило, моћиће таково и у уништителной жалби на Кассаціонный Судъ учинити подъ условіемъ, ако бы само изятіе исто противъ оногъ Суда управлѣно было кои в предметъ коначно рѣшіо, а и лице бы горньимъ начиномъ доказивало, да дотле за обстоятелства и узроке, сбогъ кои изятіе чини, познати и ово учинити пре ніе могло.

Ово правнло неограничава Попечителство Правосудія у томе, да оно за чиновнике, кои бы изступленіе у дужности учинили, и збогъ тога ил' подъ Судъ доћи имали ради пресуђеня самогъ изступленія, ил' само Суду предати се имали, да за штету проузроковану одговараю, по своемъ благонахођеню, кои Судъ опредѣлити може; осимъ ако бы доцніе гореизложеный случай наступіо, у комъ ће такође горнѣ правило важити.

§. 20.

Далѣ, Кассаціонный ће Судъ дужанъ быти Попечителству Правосудія, на овога поискаванѣ, свое мнѣніе о каквомъ закону

давати, а моћи ће и самъ у случаю, ако при употребляваню закона примѣти у овыма какву оскудость, несходность или неясность, обратити се Попечителству Правосудія ради издѣйствованя одъ законодавне власти, нуждногъ изданія, исправленія ил' обясненія закона.

Кассаціонный Судъ и онда ће се обратити Попечителству Правосудія поради издѣйствованя кодъ законодавне власти нуждногъ обясненія у случаю, кадъ бы Кассаціонный Судъ добыо одъ Попечителства Правосудія предписаніе или наставленіе таково, за кое бы налазіо, да се са постоећимъ законима не слаже, и кое као таково употребити и *по нѣму поступити небы* могао.

IV. ПАЧИНЪ ВНУТРЕНЋЕГЪ ДѢЙСТВОВАНЯ КАССАЦІОННОГЪ СУДА.

§. 21.

Кассаціонный Судъ по правилу дѣйствуе у два Одѣленія.

§. 22.

У свакомъ одѣленію засѣдаваю поредъ Предсѣдателя, или Подпредсѣдателя четири Члена са еднымъ Секретаромъ ил' овога местозаступникомъ.

§. 23.

Ако бы у комъ одѣленію Предсѣдатель или Подпредсѣдатель препятствованъ быо, то ће и едногъ и другогъ найстаріи Членъ заступити.

§. 24.

Судія Суда Кассаціонногъ, кои бы сбогъ личны одношенія у каквомъ предмету интересиранъ быо, неће моћи у рѣшаваню участвовати. Ели пакъ тай случай, Судъ ће свакадъ, было да

уздржанѣ одъ суђења захтева дотична страна, или Судія или самъ Судъ, рѣшенiемъ опредѣлити.

§. 25.

Предмети, кои ће Кассаціонный Судъ прегледати, предузимаће се онымъ редомъ, као што су и дошли, изузимаюћи оне, кои се по постовећимъ особенымъ правилама предходително предузимати и рѣшавати имаю.

§. 26.

Предмете ради рѣшенія читат'ће и обяснявати Секретаръ или овога местозаступникъ, кои ће и протоколъ засѣданія водити.

§. 27.

При предлаганю рѣшаемогъ предмета, мораю се сва акта, на рѣшаемый предметъ, вештественно односећа се, по целомъ пространству прочитати.

§. 28.

Кассаціонный Судъ рѣшава по вишеству гласова, кои ће Предсѣдатель починюћи одъ наймлађегъ Члена прикупляти. При еднакомъ числу гласова, она страна рѣшава, на коіой е Предсѣдатель.

§. 29.

За пуноважно засѣданіе Одѣленія изискуе се найманѣ три Члена и Предсѣдатель, подъ коимъ именомъ разумева се не само Подпредсѣдатель, него у одсутствію едногъ или другогъ и найстарій Членъ Суда.

§. 30.

У особитимъ случаима, кои ће се ниже изложити, држаће

Кассаціонный Судъ и обштa засѣданія, у коима ће поредъ Предсѣдателя и Подпресѣдателя и сви осамъ Членова засѣдавати.

§. 31.

За пуноважно засѣданіе обште, изискую се најманѣ 6. Членова и єданъ предсѣдатель.

§. 32.

У случаю препятствія Предсѣдателя заступаће га у обштемъ засѣданію Подпредсѣдатель, а у случаю препятствія и овогъ, заступаће га најстарій Членъ Суда.

§. 33.

У обштемъ засѣданію предузимаће се и рѣшавати предмети:

а., они, у коима бы Судъ, кога є пресуда Кассаціоннымъ Судомъ єданпутъ уништена была, инакъ при првой пресуди остао.

б., они, кои су у §. §. 18. 19. и 20. изложени.

в., они, у коима се између членова єдногъ одѣленія прописна вишина гласова небы могла постићи, сбогъ разногласногъ толкованя закона;

г., они, кои бы држанѣ обштегъ засѣданія сбогъ тога изискивали, што се примѣтило, да су ньима подобни предмети у одѣленіяма разногласно рѣшавани.

§. 34.

Заключенія Кассаціонногъ Суда заводиће се у протоколъ, кои ће подписати Предсѣдатель и сви у рѣшаваню участвовавши Членови, као и переводитель. А ако бы при рѣшаваню ков одъ рѣшаваюћи лица своє мнѣніе одвоило, то ће се и ово одвоєно мнѣніе у протоколъ засѣданія уписати.

§. 35.

Дѣянія Кассаціонногъ Суда, изилазиће подъ подписомъ онога, кои в при рѣшаваню предсѣдавао, а противподписиваће Секретаръ, или овога местозаступникъ.

§. 36.

Ако в предметъ рѣшенъ у обштемъ засѣданію, то ће се на нѣму ставити „изъ обштегъ засѣданія Кассаціонногъ Суда“; а ако в предметъ рѣшенъ у Одѣленію ставляће се „Изъ I-гъ или II-гъ Одѣленія Кассаціонногъ Суда.“

§. 37.

Заключенія своя издаваће Кассаціонный Судъ у виду предписанія, и осимъ обичне преписке и предложенія, носиће она свагда слѣдуюћій насловъ; „У име Нѣгове Свѣтлости Княза Србскогъ Н. Н. Кассаціонный Судъ расмотривши и т. д.

§. 38.

Кассаціонный Судъ дужанъ ће быти Попечительству Правосудія по постовћемъ пропису извѣстіе о своме дѣланю изъ обштегъ засѣданія подносити.

V. НАРОЧИТА ПРАВА И ДУЖНОСТИ ПРЕДСѢДАТЕЛЯ И СЕКРЕТАРА.

§. 39.

Предсѣдатель ће делити послове равномѣрно за оба одѣленія, и мотриће, да се како у засѣданію обштемъ, тако и у Одѣленію, у коме онъ буде предсѣдавао, прописаный редъ наблюдава, као што ће ово право и Подпредсѣдателю у одѣленію, у коме онъ предсѣдавао буде, припадати.

§. 40.

Ако бы єданъ одъ Судія недостаяо, те сбогъ тога одѣленіе ков небы могло пуноважно засѣданіе по § 29. држати, то ће

присутствующа три Судіе свакадъ рѣшеніемъ, кое ће они подписати и къ актама приключити, опредѣлити, да єданъ одъ Секретара, кои бы већъ имао године Уставомъ изискуєме за Судіе Апшеллаціонногъ Суда, при рѣшаваню заступити оногъ єдногъ недостаюћегъ Судію.

§. 41.

Предсѣдатель ће Членове и Секретаре по одѣленіяма разређивати, и свакогъ полгодія по два Члена изъ єдногъ Одѣленія у друго премештати.

§. 42.

Онъ ће и данъ, кадъ ће се обште засѣданіе држати, опредѣлявати и заказивати.

§. 43.

Онъ има право, кадъ за добро нађе, и у єдномъ и у другомъ одѣленію предсѣдавати, у комъ случаю, нѣга ће у одѣленію, оставшемъ безъ Предсѣдателя, Подпредсѣдатель заступити. Нѣму ће се такође, на поискаванѣ, протоколъ заключенія и оногъ одѣленія, у комъ онъ ніе предсѣдавао, ради прегледа подносити.

§. 44.

Осимъ тога, Предсѣдатель ће при свршетку сваке године подносити Попечителству Правосудія о целомъ персоналу Кондуитный листъ.

§. 45.

Ова нарочита права и дужности, у случаю препятствія Предсѣдателя припадаю Подпредсѣдателю, а у случаю препятствія и овогъ найстаріемъ Члену Кассаціонногъ Суда.

§. 46.

Оба Секретара участвую у засѣданіяма као Дѣловодители

и израђую заключенія. У обштимъ пакъ засѣданіяма участвую обадва, но старій акта подписуе.

Свакій Секретаръ управля дѣлима, коя у одѣленіе нѣгово спадаю, имаюћи канцеларискій персоналъ на расположеню. Обште пакъ надзиранје надъ одправлянѣмъ дѣла' канцеларійскій, припада старіемъ Секретару. И зато ће онъ дужанъ быти мотрити, да се сви послови канцеларійски' точно и уредно воде, и да се какавъ непоредакъ при Протоколу, Архиви, Регистратури и Експедицін недогоди. Онъ има такође Канцеларійскій персоналъ, на точно извршенѣ дужности опоминяти, и .свако злоупотребленѣ одкланяти. У препятствованю Старіегъ заступа овога млађій Секретаръ.

II.

УСТРОЕНІЕ АППЕЛЛАЦІОННЫ' СУДОВА'.

§. 1.

За сву Србію постое два Аппеллаціонна, као другостепена и найвыша Суда за суђенѣ.

§. 2.

Оба ова Суда дѣйствую за садъ у месту Централногъ Правленія.

§. 3.

Кои одъ првостепены Судова подъ кои Аппеллаціонный Судъ подпада, опредѣлено е особенымъ закономъ.

§. 4.

Свакій Аппеллаціонный Судъ састои се изъ едногъ Предсѣдателя, четири Члена, едногъ Секретара и потребногъ нижегъ канцеларійскогъ персонала.

§. 5.

Предсѣдатель и Членови Аппеллаціонногъ Суда, мораю имати-

прописана Уставомъ качества, и бираюсе између людіи одъ закона, кои су служили у Судейской струцы.

§. 6.

Судіе и остале Званичнике Аппеллаціонногъ Суда, поставля Князъ на представленѣ Попечителства Правосудія.

§. 7.

Свакій Званичникъ овога Суда полаже на званіе свое прописану заклетву.

§. 8.

Судъ Аппеллаціонный расматраће у другомъ и последнѣмъ степену само оне предмете, было спорне ил' неспорне ил' пакъ кривичне, кои су найпре кодъ првостепены Судова' испытани и рѣшени были.

§. 9.

У коима ће пакъ случаима *спорни* предмети расматраню Аппеллаціонногъ Суда подлежати, и како ће овай далѣ съ ньима поступати, опредѣлено е у глави XVI. Поступка Судейскогъ за грађанске парнице прописаногъ.

§. 10.

За *неспорне* предмете, кои ће расматраню Аппеллаціонногъ Суда подлежати, постое особена правила, коя се овде у толико само изменяваю, што ће и по таковымъ предметима Аппеллаціонни Судови у другомъ и последнѣмъ степену судити. (§ 8.)

§. 11.

Што се тиче *кривичны предмета*, кои ће Аппеллаціоннимъ Судовима на расмотреніе долазити, одъ овы ће засада само они разсматраню исты Судова подлежати, у коима бы кривцы пр-

востепенымъ Судомъ осуђени были на казнь, коя по § 29. Устровнія првостепены' Судова', кругъ власти ньіове превазилази.

§. 12.

При разсматраню кривичны предмета, Аппеллаціонный ће Судъ поглавито на то пазити, да ли в предметъ кодъ Суда првостепеногъ уредно и достаточно изслђенъ ил' не? па ако у томе какавъ недостатакъ примђти, онъ ће у томъ случаю кривичный предметъ Суду првостепеномъ повратити съ упутствівмъ, да га овай уредніе и достаточніе изслђди. Ал' у овомъ случаю првостепеный Судъ неће наново пресуду изрицати, него ће кривичный предметъ заедно са дослђењівмъ своимъ Суду Аппеллаціонномъ поднети, да га овай према подпуномъ изслђдованію у последнђмъ степену рђши.

§. 13.

Но ако Аппеллаціонный Судъ приразсматраню кривичногъ предмета нађе, да в таковый уредно и достаточно изслђенъ, то ће онъ таковый по доказателствама и закону пресудити, и тако пресуду првостепеногъ Суда ил' одобрити ил' преиначити.

§. 14.

Ако Аппеллаціонный Судъ пресудомъ своіомъ кривца на смртну казнь, ил' на више одъ петъ година затвора, робіе ил' заточенія', ил' на шибу већу одъ 6. пута на место, ил' на лишеніе чина ил' званія, ил' напослђдку на низврженіе на нижій степенъ осуди, то ће онъ кривичный предметъ, пре него пресуду свою извршити даде, Кассаціонномъ Суду, и то по званичной дужности, на разсмотреніе поднети; у противномъ пакъ случаю повратиће кривичный предметъ Суду првостепеномъ, да овай съ пресудомъ Аппелаціонногъ Суда онако поступи, као што му в и за нђгове пресуде, ков кругъ власти нђгове непревазилазе, у § 29. Устровнія Окружны' Судова' прописано.

§. 15.

Пресуда Аппеллаціонногъ Суда, коіомъ се окривлѣный као невинъ ослобоѣава, неће подлежати разсматраню Кассаціонногъ Суда.

§. 16.

Аппеллаціонный Судъ чиниће заключенія у подпуномъ засѣданію, по вышеству гласова, кое ће Предсѣдатель починюћи одъ наймлаѣегъ Члена прикупляти. При равно поделѣнымъ мнѣніяма, поступиће се као што е у § 14. Устроенія Окружны' Судова прописано.

§. 17.

Но у кривичнымъ предметима, ако се гласови на више одъ два мнѣнія подѣле тако, да савршене већине нема, онда ће Предсѣдатель іошъ єдномъ гласове покупити, па ако се и овымъ начиномъ недокучи савршена већина, онда ће односителна већина предметъ рѣшити, а ако и ове небы было сбогъ тога што бы Предсѣдатель самъ трећегъ мнѣнія быо, а гласови остали Членова' два подєднака мнѣнія сочинявали, онда ће одъ ова два мнѣнія оно предметъ рѣшити, кое е за кривца блажіе.

§. 18.

Аппеллаціонный Судъ заводиће пресуде свое у протоколъ заключенія, кои ће подписати како Предсѣдатель и Членови участвовавши у рѣшаваню дотичны предмета, тако и перводитель.

§. 19.

Ако бы ко одъ Членова одвоіо свое мнѣніе, то ће се и ово у протоколъ заключенія завести, а равногласникъ нѣговъ надлежнымъ актама присаюзити.

§. 20.

Судія Суда Аппеллаціонногъ, кои бы сбогъ личны одношенія у каквомъ предмету интересиранъ быо, неће моћи у рѣшаваню участвовати.

Ели пакъ тай случай, Судъ ће свакадъ, было да уздржанѣ одъ суђеня зактева самъ Судъ или дотична страна, или да га предлаже самъ Судія, рѣшити у пресуди, коіомъ пресуђув самый предметъ.

§. 21.

За подпуно засѣданіе Аппеллаціонногъ Суда, изискувсе осимъ Предсѣдателя или нѣговогъ у званію заступника, найманѣ іоштъ три Члена.

§. 22.

Налоге и упутствія, коя бы Попечителство Правосудія по § 5. Устроенія своіъ издавало, *у колико такова у кругъ Кассаціонногъ Суда небы засецала*, примат'ће и Аппеллаціонни Судови одъ истогъ Попечителства, и нѣму ће у томъ смотренію и одговарати.

§. 23.

У засѣданіяма ће прво место заузимати Предсѣдатель, кои и дѣла Суда руководи, печатъ овога храни, и мотри, да се прописаный поредакъ у свему наблюдава.

§. 24.

Ако бы єданъ одъ Судія недостаяо, те сбогъ тога Аппеллаціонный Судъ небы могао пуноважно засѣданіе по § 21. држати, то ће присутствуюћа три Судіе свакадъ рѣшеніемъ, кое ће они подписати и къ актама приключити, опредѣлити, да Секретаръ,

ако бы већъ имао године Уставомъ изискуеме за судіе Аппелаціонногъ Суда, при рѣшаваню заступи оногъ єдногъ недостаюћегъ Судію.

§. 25.

Предсѣдатель подноси Попечительству Правосудія кондуите Званичника Суда, точно и совѣстно назначивши: способность, точность и ревность у извршиваню дужности, као и владанѣ свакогъ одъ ньи.

§. 26.

Кадъ є Предсѣдателя званіе упразнѣно, ил' кадъ Предсѣдатель одъ дужности своє изостане, нѣга у овой заступа поставлѣнѣмъ найстарій Членъ.

§. 27.

Секретаръ Суда Аппеллаціонногъ управля писменымъ дѣлима и одговара за исправность ньіову, пакъ зато є и онъ непосредственый руководитель и надзиратель свега канцеларійскогъ персонала.

III.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У УСТРОЄНІЮ ОКРУЖНЫ СУДОВА'.

1.

§ 13. *допунява се овимъ:*

„Ако бы Судъ рѣшіо, да се кривацъ изъ затвора брани и тако пресуду очекуе, онъ ће рѣшеніе о томъ саобштити кривцу, па ако овай за три дана жалбу противъ тога изяви, поднеће Судъ исто рѣшеніе съ актама Кассаціонномъ Суду на расмотреніе; у противномъ случаю остае рѣшеніе Суда стално. Овако ће Судъ поступити и са рѣшеніемъ, коимъ бы молбу, да се кривацъ на ємство изъ затвора пусти и изъ слободе брани, одбаціо.

Но ако бы Судъ рѣшіо, да се кривацъ изъ слободе брани, ил' да се на емство изъ затвора пусти, то таково рѣшенів неће подлежати никаквомъ далѣмъ разсматраню, но остаће стално.“

2.

§. 28. *замѣнює се слѣдующимъ*:

„§. 28. При рѣшаваню кривичны предмета, ако се гласови на више одъ два мнѣнія подѣле тако, да савршене већине нема, Предсѣдатель ће іоштъ єдномъ гласове покупити, па ако се и овимъ начиномъ недокучи савршена већина, онда ће односителна већина предметъ рѣшити; но ако и ове небы было сбогъ тога, што бы повдини гласови мнѣнія за себе сачинявали, онда ће оно мнѣніе рѣшити, кое е за кривца найблажіе.

Пресуда, кою Судъ надъ преступникомъ изрече, треба да буде ясна, опредѣлена и разумителна, да се зна, кои е, каково е зло дѣло учиніо, каковима е обстоятелствама и доказателствама, и уколико е то осведочено, и какову е казань онай заслужіо.“

3.

§. 29. *замѣнює се слѣдующимъ*:

„§ 29. Ако Судъ пресудомъ окривлѣнога, ил'као невина ил' изъ недостатка доказателства, одъ казни ослободи, саобштиће му одма пресуду и по истой га у слободу поставити. Ако ли пакъ Судъ преступника пресудомъ своіомъ осуди на какву казнь, па та казнь небы превазилазила бой одъ 50 штапова, ил' робію ил затворъ одъ 3. мѣсеца ил' лишенів тромесечне плате званичника, онъ ће свою пресуду, како е изрече, кривцу, ил' овога заступнику саобштити, па ако єданъ ил' другій за 3 дана жалбу противу исте изяви, поднеће пресуду пре извршенія Кассаціонномъ Суду на разсмотреніе, а у противномъ случаю, наредиће

извршенѣ пресуде. Ако првостепеный Судъ осуди кривца на кою већу одъ горепоменуты казній, онъ ће одма по званичной дужности предметъ Аппеллаціонномъ Суду на разсмотреніе поднети.

Но и противу пресуде, было првостепеногъ было Аппеллаціонногъ Суда, ослобоћаваюће сбогъ недостатка доказателства, оставля се право овако само сбогъ недостатка доказателства ослобоћеномъ лицу, да за три дана, одъ дана саобштеня пресуде, поднети може жалбу преко првостепеногъ Кассаціонномъ Суду.“

4

§. 65. *допуняваce слѣдующимъ додатком*ъ:

„Ако бы єданъ одъ Судія недостаяо, те се сбогъ тога небы могло пуноважно засѣданіе по § 578. Грађанскогъ поступка држати, то ће присутствующа два Судіе свакадъ рѣшеніемъ, ков ће они подписати и къ актама приключити, опредѣлити, да оно писмоводно лице Суда, ков в званіемъ найстаріе, и ков у исто време има године Уставомъ изискуеме за Судіе првостепеногъ Суда, при рѣшаваню заступи оногъ єдногъ недостаюћегъ Судію.“

IV.

ИЗМЕНЕ У ПОСТУПКУ СУДЕЙСКОМЪ ЗА ГРАЂАНСКЕ ПАРНИЦЕ ПРОПИСАНОМЪ.

1.

У уводу подъ II. О Судейской власти § 8 и § 10. замѣнюю се слѣдующима:

„§. 8. Ови су редовни или ванредни. Редовни су: 1. Примирителни Судови, 2. Окружни или првостепени Судови, у редъ кои спада и Судъ Вароши Београда и 3. Аппеллаціонни Судови.“

„§. 10. А осимъ овы Судова' постои у Србіи Кассаціонный Судъ, кои мотри, да се закони кодъ земальски Судова, еднообразно и управомъ смыслу наблюдаваю и употребляваю."

2.

У глави I. § 12. замѣнюю се овимъ:

„§. 12. Надлежный Примирителный Судъ судиће коначно у свимъ распрама сбогъ предмета у вредности до 100 гроша порезски, као н. пр. о дугу, ньиви, ливади, крчевини, међи поедины селяна у истой обштини, и т. д.

Противъ овакве пресуде Примирителногъ Суда неће се моћи вышемъ Суду тужити, као што гласе Устава Земальскогъ §§ 31 и 32."

3.

У глави V. §§. 145. 146. и 147. кои су у нечемъ промѣнѣни были Уредбомъ одъ 28. Декемвра 1855. год. № $\frac{\text{К. В. 1477.}}{\text{С. 1520.}}$ враћаю се по цѣломъ пространству у животъ.

4.

Глава XVI. у горереченой Уредби изложена о аппеллираню, рекурираню и уништителнымъ жалбама, замѣнюе се цѣла слѣдуюћомъ:

„ГЛАВА XVI.

О АППЕЛИРАНЮ И УНИШТИТЕЛНЫМЪ ЖАЛБАМА.

§. 591.

Противъ пресуде има места ил' аппеллати ил' уништителной

жалби, а противъ рѣшенія и наредба Судейски има места само уништителной жалби.

I. О АППЕЛЛАТИ.

§. 592.

Аппеллата има места само противъ пресуде првостепеногъ Суда, и то оне, коя бы изречена была: а) о предмету, кога вредность 1000. гроша порезски превазилази, па было да тай предметъ покретну ил' непокретну стварь преставля, само ако є та стварь главна; єръ споредне ствари, као што су интереси, приходи, парничны трошкови и т. д. неће се моћи за мѣрило аппеллираня узети, осимъ ако бы овакове ствари, у случаима закономъ дозволѣнымъ, за себе главну стварь представляле, — б) о предмету, кои бы стварь нетѣлесну сачинявао, као што су права службености и т. д. па се вредность ньіова опредѣлити небы могла.

§. 593.

Разсматраню Аппеллаціонногъ Суда неподлеже пресуде првостепеногъ Суда слѣдуюће:

1) Оне, коє бы изречене быле о предметима, кои какову покретну ил' непокретну стварь представляю, а вредность те ствари по себы небы 1000 гроша порезски превазилазила.

2) Оне, коє бы на основу безусловногъ предъ Судомъ признаня изречене быле;

3) Пресуде упорничке;

4) Пресуде на главной заклетви основане;

5) Пресуде изборногъ Суда (§ 682), и напослѣдку

6) Поравненія у § 620 означена, коя имаю силу Судейски' пресуда'.

§. 594.

Страна, коя жели противъ пресуде првостепеногъ Суда аппелирати, мора тога ради незадовольство свое за 8 дана, рачунаюћи одъ дана, кадъ е пресуду пріимила, кодъ надлежногъ првостепеногъ Суда или устмено т. е. протоколарно, или писмено изявити, а притомъ и надлежну таксалну ноту Суду поднети; еръ доцніе изявлѣно незадовольство и касніе поднешену таксалну ноту неће Судъ пріимити, него ће и едно и друго као задоцнѣно по званичной дужности одбацити и пресуду за извршителну прогласити

Овай рокъ нсће се моћи ни за еданъ ни за другій поступакъ продужити, него ће се моћи само по основима главе V. Поступка Судейскогъ обновити.

§. 595.

Аппеллирати се може ил' противу целе пресуде ил' само противу поедины частій нѣны, па ма те части и неизносиле вредность, коя се за аппеллиранѣ изискуе, само ако ту вредность предметъ главне тражбине износи. Ако бы пресуда првостепеногъ Суда изъ выше частій састояла се, то ће незадовольна страна дужна быти противу сваке части нѣне, противу ков жели аппеллирати, незадовольство свое изрѣчно изявити; еръ ако она противу ков части незадовольство свое изрѣчно не изяви, то ће пресуда првостепеногъ Суда касателно оне части, противу ков незадовольство ніе изрѣчно изявлѣно, пошто време аппеллате протече, извршителномъ постати, и као такова ће се, на зактеванѣ противне стране, и у извршеніе привести, осимъ случая, ако бы незадовольна страна свое незадовольство противъ такве пресуде у *обште* изявила, еръ у оваковомъ случаю сматраће се, као да е она противъ свію частій нѣны незадовольство свое изявила.

А ако бы у каквой парницы више участника было, па бы само неки одъ овы незадовольство противу пресуде првостепеногъ Суда изявили, то ће та пресуда усмотреню участника неизявивши незадовольство противу исте, извршителномъ постати.

§. 596.

Незадовольна страна може са Аппелатомъ своіомъ и побуђенія ове присаединити; но ако то неучини, моћиће такова и за други 8 дана Суду предати, кои рокъ више се неможе ни продужити ни обновити. По истеченію рока поднешена побуђенія аппеллате неће Судъ примити, него ће парнична акта и безъ овы Аппеллаціонномъ Суду спровести.

Ако бы пакъ кои Членъ при изрицаню пресуде свое мнѣніе одвоіо, то ће Судъ парничнымъ актама то мнѣніе у достовѣрномъ препису приключити.

§. 597.

Ако незадовольна страна, коя е одъ Суда удаљена, незадовольство свое противу пресуде, или побуђенія аппеллате у време, кое е закономъ прописано, пошти на рецепись преда, то ће се сматрати, као да е она ил' едно ил' друго Суду на време предала.

Ово правило важиће и за одговоре и друга писмена изясненія, коя бы страна удаљена одъ Суда, имала овоме поднети.

Но ово се правило неће никако и на стране поданике имаюће овде парнице, ако бы они изванъ отечества нашегъ пребывали, односити, єръ они мораю имати у оваковомъ случаю у месту Суда свое заступнике.

§. 598.

О побуђеніяма аппеллате противна страна неће се саслушавати, но ће се она о изявлѣномъ противномъ страномъ противу пресуде првостепеногъ Суда незадовольству сходнымъ рѣшеніемъ извѣстити, а парнична акта одма Аппеллаціонномъ Суду спровести.

Овако ће се поступити и онда, кадъ бы обе стране незадовольство свое противу пресуде првостепеногъ Суда изявиле.

§. 599.

Незадовольна страна у побуђеніяма аппеллате може и нова обстоятелства или нове доказе навести, ако по смыслу § 147. подъ б., в., и г., Поступка Судейскогъ у станю буде увдно доказати, да она за та нова обстоятелства и нове доказе ніе пре знала, или да ій пре ніе могла набавити; али нова та обстоятелства и нови ти докази неће моћи другій правный основъ и и тако нову тужбу представляти, и ако бы представляли, неће ій вишій Судъ у призрѣніе узети.

§. 600.

Аппеллаціонный Судъ, ако при разсматраню парнице суштествене погрешке примѣти, повратиће парницу првостепеномъ Суду, да овай погрешке такове по прописима Судейскогъ Поступка исправи. Онъ ће далѣ, ако сведоцы или вештацы првостенымъ Судомъ нису довольно саслушани, или спорно место или стварь ніе достаточно прегледана, моћи такође наредити, да се испытани сведоцы и вештацы достаточніе преслушаю, и спорно место или стварь іошть єданпутъ прегледи. Овако ће Апеллаціонный Судъ при наведенымъ недостатцыма поступити, и ако стране небы то захтевале, но и то само текъ онда, ако бы се показало, да сбогъ предречены недостатака ніе можно предметъ

праведно рѣшити, ил' ако се съ вѣроятношћу заключити дае, да ће се чрезъ накнадително изслѣдованіе главна ствар праведніе рѣшити, него што е пре тога рѣшена была.

Но у свимъ овымъ случаима, гдѣ бы се сирѣчь предметъ ради дослѣђеня Суду првостепеномъ вратіо, неће овай изрицати нову пресуду, него ће само просто доставити предметъ са изслѣђенѣмъ Суду Аппеллаціонномъ, кои ће према дослѣђеню томъ и пресуду изреѣи.

§. 601.

Аппеллаціонный ће Судъ парницу првостепаномъ Суду повратити и онда, ако бы коя страна у Аппеллати нова обстоятелства ил' нова доказателства, по пропису § 599. поднела съ упутствіемъ, да првостепеный Судъ о тимъ новимъ обстоятелствама ил' новымъ доказателствама по правилама судейскогъ реда и противну страну саслуша. Но и у томъ случаю неће првостепеный Судъ изрицати нову пресуду, него ће у призрѣнію овомъ такоће по пропису преднаведеногъ §-фа 600 поступити.

§. 602.

Ако Аппеллаціонный Судъ наће, да е предметъ уредно и достаточно изслѣђенъ, онъ ће таковый сходно закону пресудити, а уедно и о спореднымъ тражбинама, као што су интереси, парнични трошкови и т. д., у колико бы такови после пресуде првостепеногъ Суда нарастли, самъ рѣшити; па ако онъ овомъ приликомъ пресуду првостепеногъ Суда преиначи нли одобри, али изъ други побуђенія, дужанъ ће быти за подкрепленѣ свое пресуде и своя побуђенія навести.

Изречену пресуду Судъ ће Аппеллаціонный послати Суду првостепеномъ ради доставленія парничнымъ странама.

II. О УНИШТИТЕЛНОЙ ЖАЛБИ.

§. 603.

Уништителна жалба има места:

а., противъ коначны пресуда;

б., Противъ рѣшенія и наредба' Судейски.'

§. 604.

Уништенѣ пресуде може се захтевати у слѣдующимъ случаима.

а., Ако су повређена или пренебрегнута суштествена правила, коя су за вођенѣ парница и за суђенѣ закономъ прописана.

б., Ако е пресуда изречена противу ясногъ или противу сходногъ закона, или противу правогъ смысла нѣговогъ;

в., Ако се у пресуди налажѣ оно, што е физично или нравствено немогућно учинити; далѣ

г., Ако су изятія коіомъ страномъ чинѣна противъ поедины Судія као ортака, сродника и уобште лица', коя одъ те парнице каквой ползи надати се, или штете бояти се имаю, па као такова Судомъ уважена нису;

д., Ако е пресуда основана на предпоставленю, кое ясномъ садржаю акта противурѣчи;

е., ако е Судъ при изрицаню пресуде наводе кое стране и принешене доказе, ил' сасвимъ ил' одъ части изъ вида испустіо;

ж., Ако е пресуда неясна ил' себи противурѣчна; и напослѣдку

з., Ако е пресуда изречена о ономъ, што страна ніе захтевала; или ако е страни више досуђено, него што е тражила; или ако е Судъ у пресуди изоставіо кою часть тражбине рѣшити.

§. 605.

На недостатке подъ в., и ж., у предидућемъ §-у 604 изложене, Кассаціонный ће Судъ мотрити по званичной дужности у свима предметима, кои бы предъ њега долазили; на остале пакъ само онда, ако є изрѣчно противъ њи жалба управлѣна, ил' ако бы ова уобште изявлѣна была.

§. 606.

Правило у предидућемъ §-у 605 изложено, важи и за Аппеллаціонный Судъ, кои, ако предметъ разсматраню и суђеню нѣговомъ подлежи, у случаю подъ а., у §-у 604 изложеномъ поступиће онако, као што му є у § 600 прописано, а у случаима подъ б., в., д., е., ж., и з.. учинѣну првостепенымъ Судомъ погрѣшку, самъ ће своіомъ пресудомъ исправити; но у случаю, подъ г., ако бы случайно Судъ првостепеный пропустіо рѣшеніе своє свр' изятія дотичномъ страномъ противъ Судіе учинѣногъ донети, Судъ Аппеллаціонный погрѣшку такову изправляти неће, но само ће, ако бы є примѣтіо, случай такавъ доставити Попечителству Правосудія, а међутимъ ће предметъ разсмотрити и самъ га пресудити.

§. 607.

Осимъ оны пресуда, о коима є нарочито на своме месту Поступкомъ Судейскимъ забранѣно уништителну жалбу Кассаціонномъ Суду подносити, уништителной жалби нема места такође:

а., Противъ пресуде на безусловномъ признаню основане, развѣ ако бы она подъ видомъ безусловногъ признаня, основана была на голомъ предпоставленю (§ 604 подъ д.,), или, ако бы основана была на признаню онаквогъ лица, ков качества по закону нема, да пуноважно признанѣ учинити може, или найпосле, ако бы изречена была о предмету, о комъ признанѣ учинѣно по закону никакву важность ни силу (§ 347) имати неможе.

б., Противъ пресуде на главной заклетви основане, осимъ ако бы Судъ назвао оно главномъ заклетвомъ, што несходствує опредѣленію такове у § 467 означеномъ; или ако бы главна заклетва нуђена ил' примљена была одъ лица, ков по закону ил' небы таквомъ нудити ил' понуђено небы є примити могло; ил' ако бы се предметъ главномъ заклетвомъ рѣшіо, о комъ главной заклетви по Поступку Судейскомъ места нема; ил' напослѣдку, ако бы се главна заклетва заменути имала доказателствомъ, па Судъ то ніе по правилама поступка Судейскогъ дозволіо.

в., Противъ поравненія судейскогъ као таквогъ; но противъ рѣшенія, ков се обема станама о учинѣномъ поравненію по § 69 издає, имаће уништителна жалба места онда, ако у нѣму небы условія достаточно изложена была;

г., Противъ пресуда изборногъ Суда.

§. 608.

Страна, коя жели уништителномъ жалбомъ ползовати се, мора за 8 дана, одкако іой є коначна пресуда доставлѣна, жалбу кодъ првостепеногъ Суда устмено, или писмено изявити, а у єдно и рекурсно-таксалну ноту поднети; єръ доцніе изявлѣну жалбу, ил' доцніе поднешену ноту, неће Судъ пріимити, но ће по званичной дужности и єдно и друго одбацыти и извршенѣ пресуде наредити.

Овай рокъ неће се моћи ни за єданъ ни за другій поступакъ продужити, но само се може, као што є у § 594 за Аппеллате речено, обновити.

§. 609.

Незадовольна страна моћи ће са уништителномъ жалбомъ и узроке ове присавдинити; но ако то не учини, моћиће такове, и за други 8 дана Суду предати. Доцніе поднешене узроке, неће Судъ примити, него ће и безъ овы парнична акта Кассаціонномъ Суду поднети.

§. 610.

И уништителна жалба неће се противной страни на одговоръ давати, но ће се ова о томъ само, да є жалба поднешена, сходнымъ рѣшеніемъ извѣстити.

Овако ће се поступити и ако обе стране жалбу поднеле буду

§. 611.

У уништителной жалби нова обстоятелства ил' нови докази неће се наводити, и ако бы наведени были, неће ій Кассаціонный Судъ упризрѣніе узети, него ће жалећу се страну у смотренію новы обстоятелства ил' доказа упутити, да она, ако држи, да ће съ ньима по основима Главе XVIII овогъ Поступка Судейскогъ успѣти моћи, обновленѣ парнице тражи.

§. 612.

Ако Кассаціонный Судъ нађе, да су узроцы уништителне жалбе по смыслу § 604 основани, то ће онъ пресуду уништити, и парницу Суду ономъ, кои є пресуду коначно изрекао, повратити съ упутствіемъ, да онъ погрѣшку према нѣномъ качеству прописно исправи; у противномъ случаю одбиће жалбу, и прогласивши пресуду Суда за сталну, спровест' ће такову дотичномъ првостепеномъ Суду ради извршеня.

§. 613

Изъ кои узрока може страна уништенѣ пресуда судейски захтевати, изъ оны исты може она и уништенѣ рѣшенія и наредба судейски тражити.

Съ уништителномъ жалбомъ противъ рѣшенія и наредба судейски поступиће се онако, као што є за подобне жалбе противъ пресуда прописано.

§. 614.

Осимъ оны рѣшенія и наредба судейски, о коима є на своемъ мѣсту у овомъ Поступку казано, да разсматраню Кассаціонногъ Суда неподлеже, таковомъ разсматраню неподлеже ни слѣдующа:

а., Рѣшеніе, коимъ бы се устменый поступакъ Судомъ наре-

діо онде, где обе стране на писменый поступакъ сагласиле се нису.

б., Рѣшенів, коимъ бы се преслушанѣ сведока ил' вештака' наредило;

в., Рѣшенів, коимъ бы се комисіоналный прегледъ спорногъ места или ствари наредіо; и

г., Рѣшенів, коимъ бы се рокъ или рочиште, когъ се и она, ко продуженѣ искати може, одредило, па се страна због кратконе таквогъ, небы задовольила.

§. 615.

Докле Кассаціонный Судъ свр' уништителне жалбе, противъ пресуде коначногъ Суда, у дозволѣнымъ случаима прописно изявлѣне, рѣшенів свое не изда и овымъ пресуду за извршителну не прогласи, неће се къ извршеню такове пресуде моћи приступити.

Исто тако докъ Кассаціонный Судъ свр' уништителне жалбе противъ рѣшенія ил' наредбе Судейске свое рѣшенів не изда, неће моћи првостепеный Судъ никакове далѣ кораке по парници чинити.

§. 616.

Ако Кассаціонный Судъ пресуду коначногъ Суда, изъ узрока у §. 65. наведены, уништи, коначный Судъ, ако побуѣенія Кассаціонногъ Суда усвои, изрећиће према овима нову пресуду и съ таковомъ као и са осталимъ своимъ пресудама поступити.

Неусвоили пакъ такове, може онъ при уништеной пресуди остати. Али у овакомъ случаю коначный Судъ, неће другу свою пресуду странама саобштавати, него ће такову одма Кассаціонномъ Суду на разсмотренів поднети.

Но ако Кассаціонный Судъ пресуду коначногъ Суда ипакъ уништи, то ће коначный Судъ дужанъ быти садъ по овымъ вторич-

нымъ примѣтбама Кассаціонногъ Суда поступити.

Примѣтбе пакъ Касаціонногъ Суда, противу рѣшенія и наредба Судейски, чимъ се учине, одма су за Судъ, коме су учинѣне, обвезателне.

§. 617.

Поправке очевидны погрешки пера, ков бы се у имену парничне стране, или сведока, или пакъ у брою или каквой сумми догодиле, могу парничне стране тражити у правномъ средству ков по закону противъ неизвршителны пресуда или рѣшенія употребе. Но првостепеный Судъ дужанъ в свр' исканя поправке найпре саслушати и противну страну, ма да в то исканѣ и у аппеллати или у уништителной жалби садржато, па ће онда текъ предметъ вышемъ Суду послати.

Поправке такове противу пресуде извршителномъ поставше, или противу таквогъ рѣшенія, тражиће се кодъ првостепеногъ Суда, о чему ће овай и противну страну саслушати. Па ако се стране сагласе, онъ ће погрѣшку рѣшеніемъ исправити, па ма у чіой пресуди или рѣшенію, да в погрѣшка учинѣна.

Ако ли пакъ стране непристану на то, да онъ погрѣшку исправи, то ће првостепеный Судъ, како просбу, тако и одговоръ противне стране, са актама послати Аппеллаціонномъ Суду, ако в погрѣшка у пресуди Аппеллаціонногъ Суда, кои ће рѣшеніемъ погрѣшку исправити; а ако в погрѣшка у кассаціонномъ рѣшенію, онда ће првостепеный Судъ спровести стварь Кассаціонномъ Суду.

Противу исправителногъ рѣшенія првостепеногъ или Аппелланіонногъ Суда, може се незадовольна страна за 8 дана, одъ дана саобштеня, жалити Кассаціонномъ Суду.

Овакове поправке очевидны погрешкій у извршителнымъ

пресудама могу се у свако доба захтевати; али да бы се тиме задржати могло извршенѣ таковы пресуда, треба да в речена поправка захтевана за 8 дана, одъ дана, кадъ в пресуда извршителномъ постала.

У осталомъ выши Судови дужни ће быти оваке погрешке, кадъ ій примѣте, и по званичной дужности, како у пресудама, тако и у рѣшеніяма, исправлати.

§. 618.

Стране, ков бы имале нужду аппеллирати, ил' на Кассаціонный Судъ жалити се, уздржаваће се одъ сваке увреде Суда; вр у противномъ случаю увређеный Судъ, ако в увреда манѣгъ рода, казниће увредителя или апсомъ до 20 дана, или новчаномъ казни до 10 талира; у комъ случаю као и у случаю §. 95. у смотреню затвора и новчане казни, имаће право осуђеный за три дана, одъ дана саобштеня пресуде о казни, преко првостепеногъ Суда поднети жалбу Кассаціонномъ Суду.

Ако в пакъ увреда већегъ рода, коя у редъ кривичны предмета спада, поступи ће се съ ньомъ по правилима за кривичне предмете прописанима. За случай, да увређеный Судъ небы о той увреди дознати могао, дужанъ в о таковой онай, предъ коимъ се акта увреду садржаваюћа налазе, извѣстити га."

5.

У Глави XVII. о извршеню пресуда' §-а 619. друга часть заменюв се овымъ:

„Што се тиче пресуде, на основу безусловногъ признаня изречене, Судъ ће одма по истеченію 8 дана, одъ дана саобштеня странама, ако ове небы зато време, у смыслу точке подъ а., §. 607. противъ нѣ жалбу на Кассаціонный Судъ изявиле, извршенѣ наредити."

6.

У Глави XVIII. о обновленю парница. § 665. замѣнює слѣдующимъ:

„§. 665. Узроци, због кои се парница обновити може, єсу:

а., ако є предъ Судомъ доказано, да є єданъ или другій Судія подкупљенъ было;

б., Ако є пресуда на лажнымъ исправама ил' лажномъ исказиваню сведока, ил' другой каквой превари основана была;

в., Ако по єдномъ истомъ спорномъ предмету, и по истомъ правномъ основу, постоє две извршителне пресуде између страна, одъ кои єдна, коя обновленѣ захтева, ніє сама лично прву парницу водила, него є представљена была коимъ трећимъ, па ніє знала, да є о томъ предмету єданпутъ већъ пресуђено было;

г., Ако є коіой парничной страни каква писмена исправа, по коіой бы се пресуда другчіє изрећи морала, кривицомъ кога другога прикривена была, па се њоме за траяня парнице ніє могла ползовати;

д., Ако є ко свое обвезателство двапутъ испуніо, єданпутъ безъ Суда, и другій путъ по пресуди, па после нађе писмену исправу, кою да є пре имао, небы онаква пресуда изишла;

е., Ако є ко пресудомъ осуђенъ да што плати, ил' учини, а за траяня парнице позивао се по именце на сведоке, кои бы га одбранили, но због какве препоне, н. пр. због тога, што

су надалеко одпутовали, нису могли быти саслушани, ил' се позивао на какву известну писмену исправу, коіомъ бы се одбраніо, даю є при руцы имао, но због тога, што ю є изгубіо, или, што є ма коимъ начиномъ нестало, за траяня парнице ньоме се ползовати ніе могао, а после, почемъ є парница свршена, они сведоци доћу, ил' се та исправа нађе."

7.

Првый ставъ §-а ббб. заменює се слѣдующимъ:

„Обновленѣ парнице може се у смотреню покретны стварій за 3 године, а у смотреню дуга и непокретны стварій за 10 година захтевати, рачунаюћи одъ дана, кадъ є пресуда извршителномъ постала."

8.

§. 671. замѣнює се слѣдующимъ:

„§. 671. Противъ овогъ рѣшенія незадовольна страна може се жалити Кассаціонномъ Суду."

9.

У Глави XXII. о данима одмора Судейскогъ, къ § 714. додав се:

„Како ово опредѣленіе, тако и она у §§. 712. и 713. изложена односе се и на Кассаціонный Судъ.

10.

§§. 715. и 716. замѣнюю се слѣдующима:

„§. 715. За време шестонедельногъ одмора летнѣгъ одреди ће се како кодъ Кассаціонногъ Суда по єданъ Членъ, тако и кодъ аппелла-

ціонны и свію првостепены' Судова по еданъ Судія и еданъ канцеларійскій званичникъ, као дежурни, кои ће одлаганя нетрпећа дѣла моћи одправляти.

Одлаганя нетрпећа дѣла кодъ првостепены' Судова есу слѣдующа: а.) ставляня забране, обуставе и прибележеня, као и уапшенѣ дужника и узиманѣ кауціе; б.) интабулиранѣ и истабулиранѣ; в.) издаванѣ и потврђиванѣ разны документа; г.) одостовѣраванѣ испыта по разнымъ комисіоналнымъ изслѣдованіяма, коя по пропису судейско одостовѣренѣ потребую; д.) по прекой потреби саслушаванѣ сведока', было безъ заклетве или и подъ заклетвомъ; е.) приманѣ тестамента одъ завѣштателя, кои бы завѣштатель по смыслу §. 439. Законика Грађанскогъ Суду на храненѣ предао; ж.) дозволяванѣ дотичнымъ лицама, да могу нуждна іймъ парнична акта разсмотрити. — Међутымъ докъ Поступакъ Судейскій за кривичне предмете не изађе, у одлаганѣ нетрпећа дѣла, кои одправлянѣ за време шестонедельногъ одмора дежурнима првостепены' Судова у дужность спада, счисляват'ће се и приманѣ апсеника, кое Полицайне Власти Суду спроводе, као и шилянѣ Полицайнымъ Властима на извршенѣ оны' пресуда' у кривичнымъ предметима, кое су извршителне.

Осимъ тога, како кодъ свію постепены' Судова, тако и кодъ Кассаціонногъ Суда, дежурни ће по налогу Попечителства Правосудія а.) уводити званичнике у дужность, као и разрѣшавати ій одъ такове; и б.) подносити Попечителству поисана известія и спроводити му потребна акта.

За послугу у писаню траюћемъ одмору, опредѣлиће се кодъ Судова, и кодъ Кассаціонногъ Суда, толико преписчика или Практиканта, колико се за потребно нађе.

§. 716. По свршетку овогъ шестонедельногъ одмора, поднеће Кассаціонномъ Суду дежурный Членъ, а свакомъ Суду дежурный Судія извѣстіе о своемъ дѣланю крозъ прошло време одмора, ков ће се извѣстіе у првомъ засѣданію прегледати, и по стању ствари у смотреню поступка дежурнога надлежно поступити.“

25. Јануара 1858.

У Бѣограду.

(М. П.) А. Карађорђевићъ, с. р.
Князъ Србскій.

За Председателя,
Членъ Совѣта, Полковникъ,
Кавалѣръ,

(М. П.) Ефремъ Ненадовићъ, с. р.

Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностранны' Дѣла', Полковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Марковићъ с. р.

I-вый *Секретарь Совѣта,*
Райко I. Лешянинъ, с. р.

К. В. № 106.
С. № 1668.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Како є садъ Врховный и Кассаціонный Судъ преобраћенъ у чисто *Кассаціонный Судъ*, и како по томе онъ неће више изри-

цати пресуде, но само ће *рѣшенія* издавати, па было да в жалба противу пресуде или противу рѣшенія и наредба нижи Судова управлѣна, и како в збогъ тога нужно поправити Уредбу о таксама, у колико се опредѣленя таксе за пресуде и рѣшенія Врховногъ Суда тиче, то смо

ОПРЕДѢЛИЛИ И ОПРЕДѢЛЮЕМО СЛѢДУЮЋЕ:

1) У Уредби о таксама одъ 4. Юлія 1857. године $\frac{\text{В. № 1005.}}{\text{С. № 931.}}$ (Збор. X, 41) у раздельку А.) съ насловомъ „за свакій комадъ пресуде“ подъ точкомъ в.) опредѣлена пресудна такса изоставля се.

2) У истой Уредби у раздельку Б.) съ насловомъ „за свакій комадъ рѣшенія“ подъ точку в.) у место садашнѣгъ ставля се слѣдующе расположенѣ, а у одговараюћой рубрики цифра таксе:

„(За свакій комадъ) Кассаціонногъ рѣшенія, кое Кассаціонный Судъ издае по жалбама противу пресуда, 1 талиръ и 3 цванцика;

а за она рѣшенія, коя онъ по жалбама противъ рѣшенія и наредба нижи Судова доноси, (да се наплаћуе) 3 цванцика“

25. Януара 1858.

У Бѣограду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ**, с. р.

Князъ Србскій.

За Предсѣдателя,
Членъ Совѣта, Полковникъ,
Кавалѣръ,

(М. П.) **Ефремъ Ненадовићъ**, с. р.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны̀ Дѣла̀, Полковникъ,
Кавалѣръ,

Стефанъ Марковићъ, с. р.

Iвый *Секретаръ Совѣта,*

Райко I. Лешянинъ, с. р.

Попечителству Финансіе.

Како рѣшеніе одъ 14. Марта 1847. год. В. № 379. коимъ е опредѣлено, да се одъ оны лица', коя су због краће и лоповлука на дужевремену робію осуђена, а нигди ништа одъ имања непритяжаваю, данакъ ненаплаћуе донде, докъ се такова лица услободу непоставе, ништа неговори о онаковимъ лицама, коя се због краће, лоповлука, и уобште због преступленія, кодъ Суда у затвору и подъ Судейскимъ изслѣдованіемъ налазе, — я самъ у слѣдству учинѣног Попечителствомъ Финансіе по овомъ предмету подъ 23. Октомбра прош. године П. № 3245 Совѣту пытаня, оћели се, одъ овакови у апсу судейскомъ налазећи се лица, кадъ ништа одъ имања непритяжаваю, данакъ наплаћивати, или не? по саслушаномъ мнѣнію Совѣта одъ 25 пр. мес. № 1483. одъ прошле године, рѣшіо: да се одъ лица плаћаню данка подложны, коя се было за време изслѣдованія, было после осуђеня, у време самог купленя данка за полгодіе ков, у затвору, на робіи или заточенію нађу, а нигди ништа одъ имања немаю, данакъ тога полгодія ненаплаћуе. Пошто се пакъ овакова лица услободу поставе, поступаће се съ ньима усмотренію данка за остала полгодія, по обштимъ прописима о главама данакъ плаћаюћимъ.

Ков рѣшеніе саобштавамъ настоећимъ Попечителству Финансіе ради надлежног употребленія нѣговог.

В. № 112.

6. Февруара 1858. год.

У Крагуевцу.

А. Карађорђевићъ, с. р.

Попечителству Финансіе.

Како у Уредби о скеларини на скелама Савскимъ и Дунавскимъ одъ 30. Септембра 1855- год. В. №1146 ништа казано ніе, како ће се поступати съ путницима и са стокомъ преко леда прелазећомъ, я самь у слѣдству учинѣногъ по овомъ предмету предложеня Попечителства Финансіе одъ 23. Януара т. год. П. № 263. сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 27. пр. м. № 84. одобріо: како наредбу кою є Попечителство по овомъ предмету ћумруцима већъ издало, тако и да ћумруцы на Сави и на Дунаву, дужни буду сваке године, кадъ ледъ стане, и толико якъ буде, да се преко нѣга прелазити може, неодложно путъ правити, и одъ оны лица и стоке, коя овимъ пролазила буду, половину скеларине, Уредбомъ опредѣлене, наплаћивати. Ово се има сматрати као додатакъ преднаведеной Уредби о скеларини.

О чему Попечителство Финансіе нуждногъ употребленія ради настоећимъ извѣштавамъ.

В. № 124.

6. Фебруара 1858. год.

У Крагуевцу.

А. Караћорћевићъ, с. р.

К. В. № 141.
С. № 88.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Изъ призреня на важность професорске службе, а нарочито изъ призрѣня на то обстоятелство, што Професори Лицея, Семинаріе, Гимназіе и Полугимназія, као и Директоръ Гимназіе, врло редко добываю прилику за авансиранѣ, опредѣлено в Уредбама одъ 20. Октобра 1851. год. $\frac{\text{К. В. № 926.}}{\text{С. № 892.}}$ и 29. Новембра 1852. год. $\frac{\text{К. В. № 611.}}{\text{С. № 72.}}$ и рѣшенїемъ одъ 22. Декембра 1854. год. $\frac{\text{К. В. № 1167.}}{\text{С. № 1058.}}$ како ће се Професорима речены заведенія плата періодично повышавати; но како поменуте Уредбе и оно рѣшенїе съ едне стране неисцрплюю подпуно основъ правице, а съ друге стране несадрже у себи сва къ предмету принадлежећа опредѣленя, и како в далѣ плата Професора Гимназіе и Професора Полугимназія, кои еднаке дужности имаю, нееднако опредѣлена: да бы се све ово у болю правилность и правичность довело, на предложенѣ Попечителства Просвѣштенія одъ 3. Декембра 1857. год. П. № 2067. нашли смо за добро вышенаведена опредѣленія у смотреню періодичногъ повышаваня плате речены Професора, и у смотреню плате Полугимназійски Професора и Управителя, другима заменути, изъ когъ узрока

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЕМО СЛѢДУЮЋЕ:

1.) Професори Полугимназійски получаваю ону исту плату, кою и Професори Семинаріе и Гимназіе уживаю, т. е. по 400 талира годишнѣ.

2.) Управитељи Полугимназија' получаваю по 100 талира више одъ Професора овы' заведенія', тако да ће они 500 талира годишнѣ имати.

3.) Професори, како Лицейски и Семинарійски, тако и они Гимназіе и Полугимназія' получаваю повышаванѣ плате у четири періода.

Првый періодъ починѣ съ почеткомъ єданаєсте и свршує се съ концемъ петнаєсте; другій съ почеткомъ шестнаєсте, а свршує се съ концемъ двадесете; трећій съ почеткомъ двадесетъ прве, а свршує се съ концемъ двадесетъ пете; а четвртый починѣ съ почеткомъ двадесетъ шесте године професоровања и трає до конца цѣле ньіове односителне професорске службе.

4.) Ово повышаванѣ састои се:

а.) За Професоре Семинаріе, Гимназіе и Полугимназія, у првомъ, другомъ и трећемъ періоду у полученю новы 100 талира у свакомъ періоду, у четвртомъ періоду получаваю они другі' новы 150 талира тако, како ће єданъ Професоръ речены заведенія имати съ почеткомъ єданаєсте године професорованя 500, съ почеткомъ шеснаєсте 600, съ почеткомъ двадесетъ прве 700, а съ почеткомъ двадесет' шесте године професорованя 850 талира плате.

б.) Професори Лицейски получаваю у првомъ періоду повышенѣ у 100 талира, у другомъ и трећемъ по 150, а у четвртомъ новы 200 талира, тако, како ће єданъ лицейскій Професоръ, кои у почетку има 600 талира систематичне плате, получавати у првомъ періоду 700, у другомъ 850, у трећемъ 1000, а у четвртомъ 1200 талира годишнѣ плате.

Овакво повышаванѣ плате получаваю Професори само на оне

године, ков су они у професорской служби у своимъ односителнымъ заведеніяма провели.

5.) Професори нижи заведенія задржаваю оно свое повышенѣ, ков су у овимъ заведеніяма получили, на случай, кадъ у Лицей прећу.

6.) Кадъ Професори Симинарів, Гимназів и Полугимназів, почемъ су неку часть извѣстногъ періода у овымъ заведеніяма одслужили, у Лицей прећу, мораю ону другу часть односногъ періода служби у Лицею дослужити, и онда получаваю оно повышенѣ, ков в за тай періодъ за Професоре лицейске опредѣлено.

7.) Привремени и контрактуални Професори немаю право на ово періодично повышаванѣ плате; но ако они постану дѣйствителни, узимаю имъ се у рачунъ и године одслужене у привременой или контрактуалной служби.

8.) Свако періодично повышаванѣ плате овы Професора улази у систематичну плату ньову, и првомесечный вышакъ плате, кои они овымъ періодичнымъ повышенѣмъ получаваю, осимъ Професора духовногъ чина, припада фонду удовичкомъ у име авансираня по Уредби одъ 23. Новембра 1845. год. $\frac{\text{К. В. } № 1812}{\text{С. } № 1246.}$

9.) Благодѣянія ове Уредбе, у колико се уживаня овы за унапредакъ тиче, распростиру се и на оне Професоре, кои се садъ у служби професорской налазе, а одслужили су односителне періоде Уредбомъ овомъ прописане, т. в. она имаю повратну силу на године, у колико ће се на ове, по овой Уредби припадаюће повышенѣ у напредакъ уживати, а не на досадъ неуживано.

10.) Професоръ, кои є 30. година у професури провео, получава право, да се може са подпуномъ платомъ, коју последнѣ године имао буде, пензіонирати, несматраюћи на то, у комъ є одъ горньи заведенія колико служіо.

11.) Вѣроучитель Лицейскій, Директоръ Гимназіе и Управительи Полугимназія получаваю исто повышенѣ, коє и Професори Гимназіе, као што се и сва друга опредѣленя ове Уредбе, за Професоре прописана, и на ньи односе.

15. Фебруара 1858.
У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ**, с. р.
Князъ Србскій.

За Председателя,
Членъ Совѣта, Полковникъ,
Кавалѣръ,
(М. П.) **Єфремъ Ненадовићъ**, с. р.

Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностранны Дѣла, Полковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Марковићъ, с. р.

Iсый Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ, с. р.

Свима Попечителствама.

Попечительство Финансів подъ 24. Јануара тек. год. П. № 297. доставља Совѣту, да є I. точкомъ Уредбе одъ 22. Марта 1855. год. $\frac{\text{В. № 314}}{\text{С. № 308}}$ опредѣлено „*да се чиновнику, због каквог преступленія подъ Судъ датомъ и одъ дужности разрѣшеномъ, задржава на ползу правителствене касе половина плате, (рачунећи у ову и додатакъ, ако га има*“). Како му се чини, да є речена Уредба, што се тиче поменутогъ додатка, неясна, почемъ не каже, да ли ће се чиновнику због преступленія подъ Судъ датомъ и одъ дужности разрѣшеномъ, задржавати цѣо додатакъ, или само половина таквогъ, и да ли ће се такво задржаванѣ на све додатке уобште, као и на онай последный, кои є извѣстной класи чиновника' на име скупоће датъ, односити, — молило є за обясненѣ предречене уредбе, у колико се додатка тиче.

Почемъ є одѣлкомъ другимъ прве точке вопросне Уредбе подъ заградителномъ казано, „да се у плату разуме и додатакъ, ако га има,“ то самъ по саслушаномъ о предмету овомъ мнѣнію Совѣта одъ 19. т. м. № 104. сагласно са овымъ рѣшіо: да се ова точка и убудуће тако разуме, да се чиновнику подъ Судъ падшемъ и одъ дужности разрѣшеномъ задржава како половина систематичне плате, тако и половина додатка, ма каквогъ рода онъ было, у кою класу да спадне и онай ванредный додатакъ, рѣшенѣмъ одъ 27. Новембра пр. год. В. № 1685. ради скупоће чиновницима извѣстне класе опредѣленый, и слѣдствено томе, да се чиновнику кои пресудомъ за невина проглашенъ буде, или због недовольны' доказателства небуде осуђенъ, како задржана половина систематичне плате, тако и задржана половина додатка повратити има.

Рѣшенѣ ово настоѣнимъ и Попечителству Н. надлежногъ употребленія ради саобштавамъ.

В. № 195.

22. Фебруара 1858. год.

У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Попечителству Внутреньи Дѣла.

Како в Уредбомъ шумскомъ одъ 26. Юнія 1857. В. № 954. а имено 20. §. исте селскимъ Кметовима велика дужность у надзираваню шума возложена, да бы се трудъ ньіовъ болѣ наградіо и већа воля и охота у надзираваню шума побудила, я самъ по саслушаномъ мнѣнію Совѣта одъ 25. пр. мес № 222 рѣшіо:

1. Да се место оне 32. паре чаршиске, ков су Обштине по 3. точки Указа одъ 9. Октобра 1839. год. В. № 1542. за жировницу одъ нагойнице одъ свакогъ комада свиня наплаћивале, у будуће по 1. грошъ чарш. наплаћув, и то тимъ више, што в и ова такса спрамъ у обште у величане цѣне ране незнатна.

2. Да се одъ свакогъ гроша тако наплаћене жировнице узимлю као и досада 30. пара чарш. за касу Обштине дотичне, а 10. пара, одъ свакогъ гроша да припадну кметовима, место оне две паре, ков су оны по рѣшенію одъ 7. Марта 1846. год. В. № 284 досада имали.

3. Ако бы обштине изъ више села саставлѣне быле, а шума бы само вдномъ Селу принадлежала, онда само Кметъ онога села, чія в шума, прима горньи 10. пара; ако ли бы пакъ шума вдне цѣле Обштине была, онда кметови дѣле оны 10. пара тако, да пресѣдатель добія половину, а они други дѣле ону другу половину на равне части.

Уредбено ово рѣшенів саобштавамъ настовѣнимъ Попечителству Внутреньи Дѣла на надлежно употребленів нѣгово.

В. № 241.
3. Марта 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Свима Попечителствама.

Будући се поводомъ разсматраня Шумске Уредбе одъ 26. Юнія пр. г. № $\frac{\text{в. } 955}{\text{с. } 825}$ примѣтило, да се чине злоупотребленя самовластнымъ заузиманѣмъ и разграбльиванѣмъ обштински земаля, а нарочито шума тиме, што Судови потврђую преносе и обтереченіваня таковы земаля и шума безъ довольны доказа, да она земля или шума собственость онога, кои в дугомъ обтеретити или на другога пренети жели, као и тыме, што Судови, кадъ поединн кодъ ньи певеду парницу о каквомъ комаду землѣ подъ шумомъ или безъ шуме, кои ни едномъ ни другомъ парничару непринадлежи, доказуюћи кодъ овы свое право тиме, што су они вопросно место одъ дужегъ времена прнтяжавали, или што су на нѣму свое свинце, оборе, и томе подобна имали, или напослѣдку позиваюћи се на сведочанство свои комшія, да су какавъ забранъ одъ малена подигли и одгаили, — по таквимъ доказима досуђую такова самовластно заузета опарничена места едной или другой страни, и тако ій пресудомъ евоіомъ у ньіовомъ притяжанію утврђую, чиме се наравно уредбена правила противу самовластногъ заузиманя обштински земаля и шума, осувћаваю, — то самъ я нашао за добро сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 25. пр. м. № 220 издати слѣдующа правила, по коима ће се Судови и остале власти имати управляти, те да се поменута злоупотребленя предупреде.

1) У свима случаима, кадъ поединн поведу са обштиномъ*) парницу о каквомъ комаду чисте или подъ шумомъ налазеће се землѣ, Судови парницу да не рѣшаваю пре, докъ се несаслуша и правителственый Правобранитель.

2) Да судови у свима случаима, кадъ поединн поведу кодъ ньи парницу о каквой шуми или забрану, или о чистой не-

*) Ова речь „са обштиномъ“ была е у овомъ Высочаишемъ рѣшенію погрѣшкомъ преписчика изоставлѣна, коя е погрѣшка Высоч. рѣшеніемъ одъ 7. Маія т. год. В. № 563. исправлѣна. Учред. Збор.

узираћеной земльи, непресуђую пре, докле тужитель не донесе одъ Срескогъ Началника потврђено увѣренѣ Примирителногъ Суда дотичне обштине, да опарничено место никако обштини непринадлежи.

3) Да Судови како преносъ тако и обтерећиванѣ дугомъ забрана непотврђую безъ принешены явны документа, было танія, или одъ надлежны властій издаты писмены одостовѣченя, коя бы право собствености дотичногъ лица, ков ій на другога пренети или другомъ обтеретити жели, доказивала.

Правила ова саобштавамъ Попечителству Н. ради нѣговогъ знаня и надлежногъ употребленія.

В. № 254.
7. Марта 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Попечителству Финансіе.

По предложеню Попечителства Финансіе, кое е оно подъ 26. Новембра пр. год. П. № 3678 Совѣту учиннло, я самъ сагласно са заключенѣмъ овога одъ 5. т. м. № 1600. одъ пр. год. одобріо, да се за сѣченѣ дрва, прућа и т. д. у сувати-ма правителственимъ, кои се у Окружію Подринскомъ надазе, наплаћув слѣдующа такса:

	Гр.	Пар.
1. за еданъ фатъ колски дрва	10	—
2. за едну гредицу врбову, тополову и іошикову	2	20
3. за еданъ рогъ	—	30
4. за еданъ дирекъ $1\frac{1}{2}$ фатъ дужине	2	—

5.	100 летви' цепаны за ограду одъ 1. фата .	10	—
6.	„ баскія	25	—
7.	„ прута безъ разлике	2	20
8.	„ лоза	2	—
9.	„ врльика врбовы и тополовы	8	—
10.	„ колаца врбовы.	8	—
11.	„ лемеза (притискова)	10	—
12.	едно велико дрво за корита и т. д.	15	—
13.	100 дасака тополовы одъ 1. фата	20	—
14.	една кола трня	3	—
15.	една кола коре іошикове одъ 300—400 ока .	20	—
16.	„ „ дрва одъ сувара и крщева што Дрина донесе	3	—
17.	кола сировы дрва	3	—

Рѣшеніе ово саобштавамъ настоѣнимъ Попечителству Финансіе съ тимъ, да се у реченымъ суватима по краю до обале Дрине сасвимъ забрани свака сѣча, како небы вода іошть веѣма обале ронити и землю односити могла

В. № 268.
8. Марта 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

К. В. № 317.
С. № 237.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБКІЙ,

Како су у слѣдству издане Шумске Уредбе одъ 26. Юнія 1857. год. № К. В. 954. / С. 825. одъ стране Попечителства Внутреньи' Дѣла' и Попечителства Финансіе учинѣна предложеня, да се како нека опредѣленя исте Уредбе болѣ обясне, тако и нека нова и цѣлисходна опредѣленя къ истой додаду,

СА СОГЛАСІЕМЪ СОВѢТА, ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЕМО,

реченой Шумской Уредби додати слѣдуюћа допунителна и обяснителна правила:

I.

къ §. 1. Шумске Уредбе.

„Да е и онай, кои бы овакова дрва за огревъ у собственомъ бранику одсѣкао, и желіо бы ій у страну землю за шпекулацію извести, дужанъ поредъ ћумручке и §-омъ овимъ прописану шумску таксу платити.“

II.

къ §. 2.

„Обштине ће гди е годъ могуће свое потесе — подъ коима се и виногради разумѣваю — заграђивати трнѣмъ, прућемъ и колѣмъ, као и врљикама одъ лежећи клада и одъ грмова, кои су се сушити почели; но гди тога небы было, онде се може дозволити и одъ забранѣне горе врљике безплатно сећи.

На ограде повдины притяжанія, осимъ случая додатка къ §. 8. брой 4., ово се благодѣяніе нераспростире.

За обштинске потесе узимаю се и они, гди више люди у єдной огради своє землѣ имаю, ма да цѣло село у ньима неучаствуе.“

III.

къ §. 3.

„Но где бы родна гора одвећъ разређена была тако, да се небы имала више разређивати, или где бы липова и ясенова шума неуреднимъ сѣченѣмъ тако закржлявила, да низашто другo служити неможе, но само за огревъ, ту надлежный Срескій Началникъ са кметовима, по предварителномъ одобреню Попечителства Финансіе — коє ће просторъ и величину сѣче опредѣлити — назначуе просторъ, кои се има само и изключително у мѣсецу Декемвру, Јануару и Фебруару изъ реда сѣћи, и сва оборена дрва найдалѣ до конца месеца Марта изъ Шуме изнети, пазећи при томъ, да се семеняцы оставе и тай просторъ или сѣча трнѣмъ, колѣмъ и огранцыма загради и сасвимъ забрани, да стока никако улазити неможе, како бы се тако уреднимъ путемъ и найуспѣшніе млада шума подигла.“

IV.

къ §. 5.

„Примѣч. Лемезѣ, коє се сѣче само одъ огранака, дрва за мртвачке сандуке, ограде гробова, крстаче, бадняке, ражнѣве, поломлѣна кола или плугове, пруће за заграђиванѣ обштински' потеса, као и за ограде повдины притяжанія (но само за свою приватну домаћу потребу), обруче кадъ на пуномъ суду обручи попуцаю, и тима подобне преко нужне и одлаганѣ нетрпеће потребе, и одъ забранѣне горе слободно в сѣћи безъ свакогъ дозволеня.“

V.

къ §. 8.

„За пруће одъ забранѣне горе, коє се не сѣче за свою домаћу приватну потребу, него за продаю, плаћа се одъ 100 прута єданъ грошъ чаршискій.

Одъ плаћаня такса' §. овимъ пропысаны' изузимаю се:

1. Сѣченѣ дрва за све потребе правительствене, было за грађевине, было за ограде, было за огревъ.

2. Сѣченѣ дрва за обштинске потребе, као за грађенѣ цркви, школа обштински, свештенички и учительски квартира, сресски кућа, Примирителны' Судова, обштински' кошева и мостова на путовима споредним одъ места до места водећима, као и у самимъ местима, као и на ограде речены обштински' зданія'.

3. Сѣченѣ прошћа и врљика за ограду куће или кућногъ плаца — авліе — у случаю, кадъ се потреба коме укаже, а дозволѣне и незабранѣне горе (§. 2.) небы было.

4. Сѣченѣ грађе, коя ће се давати за кућу и све став и зграде за домаће и землѣдѣлско газдинство нуждне (види примѣч. на §. 8. Уредбе) людима по све сиротногъ и убогогъ станя.

5. Сѣченѣ дрва за правлѣнѣ обштински зграда, ков чисто за шпекулацію служе, као: меане, дућани, кафане и т. д., но то само онда, ако се дрва за ту шпекулативну потребу сѣку у шуми къ атару исте обштине принадлежећой; вр ако се она сѣку у шуми къ атару друге ков обштине' принадлежећой, онда се мора платити, и то она такса, коя е за дрва за шпекулацію опредѣлена.

За сѣченѣ горе, ков по параграфу овомъ плаћаню таксе неподлежи, было за правителствену было обштинску потребу, има се посредствомъ надлежногъ Началничества учинити представленѣ Попечителству Финансіе и показати потреба колико, какве сорте дрва', и за кою нарочито потребу сѣћи се намѣрава, по чему ће оно издати надлежно рѣшеніе о сѣченю овы дрва по Уредби. Како ће се ова дозволеня за сѣченѣ дрва за Правителствену и обштинску потребу давати, о томе Попечителство Финансіе са Попечителствомъ Внутреньи' Дѣла нуждне наредбе издае.

Одъ овогъ траженя дозволеня одъ Попечителства изузимаюсе:

а) подъ бровмъ 4. наведено сѣченѣ граѣе за кућу и кућне стае и зграде, кое ће се давати людима посве убогогъ и сиромашногъ станя. Овима ће Окружный Началникъ, по прибавлѣномъ увѣреню одъ дотичногъ Примирителногъ Суда, кое Срескій Началникъ одостовѣрава, да е то лице заиста сиротногъ и убогогъ станя, дозволеня давати.

б) Исто тако Окружный Началникъ дае дозволенѣ за сѣченѣ прошћа и врљика за ограду куће или кућногъ плаца, као и за сѣченѣ врљика и коля за ограде обштински' потеса, ако бы се, у недостатку незабранѣне горе, прошће, колѣ и врљике одъ родне горе сѣћи морале.

в) За оправке ћупрія уобште, као и за изнова правлѣнѣ малы ћупрія, наређув самь кметъ за сѣченѣ горе.

У смотреню сѣченя горе за граѣевине обштинске, кое плаћаню такса' подлеже, имаю се обштине придржавати оны правила, коя су шумскомъ Уредбомъ за приватна лица опредѣлена.

Къ примѣчавію § 8-гъ. У домаће потребе спада кућа у коіой домаћинъ живи, све стае и зграде за домаће и земледѣлско газдинство нуждне, као: амбаръ, кошъ, свиняцъ, кошара и заедничка воденица, коя само за домаћу потребу мелѣ, и одъ кое се уямъ неузима".

VI.

къ §. 11.

„Подъ великимъ шумама имаю се разумевати засадъ мирочке планине у окружію Краинскомъ; омольске и звиждске одъ стране Дунава у окружію Пожаревачкомъ; Кривовирске и Подгорске до Омольски планина у Окружію Црнорѣчкомъ; Ястребацъ у Окружію Крушевачкомъ; Чемерна и планине према Турскоі у Окружію Чачанскомъ; планине Ужичке према Босни у Окру-

жію Ужичкомъ; Бораня у Окружію Подринскомъ.

Осимъ овде изложены, Попечителство ће Финансіе испытати и опредѣлити, ков се іоштъ шуме у число овы велики шума ставити и у ньима дрва за велику шпекулацію сећи могу.“

VII.

къ §. 18.

„Приватни люди, када бы хотели у собственомъ забрану грађу за шпекулацію сећи и изъ землѣ извозити, дужни ће быти предходно кодъ Попечителства Финансіе собственость тогъ забрана доказати и одъ истогъ получити дозволенѣ на количину сѣче и извоза. Попечителство ће у таквомъ случаю надлежно представленѣ, сходно пропису овогъ параграфа, учинити, да се такса за ту сѣчу опредѣли.“

VIII.

къ §. 20.

„Да бы кметови §. овымъ прописане имъ дужности лакше испунявати могли, дужне ће быти обштине у већимъ шумама поставити шумаре, ков ће оне плаћати или изъ обштинске касе или прирезомъ, као што то у некимъ обштинама већъ и постои.“

IX.

къ §. 21.

„1. Све досадашнѣ Уредбе и прописи, кои казнь за шумска преступленя прописую, осимъ казнителногъ законика за Полицайна преступленя прописаногъ одъ 27. Маія 1850 год. № $\frac{\text{К. В. 911.}}{\text{С. 105.}}$ нарочито главе XI. истога, имаю се овомъ Уредбомъ за укинуте сматрати.

2. Шумски преступницы међутимъ, докле казнителны законикъ за шумска преступленя неизаће, поредъ накнаде штете, казниће се:

а.) Ако причинѣна штета 200 гроша чар. непрелази, по дотичнимъ параграфима Полипайногъ Законика.

б) За штете преко 200. до 1000. гроша, затворомъ највише до три месеца.

в) За штете преко 1000. до 3000 гроша, затворомъ највише до 6. мѣсецы.

4. За штету преко три хиляде гроша чар., затворомъ највише до годину дана.

Штета ће се опредѣльивати по такси за шпекулацію опредѣленой

5. Ако преступникъ шумскій небы быо у станю иначе накнаду штете платити, има се она продаіомъ нѣговогъ иманя подмирити, кое бы онъ, осимъ куће, покућства, два вола или два коня, и осимъ алата ратарскогъ, имао.“

X.

§. 22. Уредбе да се замени слѣдующимъ:

„Онай, кои по добывеномъ дозволеню грађу за собствену потребу одсѣче, у случаю ако вопросну грађевину никако ніе предузимао, ако бы желіо грађу продати, дужанъ е пріявити се надлежной власти, и на већъ плаћену таксу доплатити оно-лико, колико до таксе за шпекулацію прописане залеже,, и онда получава дозволенѣ на продаю. Кои противно овоме поступи, да се сматра и казни као варалица.“

XI.

къ §. 23.

„Замена затвора новцемъ, коя се кмету §. овымъ дозволява, односисе само на шумска преступленя, коя небы преко 200. гроша чарш. штете износила.“

XI.

къ §. 26.

„1. Заватине сада чисте и отреблѣне и у зиратне землѣ претворене, да се неразграђую, но да остану онима, у чіемъ су притяжанію съ правомъ собствености.

2. Где бы се показало, да у каквой заватини по већой части чистой и отреблѣной и узиратну землю претвореной, има и жирородны грмова, у колико се такови, по природи ньіовогъ положеня, небы могли одъ остале землѣ одвоити, да остану съ правомъ собствености ономе, коме се и такова земля у собственость оставля.

3. Забрани, кои су прописно одъ Власти и у споразумлѣню съ кметовима по §. 1. Уредбе одъ 23. Јануара 1845. год. № К. В. 1564. С. 84. некоме дати, да остану нѣгова собственость.

4. Забрани, кои нису заграђени, него су само обележени или закрштени, и на коима, по прописима ове Урсдбе, притяжатель право собствености ніе прибавіо; подъ истимъ условіяма и шумари до приватны притяжанія постоећи, подъ видомъ да то у ньіовъ планъ спада, недаю притяжателю никакво право собствености, нити се заградити могу, но по преданіяма могу такове сви у заедини уживати.

5. Како точка г) овогъ параграфа Шумске Уредбе особито вниманіе и расуђенѣ потребуе, то да Полицайне Власти одъ извршеня исте међутимъ застану.

15. Марта 1858.
у Београду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ**, с. р.
Князъ Србскій.

За Председателя,
Членъ Совѣта, Полковникъ.
Кавалѣръ,
(М. П.) Єфремъ Ненадовићъ, с. р.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Марковићъ, с. р.

I-ый *Секретаръ Совѣта,*
Райко І. Лешянинъ, с. р.

К. В № 316.
С. № 230. *)

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Како є іоштъ рѣшеніємъ одъ 16. Окт. 1850. В. № 2063. (Зб. V. 288.) опредѣлено, да се Татари после седмогодишнѣ службе у категорію србски' Чиновника приводе, и како є Попеч. Внутр. Дѣла' у акту своме одъ 13. Дек. пр. год. О. № 623. Совѣту представило, дабы добро было, да се и Постиліони ставе у редъ Чиновника', — то узимаюћи у призрѣніє велико поверенѣ, ков Правителство дае овымъ своимъ служительима, као и теретну дужность, кою они испуняваю, и желећи овомъ реду земальски' служителя справедльиво уважаванѣ и старанѣ указати и заслужногъ благодѣянія участницима ій учинити,

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО:

1) Да се и одсадъ на упразнѣно мѣсто Татарина или Постиліона потребно лице постави као служитель;

2) Но унапредакъ Татаринъ, кои као таковый служи четири године, а Постиліонъ, кои као таковый служи петъ година, быт'ће утврђенъ у томъ истомъ званію и качеству као чиновникъ, ако уредбомъ за поставлянѣ Чиновника изискуєма условія и свойства притяжава;

3) Татаринъ или Постиліонъ произведенъ у томъ качеству за Чиновника, добыя сва права и благодѣянія, коя закони даю Чиновницима;

*) Примѣтба У оригиналима и копіяма ове Уредбе подкрала се типогр. погрѣшка да є у место 230 стављено 320.

4) Правила предидуħи точкій односе се и на оне Татаре и Постиліоне, кои се садъ налазе у служби тако, да ħе имъ се и пре овогъ закона одслужене године урачунати.

15. Марта 1958.

У Београду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ**, с. р.

Князъ Србскій.

За Предсѣдателя,
Членъ Совѣта, Полковникъ,
Кавалѣръ,

(М. П.) **Ефремъ Ненадовићъ**, с. р.

Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностраны̀ Дѣла̀, Полковникъ,
Кавалѣръ,

Стефанъ Марковићъ с. р.

I-вый *Секретаръ Совѣта,*

Райко I. Лешянинъ, с. р.

Попечителству Финансіе.

Будуħи в ħумруку Београдскомъ, због долазеня еспапа у шлеповима у великимъ количествама, досаданьій брой амала̀, за брже уношенѣ еспапа са шлепова и стовариште у амбарове, ради предохраненя одъ погоде времена и квара, недоволянъ; и будуħи в на ову цѣль истомъ ħумруку овогодишнь имъ буџетомъ кредитъ у 300. талира годишнѣ отворенъ, па да овай издатакъ, кои се единствено у интересу трговаца, да имъ се еспапи одъ квара сачуваю и брже и уреднiе експедираю, чини, небы на теретъ касе пао; — то самь по предложеню Попечительства Финансіе одъ 12. Фебруара т. г. № 1442. (одъ пр. год.) сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 3. т. м. № 180. рѣшіо: да се такса за

ношенѣ еспапа при ђумруку Београдскомъ одъ 20. пара, као што є рѣшеніємъ одъ 8-гъ Марта 1855. године В. № 229. опредѣлено было, на 30. пара чарш. одъ сваке центе еспапа повиси.

Рѣшеніе ово саобштавамъ Попечителству Финансіе ради нѣговогъ надлежногъ употребленія.

В. № 410.
7. Априла 1858. год.
у Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.

Попечителству Правосудія.

Поводомъ пытаня, кое є ванъ одъ првостепены Судова' у томъ смотреню учиніо, оће ли удовица дужна быти ону часть иманя мужа своегъ, изъ кое бы она по закону имала право уживаня до преудае или до смрти, надлежно обезбѣдити, ако жели имати првенство надъ повѣрительима мужевлѣвы наслѣдника', или она ніе дужна то чинити, будући да то ни §. 414. Законика Грађанскогъ, кои о уживленю удовичкомъ говори, па ни толкованѣ истогъ §-а одъ 6. Юнія 1853. год. $\frac{\text{К. В. № 210.}}{\text{С. № 162.}}$ неопредѣлява, — Попечительство Правосудія подъ 7. Марта т. г. А. № 4254. (одъ прошле године) поредъ подношая приложены овде подъ .|· ..||·· и ...|||··· акта', у коима су пространіе побуђеня и основи свръ ове ствари разложени, молило є Совѣть за рѣшеніе по овомъ предмету, придодаваюћи свое мнѣніе, да бы сходно было, да є удовица дужна обезбѣдити свое удовичко уживанѣ, и ово да бы юй изричнымъ опредѣленіемъ закона у дужность ставити требало.

Узевши предметъ овай у разсуђенѣ, я самь по саслушаномъ мнѣнію Совѣта одъ 2. т. м. № 296. сагласно съ овымъ рѣшіо: да се предизложено предложенѣ Попечнтельства не уважи, но да се до времена, докле се баштинске кньиге не заведу, и овай предметъ свестрано не уреди тако, да све посмртне масе предъ Судъ долазе, и да се право собствености наслѣдства Судейскимъ путемъ на наслѣднике преноси, смысао §. 414. Грађанскогъ Законика има разумѣти тако, да удовица у смотреню своѓъ удовичкогъ уживаня има прећутну или закону хипотеку на заоставше посмртно иманѣ своѓъ мужа, и по томе, да га ніе дужна спрамь нѣговы пунолѣтны наслѣдника прибележіемъ или интабулаціомъ Судейски осигуравати, па слѣдствено томе, да се обтереѣаванѣ и преносъ одъ стране наслѣдника оне части посмртногъ иманя, коя жени по закону или завѣштанію нѣногъ мужа припада, и кое е безъ нѣногъ знаня и саизво. леня учинѣно, кодъ Суда не уважава.

Рѣшеніе ово саобштавамъ настоѣнимъ Попечительству Правосудія ради надлежногъ употребленія нѣговогъ.

В. № 451.
17. Априла 1858. год.
у Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.

К. В. № 461.
С. № 334.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

Како нема законогъ правила, одъ когъ ће се дана рачунати почетакъ робіе, заточенія и затвора лицама, на кою одъ тій казній осуђенымъ, у слѣдству представленія Попечителства Правосудія одъ 3. Фебруара тек. год. А. № 476.

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛУЄМО,

да се почетакъ издржаваня робіе, заточенія и затвора има рачунати:

1.) Ако є осуђеный за време изслѣдованія судейскогъ у слободи быо, одъ дана, кадъ се по саобштеной му извршителной пресуди, лиши слободе;

2.) Ако є осуђеный за време изслѣдованя судейскогъ быо у затвору, одъ дана првостепене осудителне пресуде, ако небы Судъ таквомъ осуђенику изъ каквы' призрѣнія' и затворъ, кои є онъ одлежао за време изслѣдованя, пресудомъ урачунао у казнь.

3.) Предидућа правила имаю се однети и на она лица, коя се на издржаваню єдне одъ горньи казни' налазе, а почетакъ исты небы быо пресудомъ опредѣленъ.

4.) Законъ овай има ступити у животъ за 15 дана, одъ дана, кадъ га Князъ подпише.

17. Априла 1858.
У Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.

Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта,
Войвода, Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранъı' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Iвый *Секретаръ Совѣта,*
Райко І. Лешянинъ. с. р.

К. В. № 467.
С. № 346.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Да бы се пытанѣ о грађеню, оправляню и заграђиваню Срезски' кућа' у Отечству у нуждну єднакость и правилность довело, и да бы се предупредила пытаня, коя се кадкадъ о истымъ предметима Правителству подносе,

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО:

1) као што се досадъ по найвећой части, и готово изключително, упражнявало, грађенѣ Срезски' кућа' остав на трошку народа дотичногъ Среза. Исто тако ньино дограђиванѣ, повременно оправлянѣ и заграђиванѣ.

2) Срезскимъ Началницима спада у дужность исте куће, као свое квартире, у чистоти држати, и на ньима о своимъ трошку оне оправке чинити, кое укућанинъ чини у кући, у коіой сѣди, као: оправке око покварены' брава', полупаны' прозора', и овымъ подобна.

3) Грађенѣ, дограђиванѣ, репарація (оправка) и ограђиванѣ Срезски' кућа' неможе се предузимати безъ одобреня выше вла-

сти, и то за ново грађенѣ и доградьиванѣ, Совѣта и Княза, а за оправке и ограде, Попечителства Внутреньи Дѣла', ков ће настоявати, да се послови ови и по плану и по предрачуну и точно и добро изврше.

При представляню пакъ Совѣту за ново грађенѣ или доградьиванѣ Срезски' кућа', Попечителство ће подносити како планъ тако и предрачунъ на одобренѣ.

4) Попечителство ће такође у свакомъ случаю потребе овога трошка, было на грађенѣ зданія изнова, было на нѣгову оправку или заграђиванѣ, издати наредбу, по колико прireза да се на народъ Среза ударити има, и настоявать'ће, да се у томе не чине злоупотребленя.

Исто ће тако Попечителство наредбу издати, да се справедльиво и наспрамъ свакогъ злоупотребленія предохранително разположенѣ на народъ учини, ако бы овай за пробытачніе нашао, такву погодбу съ майсторомъ учинити, да му онъ грађу и осталый матеріялъ у натури дав, и майстору само за посао новцемъ плати.

5) Исто тако Попечителство ће у свакомъ случаю подпуно увѣренѣ себи прибавити, да ли е грађенѣ нове, или доградьиванѣ, оправка или заграђиванѣ Срезске куће дѣйствително потребно, и текъ по добыveномъ убѣђенію о дѣйствителной потреби издават'ће сходна одобреня или представлѣня чинити.

6) Таквымъ начиномъ, као што Срезске куће служе за непосредствену потребу народну, тако ће оне быти народа Срезскогъ добро; а Правителство остав истога добра чуваръ и надзиратель.

7) Овомъ уредбомъ замѣнюю се све наредбе и прописи, кои су по истомъ предмету досада издани.

18. Априла 1858.
У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ.** с. р.
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода,
Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностранны Дѣла, Подполковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с р.

I-ный *Секретаръ Совѣта,*
Райко I. Лешянинъ. с. р.

Попечителству Внутреньи Дѣла и Финансіе.

Почемъ се одавно увидило, да досаданя подвозна такса одъ 100. пара чарш. на сатъ одъ єдногъ коня, према постоећой кодъ насъ у свачему скупоћи, неодговара цѣли, и почемъ є такса и на турскимъ поштама повишена одъ 100. пара на 3½ гроша чарш., то самъ по предложеню Попечительства Внутреньи Дѣла одъ 31. пр. м. О. № 124. сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 11.

т. м. № 388 рѣшіо: да се и кодъ наши Пошта одсадъ наплаћує за єдногъ коня по 3. гр. и 20 пара чар. на сатъ.

Рѣшеніе ово саобштавамъ Попечительству Н. ради нѣговогъ надлежногъ употребленія.

В. № 468.
18. Априла 1858. год.
у Београду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ.** с. р.

К. В. № 474.
С. № 294.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,
КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

„Како у §. 20. Уредбе о пензіи удовица и сирочади чиновника одъ 23. Новембра 1845. год. (зб. Ш. 96) ніе опредѣлѣнъ рокъ, до когъ се чиновници оставку давши, изяснити имаю оћели улагати у фондъ; и како є Попечительство Финансіе у акту своме одъ 27. Јануара тек. год. У. № 171. Совѣту представило тегобе, ков се због тога за руководство фонда удовичкогъ появлюю, као и потребу опредѣленія єдногъ рока, — то уважаваюћи ово представленѣ,

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО,

да се къ §. 20. Уредбе о пензіи удовица и сирочади чиновника одъ 23. Новембра 1845. год. дода слѣдуюћа точка:

„Чиновникъ своєволно оставку давшій, има се за шестъ неделя, рачунаюћи одъ дана саобштеногъ му на реверсъ рѣшенія о уваженю оставке, изяснити устмено или писмено, непосредствено или преко надлежногъ Началничества, Попечительству Финансіе: *оће ли у фондъ улагати или неће*; ако тай рокъ проће и онъ се у теченію истога не изясни да ће улагати, губи право на улаганѣ у фондъ, а тымъ нѣгова фамилія право на пензію изъ истогъ.

Они, кои су се у оставки затекли, а нису се іоштъ изяснили, имаю се изяснити за шестъ неделя одъ дана, кадъ овай законъ у животъ ступи, иначе ће изгубнти право на улаганѣ у фондъ.“

19. Априла 1858.
У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ**, с. р.
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода, Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

I-вый *Секретаръ Совѣта,*
Райко І. Лешянинъ. с. р.

УКАЗЪ

Попечителству Просвештенія.

По предложеню Попечительства Просвештенія подъ 12. т. м. П. № 546. Совѣту учинѣномъ, я самъ сагласно са заключеніемъ овога одъ 15. ов. м. №. 415. рѣшіо: да се у постојећемъ већъ Одѣленію Гимназіе Београдске, заведе іошть III-ћій и IV-тый разредъ, да се установе іошть два Професорска званія, коя да се текъ при почетку идуће школске године попуне, и да ово Одѣленѣ остане и унапредакъ подъ управомъ Гимназіялногъ Директора.

Указъ овай саобштавамъ Попечительству Просвештенія на извршеніе.

В. № 495
21. Априла 1858. год.
у Београду.

Александеръ Карађорђевићъ, с. р.

Прив. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Подполковникъ, Кавалеръ,
Стефанъ Магазиновићъ, с. р.

К. В. № 574
С. № 484.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО,

У Устровнію Совѣта Княжества Србскогъ одъ 27. Априла 1839. год. № $\frac{\text{К. В. № 1058.}}{\text{С. № 384}}$ слѣдующе *измене* учинити и слѣдующа *допунителна опредѣленія* додати:

I.

Точка 2. Устровнія допунява се слѣдующимъ:

„Сродници, и то по крвномъ сродству до шестогъ, а по брачномъ сродству до четвртогъ степена сродства заключително, немогу выше одъ едногъ, у исто време, Членови Совѣта быти.„

II.

Точка 3. допунява се слѣдующимъ:

„Предсѣдатель и Вице-Предсѣдатель Совѣта бираю се на три године, и то првогъ Новембра; но они Членови Совѣта, кои су та места до тогъ времена заузимали, могу и опетъ за такове изабрани быти.

Точкомъ 6-мъ Устава опредѣлено число Совѣтника има увекъ подпуно быти, и потоме, за попуненѣ свакогъ упразнѣногъ места оны 17 Членова Совѣта, има се найдалѣ за 6. неделя къ избору лица приступити.“

III.

Точка 5. допуњава се слѣдующимъ:

„И потоме, ако бы основано подозренѣ было, да е кои одъ Членова Совѣта, было обично или политично злочинство, или кривицу какву учиніо, дужно ће быти Попечителство Внутреньи' Дѣла' тужбу са прибавлѣнимъ, основано подозренѣ осведочаваюћимъ, доказима, Совѣту поднети, кои ће, предходно окривлююће се лице саслушавши, имати рѣшити, да ли су основи подозреня довольни или нису, и текъ у случаю, ако бы ій Совѣтъ за довольне нашао, моћи ће се кои Членъ Совѣта подъ Судъ узети. У затворъ, и то нѣговомъ достоинству пристойный, безъ сваке стеге и окова, моћиће се Членъ Совѣта предходно текъ онда ставити, ако е на самомъ дѣлу, и то само при злочинству уваженъ. Тужба противу Члена Совѣта, за кога е Совѣтъ рѣшіо, да подъ Судъ дође, поднеће се Кассаціонномъ Суду ради изслѣдованія злочинства или кривице, кои ће тога ради троицу одъ свои Членова опредѣлити, и къ овима ће се два Члена Совѣта, ков Совѣтъ опредѣліо буде, придружити.

Кадъ ова лица изслѣдованіе учине, предат'ће таково Кассаціонномъ Суду на пресуђенѣ. Како при изслѣдованію, тако и при суђеню окривлѣногъ Члена Совѣта, мора се явно поступати, и тако обвинѣный има право себи кога за явногъ бранителя узети, или ако онъ самъ то небуде хтео учинити, Судъ Кассаціонный таковогъ ће му опредѣлити, као што ће и Попечителство Внутреньи' Дѣла' едно лице за тужителя обвинѣногъ одредити.

Пре свега имат'ће Кассаціонный Судъ изъ свогъ обштегъ засѣданія донети рѣшеніе, ков ће одма извршителну силу имати, оће ли се обвинѣный Членъ Совѣта, и то само у случаю подозрѣнія учинѣногъ ньиме злочинства, изъ затвора, кои свагда нѣговомъ достоинству одговараюћій и безъ сваке стеге и окова има быти, или изъ слободе бранити. За кривице има се свагда

таковый изъ слободе бранити. Затимъ ће Кассаціонный Судъ, саслушавши найпре тужителя, а затимъ обвинѣно лице и нѣговогъ бранителя, но тако, да свагда последню речь обрана има, у обштемъ засѣданію пресудити, ели подъ Судъ падшій кривъ или ніе, и ако нађе да ніе кривъ, онъ ће га пресудомъ одъ сваке далѣ одговорности по истомъ предмету коначно ослободити, ако ли га пакъ за повина нађе, онъ ће га, према величини преступленія, сходно постовѣмъ закону, на казнь осудити, и ову ће му пресуду Предсѣдатель Кассаціонногъ Суда имати одма, у пуномъ засѣданію, по цѣломъ пространству, саобштити, и потомъ три дана, одъ дана саобштене му пресуде, причекати, оће ли се осуђеный съ истомъ задовольити, или не; и у случаю, да у реченомъ року противу такве пресуде не аппеллира, пресуда постае извршителна, а ако апелира онъ ће, несматраюћи на величину казни, на кою е онай осуђенъ, спровести како свою пресуду, тако и сва на предметъ односећа се акта и доказна орудія, Совѣту на рѣшеніе. Совѣтъ ће у пуномъ засѣданію, по прочитанію свію акта, саслушавши найпре осуђено лице и нѣговогъ бранителя, шта ови за обрану навести имаю, а потомъ тужителя, при чему ће ипакъ обрана последню речь имати, у другомъ и последнѣмъ степену обвинѣногъ Члена свогъ пресудити, и ако га ненађе за повина, онъ ће га пресудомъ своіомъ одъ сваке далѣ одговорности по истомъ предмету коначно ослободити; а ако га за крива нађе, према величини учинѣногъ преступленія на казнь, сходно постовѣмъ закону, осудити, кою ће пресуду одма осуђеномъ лицу у пуномъ засѣданію по цѣломъ пространству саобштити. па ако бы осуђеный, у случаю, кадъ е на лишеніе званія, или другу казнь, коя лишеніе званія за собомъ доноси, осуђенъ, за три дана, одъ дана, кадъ му е такова саобштена, жалбу Совѣту противу исте поднео, Совѣтъ ће сва на предметъ односећа се акта и обадве пресуде приослати Попечителству Иностраны' Дѣла', ков ће ій Высокой Порти доставити, ради увѣреня, да ли е све по земальскомъ За-

кону Србіе поступлѣно и пресуѣено; и текъ онда, ако Высока Порта небы имала примѣтити, да е што противу исты Закона поступлѣно, пресуда ће се надъ осуѣенимъ Членомъ Совѣта моћи извршити, ако за три дана, одъ дана саобштеногъ му о томе рѣшенія небы за помилованѣ Княза моліо. Право помилованія Княжескогъ остае невредимо како у овомъ, тако и у ономъ случаю, кадъ осуѣеный Совѣтникъ небы на лишеніе званія, него на другу маню казнь осуѣенъ было, или бы се са пресудомъ, было Кассаціонногъ Суда, было Совѣта, задовольіо, па бы Княза за помилованѣ моліо, као и онда, кадъ бы Совѣтникъ на смрть осуѣенъ было, на бы се пресуда по званичной дужности Князу спровести имала.

У случаима, кадъ бы се на лишеніе званія или поредъ тога и на другу какву казнь осуѣеный Членъ Совѣта са пресудомъ, было Кассаціонногъ Суда, было Совѣта Земальскогъ задовольіо, и пресуда бы извршителномъ постала, имаће се о томе Высока Порта знаня ради извѣстити.“

IV.

Точка 7. заменює се слѣдующимъ:

„У случаю препятствія или одсутства когъ Попечителя, у онимъ Попечителствама гди Помоћника има, могу ови до два месеца Попечителя заступати; но они неће моћи у Совѣту мнѣнія давати, него ће у нѣму само обяснителный гласъ имати; у онимъ Попечителствама, коя Помоћника немаю, као и у ономъ случаю, кадъ бы препятствованѣ или одсутство Попечителя дуже одъ два месеца траяло, опредѣлит ће Князъ єдногъ Члена Совѣта, кои ће препятствованогъ или одсутствуюћегъ Попечителя заступати.

На упразнѣно место Попечителя има се одма Попечитель поставити.“

V.

Точка 8. заменює се слѣдующимъ:

„Князъ ће у свакомъ случаю, на упразнѣно место когъ Попечителя, узимати за Попечителя єдногъ одъ Членова Совѣта.

Попечитель, кои се по каквой потреби или по молбы своіой одъ дужности Попечителя разрѣши, по тому, што в већъ Членъ Совѣта быо, долази на свое мѣсто у Совѣтъ као Членъ.“

VI.

Точка 17. допунява се слѣдующимъ:

„Свако предложенѣ Совѣта, у кое и поставлянѣ Совѣтника спада, има Князъ за два месеца одобрити, или преко своґъ Представничества Совѣту съ примѣтбама повратити. Ако бы Совѣтъ ипакъ при свомъ првомъ заключеню остао, и съ примѣтбама повраћеный предлоґъ на ново Князу на одобренѣ поднео, има га Князъ за месецъ дана одобрити, или съ примѣтбама истимъ путемъ Совѣту повратити.

Ако Совѣтъ овакове по другій путъ одъ Княза учиињне примѣтбе небы усвоіо, Совѣтъ ће сазвати главно засѣданіе, у комъ, ако две трећине буду за Совѣтско предложенѣ, онда тако-во получава силу закона, и Князъ га има подписати.

Предложеня ма коґъ рода одъ Попечителства Совѣту учињена, ако Совѣтъ, саслушавши у томъ случаю дотичноґъ Попечителя, не уважи, неће се подносити Князу на одобренѣ, него ће се одговорити дотичномъ Попечителству, да нѣгово предложенѣ, и изъ кои узрока, уважіо ніе.“

VII.

Точка 25. замењов се слѣдующимъ:

„По томе, ако бы Совѣтъ и у теченію године дознао, да в кои Попечитель противу интереса и на уштрбъ и повреду права' земальски', или противу ясноґъ смысла Устава и Устровнія земальски радіо; као и кадъ бы кои Попечитель хотимице свою власть тако злоупотреблявао, да бы противно яснимъ Законима земальскимъ или самъ радіо, или допуштао или пропуштао, да други, подъ надлежность нѣгову спадаюћи то чине, и небы

законе мѣре противу тога употребљавао, па бы одтуда, у свакомъ таквомъ случаю, и зла слѣдства произишла; као и иначе, кадъ бы Попечитель по добивенимъ одъ Совѣта примѣчаніяма и по двократной изричной опомени, за какавъ противузаконый поступакъ, ипакъ при томе непоправимъ остаюћи свой противузаконый поступакъ у томъ правцу и далѣ продужіо, Совѣтъ ће рѣшити, да се такавъ Попечитель подъ Судъ даде, о чему ће одма и Княза извѣстити.

Но Совѣтъ ће быти дужанъ пре, него бы овакавъ коракъ противу Попечителя предузео, изискати одъ нѣга изясненіе, и онда, кадъ по полученомъ изясненію небы Совѣтъ дотичногъ Попечителя за довольно оправдана или извинѣна нашао, опредѣли ће єдну комисію, коя се увекъ има састояти, изъ єдногъ Попечителя, кога Князъ опредѣли, єдногъ одъ Совѣта опредѣленогъ Члена Совѣта, Предсѣдателя Кассаціонногъ Суда, и обадва Предсѣдателя Аппелаціонны' Судова.

Ако бы сва четири Попечителя подъ Судъ дошла, Князъ ће место Попечителя опредѣлити іошт єдногъ Члена Совѣта за ту комисію.

Ова ће комисія имати преступленѣ дотичногъ Попечителя испытати, и о томе свое извѣстіе Совѣту поднети, кои ће текъ онда рѣшити, оће ли се тай Попечитель подъ Судъ дати. Кадъ бы Совѣтъ рѣшіо, да кои Попечитель подъ Судъ дође, онъ ће поднети тужбу, заедно са извѣстіемъ комисіе, Аппеллаціонномъ Суду I. Оддѣленія, кое ће и друго Оддѣленіе Аппеллаціе себи придружити, и по томъ, саслушавши найпре тужителя, кога ће Совѣтъ за онай случай опредѣлити, а затимъ обтуженогъ и нѣговогъ бранителя, — кога ће му, ако самъ обтуженый таковогъ небуде хтео изабрати, Аппелаціонный Судъ опредѣлити,—изъ обштегъ засѣданія рѣшеніе донети, кое одма извршително постае, оће ли се обтуженый, према величини учинѣногъ преступленія, изъ слободе, или изъ затвора, кои свагда нѣговомъ достоинству одговараюћій и безъ сваке стеге и окова има быти, бранити.

Затымъ ће, како за нуждно нађе, къ изслѣђењу или дослѣђењу самогъ преступленія приступити, и у свему явно и онако поступити, као што в точкомъ 5-томъ Устровнія Совѣта Кассаціонномъ Суду за осуђенѣ Совѣтника прописано. Ако Аппелляціонный Судъ обвинѣногъ нађе да ніе кривъ, онъ ће га своіомъ пресудомъ одъ сваке далѣ одговорности по истомъ предмету коначно ослободити; ако га пакъ за повина нађе, онъ ће га према величини преступленія, по постовѣнимъ законима, на казнь осудити, кою ће му пресуду Предсѣдатель у пуномъ засѣданію по целомъ пространству саобштити, и онда три дана, одъ дана саобштене му пресуде, причекати, па ако осуђеный у томъ тридневномъ року на Кассаціонный Судъ не аппеллира, онъ ће свою пресуду за извршителну прогласити; ако пакъ осуђеный у теченію даногъ му рока аппеллира, онъ ће, несматраюћи на величину казни, на кою в истый осуђенъ, свою пресуду, са свима на предметъ односећима се актама и доказнимъ орудіяма, припослати Кассаціонномъ Суду, кои ће, у качеству Суда, у обштемъ засѣданію, у другомъ и последнѣмъ степену, држећи се явности, по разсмотренію свію на предметъ односећи се Акта, саслушавши найпре обтуженогъ и нѣговогъ бранителя, и потомъ тужителя, при чему ће увекъ обрана последню речь имати, пресудити, налазили обтуженога да в кривъ или да ніе кривъ; па ако га нађе да ніе кривъ, онъ ће га одъ сваке далѣ одговорности по истомъ предмету коначно ослободити, а ако га за повина нађе, онъ ће га, по постовѣнѣмъ закону земальскомъ, на казнь пресудомъ осудити, и ову ће му пресуду Предсѣдатель Кассаціонногъ Суда у пуномъ засѣданію по цѣломъ пространству саобштити, и онда по точки 17. своегъ Устровнія поступити.

Но Княжеско помилованіе спрамъ Попечителя, кои бы Судовима сбогъ напредъ изложены преступленія у званичной дужности, на лишеніе званія осуђенъ быо, неможе до тогъ степена

ићи, да таковый на своmъ мѣсту као Попечитель остане, или да у Совѣтъ, као Членъ истога, дође.

Ако бы кои Попечитель друго какво обично или политично злочинство или кривицу учиніо, ков се по обштемъ Казнителномъ Закону казнити има, Попечителство ће Внутреньи' Дѣла' поднети тужбу противу таковогъ Аппеллаціонномъ Суду I. Оддѣленія, ков ће одма кораке учинити, за составъ онакве исте комисіе, као и у горнѣмъ случаю, пакъ затимъ у свему по горенаведеномъ поступити; само што ће у таковомъ случаю, пресудомъ Кассаціонногъ Суда осуђеный Попечитель, за три дана, одъ дана кадъ му Кассаціонный Судъ свою пресуду саобшти, имати право обратити се са жалбомъ противу исте Совѣту земальскомъ, кои ће такво преступленіе, у качеству Кассаціонногъ Суда, у главномъ своmъ засѣданію разсмотрити, и ако пресуду одобри, осуђеный ће имати право за три дана, одъ саобштеногъ му о томе рѣшенія, Княза за помилованіе молити, ков ако учини, онда у томъ, као и у ономъ случаю, кадъ бы Попечитель на смртну казнь осуђенъ быо, па бы се пресуда по званичной дужности Князу на потврђенѣ поднети имала, пресуда се неће моћи извршити пре, докле рѣшеніе Княжеско о томе невоспослѣдуе. Но ако извршителна власть небы сбогъ оваковы злочинства или кривица противу Попечителя коракъ предузети хтела, Совѣтъ ће имати право, тужбу Аппеллаціонномъ Суду I. Оддѣленія поднети, и овай е тада дужанъ далѣ надлежно, као и у горнѣмъ случаю, поступити.“

VIII.

Овай Законъ ступа у животъ одъ дана, кадъ га Князъ подпише.

3. Маія 1858. У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ.** с. р.

Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта, Войвода, Кавалѣръ,

(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с р.

I-вый *Секретаръ Совѣта,*

Райко I. Лешянинъ. с. р.

К. В. № 512. II.
С. № 474. II.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО,

Да се точка 22. Устроенія Княжеске Канцеларіе одъ 29. Маія 1839. год. $\frac{\text{К. В. № 1325.}}{\text{С. № 597.}}$ слѣдующимъ замени:

„Онъ, као Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла', противуподписиватѣе све Законе, Уредбе, Указе, Дипломе, као и сва друга акта и рѣшенія, осимъ званичны личны сношенія, коя Князъ са странымъ Властима води.

Онъ ће подписивати она дѣла, коя се буду одправляла подъ нѣговимъ именомъ одъ стране Представничества и Попечителства Иностраны' Дѣла', а противуподписиватѣе ій надлежный Началникъ Одделенія, или у одсутству нѣговомъ Секретаръ, изузимаюћи обичну писмоводну преписку са иностранымъ Властима, у коіой е доволянъ само подписъ Попечителя Иностраны' Дѣла'."

Овай законъ ступа у животъ, одъ дана, кадъ га Князъ подпише.

3. Маія 1858.

У Београду.

(М. П.) **А. Караћорћевићъ**, с. р.
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода, Кавалѣръ,

(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Iвый *Секретаръ Совѣта,*

Райко І. Лешянинъ. с. р.

К. В. № 574.
С. № 484.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Поводомъ представленя Попечителства Правосудія одъ 10. Априла тек. год. А. № 1622, у коме разлажући како су злоупотребленя чинѣна одъ власти дане Судовима 16. точкомъ устровнія Окружны' Судова, — чему є повода могла дати и една точка у распису Попечителства Правосудія одъ 12. Юлія 1845. године, ков є расположенѣ садъ подъ 9. Априла тек. год. А. № 1603. опозвато, — представля, да се ова 16. точка као несходна укине; и поводомъ представленя Попечителства Внутреньи' Дѣла' одъ 12. Априла тек. год. П. № 1445. у коме доказуюћи, како су 6. точка закона за поаре и краће, и друга точка разделка ж., у §. 33. Полицайногъ Поступка, коима є полицайнимъ властима дата власть употребити и принудне мѣре за докученѣ признаня, постале изворъ злоупотребленя, предлаже, да се оне укину, — узевши у призренѣ, да у вопроснымъ точкама садржата опредѣленія колико съ едне стране не одговараю основима правде, у толико съ друге стране у практики и не помажу къ постиженю предпоставлѣне цѣли, почемъ се догаћа, да окривлѣни и што за траяня принуде признаду, после опетъ пореку, као и да се кадкадъ на признанѣ принућавана лица опетъ изъ недостатка доказателства, или, што є іоштъ важніе, и као невина ослобоћаваю; осимъ тога да изнућено признанѣ, башъ и кадъ се добые, и кадъ га окривлѣный непорече, не може быти само по себи довольный доказъ за осућенѣ, ако нема и други доказа о томе, да є преступленѣ учинѣно, и други околностій, по коима се узети мора, да га є признаваюће лице учинило; далѣ сматраюћи и на то, да є и казненѣ, ков є у пред.

поменутымъ точкама прописано због отешчаваня испыта и обманьиваня Суда, такође цѣлинесходно, вдно, што в тежко поставити границу између противорѣчія и неслѣдственості тако природне у одговараню окривлѣнога, и обманьиваню истога, а друго, што брзо и искрено признанѣ служи за олакшаваюће, као и отежчаванѣ испыта и обманьиванѣ што има служити за отежчаваюће обстоятелство, почему се и криваць блажіе или строжіе осудити има,

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮВМО СЛѢДУЮЋЕ:

I.

Точка 16. устровнія Окружны Судова одъ 26. Януара 1840. год. (зб. I. 182.) укида се.

II.

Точка 6. и 7. казнителногъ закона за поаре и краће одъ 26. Маія 1847. (зб. IV. 22) и друга точка раздељка ж., у §. 33. Уредбе одъ 18. Маія 1850. (зб. V. 187.) укидаюсе.

III.

Законъ овай ступа у животъ 15-тый данъ, одъ дана подписа княжескогъ.

10. Маія 1858.

У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ**, с. р.

Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода, Кавалѣръ,

(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

I-вый *Секретаръ Совѣта,*

Райко І. Лешянинъ. с. р.

К. В. № 690.
С. № 589.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО:

ПРАВИЛА

ЗА УСТАНОВЛЕНЈЕ ОБШТЕСТВА АУГСБУРГСКОГЪ ВѢРОИСПОВѢДАНІЯ У БЕОГРАДУ.

Будући да в число грађана србски, Аугсбургско вѣроисповѣданіе послѣдующи и у Београду обитаваюћи већъ толико, да они могу за себе єдну црквену обштину образовати и єдногъ своегъ духовногъ Пастира имати, то се на основу закона одъ 9. Септембра 1853. год. $\frac{\text{К В. I. 859.}}{\text{С. I. 961.}}$ (Збор. VII. 78.) дозволява, да они у Београду єдну такву обштину саставе, и на тай конацъ слѣдующе се опредѣлюе:

1. Обштество ово моћи ће имати собствену капелу, а по времену, кадъ му средства новчана дозволе, и свою цркву овде у Београду, на мѣсту, кое му се одъ стране надлежне земальске власти на тай конацъ означи.

2. Као што сви членови овогъ обштества свакій за себе, а и самъ Пасторъ ньіовъ имаю быти грађани србски, тако и ово обштество у свима одношеніяма своимъ грађанскимъ и духовнимъ принадлежи безусловно и изключително Правителству земальскомъ, и има се у свему подчинявати и саображавати законима земальскимъ. Но

3. Изъ узрока, што в ово обштество іошть мало, те сбогъ тога неможе за садъ свою Консисторію имати, то до времена,

[illegible] овде у Београду добило, оно ће се у пита-[illegible] чисто духовнимъ (спиритуалнимъ), у колико, по обреди-[illegible] вѣроисповѣданія, небы могла сама обштина [illegible] рѣшити, обраћати молбомъ на разлозима основаномъ Попечительству Просвештенія, ков ће таково спорно пытанѣ [illegible] путемъ спровести каквой Консисторіи истогъ вѣ-[illegible]исповѣданія на рѣшеніе. Рѣшеніе ове Консисторіе постав [illegible] онда извршително, кадъ одъ Попечителства Просвѣштенія [illegible] одобренѣ (плацетумъ) получи.

4. На упразнѣно место духовногъ Пастора овогъ обштества, обштество ће или само таковогъ изабрати и Попечителству Просвѣштенія на одобренѣ предложити, или ће се обратити молбомъ Попечителству, да му оно таковогъ набави.

5. Пасторъ обштества овогъ имаће право наплаћивати одъ своій вѣрны, ма чій поданицы они были, таксе за разне службе духовне, ков ће имъ чинити, по тарифи, кою ће Правителство опредѣлити.

6. Послѣдователи овогъ Аугсбургскогъ вѣроисповѣданія имаю се у црквенимъ и у грађанскимъ одношеніяма придржавати календара земаљскогъ, тако названогъ старогъ или Јулієвогъ.

5. Јунія 1858 год.
у Београду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ.** с. р.
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода,
Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностраны Дѣла, Подполковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Iвый *Секретаръ Совѣта,*
Райко I. Лешянинъ, с. р.

Попечителству Внутреньи Дѣла'.

По предложеню Попечительства Внутреньи Дѣла одъ 1. т. м. С. № 759. сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 5. т. м. № 665. Я одобравамъ: да Попечительство Внутреньи Дѣла, може право подизаня меана на правительственой земльи при пограничнимъ санитетскимъ надлежательствама, уступати приватнимъ людма.

Уступаће се пакъ ово право на трократной лицытаціи, на месецъ дана напредъ у новинама обявлѣной, ономе, кои найвише плаћати годишнѣ обвеже се.

Онай, на коме ово право остане, мораће до две, найдалѣ до две и по године меану начиннити о своимъ трошку, и по плану.

С'тога ће му се уступити єдно парче правительствене землѣ, да на ньой меану подигне, а даће му се и осталый меанской потреби одговараюћій просторъ землѣ.

Но меана такова има свакадъ остати подъ управомъ и наредбама полицайно-Санитетскима.

Правительство задржава за себе право, по комъ ће моћи іоштъ кою меану подићи само, или право подизаня другоме уступити, кадгодъ за потребно нађе, на прилику, ако та єдна меана небы у станю была потребама публике одговорити.

Правителтство задржава и то право, да по истеченію шестъ година одъ дана, кадъ є меана отворена, може кадгодъ за нуждно нађе одузети уступлѣно право, и купацъ є онда дужанъ меану по процени уступити.

Рѣшеніе ово саобштавамъ Попечительству Внутреньи Дѣла' зато, да се оно по нѣму управля.

В. № 724.
13. Юнія 1858. год.
у Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

К. В. № 791.
С. № 720.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Желећи даванѣ новаца узаямъ подъ интересъ изъ правителствене кассе, Фонда Школскогъ, и Фонда за Удовице и Сирочадъ умрлы' чиновника' постоећегъ, сталнымъ, садашнѣмъ времену, потребама и користима займодаваца и дужника одговараюћимъ правилама утемельити;

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО,

слѣдующу Уредбу о даваню новаца у заямъ подъ интересъ изъ правителствене кассе, Фонда Школскогъ, и Фонда за Удовице и сирочадъ умрлы' чиновника':

§. 1.

Правителствена касса, Фондъ Школскій, и Фондъ за Удовице и Сирочадъ умрлы' чиновника, даватѣе новце узаямъ подъ интересъ годишньій одъ *шестъ на сто*

§. 2.

Капиталъ за даванѣ подъ интересъ новаца изъ правительствене кассе, одређув се у *сто* хиляда дуката цесарски.

§. 3.

Заямъ ће се давати подъ условіемъ, да се капиталъ заедно са припадаюћимъ интересомъ найдалѣ за 23½ године сасвимъ одплати. Одплата ова састои се у томъ, да се свакогъ полгодія за цѣо преднаведеный просторъ времена, у име исплате займа и интереса дае по 4. на *сто* на позаймлѣный првобытный капиталъ, одъ кое суме рачунаће се у првомъ полгодію на рачунъ одплате капитала 1. на *сто*, а на рачунъ исплате интереса 3. на *сто*; а потомъ у слѣдуюћимъ полгодіяма, у колико се интересъ полгодишньимъ одплаћиванѣмъ займа сманьивао буде, у толико ће се све већа сума на рачунъ одплате позаймлѣногъ капитала урачунавати. Приложена къ овой Уредби таблица подъ А., показуе, колико се у комъ времену на сто у име исплате интереса, а колико у име одплате капитала урачунавати има.

§. 4.

Дужницима оставля се на волю, да позаймлѣне имъ капитале и у краћемъ періоду времена, полажући веће проценте на одплату исты, него што е у предидућемъ параграфу за условіе займа положено, поврате.

На одплаћиванѣ већегъ процента займопримацъ може се обвезати или одма у почетку учинѣногъ займа, или и доцніе; но кадъ се едномъ на извѣстный процентъ обвеже, дужанъ ће быти истый за сво слѣдуюће време, до исплате цѣлогъ капитала, плаћати.

§. 5.

Исто тако слободно е дужницима и цѣо дугуюћій капиталъ у свакомъ періоду времена повратити, само су дужни ту намеру свою еданъ месецъ дана напредъ писмено изявити.

§. 6.

Онай, кои бы желіо новце положити непріявивши се єданъ месецъ дана напредъ, може то учинити, ако съ положенимъ капиталомъ и єдномесечный интересъ, рачунећи одъ дана положеногъ капитала, плати.

§. 7.

Најманя сума за даванѣ займа одређує се изъ правителствене кассе у 100. ♯. а изъ Фондова у 50. ♯. цесарски.

§. 8.

Почевши одъ најманѣ суме займа па до 1500. ♯. цес. заключително, дават'ће се новцы узаямъ строго по реду, како се кои потражитель съ писменомъ просбомъ пріявіо буде; одъ 1500. до 2000. ♯. цесар. дават' ће се првенствено онима, кои манѣ суме потраживали буду; одъ 2000. ♯. цесар. па на више, дават' ће се узаямъ само у ономъ случаю, кадъ потражителя за манѣ суме займа небы было, а новаца за даванѣ подъ интересъ у касама налазило бы се.

§. 9.

Заямъ се дає на ємство непокрены' добара', и то половина одъ проценѣне вредности ньіове.

§. 10.

Добра, на коя се заямъ добити може слѣдующа су:

а., Кућни плацеви, Куће и остале къ ньима принадлежеће зграде, одъ тврдогъ матеріяла озидане.

б., Воденичишта и зграде одъ тврдогъ матеріяла начинѣне, ков бы се на истима или око исты' налазиле.

в, Ньиве и ливаде.

г., Землѣ, ков се налазе подъ виноградомъ, воћнякомъ и шумомъ, и то рачунећи само вредность чисте землѣ. и

д., Плацеви, кои се налазе подъ кућама одъ слабогъ матеріяла начинѣнимъ, рачунећи такође само вредность плацева.

§. 11.

Покрай тога предименоване кассе одкупльиват'ће приватне или явне займове са оны' непокретны' добара, коя довольну законом прописану сигурност имаю. Кои бы дакле дужникъ зажеліо, новце изъ гореименованы' явны' касса у заямъ узети, и прећашньи поверительима своимъ одужити се, дужанъ ће быти непокретна добра своя на ново процћнити дати, и на основу поднешене нове процћне, дугъ ће се старимъ поверительима изъ речены' касса исплатити, а касса, коя в новцеу заямъ дала, на иста добра интабулирати.

§. 12.

На вмство Острова (Ада), као и на друге землћ покрай рћка', ков бы, сбогъ тока или излива воде, очевидномъ квару роненю и преношаю на друго место изложене быле, неће се никако новцы у заямъ давати.

§. 13.

Кадъ новаца потражув узаямъ лице, ков задругу има, онда се имаю предходително предъ судомъ изяснити сви пунолћтни задругари, да желе новце подъ интересъ узети, и пошто се оваково саизволенћ добыв, онда се текъ заямъ искати може.

Исто тако ако има удовице, или други лица, коя по закону право уживаня на истимъ добрама имаю, то се имаю и она изяснити, да то обтерећаванћ одобраваю.

§. 14.

Исто тако ако Удовица или тутори за малолћтну децу новце у заямъ потражую, мораю предходително дозволенћ надлежногъ Суда имати, да могу непокретна добра малолћтника дугомъ обтеретити.

§. 15.

Свакій заямъ мора се интабулирати кодъ надлежногъ Суда на прво место; но у случаю томъ, где в займопримацъ узео узаямъ маню суму, него што износи половина вредности одъ

проценѣны' добара' нѣговы', или где бы одплаћиванѣмъ капитала сума займа сманѣна была, или напослѣдку, где бы' вредностъ иманя порастила, може се ипакъ свакомъ дужнику допунителна сума займа, до половине вредности непокретны' добара' нѣговы' издати, и такова на друго место интабулирати; само се у томъ случаю мораю такова добра наново процѣнити дати.

§. 16.

Интабулація са непокретны' добара' дужниковы' неће се донде скидати, докъ се дугъ сасвимъ не исплати. За увѣренѣ пакъ дужника, колико іоштъ неплаћеногъ дуга на ньіовимъ добрама лежи, служитће имъ последня квита, по коіой су припадаюћу часть займа и интереса исплатили, и у коіой ће свагда назначено быти, колико іоштъ неплаћеногъ капитала на ньіовимъ добрама лежи.

§. 17.

Онай, кои жели новаца у заямъ узети, дужанъ є обратити се прошеніємъ своимъ, коме се и процѣна добара приложити има, Попечителству Финансіе, кадъ заямъ потражує изъ кассе правителствене и Фонда Удовичкогъ, а кадъ таковый потражує изъ Фонда Школскогъ, Депутаціи Фондомъ Школскимъ управляюћой. Прошеніе ово може свакій дужникъ или непосредствено, или посредствомъ поште дотичной касси предати.

§. 18.

Процѣна добара има быти учинѣна, посредствомъ честны', вешты' и доброгъ станя людій, кои су у станю право и безпристрастно процѣну добара учинити.

§. 19.

У процѣнителномъ сведочанству мораю процѣнѣна добра, ако ій выше има, редомъ и по именце съ вредности своіомъ по наособъ, и у сакуплѣной суми, назначена быти.

§. 20.

За процѣньиванѣ добара изискую се: до суме займа одъ 300. ♯. заключително, два процѣнителя; до 1000. ♯. цесар. три; а

одъ 1000. ♯. цесар. на више, на сваку 1000. ♯. цес. іошть по єданъ процѣнитель више.

§. 21.

Процѣна добара има быти одъ стране надлежногъ Суда потврѣена съ тимъ, да ималацъ процѣнѣны' добара' има на иста добра уредну и судейски потврѣену тапію, или ако такове нема, да по увѣреню полицайне власти, коя є при процѣньиваню присутствовала, комшіе и местни кметови сведоче, да є процѣнѣно добро собственость займопотражителя, и ово ће Сведочанство служити за показателство, докъ се кодъ насъ баштинске кньиге не уведу, да є займопотражитель законый притяжатель процѣнѣногъ добра. Покрай тога, Судъ ће имати у потврѣеню своемъ назначити, имали и колико интабулираногъ или прибележеногъ дуга на истимъ добрама.

§. 22.

Полицайне власти дужне су мотрити на уредно сочиняванѣ процѣна, и зато ће свагда при процѣньиваню добара присутствовати: у Београду, Казначей Управителства варошкогъ; у местима, где є Началничество Окружно, Казначей Началничества; а у Срезовима, Срезкій Началникъ или нѣговъ Писаръ. По учинѣной процѣни, свагда ће према подпису процѣнителя, присутствовавшій Званичникъ своимъ подписомъ процѣну добара потврдити съ тымъ додаткомъ, да є процѣна по постоећимъ правилама уредно саставлѣна, и да су процѣнительи притяжавали она свойства, коя се за ньи по §. 18-ом ове Уредбе изискую.

§. 23.

Ако се доцніе при продаи каквы' заложены' добара небы заимъ подпуно наплатити могао, па бы се ясно доказало, да є та штета произишла одтуда, што су процѣнительи при процѣньиваню добара пристрастни были, и процѣну претерану учинили; то ће онда на зактеванѣ власти, коя са даванѣмъ займа управля,

дужни быти надокнадити догодившу се штету дотичной касси безсовѣстни процѣнительи, и то єданъ за све и сви за єднога. Ако бы се притомъ осведочило, да є и присутствовавшій при процѣни Званичникъ, навалично или изъ немарности прописана у овой Уредби правила за процѣнителѣ и процѣньиванѣ пропустіо испунити, и тимъ начиномъ да є допринео, да се претерана процѣна добара учини, онда ће и онъ заєднички са безсовѣстнимъ процѣнительима, дужанъ быти причинѣну штету дотичной касси подмирити, а покрай тога ће, као безсовѣстный Званичникъ, по мѣри доказаногъ пристрастія или немарности, Судейскимъ путемъ и достойной казни подвргнутъ быти.

§. 24.

Интересъ и одплата капитала полагат' ће се Главной Касси и Фондовима или непосредствено, или посредствомъ Окружны Началничества. Онде, где се новцы положе, издават' ће се дужницыма сверху тога надлежна квита.

§. 25.

Интересъ на позаймлѣный капиталъ има се рачунати одъ дана, кадъ є рѣшено, да се займопотражителю поискана сума узаямъ даде, и такова у касси за рачунъ нѣговъ, докъ є не изузме, задржи. О овоме рѣшенію дужна є власть, коя са даванѣмъ займа управля, займопотражителя найдалѣ за 15. дана, рачунећи одъ дана рѣшенія, извѣстити, а займопотражитель дужанъ є опетъ поискану узаямъ суму найдалѣ за 15. дана, рачунећи одъ дана, кадъ му є исто рѣшеніе саобштено, изъ кассе кренути, єръ у противномъ случаю губи право на одобреный му заямъ, и дужанъ є припадаюћій интересъ на поискану суму за месецъ дана, докъ су новцы за рачунъ нѣговъ у касси безплодни лежали, платити. Ако бы таковый займопотражитель желіо поискане новце ипакъ у заямъ узети, дужанъ ће быти на ново съ потраживанѣмъ своимъ сверху тога дотичной касси обратити се.

§. 26.

За полаганѣ интереса и одплатногъ капитала оставля се дужницима за свако полгодіе рокъ до последнѣгъ Априла и до последнѣгъ Октобра; кои до тогъ рока неплати, него у слѣдующемъ мѣсецу Маію или Новембру, па ма у кое време, дужанъ ће быти за цѣо тай мѣсецъ како на неплаћеный на време интересъ, тако и на онай одплатный процентъ интересъ платити. Кои небы до последнѣгъ Маія или до последнѣгъ Новембра интересъ платіо, томе да се и капиталъ одкаже.

§. 27.

Ако бы интабулирана добра дужникова почела у вредности спадати тако, да бы постовѣій дугъ на истимъ добрама у такову опасность дошао, да се продаіомъ ньиномъ небы могао наплатити, а дужникъ небы быо у станю исплату своегъ дуга на другій кои начинъ довольнимъ вмствомъ дотичной касси осигурати, онда ће се заложена добра прописанимъ законимъ путемъ продати за наплату займа.

§. 28.

Попечителство ће Финансіе дужно быти за кассу правителствену и фонда Удовичкогъ, а Депутація фонда Школскогъ за кассу истога фонда, по истеченію пете и 10-те године, одъ времена учинѣногъ займа, извѣстити се о станю вредности заложены' добара', и онде, где бы примѣтили, да су добра у вредности своіой почела спадати тако, да бы наплата остатка дуга у опасность долазила, поступиће по предидућемъ параграфу (§ 27).

§. 29.

Досадашньимъ дужницыма Правителствене кассе и поменуты' фондова', кои су новце подъ интересъ на три године узели, оставля се на волю, да тригодишнѣ облигаціе свое замену

са облигаціяма по овомъ новомъ начину займа, само су дужни ту свою намѣру три мѣсеца напредъ дотичной касси на писмено изявити, приложивши къ истоме нову процѣну добара свои'. Оны дужницы, кои то не учине, дужни ће быти по излазку рока садашньи' ньіовы' облигація, дугуюће капитале повратити. —

23. Юнія. 1858. год.
у Београду.

(М. П.) А. Карађорђевићъ, с. р.
Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта,
Войвода, Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ, с. р.

I-вый *Секретаръ Совѣта,*
Райко I. Лешянинъ, с. р.

A.

ТАБЛИЦА

по коіой се на основу Уредбе одъ 23. Јунія 1858 год. № К. В. 791. / С. 720. рачунати има интересъ и одплата капитала на позаймљене новце изъ касе Правителствене, Фонда школскогъ и Фонда за удовице и сирочадъ умрлы' чиновника постовћегъ.

Број полгодія	На 100 # цес. или 2800 гр. порезски							
	Плаћа се интереса		Одплаћује се капитала		Свега се плаћа		Остао капитала да се одплати	
	Порезски							
	Гр.	пр.	Гр.	пр.	Гр.	пр.	Гр.	пр.
1	84	—	28	—	112	—	2.772	—
2	83	6	28	34	112	—	2.743	6
3	82	12	29	28	112	—	2.713	18
4	81	16	30	24	112	—	2.682	34
5	80	19	31	21	112	—	2.651	13
6	79	22	32	18	112	—	2.618	35
7	78	23	33	17	112	—	2.585	18
8	77	23	34	17	112	—	2.551	01
9	76	21	35	19	112	—	2.515	22
10	75	19	36	21	112	—	2.479	01
11	74	15	37	25	112	—	2.441	16
12	73	10	38	30	112	—	2.402	26
13	72	3	39	37	112	—	2.362	29
14	70	35	41	5	112	—	2.321	24
15	69	26	42	14	112	—	2.279	10
16	68	15	43	25	112	—	2.235	25
17	67	3	44	37	112	—	2.190	28
18	65	29	46	11	112	—	2.144	17
19	64	13	47	27	112	—	2.096	30
20	62	36	49	4	112	—	2.047	26
21	61	17	50	23	112	—	1.997	3
22	59	36	52	4	112	—	1.944	39
23	58	14	53	26	112	—	1.891	13
24	56	30	55	10	112	—	1.836	3
25	55	3	56	37	112	—	1.779	6
Сума	1779	6	1020	34	2800	—		

Број полгодія	На 100 # цес. или 2800 гр. порезски							
	Плаћа се интереса		Одплаћује се капитала.		Свега се плаћа.		Остао капитала да се одплаћује.	
	Порезски							
	Гр.	пр.	Гр.	пр.	Гр.	пр.	Гр.	пр.
	Пренешена Сума							
	1779	6	1020	34	2800	—		
26	53	15	58	25	112	—	1.720	21
27	51	25	60	15	112	—	1.660	6
28	49	32	62	8	112	—	1.597	38
29	47	38	64	2	112	—	1.533	36
30	46	1	65	39	112	—	1.467	37
31	44	2	67	38	112	—	1.399	39
32	42	—	70	—	112	—	1.329	39
33	39	36	72	4	112	—	1.257	35
34	37	29	74	11	112	—	1.183	24
35	35	20	76	20	112	—	1.107	4
36	33	9	78	31	112	—	1.028	13
37	30	34	81	6	112	—	947	7
38	28	17	83	23	112	—	863	24
39	25	36	86	4	112	—	777	20
40	23	13	88	27	112	—	688	33
41	20	26	91	14	112	—	597	19
42	17	37	94	3	112	—	503	16
43	15	4	96	36	112	—	406	20
44	12	8	99	32	112	—	306	28
45	9	8	102	32	112	—	203	36
46	6	5	105	35	112	—	98	1
47	2	38	98	1	100	39	—	—
Сума	2452	39	2800	—	5252	39		

Примѣчаніе. На име *интереса* и *одплате капитала* полаже се свакогъ полгодія 4% на позаймљеный првобытный капиталъ. Одъ овогъ процента рачуни се у првомъ полгодію после учињеногъ займа, на име исплате интереса 3. %; а на име одплате капитала 1. на %; а потомъ, у слѣдующимъ полгодіяма, у колико се интересъ на позаймљеный првобытный капиталъ, полгодишньимъ одплаћиванѣмъ займа смањује, у толико се све већа сума на рачунъ одплате капитала урачунава.

К. В. № 890.
С. № 828.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Имаюћи у виду члена 12. точку в.) и члена 20. трећу точку Устава Земальскогъ; далѣ точку в) §-а 12. Устровнія Совѣта, и §. 12. Устровнія Централногъ Правленія, и желећи сачињаванѣ и издаванѣ годишньи предрачуна или буџета о приходу и разходу државномъ за єдну рачунску годину, као и повремено у теченію године захтеванѣ и одобраванѣ изванредны кредита, уєдно и цѣлисходніе регулирати и утврдити, поводомъ представленя Попечителства Финансіе одъ 27. Октобра 1856. год. П. № 3959.

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО СЛѢДУЮЋІЙ ЗАКОНЪ О БУЏЕТУ:

§. 1.

Главне Буџете, како прихода тако и разхода годишньи са билансомъ у напредакъ ће Попечителство Финансіе подносити Совѣту, пошто ій са согласіємъ осталы Попечителства сачинило буде.

§. 2.

Буџете ове, прихода и расхода, за сваку наступаюћу рачунску годину поднеће Попечителство Финансіе Совѣту найдалѣ до свршетка месеца Юнія, како бы се они до половине Септембра одъ Совѣта и Княза издати могли.

§. 3.

Ради єднообразности и олакшице у рачуноводству имаю се, починюћи одъ почетка идуће рачунске године, у буџетима, у

почастнимъ рѣшеніяма, опредѣляваюћимъ разходе или приходе, и у цѣломъ рачуноводству, и кодъ свію властій земальски употреблявати грошеви и паре у єдномъ и то пореском теченію, по тарифи Правителствомъ опредѣленой.

§. 4.

Сходно смыслу точке *в.*, у члену 12. Устава Земальскогъ и Устроєнія Совѣта, има се буџетъ расхода, према буџету прихода удесити тако, како да главна сума буџета разхода непревазиђе главну суму буџета прихода.

§. 5.

Буџетъ прихода има се сачинявати по приходу прошлогодишнѣмъ; но при сачиняваню истога мораю се имати у виду свє измене, ков су се у смотреню прихода или у прошлой години догодиле, или ће се по учинѣномъ каквомъ узаконѣнію догодити у години, за кою се буџетъ сачинява. Тако ће се свагда изъ буџета прихода изоставити они приходи, кои су или каквимъ закономъ укинути, или су по причини неки обстоятелства престали, или ће престати у теченію идуће године. Напротивъ у буџету назначиће се количина свакогъ новоузаконѣногъ прихода, као и оногъ, кои бы се по причини каквы обстоятелства, као извѣстанъ приходъ народне касе, у години за кою се буџетъ сачинява, сматрати могао.

§. 6.

При сачиняваню буџета разхода мора се имати у виду найпре подмиренѣ свію редовны и узаконѣны издатака, слѣдователно и оны, кои ће се на основу каквогъ узаконѣнія текъ у теченію године показати; пакъ потомъ подмиренѣ осталы нуждны потреба.

§. 7.

Издатци, кои бы се опредѣлявали за предузеће кога му драго рода, ако бы удѣйствованѣ овога потребовало выше одъ є-

дне године, неће подпуно доћи у буџетъ године, у коіой се ово предузеће одобрава, него ће се одъ цѣле означене суме ставити само она часть кредита, коя ѳ потребна, да се у оной години употреби, а остале части долазе у идуће године, у коима ће ій нуждно быти употребити.

§. 8.

А за подмиренѣ оны потреба, кое се при сачиняваню буџета нису предвидити могле, а у теченію године покажу се за неодложне, ставиће се у буџету ѳдна обшта сума, подъ названіемъ „кредитъ на непредвиђене потребе.“ При свакомъ почастномъ употребленю ове суме, изискаће дотично Попечителство одобренѣ Совѣта и Княза, пошто се предходно са осталимъ Попечительствама споразумѣло буде, а у одобраваюћемъ рѣшенію назначиће се, да се то исплаћуѳ изъ ове суме.

§. 9.

Само по сили каквы особиты догађая, и за показане какве изванредне потребе, кое бы се или за узвишенѣ благостаня државногъ, или за одклоненѣ каквы особити штетны слѣдства появиле, моћи ће Попечительства, по предходномъ међусобномъ сагласію, представленя за *изванредне кредите* Совѣту чинити; но у томъ случаю, она ће увекъ дужна быти показати и начинъ, коимъ бы се овай изванредный, буџетску главну суму превазилазећій кредитъ, подмирити могао.

§. 10.

Сви, было буџетомъ, было позднімъ рѣшеніяма одобрени кредити, имаю се употребити по своме опредѣленію; преиначенѣ у употребляваню ма кога одъ исты, само ће се моћи по нарочитимъ предходителнимъ законодавнимъ рѣшеніяма чинити.

§. 11.

Тако, ако се у теченію буџетске године покаже, да ѳ коя одъ потреба, за кою ѳ буџетомъ какавъ кредитъ отворенъ, преста-

ла, то ће Попечителства, по показаной новой потреби, искати одобренѣ за употребленѣ оногъ, на преставшу потребу отвореногъ а неизузетогъ кредита, на потребу новопоказану.

§. 12.

Сви кредити, отворени буџетомъ или особенимъ рѣшеніяма, у теченію єдне рачунске године, спадаю на теретъ исте године.

§. 13.

Рачунска година трає одъ 1. Новембра єдне, до 1. Новембра идуће године.

§. 14.

Никаква сума, коя ніе буџетомъ или нарочитимъ законодавнимъ рѣшеніємъ предходно одобрена, не може се ни за какву потребу, и ни у ков име изузети ни потрошити. Тако ни већа, но што е законодавно опредѣлена.

§. 15.

Ни кредити за єдну рачунску годину одобрени, немогу се изъ финансіялны каса изузети пре, докъ ненаступи година рачунска, за кою су одобрени.

§. 16.

Но половина кредита на огревъ, и уобште на канцелариске трошкове опредѣлены, и четвртина кредита одреѣены на правителствене питомце на страни, може се изузети и пре рачунске године, одма како изиће буџетъ.

§. 17.

И у теченію године кредити ће се изузимати само по показаной потреби употребленя исты; при чему ће се мотрити, да се новци небы нагомилавали онде, где бы до времена употребленя ньиногъ дуже безпотребно лежати морали.

§. 18.

Сви, было буџетомъ, было почастнымъ рѣшеніяма у теченію єдне године одобрени кредити, могу се само у теченію исте и изузети изъ свію почастны каса. Но изъ главне народне касе могу се они изузети и по изтеченію рачунске године, и то до свршетка Декембра заключително.

§. 19.

Буџетъ є последньій финансіялны законъ. По томе, сви буџетомъ, или позднiимъ рѣшеніяма одобрени, но у опредѣленомъ горе времену неизузети кредити, сматраю се као непотребни и уништени; слѣдователно олакшаваю буџетъ разхода, и неће се смети по изтеченію тога времена изъ касе издавати, безъ новогъ законодавногъ одобраваюћегъ рѣшенія, и по смислу §-а 12. на теретъ године, у коіой се наново одобрава, ставляюћегъ и увдно опредѣлююћегъ, изъ ков ће се буџетске суме или одакле издати.

§. 20.

Сходно §. 26. Устава земальскогъ, и §. 24. Устровнія Совѣта, Попечителство ће Финансіе дужно быти у почетку Марта сваке године поднети Совѣту рачунъ прихода и разхода за прошлу рачунску годину. У томе рачуну оно ће поредъ биланса, кои є до сада по узаконѣнію подносило, поднети и єданъ нарочитый билансъ прихода и разхода, у коме ће изложити како именовано (номинално) тако и дѣйствително или право станѣ прихода и разхода за целу прошлу рачунску годину, съ назначенiемъ разлика показаны међу именованимъ (номиналнимъ) и дѣйствителнимъ сумама.

§. 21.

По овомъ нарочитомъ одъ Попечителства Финансіе поднешеномъ билансу, Совѣтъ ће издати *окончателный билансъ*, коимъ ће се показати, у каквомъ се отношенію разходъ према приходу у прошлой рачунской години показао.

§. 22.

Ако Совѣтъ изъ сачинѣногъ окончателногъ биланса увиди, да се показує вишакъ прихода, преко разхода, то ће наредити, да се истый у касу резервну стави, и тиме она умножи; но ако онъ напротивъ увиди, да приходъ ніе могао разходъ заклопити, то ће у овомъ случаю наредити, да се овай вишакъ разхода, ако є могуће, стави у првый, сачинити се имаюћій буцетъ, или, ако то ніе могуће, онда ће се наредити изванредный прирезъ узъ редовный данакъ, и то само у колико є то нуждно, да се овай показаный дефицитъ, попуни.

§. 23.

Сви овоме противни прописи укидаю се.

17. Юлія 1858. год.
У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ**, с. р.
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода,
Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностранны' Дѣла, Подполковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Iвый *Секретарь Совѣта,*
Райко І. Лешянинъ, с. р.

Попечителству Правосудія и Внутреньи Дѣла'.

У слѣдству извѣстія Касаціоногъ Суда, Попечителство Правосудія подъ 21. т. м. А. № 2761. предложило в Совѣту, да се изъ тамо наведены узрока' и пре изданія кривичногъ законика опредѣли: у чему се састои извршенѣ смртне казни, и шта се за тымъ съ мртвимъ тѣломъ има учинити?

Тымъ поводомъ я самь по саслушаномъ мнѣнію Совѣта, сагласно са заключенiемъ овогъ одъ данашнѣгъ № 1109 рѣшіо: да се осуѣеный на смртну казнь убіе изъ пушака и тѣло нѣгово да се одма у землю закопа.

О чему Попечителство ради нѣговогъ надлежногъ употребленія настоѣимъ увѣдомлявамъ.

В. № 1033.
27. Августа 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевиѣъ, с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновиѣъ. с. р.

К. В. № 1037.
С. № 1047.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,
КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

Поводомъ представленя Попечителства финансіе одъ 14. Юлія тек. год. П. № 2295.

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО,

да се §-у 4. у раздѣлку првомъ *„правила за пописиванѣ данакъ плаћающи' глава“* одъ 8. Марта 1850. (зб. V. 95) дода слѣдующе расположенѣ:

„Страни поданицы, кои су као такови одъ плаћаня данка слободни были, ако се после навршеня двогодишнѣгъ бавленя своегъ у Србіи у грађанство србско пріиме, подлеже одма плаћаню данка; а ако се пре навршеня двогодишнѣгъ бавленя у грађанство србско пріиме, подлежаће плаћаню данка, пошто се наврше две године, одкако у Србіи живе.“

28. Августа 1858.
У Београду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ**, с. р.
Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта, Войвода, Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Iвый *Секретаръ Совѣта,*
Райко І. Лешянинъ. с. р.

УКАЗЪ

Попечительству Внутреньи Дѣла.

По предложеню Попечительства Финансіе одъ 1-вогъ т. м. П. № 2911. я самъ сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 4-тогъ т. м. № 1160 одобріо: да се изъ тамонаведены узрока у Тополику исподъ Шабца, поредъ постовѣгъ о ђурђевудну марвеногъ панађура, іоштъ єданъ марвеный панађуръ, на данъ 9. Октобра установи, и да се обадва по петъ дана држе.

О чему како Попечительство Финансіе тако и Попечительство внутреньи Дѣла указомъ овимъ знаня и управляня ради извештавамъ.

В: № 1074.
9. Септембра 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.
Князъ Србскій.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

К. В. № 1102. I.
С. № 1161. I.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

са согласіемъ совѣта,

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЕМО

Слѣдуюћа спроводна расположеня къ новомъ Устроєнію Главне Контроле одъ данашнѣгъ $\frac{\text{К. В. № 1102 II.}}{\text{С. № 1161. II.}}$ принадлежећа.

§. 1.

Главна ће Контрола неизоставно прегледати унапредакъ све Правителствене и подъ надзоромъ Правителства стоєће рачуне, почевши то одъ рачуна 1858-ой рачунской години принадлежећи, па на далѣ.

§. 2.

Устроєніе Главне Контроле ступа у животъ петый данъ, одкако га Князъ подпише.

§. 3.

За време оно, одкако Устроєніе Главне Контроле у животъ ступи, па докъ рачуни за 1858. рачунску годину Главной Контроли на прегледъ не стигну, Главна ће Контрола настати, са новопоставлѣнымъ персоналомъ своимъ, да прегледа по правилама у новомъ Устроєнію прописанымъ, у колико є могуће више, одъ заоставши непрегледаны Правителствены рачуна, и то слѣдуюћимъ редомъ:

1. Рачуне Попечителства Финансіе,
2. „ Войничке,
3. „ Грађевина,
4. „ Началничества Окружны,
5. „ Ђумручке,

6. „ Топчидерске Економіе,
7. „ Правителствене Типографіе

и по томъ далѣ што остане, све то у колико бы могуће было, а да се прегледанѣ новодолазећи рачуна не задржи.

§. 4.

Сви остали рачуни, кои подъ надзоромъ Правителства стоѳ, были они непрегледани, или се налазили у прегледаню и у преписки, као: Рачуни Обштински, Црковни и Манастирски, Главногъ и осталы' Фондова Школски, Фонда Удовица и Сирочади Чиновника, Свештеника и Учителя, Фондова Сиротиньски, Шпиталя Грађански и пупиларни, неће се далѣ прегледати, нити започета о ньима преписка довршивати, до заключително 185⅞ рачунске године. — Рачунополагательи пакъ исты' рачуна имаю се сматрати за разрешене одъ одговора за ове рачуне, и у случаю смрти ньіове, фамилія ньіова не ће дужна быти сврху исты' рачуна обясненія давати и недостатке плаћати.

§. 5.

Но за оне подъ надзоромъ Правителства стоѳће рачуне, коима ніѳ прошло іоштъ петъ година одкако су заключени, Правителство задржава себи право, ако се у теченію петъ година после заключенія ньіовогъ какавъ знатанъ недостатакъ одкріѳ, и ако Рачунополагатель у животу буде, да се рачунъ прегледа и Рачунополагатель подъ одговоръ узме и на подмиренѣ осуди.

§. 6.

У случаю таковогъ прегледанѧ стары' рачуна одредит'ће се особеномъ наредбомъ, ко ће истый рачунъ прегледати.

§. 7.

Расположеня о прегледаню стары' подъ надзоромъ Правителства стоѳћи' рачуна у §§. 4. 5. и 6. ове Уредбе учинѣна, имаю се односити и на оне Правителствене рачуне, коѳ Главна Кон-

трола због новодошавши іой рачуна за 1858. рачунску годину не буде могла до 1. Марта 1859. године прегледати.

§. 8.

Рачуни Правителствени кои су у главной Контроли прегледани и кои се сада због пронађени у њима погрешака у преписки налазе, имаю се по правилама у новом Устроенію Главне Контроле прописанимъ, Главномъ Контроломъ коначно расправити.

§. 9.

Рачуни по коима се какавъ недостатакъ потражуе, и кои су због тога Судовима нашимъ на решенів предани, имат'ће се надлежнимъ Судовима, коима су предани, коначно и решити.

§. 10

Сва досаданя званія, при Главной Контроли постоявша, укидаю се; но досаданьи Званичницы Главне Контроле уживат'ће подпуну плату њиовомъ досаданѣмъ званію принадлежећу, докъ имъ се ново опредѣленѣ не нађе, а међутимъ ће се употребити на онай званичный посао, где Правителство за добро нађе.

15. Септембра 1858.
У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ.** с. р.
Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта, Войвода, Кавалѣръ,

(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с р.

I.вый *Секретарь Совѣта,*

Райко I. Лешянинъ. с. р.

К. В. № 1102. II.
С. № 1161. II.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Желећи постовћу Главну Контролу при Совѣту земальскомъ утврдити на основима, по коима ће она унапредакъ моћи, точно и брзо прегледати све Правителствене и подъ надзоромъ Правителства стовће рачуне о новцима и стварима, а при томъ уверавати се непосредствено о станю Главне Касе, а посредствомъ дотичны' Попечителства о станю осталы' каса' и стварій, па тимъ начиномъ да се свима злоупотребленьима, коя се у недостатку врховногъ контролногъ надзора чинити могу на путъ стане, нашли смо се побуђенимъ, досаданѣ Устровніе Главне Контроле одъ 14. Юлія 1844. год. $\frac{\text{К. В. № 981.}}{\text{С. № 776.}}$, по коме су истой оскудѣвала средства да преднаведеномъ важномъ задатку своимъ подпуио одговори, укинути и са цѣлисходніимъ устровніємъ заменути, и по томе,

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО СЛѢДУЮЋЕ

УСТРОЄНІЄ ГЛАВНЕ КОНТРОЛЕ.

ГЛАВА ПРВА

О саставу Главне Контроле.

§. 1.

За прегледанѣ Правителствены' и подъ надзоромъ Правителства стовћи' рачуна о новцыма и стварима, као и за прегледанѣ касе и стварій, постои при Совѣту Земальскомъ *Главна Контрола.*

§. 2.

Главна Контрола состои се изъ єдногъ Предсѣдателя, три Члена, єдногъ Правителственогъ Комисара, шесть Рачуноиспытателя I. класе, десетъ Рачуноиспытателя II. класе и єдногъ Секретара са потребнимъ броємъ канцеларійскогъ персонала.

§. 3.

Предсѣдателя и Членове Главне Контроле поставля Князъ Указомъ на представленѣ Совѣта, Правителственогъ Комисара при Главной Контроли поставля Князъ на представленѣ Попечителства Финансіе. Осталый персоналъ Главне Контроле представля Главна Контрола Совѣту, а Совѣтъ Князу на одобренѣ.

§. 4.

За Предсѣдателя и Членове Главне Контроле и Правителственогъ Комисара при истой изискуе се да имаю 30. година. За Рачуноиспытателѣ I. и II. класе, као и за Секретара Главне Контроле, изискуе се да имаю 25. година.

§. 5.

Предсѣдатель Главне Контроле не може быти онай, кои ніе было найпре Членъ Главне Контроле; Членъ Главне Контроле не може быти онай, кои ніе было найманѣ три године Рачуноиспытатель I. класе; Рачуноиспытатель I. класе не може быти онай, кои ніе было найманѣ две године Рачуноиспытатель II. класе или Секретаръ при Главной Контроли.

Правителственый Комисаръ при Главной Контроли не може быти онай, кои ніе православне науке свршіо.

§. 6.

Печатъ Главне Контроле равнъ е у величини манѣмъ печату Совѣта, има у среди Србскій Грбъ, а унаоколо надпись „Главна Контрола Княжества Србскогъ.“

ГЛАВА ДРУГА.

О кругу дѣланя Главне Контроле.

§. 7.

У кругъ дѣланя Главне Контроле спада:

1., Прегледати све Правителствене и подъ надзоромъ Правителства стоећe рачуне о новцима и стварима како покретнимъ тако и непокретнимъ.

Рачуни подъ надзоромъ Правителства стоећи за сада су: Рачуни обштински, црковни и манастирски, Главногъ и осталы' фондова школски, Фонда удовица и сирочади умрлы' чиновника, свештеника и учителя, Фондова сиротински', шпиталя грађански, и пупиларни рачуни.

2., Прегледати редовно и изванредно Главну Касу; а за прегледанѣ осталы' каса' или стварій обраћати се, по показаной потреби, дотичномъ Попечителю са захтеванѣмъ, да онъ нуждно расположенѣ учини, да се назначена каса или ствари изненадно прегледаю и о станю ньиномъ Главна Контрола извѣсти. (§. 53.)

3., Ако се при прегледаню рачуна недостатакъ одкріе, решавати благовремено, да се количина пронађеногъ недостатка са покретнимъ и непокретнимъ иманѣмъ Рачунополагателя, кодъ надлежногъ Суда, обезбѣди.

4., По свршеномъ прегледаню рачуна решавати, *всу ли рачуни исправни;* ако нису. исправни, опредѣлити количину пронађеногъ недостатка, назначити, кои коме пронађеный недостатакъ платити дужанъ е, наредити, да се пронађени недостатцы одъ кога треба наплате или коме треба исплате.

5., У случаю пронађеногъ злоупотребленя Рачунополагателя' са повѣренымъ имъ новцыма или стварима решавати, да се Рачунополагатели за учинѣно злоупотребленѣ кодъ надлежны' Судова обтуже и по постоећимъ о томе законима осуде и казне.

6., Сврху исправны' или у слѣдству примѣчанія и решеня контролны' исправлѣны' рачуна *издаваши Разрешителницу* свою дотичнымъ Рачунополагательима.

7., Старати се у договору са дотичнымъ Попечителствама, да се Рачуноводство, по свима струкама, нѣномъ прегледаню подвргнуто, у болѣ станѣ доводи, да се са приходима и расходима цѣлисходнiѣ рукуѣ, и да се мѣстный надзоръ уредногъ рукованя са новцыма и стварима гди годъ ѣ нуждно постави, како бы се свима злоупотребленьима на путъ стати могло. О свему томе, у колико бы нуждно было Законодавно одобренѣ, чинити неодложно сходна представленя Совѣту Земальскомъ.

8., Подносити Совѣту сваке године у мѣсецу Априлу изводъ годишнѣгъ дѣланя своегъ, у коме има быти разложено, шта ѣ у теченiю предходеће граћанске године урадила, у каквомъ ѣ стаю нашла годишнѣ рачуне, ков ѣ по §. 7. подъ бровмъ 1., и §. 68. Устровнiя овогъ прегледати дужна, и како су Рачунополагатели са Правителственымъ и надзору Правителства подчинѣнымъ касама и стварима руковали. И на послѣдку

9., Изрицати дисцыплинарне казни надъ онимъ Рачунополагательима, Рачуноиспытательима и осталимъ Главной Контроли подчинѣнымъ канцеларiйскимъ Званичницима, кои бы свое дужности неуредно и немарльиво испунявали.

ГЛАВА ТРЕЋА.

О кругу дѣланя Правителственогъ Комисара.

§. 8.

Правителственый Комисаръ при Главой Контроли заступникъ ѣ Правителства у свима дѣлима при Главной Контроли свршуюћимъ се, и по томе у кругъ дѣланя нѣговогъ спада:

1., Бранити права и чувати користи Правителствены' и подъ надзоромъ Правителства стоећи' каса'.

2., Старати се, да се количина пронађеногъ недостатка у рачунима, по рещенію Главне Контроле, благовремено обезбѣди кодъ надлежногъ Првостепеногъ Суда са покретнимъ и непокретнимъ иманѣмъ Рачунополагателя.

3., Настояти, да се пронађени недостатцы по последнѣмъ решенію Главне Контроле, ков постане извршително, одъ кога надлеже наплате или коме припада исплате.

4., Предавати тужбе надлежномъ Суду противу оны' Рачунополагателя, за ков Главна Контрола нађе, да су злоупотребленѣ са поверенымъ имъ новцима или стварима учинили, и тражити да се такови за учинѣно злоупотребленѣ судейскимъ путемъ осуде и казне; а у исто време извѣстити дотично Попечительство, да е такавъ Рачунополагатель подъ Судъ датъ и да се за разрешеногъ одъ дужности сматрати има.

5., Мотрити, да Рачунополагательи рачуне свое на одређено време Главной Контроли на прегледъ подносе, као и то, да одговоре свое сврху учинѣны' примѣчанія контролны' на рачуне ньове на одређене имъ рокове одъ стране Главне Контроле уредно шалю, и захтевати кодъ Главне Контроле да она осуди да се казне по §. §. 14. и 15. овогъ Устроенія они Рачунополагательи, кои бы противно томе радили.

6., Настояти, да се све новчане казни по решеніяма Главне Контроле, надъ киме треба изврше и дотичной каси предаду. И на послѣдку

7., Бдити, да ли Званичницы Главне Контроле уредно на свое дужности долазе, и у обште, да ли се сви послови при Главной Контроли по постоећимъ законима точно извршую. О свему што бы сврху тога примѣтити имао, чинити сходна представленя или Предсѣдателю, или засѣданію Главне Контроле, или Попечителству Финансіе.

§. 9.

Правителственый Комисаръ стои подъ непосредственымъ налозима Попечителства Финансіе. У сношеніяма пакъ своимъ

води непосредствено преписку, како са Попечителствомъ Финансіе, тако и са свима осталимъ властима и лицама, у колико то кругъ дѣланя нѣговогъ, захтевао буде.

§. 10.

У случаю препятствія Правителственогъ Комисара дужности истогъ заступитъ ће привремсно єданъ одъ Рачуноиспитателя I. класе, кога на то Предсѣдатель Главне Контроле одреди; но о овомъ расположеню Главна ће Контрола дужна быти неодложно и Попечителство Финансіе извѣстити, кое ће моћи, ако за нужно нађе, друго лице за заступника одредити.

ГЛАВА ЧЕТВРТА.

О времену за поднашанѣ рачуна на прегледъ Главной Контроли, о даваню рока Рачунополагательима за обясненія сврху рачуна, као и о законымъ слѣдствама за оне Рачунополагателѣ, кои бы противно томе радили.

§. 11.

Рачунополагатели дужни су поднети свое рачуне на прегледъ Главной Контроли, найдалѣ до четири мѣсеца по свршетку рачунске године.

§. 12.

Исто тако дужни су Рачунополагатели одговарати Главной Контроли на доставлѣна имъ административнимъ путемъ контролна примѣчанія или иначе налоге контролне на рокове, кое имъ Главна Контрола на то име одреди.

§. 13.

Ако Рачунополагатель не бы могао до одређеногъ му рока рачунъ или одговоръ свой поднети, дужанъ е благовремено продуженѣ рока одъ Главне Контроле захтевати, коя ће му, ако

нађе да су узроцы, због кои продуженѣ рока захтева, уваженя достойни, поискано продуженѣ рока одобрити.

§. 14.

Оне Рачунополагателѣ, кои не поднесу рачуне на одређено време, или кои ій поднесу, но тако неуредно склоплѣне, да се прегледати не могу и да се на ново прерађенѣ повратити имаю, као и оне, кои не бы уредне одговоре сврху примѣчанія контролны на рачуне или иначе контролне налоге до одређеногъ имъ рока поднели, Главна ће Контрола према величини кривице, казнити, или опоменомъ, или укоромъ, или губиткомъ једномѣсечне плате.

§. 15.

Ако Рачунополагатель не бы было у стању рачуне склопити, онда ће Главна Контрола извѣстити о томъ дотично Попечителство, и оно ће у слѣдству тога дужно быти одредити одма другого лице, да рачуне место Рачунополагателя склопи и Главной Контроли на прегледъ поднесе. За цело пакъ време, докъ се рачуни склопили не буду, Рачунополагатель ће дужанъ быти съ половиномъ своѣ плате посланомъ лицу да рачуне склопи помагати.

§. 16.

Рачунополагатель, кои бы са губиткомъ плате (§§. 14. и 15.) два пута казнѣнъ было, па се не бы и пакъ поправіо, лишенъ ће быти сасвимъ рачунске службе, и Правителственый Комисаръ при Главной Контроли обратитће се дотичномъ Попечителству са захтеванѣмъ, да се такавъ непоправимый Рачунополагатель надлежнимъ путемъ подъ Судъ даде и судейски на лишенів званія осуди.

§. 17.

Задржана плата Рачунополагательима припастће оной каси, изъ коѣ се Рачунополагатель плаћа.

§. 18.

Оне Рачунополагателѣ, кои безплатно служе, као на примѣръ при каквомъ благодѣтелномъ заведенію, ако не бы на одређено време рачуне свое уредно склоплѣне на прегледъ Главной Контроли поднели, или одговоре свое сврху примѣчанія на рачуне или иначе сврху налога контролны' уредно и на одређене имъ рокове давали, Главна ће Контрола упућивати и опоминяти, да они свое дужности, кое су за обште благо, безъ икакве новчане награде, на себе примили, совѣстно испуняваю, па ако се ни у слѣдству тога не поправе, она ће учинити нуждне кораке, да се они, као сасвимъ непоправими, другимъ лицама замену.

ГЛАВА ПЕТА.

О поступку Главне Контроле при прегледаню рачуна.

§. 19.

Предсѣдатель Главне Контроле раздават'ће Рачуноиспытательима рачуне на прегледанѣ и одређиват'ће за свакій рачунъ, по величини и важности нѣговой, єдногъ или више Рачуноиспытателя, да га прегледаю.

§. 20.

Рачуноиспытатель, кои прегледанѣ рачуна предузме, дужанъ є найпре видити, є ли поднешеный на прегледанѣ рачунъ уредно склоплѣнъ и разговетно написанъ, па да се прегледати може. Не буде л' то, онъ є дужанъ одма о томъ Предсѣдателя Главне Контроле извѣстити, кой ће по томъ исту ствар засѣданію Главне Контроле предложити, да оно реши, да се такавъ неуредно склоплѣный рачунъ, Рачунополагателю поврати съ налогомъ, да онъ другій рачунъ, до одредити му се имаюћегъ томъ приликомъ рока, састави и Главной, Контроли на прегледъ поднесе.

§. 21.

Ако на противъ тога Рачуноиспытатель наће, да є поднешеный на прегледанѣ рачунъ, као што треба састављенъ и да се прегледаню подвргнути може, онъ ће истый рачунъ прегледати слѣдующимъ редомъ:

1., Єли Рачунополагатель остао штогодъ дужанъ одъ прошле године, и ако є, єли се са истимъ остаткомъ подпуно задужіо.

2., Єсу ли сви приходи или приманя, по постовѣнимъ законима, у дотичну касу подпуно утекли.

3., Єсу ли сви расходи или издатцы на основу постовѣи' закона исправно учинѣни.

4., При употребленю одрећены' сума на расходе, єсу ли рачунополагательи имали увекъ у виду користь повѣрены имъ каса.'

5., Єсу ли сва приманя и сва издаваня са надлежнымъ документима подкрепљена.

6., Єсу ли суме свуда точно сабране.

7., Єсу ли рачуни сходно постовѣнимъ прописима воћени и израђени.

8., Да не остає гдегодъ новаца лежећи', кои у дотичну касу утекли и сходно опредѣленію ньиномъ употребљени нису. И на послѣдку

9., Єли, и колико остало на дугу кодъ Рачунополагателя за слѣдующу годину.

§. 22.

По свршеномъ на овай начинъ прегледаню рачуна Рачуноиспытатель ће поднети Предсѣдателю извѣстіє своє сврху прегледаногъ рачуна, и Предсѣдатель ће по томъ одредити єдногъ Члена Главне Контроле, да се о исправности поднешеногъ му дѣла Рачуноиспытательскогъ увѣри.

§. 23.

Одређеный Членъ за прегледанѣ дѣла Рачуноиспытательскогъ дужанъ е:

1., Сравнити по неколико позиція' изъ прегледаногъ рачуна са документима и другимъ кньигама и актама, коя се при прегледаню рачуна за увѣраванѣ о истинитости и исправности ньиовой употребляваю, да се увѣри, е ли Рачуноиспытатель преданый му рачунъ уредно прегледао.

2., Испытати', есу ли примѣчанія, ако е какова Рачуноиспытатель сврху прегледаногъ рачуна учиніо, основана.

§. 24.

Ако одређеный Членъ за прегледанѣ дѣла Рачуноиспытательскогъ нађе какве неисправности, ков бы му повода дале посумняти се, да е Рачуноиспытатель ньимъ прегледаный рачунъ исправно прегледао, онъ ће одма о томъ Предсѣдателя Главне Контроле извѣстити и Предсѣдатель ће по томъ одредити неодложно другогъ Рачуноиспытателя, да истый рачунъ са свимъ на ново прегледа. Пађел'се пакъ у слѣдству вторичногъ прегледаня истогъ рачуна, да е Рачуноиспытатель', кой е прво прегледанѣ рачуна извршіо, погрешно повѣреный му рачунъ прегледао, онда ће истый Рачуноиспытатель према величини кривице подпасти подъ казнь опредѣлену у §§. 80. 81. и 82. овогъ Устроенія.

§. 25.

Ако одређеный Членъ за прегледанѣ дѣла Рачуноиспытательскогъ нађе, да е рачунъ исправно прегледанъ и да никаквы' примѣчанія сврху рачуна нема, онъ ће одма о томъ извѣстіе свое поднети засѣданію Главне Контроле, како бы оно по томъ Разрешителницу свою сврху истогъ рачуна дотичномъ Рачунополагателю издати могло.

§. 26.

Нађе л' пакъ да е рачунъ исправно прегледанъ и да су примѣчанія, коя е Рачуноиспытатель сврху истогъ рачуна учиніо,

умѣстна, онъ ће иста примѣчанія заедно са своимъ примѣчанія-ма, ако каковы' имао буде, къ томе додати, подъ подписомъ своимъ и Рачуноиспытателя, кой е рачунъ прегледао, саобштити Рачунополагателю и Правителственомъ Комисару, па почемъ сва нуждна обясненя одъ стране Рачунополагателя сврху тога прибере и мнѣнiе Правителственогъ Комисара саслуша, поднетће извѣстiе о целомъ дѣланю своме засѣданію Главне Контроле на решенiе.

§. 27.

Ако се у теченію прегледаня рачуна, или у слѣдству учинѣны' примѣчанія контролны', покаже какавъ знатанъ недостатакъ, кой бы превазилазіо єдногодишню плату Рачунополагателя, или где Рачунополагатель безплатежно служи суму према величини касе одъ 100 до 300. талира, онда ће Рачуноиспытатель или одређеный за прегледанѣ дѣла Рачуноиспытательскогъ Членъ, одма чимъ то примѣте, не иштући предходно о томъ изясненiе одъ Рачунополагателя, извѣстити о томъ Предсѣдателя Главне Контроле, кой ће по томъ неодложно исту стварь засѣданію Главне Контроле, позвавши и Правителственогъ Комисара у засѣданiе, предложити, да оно сврху тога реши, како бы у слѣдству решенія Главне Контроле, Правителственый Комисаръ нуждне кораке учинити могао, да се дотична каса за показаный недостатакъ благовремено са покретнымъ и непокретнымъ иманѣмъ Рачунополагателя кодъ надлежногъ Суда обезбѣди, и да се Рачунополагатель покрай обезбеђеня недостатка iошт' и подъ Полицайну присмотру стави и подъ истомъ донде задржи, докъ се рачуни у коима е недостатакъ пронађенъ, са свимъ при Главной Контроли не прегледаю и не расправе, и докъ Главна Контрола у слѣдству тога не реши, како ће се далѣ съ Рачунополагателѣмъ поступити имати.

§. 28.

Сва акта, коя се при прегледаню рачуна односила буду на истраживанѣ обясненія, као и извѣстія, коя се сврху прегледа-

ногъ рачуна или Предсѣдателю или засѣданію Главне Контроле подносити имаю, дужни ће быти Рачуноиспытатељи, кои су рачунъ прегледали, саставляти.

ГЛАВА ШЕСТА.

О поступку Главне Контроле при суђеню сврху рачуна.

§. 29.

Главна ће Контрола решавати у пуномъ засѣданію своме. Засѣданіе е подпуно кадъ присутствую најманѣ два Члена и Предсѣдатель. У случаю препятствія Предсѣдателя заступаће нѣгово место најстаріи по реду постановленя Членъ.

§. 30.

Секретаръ е дѣловодитель у засѣданіяма Главне Контроле. Рачуноиспытатељи кои су рачунъ прегледали присутствоваће засѣданію и имаће заедно са Секретаромъ обясняваюћій гласъ; но у случаю, ако бы два Члена у засѣданію недостаяла, онда ће заступати место еднога Члена у даваню гласа Секретаръ. О овомъ ће заступаню свагда два присутствовавша Судіе, решеніе свое издати, кое ће се къ осталимъ актама приложити. У случаю препятствія Секретара, Предсѣдатель ће одредити еднога Рачуноиспытателя, кои у прегледаню решаваюћегъ се дѣла ніе участвовао, да место нѣгово заступа.

§. 31.

Решенія Главне Контроле бываће по вишеству гласова. При равно разделѣнимъ мнѣніяма решаваће она страна, на коіой буде Предсѣдатель.

§. 32.

Свакій Членъ при даваню гласа дужанъ е и побуђенія навести, на коима свое мнѣніе оснива.

§. 33.

Предсѣдатель ће прибирати гласове, почевши одъ наймлађегъ до найстаријегъ Члена и по већини гласова изрицатће пресуду.

§. 34.

Решенія Главне Контроле заводитће се у протоколъ засѣданія, кои ће пошто се прочита и одобри, Предсѣдатель и Членови, кои су у решаваню участвовали, заедно са Секретаромъ подписати. Свакоме пакъ Члену оставля се право свое мнѣніе одвоити, кое ће онъ у протоколъ засѣданія своеручно заедно съ побуђеніяма увести и подписати.

§. 35.

Правителственый Комисаръ присутствоватће засѣданіяма Главне Контроле. Онъ ће пратити течай дѣла при Главной Контроли свршуюћи' се, даватће сврху исты' писмено и устмено мнѣніе свое, но гласа решаваюћегъ нема.

§. 36.

Сврху исправны', или у слѣдству чинѣны' административнимъ путемъ примѣчанія контролны' исправлѣны' и у засѣданію Главне Контроле одобрены' рачуна, Главна ће Контрола издавати Разрешителницу свою дотичнимъ Рачунополагательима, коюмъ се они увѣраваю, да су имъ рачуни при Главной Контроли прегледани и одобрени' и по томе да се они одъ одговора са рачунодавствомъ скопчаногъ ослобођаваю.

§ 37.

Сврху оны' пакъ рачуна по коима се какавъ недостатакъ потражуе да се наплати, но кои недостатакъ Рачунополагатель или Правителственый Комисаръ, коима су примѣчанія контролна административнимъ путемъ саобштена, непристаю платити, Главна ће Контрола издати решеніе свое, коимъ ће пресудити, ко е коме, зашто и колико платити дужанъ.

§. 38.

Решенія ова Главна ће Контрола издавати у виду судейске пресуде подъ подписомъ Предсѣдателя и Секретара своегъ и саобшит'ће ій на повратный рецеписъ или иначе писмено Правителственомъ Комисару и дотичномъ Рачунополагателю на испуненѣ.

§. 39.

Противъ оны' решенія Главне Контроле, по коима се осуђує какова каса или Рачунополагатель на исплату каковогъ недостатка, могу обе стране, то есть како Правителственый Комисаръ, тако и Рачунополагатель, поднети жалбу свою преко Главне Контроле Касаціономъ Суду за месецъ дана, рачунећи одъ дана, кадъ су решенів примили, па до дана, кадъ су жалбу свою Главной Контроли, или на повратный рецеписъ Пошти предали.

Жалба пакъ подносит'ће се у слѣдующимъ случаима:

1., Ако е Главна Контрола ненадлежна или е прекорачила власть.

2., Ако су повређене или пренебрегнуте законе форме.

3., Ако е решенів противъ ясногъ смысла закона изречено.

§. 40.

Ако Касаціоный Судъ наводе жалителѣве за неосноване нађе, одбит'ће жалбу и прогласити решенів Главне Контроле за извршително.

§. 41.

Ако ій пакъ за основане нађе, издат'ће решенів, кое ће у случаима подъ 1. и 2. одма обвезателно быти за Главну Контролу.

§. 42.

Кадъ пакъ Касаціоный Судъ уништи решенів Главне Контроле у случаю подъ 3., Главна ће Контрола, ако побуђенія

Касаціоногъ Суда усвои, издати према овима ново решеніе, и съ таковимъ као и са осталимъ своимъ решеніяма поступити.

Не усвои ли пакъ такова, може она при уништеномъ решенію остати. Али у оваковомъ случаю Главна Контрола не ће друго свое решеніе странама саобштавати, него ће таково одма Касаціономъ Суду на расмотренѣ послати.

Но ако Касаціоный Судъ решеніе Главне Контроле ипакъ уништи, то ће Главна Контрола дужна быти садъ по овимъ вторичнимъ примѣтбама Касаціоногъ Суда поступити.

§. 43.

Решенія Главне Контроле постаю извршителна, кадъ рокъ жалби протече, а она ніе поднешена, или кадъ више места жалби нема.

§. 44.

Жалбе неблаговремено поднешене Главна ће Контрола решеніемъ своимъ одбити, противъ кога никаковой жалби више места нема.

§. 45.

Решеніе Главне Контроле по коме се какавъ недостатакъ платити има, чимъ постане извршително, Главна ће Контрола предати Правителственомъ Комисару. Овай ће, ако какова каса недостатакъ платити има, наредити одма дотичной каси, да она истый недостатакъ коме надлежи плати; ако ли пакъ Рачунополагатель недостатакъ каси платити има, поискати найпре одъ Рачунополагателя, да онъ истый недостатакъ плати, па ако не бы хтео то учинити, онда обратити се како за найсходніе наће или оной каси, при коіой Рачунополагатель плату прима, да се недостатакъ обуставлянѣмъ плате Рачунополагателѣве наплати, или надлежной власти, коя извршув пресуде, да она пронађеный недостатакъ путемъ извршенія наплати и дотичной каси преда.

§. 46.

Одма како решеніе Главне Контроле о наплати каковогъ недостатка постане извршително, Главна ће Контрола, ако в при решаваню о наплатити се имаюћемъ недостатку нашла, да в недостатакъ, кои се одъ Рачунополагателя наплатити има, изъ злоупотребленя произишао, предати сва акта на истый предметъ односећа се Правителственомъ Комисару, кои ће по томъ дужанъ быти далѣ надлежне кораке чинити, да се учинившій злоупотребленѣ Рачунополагатель Суду на осуђенѣ преда.

§. 47.

На оне рачуне, на ков не бы издана была Разрешителница, пре него што се споръ збогъ пронађены у ньима недостатака сасвимъ не расправи, Главна ће Контрола по свршеномъ спору Разрешителницу свою дотичнимъ Рачунополагательима издати.

§. 48.

У случаю где бы одвећъ теретно было свакомъ повдиномъ Рачунополагателю Разрешителницу понаособъ издавати, као на примѣръ кодъ селски Обштина, Главна ће Контрола издати вдну обшту Разрешителницу, коіомъ ће се Рачунополагатели одъ одговора за рачуне разрешити. Ова ће се Разрешителница доставити предпоставлѣной имъ власти, коя ће имъ исту знања ньіовогъ ради саобштити, а по томъ в у архиву свою на сохраненіе оставити.

§. 49.

За свакій при Главной Контроли пречишћеный и одобреный рачунъ, Рачуноиспытатель ће кои в рачунъ прегледао, пре него што се изда Разрешителница сврху истогъ рачуна, сочинити и поднети засѣданію Главне Контроле прегледъ рачуна, у коме ће изводно све позиціе приманя и издаваня точно и ясно разложити, описавши све што къ обясненю истогъ рачуна служи-

ло буде. Овай ће прегледъ служити за основъ Разрешителницы Главне Контроле, и има быти подписанъ одъ стране Предсѣдателя и Секретара Главне Контроле, а противуподписанъ одъ стране Рачуноиспытателя, кой е рачунъ прегледао и Члена Главне Контроле, кой е исто прегледанѣ одостовѣріо.

§. 50.

После издане Разрешителнице моћи ће Главна Контрола и-пакъ приступити къ прегледаню разрешены' рачуна или сама по званичной своіой дужности, или на захтеванѣ Правителственогъ Комисара или на захтеванѣ Рачунополагателя, но то само у слѣдуюћимъ случаима:

1., Ако се прегледанѣмъ други' рачуна у Главной Контроли или иначе достовѣрнимъ актомъ ясно докаже, да е погрешка или злоупобленѣ у прегледаномъ и разрешеномъ рачуну пропуштено.

2., Ако Рачунополагатель набавивши нова сведочанства, по коима бы му се плаћеный недостатакъ повратити имао, захтевао буде, да се прегледаный и разрешеный рачунъ на ново прегледа.

Пре него што Главна Контрола на захтеванѣ Правителственогъ Комисара или Рачунополагателя къ прегледаню рачуна по другій путъ приступи, она ће свагда предходно решити има ли места вторичномъ прегледаню разрешеногъ рачуна или не, и противъ овогъ решенія места жалби нема.

§. 51.

Прегледанѣ по другій путъ разрешеногъ рачуна (§. 50) моћи ће се предузети найдалѣ до петъ навршены' година, после издане Разрешителнице.

§. 52.

Сва решенія како Главне Контроле тако и Касаціоногъ Суда издават'ће се дотичнимъ странама безплатежно, а тако исто и сву кореспонденцію, како између Главне Контроле и Рачунопо-

лагателя, тако и између Правителственог Комисара и Рачунополагателя, преноситʼће Поште безплатежно.

ГЛАВА СЕДМА.

О поступку Главне Контроле при прегледаню главне и осталыʼ касаʼ.

§. 53.

Главна в Контрола дужна редовно и изванредно главну касу прегледати.

За прегледанѣ осталыʼ касаʼ или стварій Предсѣдатель Главне Контроле, или изъ собственогъ побуђеня, или у слѣдству пронађеныʼ каквыʼ погрешака и неуредности при прегледаню рачуна у Главной Контроли, или на учинѣно му съ достовѣрне стране саобштенѣ о неуредности какве касе или злоупотребленю, было то са новцыма или стварима, обраћатʼ ће се устмено или писмено дотичномъ Попечителю съ молбомъ, да онъ нареди, да се назначена му каса или ствари изненадно прегледаю, и о резултату ствари Главна Контрола извѣсти.

§. 54.

Редовно прегледанѣ Главне Касе вств оно, ков Главна Контрола предузима при заключенію годишньи рачуна Попечителства Финансів, и то у слѣдству решенія Княза и Совѣта, да се иста каса прегледа.

Изванредно пакъ вств оно, ков самъ Предсѣдатель Главне Контроле у свако доба, кадъ за нужднo нађе, или кадъ се потреба покаже, безъ ичијегъ предувѣдомленя наређуе, да се предузме.

§. 55.

Како за редовно тако и за изванредно прегледанѣ Главне Касе Предсѣдатель Главне Контроле одредитʼће комисію, со-

стоећу се изъ єдногъ Члена Главне Контроле и нуждногъ броя Рачуноиспытателя, коя ће исто прегледанѣ предузети и свршити.

§. 56.

При изненадномъ прегледаню Главне Касе комисія є дужна одма и при найвећой тайности на место прегледаня отићи и показавши Попечителю Финансіѣ писмо Предсѣдателя Главне Контроле, коимъ се на то опуномоћава, одма главну касу, заєдно съ принадлежећимъ къ истой дневницыма и документима подъ печатъ Главне Контроле, коимъ ће снабдѣвена быти, ставити.

§. 57.

Прегледанѣ Главне Касе, комисія ће за тимъ у колико могла буде скорів предузети. Пре него што къ томе прегледаню приступи, она ће Рачунополагателя Главне касе на протоколъ узети:

1., Єсу ли сва приманя и сва издаваня у Дневникъ уведена?

2., Єсу ли сви новцы на основу уведены' документа у приманѣ Дневника, подпуно у касу оставлѣни?

3., Єсу ли све суме на основу уведены' документа у издаванѣ Дневника, подпуно изъ касе издане? И

4., Да нема какви туђи или Рачуиополагателѣвы новаца у каси?

Пошто Рачунополагатель на све преднаведено комисіи одговори и Протоколъ о томъ сочинѣный подпише, комисія ће Дневникъ касе заключити, суму издаваня одъ, суме приманя одбити, и по томъ касу преброяти и увѣрити се има ли у каси онолико новаца, колико по заключенію Дневника у каси остаѳ. Ако бы се новцы, кои се преброяти имаю, у више каса налазили, онда ће комисія єдну по єдну касу отворати и пребројавати, и одма чимъ єдну касу преброи, затворити є и подъ печатъ ставити, а по томъ другу касу отворити и брояти.

Приликомъ пребројаваня новаца, комисія ће ноту новаца сачинити.

§. 58.

Ако се по свршеномъ пребројаваню новаца нађе, да се остатакъ касе, подудара са остаткомъ суме по Дневнику касе заостављe; онда ће комисія одвоити Рачунополагателю єдну необходимо нуждну округлу суму новаца, за найнуждніе издатке, докъ се комисія о исправности Дневника и документа не увѣри, а каса у коіой главна сума новаца заостав, опет' ће се затворити, и подъ печатъ комисіе ставити. Приходе или иначе какве друге суме новаца, коe бы за то време прегледаня Дневника и документа дошле, Рачунополагатель ће као депозитъ примати и чувати.

§. 59.

При прегледаню Дневника и документа комисія ће дужна быти увѣрити се:

1., Є ли се Рачунополагатель задужіо подпуно у Дневнику са остаткомъ касе, кои му є по заключенію последнѣ рачунске године заостао.

2., Єсу ли сва приманя и сва издаваня одъ почетка текуће рачунске године, па до дана прегледаня касе, на основу документа подпуно у Дневникъ уведена.

3., Єсу ли суме добро сабране.

4., Треба ли да остане у каси онолико новаца, колико є по заключенію Дневника у каси заостало. И

5., Є ли се Рачунополагатель при воћеню Дневника и држаню документа постоећи' о томъ прописа придржавао.

§. 60.

По свршеномъ прегледаню Дневника и документа къ истомъ принадлежећи' комнсія ће прегледати Партіялнике и Облигаціе сврху изданы' на заямъ новаца подъ интересъ и безъ интереса и о исправности ньіовой увѣрити се.

§. 61.

Кадъ комисія на преднаведеный начинъ испыта станѣ Главне Касе, и нађе, да се иста у надлежномъ своме реду подпуно налази, онда ће она печатъ свой съ касе скинути и Рачунополагателю како касу тако и Дневникъ и сва документа къ томе принадлежећа на далѣ руковапѣ предати.

§. 62.

Ако се при прегледаню главне касе нађе какавъ недостатакъ у покретной каси, кои не бы превазилазіо суму єдногодишнѣ плате Рачунополагателѣве; онда ће Рачунополагатель дужанъ быти такавъ недостатакъ одма истой каси или подмирити, или исплату тога, до одредити му се имаюћегъ томъ приликомъ рока, са своимъ добрама обезбѣдити и више никаквомъ за то одговору подлежати неће.

§. 63.

Ако Рачунополагатель покретне касе не бы могао пронађеный недостатакъ у предидућемъ параграфу одма исплатити, или своимъ добрама обезбѣдити, или ако бы недостатакъ износіо више него што износи єдногодишня плата Рачунополагателя, и на послѣдку у свакомъ случаю, кадъ бы комисія нашла, да є Рачунополагатель са повѣренымъ му новцыма злоупотребленѣ чиніо, онда ће она:

1., Одузети одма касу и рачуне одъ Рачунополагателя и обратити се неодложно Попечителю Финансіе, да онъ друго лице одреди, коме ће се каса и рачуни предати.

2., Обратити се неодложно надлежномъ Суду, да се показаный недостатакъ са покретнимъ и непокретнимъ иманѣмъ Рачунополагателя у колико є могуће обезбѣди. И

3., Захтевати кодъ Попечителя Финансіе, да онъ учини нуждно расположенѣ, да се Рачунополагатель одма подъ полицайну при-

смотру стави, докъ се међутимъ не нареди, да се онъ надлежномъ Суду на далѣ суђенѣ преда.

§. 64.

Нађе л' напослѣдку комисія недостатакъ у непокретной каси, коіомъ Попечитель Финансіе заедно са Главнимъ Казначеемъ рукуе, онда ће комисія, ако недостатакъ небы превазилазіо єдногодишню плату Попечителя Финансіе и Главногъ Казначея, захтевати, да они показаный недостатакъ или одма подмире или исплату тога, до одредити имъ се имаюћегъ томъ приликомъ рока, са добрама своима обезбѣде; па ако не бы могли они то ни єдно ни друго учинити, и напослѣдку, ако бы комисія нашла, да су они злоупотребленѣ са новцыма изъ непокретне касе чинили, онда ће она у таковомъ случаю дужна быти:

1., Задржати подъ печатомъ своимъ, како непокретну тако и покретну касу.

2., Обратити се неодложно надлежномъ првостепеномъ Суду, да се показаный недостатакъ са покретнимъ и непокретнимъ иманѣмъ Попечителя Финансіе и Главногъ Казначея у колико є могуће обезбѣди. И

3., Извѣстити одма о томъ Предсѣдателя Главне Контроле, кой ће исту стварь неодложно Совѣту до знаня доставити, како бы се по томъ нуждно расположенѣ учинити могло, коме ће комисія главну касу на далѣ руковань предати, и како ће се далѣ съ лицама, на коя одговорность за то спада, поступити.

§. 65.

Преднаведеный поступакъ при прегледаню покретне и непокретне касе, има се обдржавати и при прегледаню аманета и други' стварій, као драгоцѣностій и т.д. ков бы се при главной каси налазиле. Изузетакъ ће се у томе само у толико чинити, у колико природа стварій не бы дозволявала, да се съ

ньима у свему поступа онако, као што се то са новцыма поступити може.

При прегледаню пакъ стварій има се особито мотрити:

1., Да се ствари по инвентару подпуно на своме месту налазе.

2., Да се ствари због немарности Рачунополагателя не упропашћую.

§. 66.

При редовномъ прегледаню Главне Касе има се обдржавати онай истый поредакъ у прегледаню, кои е прописанъ за изванредно прегледанѣ, изузимаюћи само то, што при редовномъ прегледаню, комисія не ће тайно на место прегледаня излазити и по долазку своме касу подъ печатъ ставляти.

§. 67.

По свршеномъ прегледаню Главне Касе, како редовномъ тако и изванредномъ, комисія ће сочинити Билансъ о стаю у комъ е главну касу нашла и таковый ће заедно съ извѣстіемъ своимъ сврху тога Главной Контроли поднети, коя ће по томъ све то неодложно Совѣту, а Совѣтъ Князу на расмотренѣ представити.

ГЛАВА ОСМА.

Обшта расположеня.

§. 68.

Главна е Контрола дужна све рачуне до годину дана, а найдалѣ до две године, рачунећи то одъ 1. Марта, кадъ су іой Рачунополагательи дужни све свое рачуне на прегледъ поднети, прегледати.

§. 69.

Ако Главна Контрола ие бы за то време рачуне прегледала, онда Рочунополагательи по истеченію тога рока сматраю се као да су Разрешителнице добили.

§. 70.

Предъ Главномъ Контроломъ одговорни су за законитость и исправность рачуна, како наредбодавцы наплаћиваня и исплаћиваня, тако и Казначеи или Рачуноводительи, кои су наплату или исплату извршили. По овоме они ће дужни быти пронађене недостатке дотичной каси подмирити, а ньима стои отворенъ путъ, ако држе, да ій є ко другій у томе оштетіо, зато накнаду одъ дотичногъ лица надлежнимъ путемъ тражити.

§. 71.

Ако се у рачунима, кои су подвргнути прегледаню пре него што у Главну Контролу доћу, одкрію какови недостатцы при прегледаню ньіовомъ у Главной Контроли, ков Рачупополагательи не бы были у станю, збогъ наступивше поздніе на ньи сиротинѣ платити, онда ће у колико се не бы могли такови недостатцы одъ Рачунополагателя наплатити, дужни быти надокнадити штету дотичной каси Контролори, кои су дужни были исте рачуне уредно прегледати и погрешке благовремено исправити, па су пропустили то учинити. Они пакъ, кои су дужни да одъ времена на време рачуне прегледаю одговорни су само онда, ако то у опредѣлено време нису учинили, или ако се нису постарали да изнађене погрешке у рачунима благовремено исправе.

§. 72.

Главной Контроли оставля се право, да може одъ потраживаня ситны' недостатака, саслушавши предходно о томъ мнѣніе Правителственогъ Комисара, одустати, и то у рачунима до 10.000. гроша, до 50. гроша недостатка, а у рачунима одъ 10.000. гроша на выше, до 100. гроша недостатка, рачунећи све у порезскомъ теченію.

§. 73.

Главна Контрола може како при прегледаню рачуна тако и при суђеню сврху истогъ, позвати, ако за нуждно нађе Рачуно-

полагателя, преко дотичногъ Попечителства, да іой лично предстане и устмена обясненя сврху рачуна да. Исто тако оставля се Рачунополагательима право, да до одређеногъ имъ рока за подношай обясненія могу или лично или посредствомъ пуномоћника свога кодъ Главне Контроле бранити се и обясненія давати.

§. 74.

Како Рачуноиспытатель, тако и одређеный Членъ за прегледанѣ дѣла Рачуноиспытательскогъ, не ће моћи никада єданъ истый рачунъ по другій путъ прегледати.

§. 75.

Исто тако, они Званичницы, кои су съ рачунима о новцыма или стварима руковали, па после у Главной Контроли званіе получили, не ће моћи никада участвовати ни у прегледаню ни у суђеню сврху оногъ рачуна, коимъ су они руковали, и за кои су они одговарати дужни.

§. 76.

Главна ће Контрола стояти у непосредственой преписки са свима Властима и лицама у колико то дѣла при ньой свршуюћа се изискивала буду.

§ 77.

Главна ће Контрола свагда у пуномъ засѣданію своемъ решавати:

1., О свима предметима односећимъ се на поболшанѣ и уређенѣ рачунске струке.

2., О изводу єдногодишнѣгъ дѣланя Главне Контроле, кои се Совѣту подносити има.

3., Сврху избора лица на упразнѣна званія при Главной Контроли, за коя, ньой право избора и предлаганя Совѣту припада.

4., Сврху дисциплинарны' казній, кое бы се употребити имале за погрешке подвѣдомствены' іой Рачуноиспытателя и канцеларійски' званичника.

5., Сврху кондуитираня Рачунополагаталя и канцеларійски званичника Главне Контроле.

У свима преднаведенымъ случанма Секретаръ Главне Контроле не ће моћи заступати место Члена Главне Контроле у даваню гласа.

§. 78.

Предсѣдатель и Членови Главне Контроте стоят'ће подъ неподсредственимъ надзоромъ Совѣта и по томе упражняванѣ дисциплинарне власти надъ истима припада самомъ Совѣту.

§. 79.

Правителственый Комисаръ стоят'ће подъ непосредственимъ надзоромъ Попечительства Финансіе и упражняванѣ дисциплинарне власти надъ истимъ припада Попечительству Финансіе; но ако бы Предсѣдатель Главне Контроле примѣтіо, да Правителственый Комисаръ свое дужности пренебрегава или ій неуредно одправля, онъ ће одма о томъ Попечительство Финансіе, поради далѣгъ съ ньимъ надлежногъ поступка, извѣстити.

§. 80.

Рачуноиспытателѣ и остале канцеларійске званичнике Главне Контроле, кои бы дужности свое неуредно и немарльиво испунявали или одъ дужности свое безъ даногъ имъ дозволеня одсутствовали, Главна ће Контрола казнити према величини кривице или опоменомъ, или укоромъ или губиткомъ єдномесечне плате.

Рачуноиспытательи кои бы рачунъ погрешно прегледали, дужни ће быти покрай преднаведене казни, надокнадити дотичной каси по решенію Главне Контроле и сву штету, коя бы

због погрешног њиовог прегледаня рачуна за касу произишла, и то у толико, у колико се такова штета од дотичног Рачунополагателя наплатити не бы могла.

§. 81.

Рачуноиспытательи и остали канцеларійски званичници Главне Контроле кои бы са губиткомъ єдномесечне плате два пута казнѣни были, па се не бы и пакъ поправили, лишени ће быти сасвимъ званія своґъ, и у таковомъ случаю Главна ће Контрола учинити нуждно расположенѣ, да се такови званичницы надлежнимъ путемъ подъ Судъ даду и судейски на лишеніе званія осуде.

§. 82.

Ако бы се напослѣдку ясно увидило, или доказало, да є кои Рачуноиспытатель какавъ недостатакъ на штету касе у договору са Рачунополагателѣмъ навалице прећутао; онда ће Главна Контрола у таковомъ случаю, саслушавши предходно мнѣніе Правителственоґъ Комисара сврху тога неодложно решити и Правителственомъ Комисару на далыій поступакъ предати, да се оштећена каса са покретнимъ и непокретнимъ иманѣмъ, како Рачунополагателя тако и Рачуноиспытателя кодъ надлежноґъ Суда обезбѣди, да се обоица одма подъ полицайно надзираніе ставе, и да се надлежномъ Суду на осуђенѣ предаду.

§. 83.

Предсѣдатель Главне Контроле Старешина є Надлежателства. Онъ ће руководити сва дѣла при Главной Контроли, држат'ће прегледъ целоґъ дѣловодства при себи, обдржават'ће прописаный редъ и старат'ће се, да га и сви нѣму подчинѣни обдржаваю.

§. 84.

Секретаръ є Старешина Канцеларіе. Онъ ће примати и отварати сва писма на Главну Контролу управлѣна, израђиват'ће и подписивати сва дѣла у засѣданію Главне Контроле решена, и

старатће се да се сви послови канцеларійски, како по кругу дѣланя Главне Контроле, тако и по кругу дѣланя Правителственогъ Комисара прн истой, точно и брзо израђую и да се протоколи и архива Контроле у доброме реду налазе.

§. 85.

Сва писма на правителственогъ Комисара при Главной Контроли управлѣна, отворатће самъ Комисаръ.

§. 86.

Нижи канцеларійски званичници Главне Контроле, кои подъ Секретаромъ стое, дужни су све канцеларійске послове, на кое ій Секретаръ одреди, точно извршивати.

§. 87.

Правила унутрашнѣгъ послованя свога Главна ће Контрола по потреби дѣла, сама себи прописивати, но свагда ће ій знаня ради Совѣту саобштавати. —

15. Септембра 1858. год.
У Београду.

(М. П.) **Александеръ Карађорђевићъ**, с. р.

Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода,
Кавалѣръ,

(М. П.) **Тома Вучићъ Перишићъ.**

Прнвр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла', Подполковникъ,
Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ, с. р

I-вый *Секретаръ Совѣта,*

Райко I. Лешянинъ, с. р.

Попечительству Просвештенія.

Поводомъ пытаня, кое є Попечительство Просвештенія подъ 10. тек. м. П. № 1.761. Совѣту у томе учинило, да л' ће се Уредба одъ 23. Юнія т. г. В. № 891. и на даванѣ новаца подъ интересъ изъ касе установити се имаюћегъ Фонда за Удовице и сирочадь Свештеника и Учителя однети или не? Я самь по саслушаномъ мнѣнію Совѣта согласно са заключеніемъ овога одъ 24. ист. м. № 1236. рѣшіо: да се вопросна Уредба и на новце овогъ установити се имаюћегъ Свештеничкогъ и Учительскогъ Фонда однесе.

О чему Попечительство ради нѣговогъ надлежногъ употребленія увѣдомлявамъ.

В. № 1179.
27. Септембра 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Попечительству Внутреньи' Дѣла' и Финансіе.

Желећи, у колико є могуће издатке Обштина' наши сманьити, я самь у слѣдству предложеня Попечительства Внутреньи Дѣла одъ 18. т. м. В. № 1278. одобріо заключеніе Совѣта одъ

25. ист. м. № 1272. да се рѣшенію одъ 24. Септембра 1846. год. В. № 1291. (Збор. III. 137.) дода слѣдующе расположенѣ: „добошарина ова неће се унапредакъ наплаћивати ни одъ едне обштине у Отечеству нашемъ.

О чему Попечительсто Н. ради нѣговогъ надлежногъ употребленія увѣдомлявамъ.

В. № 1190.
30. Септембра 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ.

Стефанъ Магазиновићъ. с р.

Попечителству Финансіе.

Попечителство Финансіе подъ 29. пр. м. № 2382. явля Совѣту, како нема никаквы законы опредѣленя за наплаћиванѣ риболовны такса, осимъ едногъ решенія одъ 8. Априла 1840. год. В. № 373. кое се само на риболовъ Савско-Дунавскій у атару Окр. Београдскогъ простире, а сви остали Савско-Дунавски риболови арендирани су досадъ на основу такса, по старомъ обичаю наплаћиваны.

Па како сада наступа време даваня свію Савско-Дунавски риболова подъ аренду на далѣ три године, и како нека Началничества ишту уредбу о таксама риболовнымъ, то е оно — Попечителство — препоручило дотичнымъ Началничествама, да

своѳ извѣстіѳ о томе поднесу: какве риболовнс таксе у комъ Окружію постоѳ и како бы се ове регулирати могле съ призрѣнівмъ на ползу касе Правителствене и на рибаре Србе и Турке.

Будући пакъ да се изъ извѣстія Началничествама надлежнымъ по овомъ предмету поднешены, види, да су по већой части досадъ риболовне таксе невднако наплаћиване, то Попечителство мисли, да бы найудесніѳ было, кадъ бы се све риболовне таксе, по свима риболовима уѳдначиле, и то на слѣдующій начинъ: арендатори у будуће да наплаћую: 1.) На чунъ у име ситне рибе 24. гр. пор. а све остале таксе на манѣ алате коима се аласи ѳдинствено изъ чуна служе, и на кои већъ горню таксу плаћаю, да се укину; 2.) на аловъ 120 гр. пор.; 3.) на лапташъ као и на аловъ 120 гр. пор.; 4.) на загажню или цедило 2. гр. пор. годишнѣ, и на последку 5.) одъ крупне рибе безъ призреня на сорту ньину, коя преко 20 ока тежи 5-ту оку, или $^{20}/_{00}$.

Осимъ тога Попечителство предлаже да се Вев подъ знакомъ II. сасвимъ забране; връ оне сметаю лаћама и паробродима.

Поредъ тога Попечителство ѳ молило за решеніѳ а) да годишнѣ риболовне таксе аласи напредъ арендаторима полажу, б) да нико безъ одобреня арендатора у ловъ рибе не иде, изузимаюћи оне, кои съ брега удицомъ или сертмомъ рибу ватаю· Онай пакъ, кои противно буде радіо, као и онай, кои уваћену рибу прикріѳ да съ тимъ плаћанѣ риболовне таксе избегне, да плати арендатору дуплу таксу на уваћену рибу а то ѳ $^{40}/_{00}$.

Ово изложивши Попечителство, молило ѳ за скоро рѣшеніѳ, како бы се оно до 15. Августа могло саобштити Началничествама, връ ће се на основу такса, ков се овымъ решеніѳмъ прописале буду, сви Савско-Дунавски риболови у другой половини Августа ареидирати имати.

Предложенѣ ово Попечительства я самь сагласно са заключеніѳмъ Совѣта одъ 31. пр. м. № 980. по свему одобріо; о че-

му Попечителство ради нѣговогъ нуждногъ знања и употребленія овымъ увѣдомлявамъ.

В. № 953.
4. Августа 1858. год.
У Крагуевцу.

А. Карађорђевићъ с. р.

Приврем. Княжескій Представникъ
и Попечитель Иностраны' Дѣла'
Подполковникъ, Кавалѣръ

Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Попечителству Финансіе.

Попечителство Финансіе подъ 9. Октобра т. год. П. № 3417. явля Совѣту, како е новомъ Уредбомъ одъ 4. Августа тек. год. № $\frac{\text{в. } 953.}{\text{с. } 980.}$ у смотреню риболовны такса прописано точкомъ 5 да се само одъ оне крупне рибе такса $^{20}/_{00}$ или пета ока узима коя преко 20 ока тежи.

Кадъ е Началничество Окружія Крайнскогъ свое риболове на основу поменуте Уредбе лицитирало, примѣтило е, да е наведена 5. точка Уредбе и противъ доякошнѣгъ обичая у ономъ краю постовћегъ, и на штету народне касе устроена. Зато е извѣстіемъ своимъ одъ 21. Августа тек. год. № 1684. у интересу народне касе изявило Попечителству слѣдующе приметбе:

У Крайнскомъ Окружію уобште крупна риба разуме се: Пастуга, Есетра, Симъ и Моруна, безъ призренія на тежину нѣну. Есетра и Пастуга по већой части су, исподъ 20. ока комадъ, тежке; одъ 50 Есетра едва се една или две могу наћи, ков су преко 20. ока, а Пастуге нема ни едне преко 20. ока, дакле кадъ бы се ова найфинія риба такси чуна или алата подвргла, си-

рѣчь безъ да се 5-та ока узима, слѣдствено є, да аренда риболова мора быти маня, тимъ пре, што се у некимъ годинама само овогъ рода риба вата а моруна слабо.

Да є пакъ очевидна штета за касу народну, што є сва риба исподъ 20. ока тежка у ситну рибу счислѣна, ясно се види изъ овогъ обстоятелства: што извѣстно лице за риболовъ кладовскій, кои є по новой Уредби на 900 талира годишнѣ аренде изишао, дав 1400. талира годишнѣ аренде, дакле 500. талира годишнѣ више, подъ условіемъ, да арендаторъ доякошню и уобичаєну такєу, сирѣчъ 5-ту оку одъ Пастругe, Єсетре, Сима и Моруне, па ма она ков тежине была, наплаћуе; а тако и за риболовъ Неготинскій, кои є до 1000. талира годишнѣ изишао, дав 1500 талира годишнѣ, дакле опетъ 500 талира више; осимъ ова два риболова штетива каса и одъ Гардій Рашины' до 1000 талира годишнѣ, дакле свега є 2000 талира годишнѣ штете, што є пета точка речене Уредбе изъ крупне рибе исключила сваку рибу, коя є исподъ 20 ока тешка, неузимаюћи овде у рачунъ риболовъ Милановачкій и Текійскій, кои бы такоѣе више аренде дали, кадъ бы се по доякошнѣмъ начину арендирали.

Ако се 5-та точка сходно предизложеномъ неудеси, быће іоштъ и та незгода, што ће се силне распре између арендатора и аласа породити одтудъ, што ће аласи и преко 20 ока рибу лако сакрити и продавати моћи, подъ изговоромъ да є риба маня одъ 20 ока, коя бы распра на свакій начинъ властима и посла задавала, а и томе допринела, да се аренда слѣдуюћи година знатно умали.

Поводомъ предизложены обстоятелства Началничество Окружія Крайнскогъ предлаже: „да се одъ рибе Пастругe, Єсетре, Сима, и Моруне, као одъ крупне рибе, коя се у тамошнѣмъ краю уобште крупна зове, безъ призренія на нѣну тежину, као што є и досада было, 5-та ока или $^{20}/_{00}$ такса узима. Остала пакъ

риба, коя испод 20. ока на комадъ тежи, и коя се на орів, аловомъ или у лапташу увати, да се у ситну рибу рачуна."

Попечителство уважаваюћи предизложено млћніе Началничества поднело е предметъ овай Совћту на рћшеніе съ томъ примћтбомъ, да се ово предложенћ само на риболове у крайнскомъ атару лежеће однесе.

Овде се іоштъ и то примћтити има, да су сви риболови у Окружію Крайнскомъ на основу новоизишавше риболовне Уредбе истина лицитирани, алъ е Началничество дало уверенћ Попечителству, да е оно са арендаторима приликомъ арендираня тако уговорило, да ће они и сами радо закуплћне риболове новой лицитаціи уступити, ако се горнћ предложенћ уважи.

У слћдству овогъ Я самь по саслушаномъ мнћнію Совћта одъ 11. тек. мес. № 1348. предложенћ ово Попечителства одобріо, съ тимъ, да се ово правило однесе и на сва друга Окружія, по истеченію рока арендаторима саданћ аренде риболова.

О чему Попечителство Финансів надлежногъ употребленія ради извештавамъ.

В. № 1263.
15. Октобра 1858. год.
У Београду.

А. Карађорћевићъ с. р.

Приврем. Княжескій Представникъ
и Попечитель Иностранны' Дѣла',
Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Попечинельству Правосудія.

Подъ 28. Августа т. год. А. № 3.532. Попечительство Правосудія, на основу примѣчанія Суда Окр. Пожаревачкогъ, доставило е Совѣту, како се прописи поступка судейскогъ у смотренію опредѣляваня поступаня Суда у случаю, кадъ се стране између себе поравнаю, неясни виде у томе, што у §. 69. поступка судейскогъ одъ 21. Октобра 1853. $\frac{\text{В. № 1025.}}{\text{С. № 938.}}$ изрично се каже, да ће Судъ онда, кадъ се стране предъ ньимъ поравнаю, истима рѣшеніе издати, а у §. 700. истогъ поступка подъ г) гди се о таксама говори, излаже се да Судови за поравнителне пресуде таксу наплате. Почемъ се види, да су наведени параграфи поступка судейскогъ заиста еданъ другоме противословни, Попечительство е предложило, да бы заключеніе точке подъ г) §. 700. поступка Судейскогъ овако исправити требало: „као и таксу за поравнителна рѣшенія,“ еръ и у доцніимъ, вели, изменама поступка Судейскогъ, нарочито у точки подъ В. §. 607. изменѣногъ поступка Судейскогъ одъ 25. Януара тек. год. $\frac{\text{В. № 105.}}{\text{С. № 1669.}}$ ясно се види, да е законодавство тай поступакъ приликомъ поравненія прописало, да се при поравненіяма стране рѣшеніяма извѣштаваю, почемъ се законодавство, опредѣлююћи овде какву силу оваква рѣшенія имаю, ипакъ позыва на §. 69. старогъ поступка Судейскогъ, дакле стално у томе остае, да се у поравненіяма рѣшенія издавати имаю.

Предложенѣ ово Попечительства я самь сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 15. тек. мес. № 1208 одобріо, о чему Попечительство ради надлежногъ употребленія увѣдомлявамъ.

В. № 1286.
20. Октобра 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла' Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

К. В. № 1292.
С. № 1343.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

Како в Попечителство Финансіе у слѣдству преиначеня новчане системе у Аустріи, по саслушаномъ мнѣнію овдашнѣгъ Трговачкогъ Одбора подъ 22. Септембра 1858. године П. № 3135. предложило Совѣту, да се новымъ аустрійскимъ новцима дозволи течай у нашемъ отечеству; то по истомъ предложеню Попечителства

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО

да се къ Тарифама монета одъ 31. Августа $\frac{\text{К. В. № 971.}}{\text{Сов. № 845.}}$ (Сб. Зак. 8. стр. 77. — 79.) и 30. Септембра 1855. год. $\frac{\text{К. В. № 1147.}}{\text{Сов. № 1162.}}$ (Сб. Зак. 8. стр. 89. — 90.) дода слѣдуюћа привремено важити имаюћа допунителна такса новымъ аустрійскимъ монетама, како златнымъ, тако и сребрнымъ, по коіој ће се исти новцы у свима правителственымъ нашимъ касама примати:

I Монете Златне:	Вредность монета			
	Пореске.		Чаршійске.	
	Гр.	Пр.	Гр.	Пр.
Єдна цела круна	81.	—	162.	—
Єдна полу-круна	40.	20.	81.	—

II. Монете Сребрне:

	Вредность монета.			
	Пореске.		Чаршійски.	
	Гр.	Пр.	Гр.	Пр.
Єданъ талиръ одъ 1½ фор.	8.	22.	17.	4.
Єдна цела форинта	5.	28.	11.	16.
Єдна четвртина форинте	1.	17.	2.	34.

20. Октобра 1858. год.
У Београду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ**, с. р.
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта, Войвода,
Кавалѣръ,

(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Подполковникъ,
Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Iвый *Секретаръ Совѣта,*
Райко I. Лешянинъ. с. р.

Попечительству Просвештенія.

Попечительство Просвештенія на основу извѣстія Началничества Окружія Шабачкогъ подъ 9. тек. мес. П. № 2344. доставляюћи Совѣту, како є у I. разреду основны шабачки школа нарастао брой ученика ове године на 110 тако, да ніе могуће

ѳдномъ учителю съ пожеланимъ успѣхомъ обучавати ій, — предложило ѳ, да се при истомъ разреду ѳданъ помоћникь съ годишньомъ платомъ одъ 100. талира постави, кою ће изъ Фонда школскогъ примати.

Предложенѣ ово Попечительства Просвештенія по саслушаномъ мнѣнію Совѣта одъ 16. тек. мес. № 1356. я нисамь могао одобрити, изъ узрока, што варошке обштине и онако падаю на теретъ селскимъ обштинама, почемъ се на издржаванѣ учителя варошки' школа изъ Главногъ Фонда Школскогъ много выше издае, него што прирезъ варошки обштина износи, рѣшивши согласно са Совѣтомъ, да не само у овомъ, него и у свакомъ другомъ случаю, кадъ бы коя варошка обштина потребу осећала, да у комъ разреду нѣны школа, збогъ множества ученика, помоћника учителю даде, или да се кои разредъ раздели, пакъ бы се іоштъ ѳданъ учитель поставити имао, по аналогіи §. 8. Устроенія основны школа одъ 22. Августа 1857. год. $\frac{\text{К. В. № 1178. II.}}{\text{Сов. № 1112. II.}}$ такове обштине те прекобройне помоћнике и учителѣ особенимъ прирезомъ саме издржавати имаю.

О чему Попечительство Просвештенія ради нуждногъ знаня и употребленія нѣговогъ настоећимъ извештавамъ.

В. № 1299.
22. Октомбра 1858 год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.

Привр. Княжескій Предстaвникъ и Попечитель Иностранны' Дѣла', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

К. В. № 1330.
С. № 1403.

АЛЕКСАНДЕРЪ КАРАЂОРЂЕВИЋЪ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА.

Саображаваюћи се обичаю народномъ, кои одъ старина' постои, да се народъ нашъ одъ времена на време скупля на скупштину, поради савѣтованя о обштенароднымъ дѣлима; и налазећи, да упражняванѣ овогъ обичая условлява цѣлисходность у теченію дѣла' земальски — рѣшили смо, да се држи народна скупштина, и потоме

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО

слѣдующій

ЗАКОНЪ О СКУПШТИНИ.

I. *Састав и опредѣленѣ скупштине.*

§. 1.

Скупштина народна састои се изъ народны' посланика', слободно и опредѣленимъ у овомъ закону начиномъ одъ народа изабраны' и опуномоћены'; Президента Касаціоногъ Суда, два Президента Апелаціоны' Судова, изъ 17. Предсѣдателя Окружны' Судова и Предсѣдателя Суда Вароши Бѣограда, изъ 17 окружны' Началника' и Управителя Вароши Бѣограда, и напоследку изъ 17. Окружны' протоверея' и 4. Настоятеля Монастира, изъ сваке Епархіе по еданъ, когъ дотичный Архиерей изабере.

§. 2.

Свакій срезъ и свака окружна варошь, као и варошь Београдъ, бираю за себе посланике тако: да на 500. порески' глава' дође єданъ посланикъ.

И вароши, кое нису окружне, но су у срезу коме, а имаю 500. порески' глава', бираю за себе посланике.

И она ће окружна варошь изабрати за себе єдногъ посланика, где нема подпуно 500. порески' глава'.

Ако бы оно, што у коме Срезу или вароши прелази преко 500. глава' порески', износило выше одъ 250. порески' глава'; то ће се тамо изабрати іошть єданъ посланикъ; ако ли онай вышакъ не прелази 250. порески' глава', то се неће рачунати.

Попечителство Внутреньи' Дѣла' обнародоват' ће таблицу, у коіой ће стаяти, колико коя окружна варошь, Срезъ и варошь, коя ніе окружна, а може изабрати посланика, има порески' глава', и колико ће изабрати посланика.

§. 3

Повдини членови скупштине сматраю се као посланицы оногъ Среза или вароши, где су избрани, а у исто време и као представницы целогъ народа.

§ 4.

Народна слупштина има свога Предсѣдателя, Подпредсѣдателя и два Секретара.

Сви ови званичницы скупштински быт'ће избрани скупштиномъ између народны' посланика'.

Но скупштина ће моћи за Секретаре изабрати и чиновнике, кои нису посланацы, и Правителство ће іой тако изабрана лица дати. Но ови изванъ скупштине изабрани Секретари при скупляню мнѣнія у скупштини неће давати гласа.

У случаю веће потребе писмоводны' дѣла' Предсѣдатель обратиће се Правителству за помоћь у писарскомъ персоналу, кое ће му по захтеваню и учинити.

§. 5.

Народна скупштина има свой печатъ у величини манѣгъ печата Совѣта, на комъ ће быти у среди „Србскій грбъ“ а унаоколо надписъ „Србска народна скупштина.“

§. 6.

Опредѣленіе народне скупштине есть, да буде предъ лицемъ Правителства вѣрно и точно израженіе народногъ стаия и народны' осећаня'. Потоме она ће имати:

1., Дати свое мнѣніе о предметима, кое бы Княкъ са Совѣтомъ нашао за добро да се преко Попечителя' скупштини предложе.

2., Она ће имати право, предлагати Правителству тегобе, кое бы народъ имао, и средства коима бы се оне одклониле; и

3., Предлагати Правителству желѣ, кое бы народъ за узвышенѣ благостаня отечества имао и начинъ, како бы се оне извршиле и задовольиле.

§. 7.

Предложеня народне скупштине немаю обвезателне силе, докле ій Князъ са Совѣтомъ сходно Уставу неозакони.

§. 8.

Князъ у согласію са Совѣтомъ опредѣлитће данъ, кадъ ће се, и место, где ће се народна скупштина држати; као што ће по свршеномъ дѣланю скупштине одредити данъ, кадъ ће се она распустити.

II. Унутрашнѣ устройство и начинъ дѣланя скупштине.

§. 9.

Сви народни посланицы дужни су благовремено доћи у место, кое е за држанѣ скупштине опредѣлено, како бы при образованю, отвараню и дальимъ засѣданіяма скупштине уредно присутствовати могли.

§. 10.

Посланицы по долазку своме на место држаня скупштине предаће пуномоћія своя (§. 39.) єдной Совѣтской комисіи, коя ће быти састављена изъ три Совѣтника и два Попечителя, т. є. Попечителя Внутреньи' Дѣла' и Правосудія.

О свима овымъ пуномоћіяма поднеће комисія мнѣніе Совѣту, кои ће потомъ рѣшити, є ли изборъ законитъ и пуномоћіе пуноважно или ніе.

§. 11.

По свршеномъ прегледу свію пуномоћія, Совѣтъ ће извѣстити Княза, кои ће Указъ издати, да се скупштина образуе.

§. 12.

Указъ овай прочита ће Княжескій Представникъ скупљенымъ посланицыма.

Скупштина ће потомъ одма у присутству Представника Княжескогъ, кои ће за испуняванѣ секретарске дужности придружити себи двоицу одъ членова скупштине, кои зато найспособніи буду, приступити къ избору свои званичника, кои су у §-фу 4-томъ означени; но Представникъ у овомъ избору неће имати гласа.

Почемъ скупштина званичнике свое избере, явиће то Совѣту, саобштивши му и лица, на коя изборъ нѣнъ пао буде.

§. 13.

Чимъ Правителство извѣштено буде, да су званичницы скупштине изабрани и да є тимъ скупштина образована, Князъ ће или самъ или чрезъ свога Представника у присутству Совѣта, Попечителя и Архіерея єднимъ говоромъ скупштину отворити, коя ће потомъ дѣланя своя започети и у слѣдующимъ засѣданіяма продужити.

§. 14.

Засѣданіе скупштине пуноважно є, кадъ у нѣму две трећине посланика' народны присутствую.

§. 15.

Народна скупштина чини заключенія своя по вышеству гласова. Никакво заключеніе нѣно не може се сматрати, да е вышеством учинѣно, ако за нѣга ніе дала гласъ половина у засѣданію присутствующи членова и єданъ выше.

§. 16.

Предсѣдатель ће мотрити, да дѣланѣ скупштине небуде никада повређено каковимъ непоредкомъ, и да скупштина не изиће изъ прописаногъ іой круга за дѣланѣ.

Онъ неће допустити, да кои му драго членъ скупштине буде угнѣтенъ у своме праву слободногъ говореня, разлаганя и доказиваня.

Ако Предсѣдатель не бы могао своимъ речима поредакъ и слободу совѣтованя одржати, то е онъ дужанъ засѣданіе за прекинуто прогласити и чекати, да се тишина и поредакъ поврати, па ће текъ онда засѣданіе наставити.

§. 17.

Посланицы народни изабрани, да свое сагранане кодъ Правителства достойно представляю, дужни су имати у виду важность овогъ своегъ опредѣленя; и потоме дужни су тако владати се, као што се одъ добры и родолюбивы народны посланика очекивати може.

§ 18.

Народни посланицы имаю подпуну слободу, изражавати своя мнѣнія и чинити скупштини полезна предложеня у интересу целогъ народа или краева, одъ кои су на скупштину послани. И по томе, они неће моћи предлагати ништа, што бы явно спокойство и постоећій законый редъ у земльи вређати и нарушити могло.

§. 19.

Народни посланицы не могу никадъ и никаквомъ одговору подвргнути быти за речи, кое бы изрекли, и мнѣнія, коя бы они у качеству народны посланика у засѣданію скупштине изразили

§. 20.

У засѣданіяма скупштине при савѣтованю и договараню, као и у случаю противоборногъ доказиваня и препираня о каквомъ предмету, членови скупштине дужни су єданъ другогъ внимателно слушати, єданъ другоме речь не прекидати, као и уобште благопристойность наблюдавати.

§. 21.

Пошто се о єдной ствари, кою или кои посланикъ или Правителство предложи, довольно разговоръ водіо, и тако разлаганѣ изцрплѣно буде, Предсѣдатель ће изявити, да є совѣтованѣ свршено, па ће са двоицомъ одъ посланика и секретарима приступити скупляню мнѣнія, и пошто се одъ свію членова мнѣнія покупе, огласиће где є вишество, па ће то и за заключеніе скупштине прогласити.

При скупляню мнѣнія посланици даю гласъ явно.

§. 22.

Одъ предмета', коима се народна скупштина у слѣдству предложеня повдины' нѣны' членова занимала, она ће само оне Совѣту предлагати, ков є она усвоила и онако, како ій є усвоила, и потоме оне, кои су у нѣно заключенѣ прешли.

§. 23.

Учинѣна заключенія своя скупштина ће као предложенія доставляти Совѣту земальскомъ. На овымъ предложеніяма подписиват' ће се Предсѣдатель, Подпредсѣдатель, по єданъ народный посланикъ изъ свакогъ окружія, кога посланицы тогъ окружія изберу, и єданъ Секретаръ скупштине.

§. 24.

Сва совѣтованя, дѣланя и предложеня скупштине обнародоваће се у Новинама по назначеніяма, коя ће Секретари скупштине по одобреню Предсѣдателя Новинару давати.

§. 25.

Подъ старанiемъ Предсѣдателя и Секретара' скупштине водит'ће се єданъ достаточанъ изводъ свію дѣла скупштине, кои ће се съ концемъ последнѣгъ засѣданія, обичнимъ подписомъ скупштине (§. 23.) снабдѣвенъ, дати печатати тако, да се свакомъ посланику даде по єданъ егземпларъ одъ истога, а и свима земальскимъ властима и обштинама достави.

Срезске и окружне власти сазваће срезске и варошке скупштине и ту ће имъ овай изводъ дѣланя народне скупштине прочитати, да тако цео народъ добыє вѣрно и точно извѣстіе о свему, што є на скупштини раѣено.

§. 26.

Кадъ Князъ и Совѣтъ по саслушанію предложеня, кое имъ є скупштина учинила, нађу за добро, да се дѣланя скупштине заключе, Князъ ће издати Указъ, да дѣланя скупштине престану, и овай ће Указъ Княжескій Представникъ скупштини прочитати. Потомъ ће Князъ или у место нѣга нѣговъ Представникъ у присутству Совѣта, Попечителя' и Архіерея' єдномъ беседомъ распустити скупштину.

По свршетку тога послѣднѣгъ засѣданія скупштина се сматра за законито распуштену и членови нѣни престаю на себи носити качество народны' посланика'.

Исто тако Князъ са Совѣтомъ може распустити скупштину у случаю нереда каквогъ, коимъ бы се ишло на то, да се явно спокойство и постоѣій законый редъ у земльи повреди и наруши.

§. 27.

Почемъ скупштина дѣланя своя заключи, званичницы нѣни предат' ће Совѣту печатъ и сва акта нѣна, и тако ће архива и печатъ народнѣ скупштине при Совѣту хранитисе.

§. 28.

Свакоме члену скупштине безъ разлике опредѣлена ће бы-ти діюрна.

III. Ко може бирати народне посланике и кои могу за такове изабрани быти, као и о начину бираня овы' посланика.

§. 29.

Свакій грађанинъ Србскій, урођенъ или прирођенъ, кои в пунолѣтанъ и ніе никада за какво злочинство казнѣнъ, има право бирати народнѣ посланике.

Само слуге, кои подъ извѣстномъ платомъ по кућама, меанама, дућанима или где му драго при поводинимъ лицама служе, и бећарскій данакъ плаћаю, изузимаю се одъ упражняваня овогъ права.

Чиновницы не могу бырати у окружію, где и за кое непосредствено свою власть извршую.

§. 30.

Право бираня посланика може свакій грађанинъ упражнявати само у ономе месту, где пребыва или где има начинъ живлења или где има непокретны' добара.

§. 31.

За народногъ посланика може быти изабранъ свакій грађанинъ Србскій, было онъ землѣдѣлскогъ или трговачкогъ или ма когъ другогъ реда; само ако в навршіо свою 30-ту годину и ако се неналази подъ онимъ у §. 29. споменутимъ изятіяма.

Но Совѣтницы, Попечительи, Архіереи и уобште чиновницы и свештеницы мирскогъ и монашескогъ реда не могу ни у коемъ мѣсту за посланике изабрани быти.

Грађанинъ, кои по овоме има право, да буде изабранъ за посланика, може изабранъ быти само у ономъ мѣсту, где пребыва или где има начинъ живлѣня или где има непокретны до-

бара, безъ сматраня на то, ели онъ ту на изборной скупштини или ніе.

§. 32.

Чимъ изађе одъ Княза и Совѣта решеніе о дану држаня скупштине, Попечителство Внутреньи Дѣла постараће се, да се народу овай данъ обяви, и да се посланицы благовремено изберу.

§. 33.

Биранѣ посланика по окружнимъ варошима, и по варошима кое нису окружне, а по §-у 2. имаю право изабрати посланике чини ће се у тимъ варошима непосредствено т. е. чрезъ скупштину саставлѣну одъ свію оны', кои по §-у 29. и 31. имаю право бирати посланике.

Биранѣ пакъ посланика Срезски' чини ће се у срезу посредствено т. е. чрезъ срезску скупштину саставлѣну по пропису слѣдуюћегъ §-а.

§. 34.

Свако село кое има манѣ одъ 50. поресни' глава', изабраће на сеоскомъ састанку два човека, а села преко 50. порезни', глава' избраће на сваки' 50. поресни глава по два човека.

Ови одъ села изабрани люди скупиће се одређеногъ дана у означено место на срезку скупштину, коя ће избрати посланике' за народну скупштину.

§. 35.

У слѣдству саобштеногъ Попечительствомъ Внутреньи' Дѣла' рѣшенія о дану држаня скупштине народнѣ и налога о бираню посланика, Началничества Окружна и Управителство Вароши Београда одредиће дане, кадъ ће се варошке или срезске скупштине за изборъ народны' посланика' састати.

За срезове одреди ће се у исто врема и место састанка срезске скупштине, и при томъ опредѣленю имаће се призренiе на удобность местоположеня и олакшанѣ народу.

§. 36.

Изборъ посланика по вароши чини ће се подъ предсѣдательствомъ Предсѣдателя варошкогъ примирителногъ Суда, а по срезовима подъ предсѣдательствомъ Предсѣдателя Примирителногъ Суда оне обштине, у коiой се срезска скупштина држи.

Полицайне старешине при састанку скупштине обясни ће iой правила о бираню посланика, а затимъ ће се изъ засѣданiя скупштине удалити и неће се никоимъ начиномъ у посао скупштине мешати.

§. 37.

За дѣловодителя при овымъ изборнымъ скупштинама, Предсѣдатель употребиће Обштинскогъ Писара.

Ако Обштинскiй Писаръ не бы быо у станю овой дужности одговарати, или ако у срезовима таквогъ нема, Срезски Началницы на захтеванѣ скупштине дужни су свое срезске писаре за у речи стоећe дѣловодство одредити.

§. 38.

Изборъ народны' посланика' чиниће се вишеством гласова.

Предсѣдатель скупштине саобштиће скупштинарима, да на ньину варошь или срезъ припада толико и толико посланика, да се за народну скупштину изберу; потомъ ће iй опоменути, да они за посланике изберу оне люде, у коима имаю найвеће поверенѣ, да ће iй умети и хтети достойно на скупштини и кодъ Правителства представляти.

За кое лице буде вишество гласова, оно ће се за посланика прогласити.

Затимъ ће Предсѣдатель редомъ єдногъ по єдногъ скупштинара за мнѣніе пытати, а дѣловодитель ће ньине одговоре точно бележити подъ надзираніемъ двоице одъ присуствующи'.

Ако бы се гласови єднакимъ числомъ на два лица поделили, онда ће између ньи за посланика быти онай пріймлѣнъ, кои бы быо годинама старіи.

§. 39.

Дѣловодитель ће одма, докъ се іоштъ скупштина ніе разишла, саставити єдно пуномоћіе за све одъ вароши или среза изабране посланике. У томъ пуномоћію быт'ће назначено:

1.) Колико є избирача' на скупштини было.

2.) Кои су изабрани за народне посланике.

Овако устроєно пуномоћіе прочита ће се скупштини и подписа ће га Предсѣдатель и Дѣловодитель, а стави ће се на нѣму и печатъ оне обштине, где є скупштина држана. За болѣ одостоверенѣ подписаће исто у варошима и обштинари, а у срезовима по єданъ човекъ изъ свакогъ села.

Пуномоћіе ово пріими ће изабрани посланицы и учини ће съ ньимъ употребленѣ, као што є у §-у 10. казано.

§. 40.

Биранѣ свои' посланика' народъ треба да чини у пуной слободи безъ икаквогъ ограниченя или притеснѣня тако, да народна скупштина буде истинито и право изявлѣнѣ и представничество волѣ и желя' народны'.

Зато ако бы ко на народъ претньомъ, поклономъ или обећанѣмъ поклона или коимъ му драго недозволѣнимъ начиномъ дѣйствовао, да нѣга или кога другогъ за посланика избере, тай ће се казнити по надлежномъ доказанію нѣгове кривице и пре-

ма дѣлу нѣговогъ преступленія затворомъ одъ 6. неделя' до годину дана'.

28. Октобра 1858. год.
У Београду.

(М. П.) **А. Карађорђевићъ,** с. р.
Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта, Войвода,
Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель
Иностраны' Дѣла, Подполковникъ,
Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

I-вый *Секретаръ Совѣта,*
Райко I. Лешянинъ. с. р.

Попечителству Правосудія.

Да небы у недостатку положителногъ закона Судови наши и у напредакъ по погрешномъ упражняваню и противно основима правде осуђивали кривце збогъ затає нађены стварій равно као крадльивце, на оне строге казни, коє су кодъ насъ постоєћимъ закономъ за поаре и крађе прописане, Я самь по предложеню Попечителства Правосудія одъ 15. пр. мес. А. № 3236. сагласно са заключеніємъ Совѣта одъ 28. тек. мес. № 1387. докъ се обштый казнителный законъ, на коме се ради, не изда, рѣшіо: де се у смотреню казненя вопросногъ преступленія слѣдуюђе опредѣли.

„Онай, кои туђу стварь у вредности преко 200 гр. чар. нађе, или коме оваква стварь на другій кои начинъ заблудно у руке

доће, па в навалично затаи, и себи присвои, да се казни затвором одъ єдногъ мѣсеца до две године дана.“

О чему Попечителство Правосудія настовћимъ надлежногъ управленія и употребленія ради извештавамъ.

В. № 1342.
31. Октобра 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ, с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны̀ Дѣла̀, Подполковникъ Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ, с. р.

Попечителству Правосудія.

Попечительство Правосудія подъ 16. пр. мес. А. № 4673. наводи, како у другой точки Уредбе одъ 22. Марта 1855. год. $\frac{\text{В. № 314}}{\text{С. № 308}}$ стои, да се чиновникъ, кои в учиніо преступленіе, за кое по закоиима не слѣдуе казнь лишенія званія, неће одъ дужности разрѣшавати; но како се догађа, да се такавъ чиновникъ изъ призренія на особита обстоятелства ипакъ и ако не одъ дужности, а оно баръ изъ доякошнѣгъ круга званичногъ дѣйствованя своѓъ удалити; т. е. преместити мора, то се у таквомъ случаю пораћа пытанѣ о путнымъ и подвознымъ трошковима, и како се пре пресуде неможе знати, єли подъ Судъ падшій чиновникъ и у колико кривъ, то в Попечителство предложило и я по саслушаномъ мнѣнію Совѣта одъ 27. пр. мес. № 1388. одобравамъ, да се къ Уредби одъ 22. Марта 1855. године $\frac{\text{В. № 314.}}{\text{С. № 308.}}$ дода слѣдуюће расположенѣ: у случаима, кадъ се кои чиновникъ по другой точки ове Уредбе безъ разрѣшенія одъ дужности због каквогъ преступленія, подъ Судъ дае, али се ипакъ изъ особиты

призреня преместити мора, такавъ премештай на основу потребе службе извршиваће се, у комъ случаю путни и подвозни трошкови проузроковани оваквимъ премештаемъ како за чиновника, кои се подъ Судъ дае, тако и за онога, кои на нѣгово место долази, исплатиће се изъ касе Правителствене: но ако подъ Судъ падшій чиновникъ пресудомъ судейскомъ на казнь осуѣенъ буде, то ће онъ оба поменута трошка каси Правителственой имати накнадити. И како садашня редакція I-ве точке одѣлка првогъ вопросне Уредбе р'ѣавомъ толкованю Судія повода дати може, то в томъ приликомъ Попечителство предложило и я самъ сагласно са Совѣтомъ одобріо; да се редакція I-ве точке одѣлка првогъ речене Уредбе ясности ради слѣдующимъ замени:

1. Чиновникъ, кои се због каквогъ преступленія подъ Судъ дае, удалиће се у исто време и одъ свое дужности, ако дотично Попечителство нађе, да таковый чиновникъ съ призренiемъ на природу учинѣногъ преступленія, и на интересе явне службе и далѣ у званичномъ дѣйствованю своемъ остати неможе.

Сходно овой да се редакція друге точке замени слѣдующомъ:

2. Но чиновникъ подъ судъ падшій за такво преступленѣ, због кога онъ по нахођеню дотичногъ Попечителства и далѣ у званичномъ своемъ дѣйствованю остати може, неће се одъ дужности разрѣшавати, добыва ће свою подпуну плату, и ако има слободанъ квартиръ, уживаће га.

Решенiе ово саобштавамъ како Попечителству Правосудія, тако и осталымъ Попечителствама ради знања и надлежногъ употребленя.

В. № 1343.

1. Новембра 1858. год.

У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Приверм. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранны' Дѣлъ', Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Свима Попечителствама.

Рѣшеніемъ моимъ одъ 20. Октобра 1852. год. В. № 1006. опредѣлено є, да се постепеность и безпостепеность авансирања Чиновника има тако разумети, да се постепеность рачуна указно поставленѣ Чиновника на оно место, ков є у комъ надлежателству найниже, безъ призренія на количество плате; а безпостепеность пакъ само оно указно поставленѣ, коимъ бы новъ Чиновникъ Указомъ поставлѣнъ быо на макаръ ковмъ мѣсту у комъ надлежателству, гдѣ бы се такође указно мѣсто налазило ниже.

Попечительство Финансіе налазећи да ово опредѣленіе ніе цѣли сходно, колико изъ призрѣнія на ползу касе Фонда удовичкогъ, због чега є ово опредѣленіе нарочито и проистекло, толико и несправедльиво за оне Чиновнике, кои се на 120. талира годишнѣ плате поставляю, спрамъ оны, кои одма при првомъ производству на 200, 220, 270 и 300, талира плате дођу, єръ први изъ могућегъ предпоставленія, кадъ на званіе Канцелисте Апелаціоногъ Суда, одатле на званіе Канцелисте у ков Попечичельство и найпосле за канцелисту при моіой канцеларіи или при Совѣту авансираю, обвезани су и у првомъ и у другомъ случаю на тридесетъ, а у трећемъ на двадесетъ талира вишка Фонду удовичкомъ плаћати, кадъ су напротивъ други, кои одъ Практиканта за Канцелисту при моіой канцеларіи и при совѣту поступе, као и наредницы, кои у Чинове подпоручика ступаю, одъ тогъ плаћаня изузети; то є Попечительство Финансіе колико у интересу касе Фонда удовичкогъ, толико и справедльивости ради наспрамъ предизложены Чиновника подъ 20. Фебруара и 20 Октобра тек. год. У. № 339. и 2378. Совѣту предложенѣ учиннло, да се речено опредѣленіе другимъ замени тако: да одсада буде првостепено званіе службе правителствене званіе са 120 талира год. плате, па когодъ, несматряюћи на надлежател-

ство, ни на струку службе или спеціалность званія каквогъ, на званіе какво са систематичномъ платомъ већомъ одъ 120 талира поступи, да се то сматра као безпостепено авансиранѣ, и такавъ званичникъ, да буде дужанъ једномесечну плату првогъ своегъ безпостепеногъ званія у касу Фонда удовичкогъ уложити.

Но како и ономъ једномъ одъ 120 талира систематичне плате постоявшемъ указномъ званію при правителственой типографіи овогодишньимъ буџетомъ плата повишена, то самъ изъ наведены побуђенія предложенѣ ово Попечителства Финансіе по саслушаномъ мнѣнію Совѣта согласно са заключеніемъ овога одъ 23. пр. мес. № 1421. одобріо съ томь само разликомъ, да се указно званіе одъ 150. талира има сматрати за найнижій степенъ званія, и потоме, да се свакій, кои негледаюћи на струку службе ни на надлежателство, или спеціалность званія каквогъ, првый путъ поступи на какво званіе са систематичномъ платомъ већомъ одъ 150. талира, има сматрати као безпостепено авансираюћій, и да дужанъ буде целу једномесечну плату првогъ своегъ безпостепеногъ аванцамента у касу Фонда удовичкогъ уложити.

Рѣшеніе ово саобштавамъ Попечителству Н. да га се оно, у колико га се тиче, придржава.

В. № 1333.
4. Новембра 1858. год.
У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностранныі Дѣлаі, Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Попечительству Просвештенія.

У слѣдству молбе Анастаса Іовановића Литографа, да му се дозволи отворити у Београду приватну Типографію и Литографію, као и молбе обштине шабачке, да може у Шабцу єдну ручну кньигопечатню подиђи, — Попечителство Просвештенія подъ 4. т. м. П. № 1683 и 2342. предложило є Совѣту на рѣшеніе, дал'ће се уобште покрай постоећне Правителствене Типографіе моћи одобравати отваранѣ приватны овы заведенія єдно, што до сада нису у земльи такова постояла, а друго, што бы ньино отваранѣ могло шкодльиво на ова Прававителствена Заведенія дѣйствовати, — придаюћи мнѣніе свое, да бы изъ призренія тога, што су Кньигопечатнѣ и Каменорезнице крѣпко средство развитка и унапређеня просвете, и при већой конкуренціи лакше су публики приступна, — требало одобрити отваранѣ овы приватны заведенія Типографіе и Литографіе подъ предохраненѣмъ Правителствене цензуре, докъ Законъ о печатньи не изиђе.

По овомъ предложеню Попечителства Просвештенія я самъ сагласно са заключеніемъ Совѣта одъ 7. т. м. № 1484. рѣшіо: да се приватнимъ людима и дружтвама дозволи да приватне Кньигопечатнѣ и Литографіе у Србіи отварати могу, но тако, да се оно, што се у овыма печата постоећимъ кодъ насъ правилама цензуре, до изданія закона о печатньи, подвргава.

О чему Попечителство Просвештенія нуждногъ употребленія ради увѣдомлявамъ.

В. № 1388.

12. Новембра 1858. год.

У Београду.

А. Карађорђевићъ с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣлъ' Подполковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ. с. р.

Свима Попечительствама и Совѣту.

Како ніе законом̀ опредѣлено, оће ли се умершемъ Чиновнику и за онай данъ, когъ є кои Чиновникъ умро, плата издавати или неће? то самь ради наблюдаваня єднообразности у подобнимъ случаима, у слѣдству учинѣногъ ми Совѣтомъ подъ 27. пр. мес. № 1579. представленія, сагласно съ овимъ рѣшіо: да се умрлимъ Чиновницима, и за онай данъ, когъ кои Чиновникъ умре плата издаѥ, рачунаюћи данъ одъ пол' ноћи до пол' ноћи. Правило ово има се однети и на све оне овогъ рода случаѥве у рачунима, кои іоштъ Главномъ Контроломъ прегледани и пречишћени нису.

О чему Попечительство Н. ради нѣговогъ нуждногъ знања и употребленія извѣштавамъ.

В. № 1502.

3. Децембра 1858. год.

У Београду.

А. Караѓорѓевићъ, с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны' Дѣла', Подполковникъ Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ, с. р.

ПРОКЛАМАЦІЯ

одъ стране скупштине свему народу србскомъ.

Народна Скупштина у име народа Србскогъ изявлюѥ слѣдуюће:

Почемъ су безаконія Князa Александра Караѓорѓевића у Скупштини претресана, и почемъ се она увѣрила, да се нѣму неможе и далѣ повѣрена му власть княжеска оставити; то є Народна Скупштина желећи и у овакомъ часу чувати достоинство Князa свога и штедити честь имена нѣговогъ, рѣшила, и юче є єдномъ депутаціомъ замолила Князa, да бы за любавь срећe и спокой-

ства и нашегъ и нѣговогъ Отечества своєвольно се достоинства Княжескогъ одрекао.

Князъ є изявіо желю, да се до ютросъ причека, и Депутація Скупштинска снисходила є овой жельи Княза нашегъ, па є и обећала, да ће се до ютросъ чекати.

На грдну жалость и срамоту Князъ неодржа речь, но шта више, изневери землю и народъ, єръ ноћасъ пре поноћи тайно у градъ утече.

Због тога є народна Скупштина у данашнѣмъ засѣданію своме єдногласно заключила и проглашує, да є Князъ Александеръ Карађорђевићъ збаченъ са княжескогъ достоинства, и да є власть княжеску изгубіо; ков Скупштина свима властима и свему Народу обзнанює.

Па почемъ є тако земля безъ поглавара остала, то Народна Скупштина, имаюћи на уму желѣ народа, и сматраюћи на потребу државну єдну династію са правама наслѣдства имати, и налазећи, да се и желѣ Народа и потреба државна съ фамиліомъ *Обреновића* задоволява — у име народа у данашнѣмъ засѣданію своме проглашава:

Да се прећашньій Князъ *Милошъ Обреновићъ* воспостави на достоинство Княза Србскогъ, са правама наслѣдства, коя су фамиліи нѣговой у мушкой линіи Уставомъ дарована.

Па како ће проћи неко време докъ нашъ Князъ *Милошъ Обреновићъ* у Србію стигне и власть прими, а потребно є да се дѣла земальска и дотле одправляю, то є Народна Скупштина заключила далѣ узети и узела є сву власть на себе, кою ће одправляти дотле своимъ путемъ, докъ *Князъ Милошъ* у Србію не приспѣ, и онда ће Му одма княжеску власть предати.

Попечителства остаю према Скупштини онако исто, као што су према Князу была.

Народна Скупштина обявлює ово свима властима и свакоме Србину, и препоручує, да се миръ у целой земльи найбрижльивіе чува, да Народъ у найвећой слоги и братской любави живи,

и да се свакій наредбама Скупштине покорава и нѣне заповести точно извршує.

Тако утврђено и проглашено у засѣданію Србске Народне Скупштине у Четвртакъ 11. Декембра 1858. год. у Београду № 57.

Предсѣдатель
Србско-Народне Скупштине,

(М. П.) Миша Анастасіевићъ.

Секретаръ,
Ефремъ Груићъ.

Миянло Барловацъ.
Паунъ Іоксићъ.
Ивко Л. Остоићъ.
Марко Лукићъ.
Цена Миловъ.
Алекса Здравковићъ.
Станоѳ Пеливановићъ.
Мићанъ Ристићъ.
С. Р. Милићевићъ Топузовићъ.
Милоѳ Петровцићъ.
Никола Кондићъ.
Милованъ Угриновићъ.
Сима Марићъ.
Сава Вукићевићъ.
Милосавъ Тривунацъ, у место болесногъ подписника.
Ак. Марковићъ.
Г. Милосавъ Угриновићъ.

ПРОКЛАМАЦІЯ

Совѣту Земаљскомъ, свима Попечительствама, Архіереима, Гарнизономъ Воинству, Вароши Београду и свему Народу Србскомъ.

Будући да цѣлисходность управляня дѣла Државны нуждно захтѣва, да се привремена управа земљомъ нашомъ сведе на маньи брой людій: то ѳ Народна Скупштина у данашнѣмъ за-

сѣданію своме рѣшила, да власть Княжеску, до долазка Княза нашегъ *Милоша Обреновића* повѣри єдноме Привременомъ Правленію на брою одъ три лица.

Сходно овоме заключеню, Скупштина є у истомъ засѣданію своме ово Привремено Правленіе одредила: Г. Илію Гарашанина, Попечителя Внутреньи Дѣла; Г. Стевчу Михайловића, Подпредсѣдателя Народне Скупштине, и Г. Угричића, Предсѣдателя Касаціоногъ Суда.

Саобштаваюћи ово томъ Привременомъ Правленію, Совѣту, свима Попечительствама, Архіереима, Гарнизономъ Воинству, вароши Бѣограду, свима властима и свему Народу Србскомъ, Скупштина ій позива, да то прійме и по томе поступе.

Тако утврђено и проглашено у засѣданію Народне Скупштине дана 12. Декембра 1858. год. у Бѣограду. № 66.

Предсѣдатель,
Миша Анастасіевић.

(М. П.)

Подпредсѣдатель
Стевча Михайловић.

Секретаръ,
Єфремъ Грујић.

Міяило Барловацъ.
Паунъ Іоксићъ.
Михаилъ Раденковићъ.
Савва Вукићевићъ.
Станое Пеливановићъ.
Стоянъ Станковићъ.
Алекса Здравковићъ.
С. Р. Милићевићъ Топузовићъ.
Ивко Л. Остоићъ.
Мићанъ Ристићъ.
Милосавъ Трифунацъ.
Сима Марићъ.
Іова Ивковићъ.
С. Р. Милићъ Топузовићъ.
Марко. Лукићъ.
Тома Мирчићъ.
Савва Ивановићъ.

ПРОКЛАМАЦІЯ.

Будући в Князъ Александеръ Карађорђевићъ правленіе и народъ оставіо, то в Скупштина Народна за нуждно нашла у засѣданію своме одъ 12. Декембра тек. године № 66. рѣшити, да власть княжеску до долазка Княза нашегъ *Милоша Обреновића* кога в Скупштина Народна воспоставила за Княза, повери вдноме привременомъ Правленію на брою одъ три лица. Сходно овоме заключеню скупштина в народна у истомъ своме засѣданію долеподписане изабрала за Членове овога привременогъ Правленія.

Примивши се мы долеподписани у име Бога по жельи народа ове врховне управе Правленія обзнанюемо свима Властима и целоме народу Србскомъ, да ћемо мы, желећи, да се у земльи миръ, законый поредакъ одржи, уважавати све постовће власти у земльи како мирске тако и духовне а равно и вовне, ков се овымъ актомъ потврђую, а овомъ Прокламаціомъ позывамо цео народъ, да се постовћимъ земальскимъ законимъ Властима покорава, стараюћи се личность, честь и иманѣ свакога у невредимости одржати, као што ћемо и мы одъ наше стране све силе на то употребити, да се законый поредакъ у земльи одржи, и у свему благотворногъ Устава и на нѣму основаны закона земальски придржавати се и настоявати, да се како Уставъ тако и сви на нѣму основани закони и у напредакъ са согласіемъ Совѣта издавати се имаюћи одъ свію Надлежателства, Власти земальски, мирски и духовны, и одъ свакога понаособъ одъ најманѣга до највећега најточніе наблюдаваю, и да по томе сви вообште у пуной мѣри уживаю сва она неоцѣнима благодѣянія,

коя намъ є премилостивый Царъ нашъ Уставомъ земальскимъ богато даровао, и коя намъ велике европске силе гарантираю.

№ 1.
13. Декембра 1858. год.
У Београду.

Членови Привременогъ Правленія:

И. Гарашанинъ, с. р.
Попечитель Внутрены Дѣла.

(М. П.) Стевча Михайловиħъ, с. р.
Подпредсѣдатель народне скупштине.

Євтиміє Угричиħъ, с. р.
Предсѣдатель Касаціоногъ Суда.

Стефанъ Магазиновиħъ, с. р.
Представникъ привременогъ Правленія и Попечитель Иностраны Дѣла.

№ 25.
Сов. № 1623.

ПРИВРЕМЕНО ПРАВЛЕНІЄ,
КНЯЖЕСТВА СРБІЄ
СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Да бы Судови своме опредѣленію, да се т. є. чисто са изслѣдованіємъ и пресуђиванѣмъ кривичны и грађански предмета занимаю, болѣ одговорили, нашли смо за нуждно све депозитне и Правителствене новце, кои є рукованѣ до сада не малу забуну при Судовима причинявало, одъ исты одузети и мѣстнымъ Полицайнымъ властима, а имено Началничествама (за варошь Београдъ Управителству) на рукованѣ предати. По овоме

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО СЛѢДУЮЋА ПРАВИЛА:

1.) Сви сада при Судовима налазећи се депозити да се Началничествама (Управителству) првогъ Јануара идуће 1859. год. одъ

Судова, съ точнимъ назначенiемъ количине, монете и имена лица, коима исти депозити принадлеже, предаду, да iй ове Полицайне власти далѣ чуваю.

2.) Да у будуће све депозитне новце и ствари, ков су Началничества (Управителство) или по наредби Судейской, или по званичной дужности, Суду шиляле, исте власти при себи у депозиту задржаваю, а Суду само извѣстія шилю о томе, да су и какви новцы и ствари при нѣму и на кои рачунъ депозитиране, како бы Судъ по предмету рѣшенiе издати могао.

3.) Да се они депозити, кои су се досадъ непосредствено Судовима предавали, одсадъ реченымъ Полицайнымъ властима полажу. Овакови су депозити поглавито кауцiе, при коима ће напоменуте Полицайне власти дотичномъ лицу само квиту свр' примлѣне кауцiе издати, да бы се ово надлежномъ Суду поради удѣйствованя свога зактеваня обратити могло.

4.) Да Началничества (Управителство) оне депозите, о коима Судъ рѣшенiе донети има, само у слѣдству рѣшенiя Судейскогъ, ков ће имъ Судови саобштити имати, кадъ извршителна буду, коме надлежи издаю.

5.) Да Началничества (Управителство) ону депозитну таксу, кою су досадъ Судови по Уредби одъ 6. Новембра 1847. год. В. № 1743. изъ депозита наплаћивали, унапредакъ по опредѣленiю Суда наплаћую, и у свой приходъ заводе.

6.) Да се укине издаванѣ депозитны' новаца подъ лихву, будући само понятiе депозита' собомъ доноси, да се они само у целости чуваю, а не и умножаваю.

7.) Да се при именованымъ Полицайнымъ властима води онакавъ истый дневникъ о депозитнымъ новцыма, какавъ се и кодъ Суда води, а тако исто да се и досаданьій партiялникъ депозитны' новаца задржи.

8.) Што се тиче Правителствены' новаца, да Судъ никакову таксу, коя му припада, не наплаћуе самъ непосредствено, но да свагда иные Началничеству (Управителству) да оно такову на-

плати, кою ће исто при себи чувати и у свое време Попечителству Финансіе са рачуномъ поднети.

20. Декембра 1858. год.
У Београду.

Членови Прив. Правленія
Княжества Србскогъ

Илія Гарашанинъ, с. р.
Попечитель Внутреньи' Дѣла'.

(М. П.) Стевча Михайловићъ с. р.
Подпредсѣдатель Народне Скупштине.

Євтиміе Угричићъ с. р.
Предсѣдатель Касаціоногъ Суда.

Предсѣдатель Совѣта, Војвода,
Кавалѣръ,
(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Представникъ Привременогъ Правленія,
Попечитель Иностраны' дѣла',
Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Главный Секретаръ Совѣта.
Райко І. Лешянинъ, с. р.

№ 43.
С. № 1668.

ПРИВРЕМЕНО ПРАВЛЕНІЕ
КНЯЖЕСТВА СРБІЕ,
СА СОГЛАСІЕМЪ СОВѢТА,

Како су се пупилска дѣла при првостепенымъ Судовима одъ некогъ времена тако умножавати почела, да се немогу и далѣ на ползу ньину при истымъ Судовима безъ ущтрба осталы' по-

слова Судейски' одправляти: то смо за необходимо нуждно нашли, све пупилске предмете одъ првостепены' Судова одвоити и исте особенымъ надлежателствама повѣрити, по чему

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО,

УСТРОЄНІЄ

Окружны' пупилски' Старателства'.

I.

Опредѣленіе Окружны' Пупилски' Старателства'.

§. 1.

У свакомъ Окружію установлява се по єдно Окружно пупилско Старателство, а у Београду пупилско Старателство за саму Варошь Београдъ.

Одъ овога се засадъ изузимаю Окружія: Алексиначко, Гургусовачко и Црнорѣчко, у коима ће првостепени судови пупилска дѣла и у напредакъ одправляти.

§. 2.

Опредѣленіе є Окружны' пупилски' Старателства', судити у првомъ степену у свима пупилскимъ предметима, и водити бригу о пупилама или сиротама и ньіовомъ иманю по правилама, коя су о томе издана и коя се овде наново прописую.

§. 3.

Окружна пупилска Старателства у унутрашнѣмъ кругу дѣйствоват'ће независно одъ сваке друге власти, налазит'ће се у местима, у коима првостепени судови постоє, и стаят'ће подъ надзираніємъ и налозима Попечителства Правосудія, коме ће и за уредность и точность свои' дѣла' одговарати.

II.

Саставъ Окружны' Пупилски' Старателства'.

§. 4.

Окружна пупилска Старателства, као и оно за Варошь Београдъ, састоѳ се изъ ѳдногъ Предсѣдателя, као старешине надлежателства, ѳдногъ првогъ и ѳдногъ другогъ Члена, одъ кои' ће овай последньій уѳдно и дѣловодитель быти, ѳдногъ Рачуноводителя и потребногъ броя Практиканта'.

§. 5.

Званичницы овогъ надлежателства ѳсу чиновницы правителствени, са свима правама овы', и уживаю као и Практиканти истогъ надлежателста, плату изъ касе правителствене.

§. 6.

Предсѣдатель и оба Члена мораю имати године старости, за Членове Окружны' Судова прописане (30. година').

§. 7.

Званичницы овогъ надлежателства при ступаню у своя звања, полажу заклетву, и то Предсѣдатель и Членови ону, коя ѳ за Судіѳ, рачуноводитель пакъ ону, коя ѳ за Чиновнике уобште прочисана.

§. 8.

Титула ѳ овогъ надлежателства „Славно пупилско Старателство“ „Окружія Н.“ и „Вароши Београда.“

§. 9.

Окружна пупилска Старателства имаю собственый печатъ съ грбомъ србскимъ и надписомъ у наоколо: „Пупилско Старателство Окружія Н.“ и „Вароши Београда,“ и тай ће печатъ быти раванъ величини печата првостепены' судова.

III.

Кругъ дѣятелности Окружны' пупилски' Старателства'.

§. 10.

У кругъ дѣятелности Окружны' пупилски Старателства' спада:

а.) пріимати, а по потреби и нарећивати попись пупилскогъ иманя.

б.) поставляти пупилама туторе и туторске помоћнике и по обстоятелствама ньи одъ исте дужности разрѣшавати;

в.) саслушавати туторе и друга лица, кои' се стварь тиче, о начину расположеня иманя и о начину издржанія оны' лица', коя на то право имаю;

г.) судити о праву наслѣдія на заоставшу масу, о праву издржаня и удомленя изъ масе, као и о праву свію оны', кои што изъ масе ма у ков име потражую, и по томе чинити коначно съ масомъ расположенѣ;

д.) проглашавати малолѣтна лица за пунолѣтне и пре навршены' година', и задржавати у малолѣтству дотична лица и после навршены' година за пунолѣтство нуждны', у случаима закономъ прописанымъ.

е.) рѣшавати спорове о тестаменту и деоби, кадъ се тичу малолѣтника.

ж.) опредѣлявати, шта ће се одъ иманя продати, а шта за наслѣднике причувати и како овымъ управляти, а тако исто и колико ће се у име издржанія и удомленя издавати наслѣдницыма и другимъ лицама, коя су на то закономъ позвана;

з.) исплаћивати признате и пресуђене дугове масалне и вересію масе прикупляти;

и.) давати непокретна добра подъ аренду;

і.) прегледати туторске рачуне и њима Закономъ одређену награду издавати;

к.) давати готове пупилске новце, коима оно руковало буде, подъ интересъ; и

л.) издавати пупилске масе наслѣдницима, кадъ у пунолѣтство ступе.

По овоме дакле Судовима у пупилскимъ стварма ништа другo неостае, него суђенѣ оны' само парница', ков бы пупиле противу кога повеле.

IV.

Начинъ дѣйствованя Окружны' пупилски' Старателства'.

§. 11.

У случаю смрти жителя Србскогъ пописъ иманя чини'ће се само у случаима закономъ опредѣленыма, и то средствомъ полицайны' властій. Но ако бы полицайне власти пропустиле то учинити, а старателству бы такавъ случай до знаня дошао, то ће оно писати надлежной полицайной власти, да она пописъ неодложно учини.

§. 12.

Пописъ посмртногъ иманя неће се предузимати, кадъ завѣштатель у тестаменту нареди, да се пописъ не чини, као што ни подъ руководство старателства доћи не може посмртно иманѣ онога, кои у тестаменту изяви желю, да то не буде. Но и у овимъ случаима може се наредити, да се маса попише и подъ рукованѣ старателства стави, кадъ бы се дознало, да се съ таковымъ масама злоупотребленя чине.

§. 13.

Пре пакъ него што се пописъ предузме, полицайне ће власти, ако покойникъ ніе тутора оставіо, или в овай пре отворенія тестамента непознатъ, привремено тутора изабрати, съ призренівмъ на опредѣленія §.§. 160. 161. 162. 163. и 164. Законика

Грађанскогъ, и у присутствію нѣговомъ и найближи' сродника' умрлога пописъ започети и свршити и у исто време пописано имањ сходно закону и проценити.

§. 14.

У пописъ имања треба да уђу: сва непокретна добра, све покретне ствари, савъ живый малъ, све што в умрлый или по облигаціяма или по другимъ каквымъ документима, или безъ овы', одъ кога пріимати имао, вересія покойникова, као и страдателни дугови, уколико у време пописа познати буду, а притомъ треба назначити: како се умрлый зове, колико в година старъ быо, кадъ в умро, чимъ се занимао за своегъ живота, како в име удовици, колико има деце, когъ су пола и возраста и гди се налазе, и вли умрлый тестаментъ оставіо.

Ако бы се при пописиваню нашло стварій, ков бы очевидно и по казиваню сродника и тутора туђе быле, полицайна ће власть такве ствари издати ономе, чів су, ако не бы было узрока, због кога се оне у маси задржати мораю, у комъ ће случаю назначити у Списку, по комъ су се праву те туђе ствари у маси застале.

§. 15.

Пошто полицайна власть пописъ сврши, она ће списакъ не само своимъ, него и подписомъ тутора и найближи' сродника', кои су при попису присутствовали, као и подписомъ проценителя утврдити, па тай списакъ Окружномъ пупилскомъ Старателству спровести, заедно съ готовымъ новцима, драгоцѣностима, ако се немаю гди иначе безбѣдно оставити, облигаціяма и другимъ писменымъ документима и тестаментомъ, ако бы тога было, а у исто време упутити Окружномъ Старателству съ удовицомъ и тутора, учинивши међутимъ сходне мере, да се одъ пописаногъ заоставшегъ имања до далѣгъ расположеня старателскогъ ништа неупропасти.

§. 16.

Окружно пупилско Старателство, када попись пріими, найпре ће у присутствію тутора отворити тестаментъ умрлога и овай прочитати, кое ће они и своимъ подписомъ на тестаменту признати.

§. 17.

Ако туторъ буде онай истый, кои е у тестаменту именованъ, Старателство ће га упытати, да ли се онъ туторства пріима, па ако се пріима, издаће му на туторство сходанъ декретъ и у смыслу §. 168. Законика грађанскогъ пріимити нѣгово обећанѣ и завѣтъ, да ће дужности туторске точно испунявати.

§. 18.

Ако е за тутора у тестаменту когодъ другій назначенъ, онда ће се изабраный одпустити и онай призвати, и ако се туторства пріими, у истомъ декретомъ утврдити.

§. 19.

Кои бы се туторства одрицао, томе ће пупилско Старателство сходно §. §. 165. 166. Законика Грађанскогъ одма издати решеніе, да ли нѣгове узроке уважава или не, и у првомъ ће случаю преко полицайне власти другогъ тутора наименовати, и ако се овай пріими, декретъ му издати.

§. 20.

Пошто се овако туторъ у званію утврди, Старателство ће му прочитати Списакъ пописаногъ иманя, и нѣга саслушати о расположеню са иманѣмъ и наслѣдницима.

§. 21.

Међутимъ ће Старателство у єданпутъ средствомъ новина' обявити, да е маса покойникова подъ нѣгово рукованѣ дошла,

и позват'ће све оне, кои што изъ масе ма коимъ правомъ тражити имаю, да се Старателству пріяве у одређеный зато данъ.

§. 22.

Рокъ овогъ пріявленя несме быти дужій одъ 6. ни краћій одъ 3. неделѣ.

§. 23.

На овай рокъ осимъ тутора быт'ће позвани и повѣрительи, кои су на непокретна добра покойникова интабулирани. Зато ће се Старателство предходително извѣстити одъ првостепеногъ Суда о постовћимъ интабулаціяма.

§. 24.

Када сазивный рокъ приспѣ, Старателство ће на єдномъ протоколу укратко саслушати све пріявлѣне поверителѣ редомъ, шта они изъ масе и у ков име траже и свр'ъ свакогъ потраживаня такође укратко одговорит'ће туторъ, да ли такова признае, или не.

§. 25.

Ако Старателство види, да приявлѣна потраживаня выше износе, него што дѣйствително станѣ масе показуе, оно ће масу за презадужену сматрати и цѣло дѣло надлежномъ првостепеномъ Суду послати, кои ће изнова стецыште отворити и далѣ надлежно поступити.

§. 26.

На противъ ако се изъ попископогъ Списка и протокола пріявлѣны' потраживаня' види, да є маса у добромъ станю, и да се не само призната, но и непризната потраживаня, ако бы досуђена была, могу наплатити, Старателство ће масу, као пупилску, при себи задржати и ньомъ далѣ по прописима руковати.

§. 27.

У овомъ случаю (§. 26). признаната потраживаня, ако имъ в иначе рокъ исплате истекао, быће одма исплаћена, ако готови новаца у маси има, иначе продаће се нешто одъ иманя, те ће се та признаната потраживаня измирити.

§. 28.

Непризната пакъ потраживаня, старателство ће по прописима Закона о поступку судейскомъ у граћанскимъ парницама у редовно изслѣдованіе узети и пресудити, и како кои повѣритель таковы' непризнаты' потраживаня пресудомъ Судова добые, да се има изъ масе наплатити, Старательство ће, нечекаюћи на окончаніе свію противу масе у смотренію наплате поведены' парница', таквогъ повѣрителя одма измирити.

§, 29.

Но да бы се и оно, што маса има одъ кога примати, благовремено наплатило, Старателство ће писати надлежнымъ Окружнымъ Началничествама и односително Срезскимъ Началницима да се тіи дугови прикупе и нѣму пошлю.

§. 30.

За оне дужнике, кои не бы дугове признавали, Старателст ће извѣстити тутора и упутити га, да се онъ ради наплате на лежномъ Суду дужника обрати, издавши му на тай конацъ и тична документа, ако бы каквы' у маси было.

§. 31.

Исто тако Старателство ће извѣстити тутора и о онымъ жницыма масе, одъ кои' се дугъ због убожества, или што нису могли пронаћи, наплатити ніе могао.

§. 32.

Пресуде у парницама за и противу масе изречене, Судов Старателству саобштавати онда, кадъ оне извршителне пос

§. 33.

Да бы Старателство знало, кадъ в коя маса за савршено расположенѣ сазрела, оно ће за сваку масу іоштъ у почетку сачинити єданъ Списакъ поверителя и дужника масе и у истомъ означавати, коя су потраживаня призната, а коя су као непризната у редовно изслѣдованіе и суђенѣ узета, и кадъ су ова окончана.

§. 34.

Кадъ Старателство изъ списка повѣрителя и дужника масе увиди, да су сва потраживаня, коя су предъ ньиме была, свршена и окончана, оно ће онда присовокупивши преће предъ ньимъ учинѣна признанства и почастне противу масе изречене пресуде, као и цело станѣ масе, изрећи по маси распоредну пресуду, и ову надлежнымъ лицама доставити.

§. 35.

Распоредна пресуда мора садржавати име и презиме покойника, шта в одъ имања остало, коме в шта и у име чега издато, и шта се іоште издати има, ко масу наслѣђув, а ко изъ исте издржаніе или удомленѣ добыя, и како ће се иманѣмъ масе управляти

§. 36.

Ако не бы было изгледа, да ће распоредна пресуда наскоро изаћи, Старателство ће моћи у смотренію издржанія и удомленя наследника, и оны', коима то по закону или завѣштанію припада, као и у смотренію продав и управе имања, и почастна решенія пре распоредне пресуде издавати.

Такса за решенія Старателства и потрошену артію быт'ће она иста, коя в за решенія и потрошену артію кодъ првостепены' Судова одређена, па ће се онымъ начиномъ наплаћивати и у приходъ заводити, коимъ се исте таксе кодъ Судова наплаћую.

§. 37.

Пупилско ће Старателство, пошто распоредну пресуду изрече, ако се иманѣ не бы комъ другомъ по той пресуди усту-

пало, масомъ и далѣ руковати, о иманю, приходу и наследницима масе старанiе водити, па кадъ кой одъ наследника пунолѣтанъ постане, таквомъ ће нѣговъ део по опредѣленiю распоредне пресуде издати, и кадъ целу масу коме треба изда, онда ће тутора одъ нѣгове дужности разрешити и акта масе, као свршеногъ предмета, у Архиву оставити.

§. 38.

Догоди ли се међутимъ, докъ сирѣчь сви пресудомъ проглашени наследницы пунолѣтни непостану, да кои одъ ньи умре пре, него што бы му маса издата была, пупилско ће старателство по саслушанiю тутора, ако бы потреба захтевала, допунителну пресуду изрећи, коме део умрлогъ наследника припасти има, и ову пресуду онима, кои се стварь тиче, као и у првомъ случаю, доставити.

Но ако бы сви малолѣтни наследницы изумрли, онда ће Старателство такавъ случай явити Суду, а масу при себи задржати, и исту оному предати, кои извршителномъ пресудомъ Судейскомъ за наследника проглашенъ буде.

§. 39.

Сва непокретна добра, коя нису тутору или удовици, или комъ другомъ, ради издржанiя наследника уступлѣна на ньово непосредствено обдѣлаванѣ и уживанѣ, мораю се подъ закупъ или аренду дати.

§. 40.

Рокъ закупу или аренди несме быти дужій одъ 3. године. осимъ случая, кадъ бы то полза сирочадій и иманя захтевала, ков треба да в особенымъ решенiемъ Старателства опредѣлено.

§. 41.

Даванѣ подъ аренду непокретны' добара оны' пупилски' маса', ков предъ Старательство долазе, быва на предложенѣ тутора и са одобренѣмъ Старателства.

§. 42.

Правило є, да се непокретна добра средствомъ лицитаціе подъ аренду даю, но то ће се моћи и изъ руке учинити, ако бы то очевидна полза пупиле изискивала.

§. 43.

Ако се непокретна добра средствомъ лицитаціе подъ аренду даю, онда ће се Старателство, а тако и туторъ, ако бы нѣму было уступлѣно даванѣ добара, Полицайной власти ради удѣйствованя лицитаціе обратити.

§. 44.

О наплати аренде туторъ ће бригу водити, и у случаю каквы' тегоба' при наплати обраћат'ће се Старателству.

§. 45.

Што се тиче незнатны' пупилски' маса', о коима говори Уредба одъ 12. Септембра 1852. год. $\frac{\text{В. № 712.}}{\text{С. № 346.}}$ (VI. Збор. 146. стр.) съ ньима ће Старателство и унапредакъ по истой Уредби поступати.

§. 46.

Кои ће туторъ, и у ков време, рачунъ пупилскомъ Старателству полагати, опредѣлено є §.§. 173. 174. 175. и 176. Законика Грађанскогъ.

§. 47.

Рачуне туторске, ков Старателство прегледи, и за уредне нађе, оно ће одобрити, а оне рачуне туторске, ков Старателство не бы за уредне признало, оно ће примѣчаніяма своимъ снабдѣти и тутору повратити, да другій рачунъ поднесе; па ако онъ ипакъ не бы точанъ и уреданъ рачунъ положіо, Старателство ће у случаю одтудъ за масу произтичуће штете парницу ради накнаде кодъ надлежногъ Суда повести, имаюћи одредити єдно лице изъ своє средине, ков ће масу заступати.

§. 48.

Решенія Старателства, на предложенѣ тутора и о томе издана, да се нешто одъ покретногъ иманя и живе стоке прода, извршителна су.

Рѣшенія Старателства да се нешто одъ пупилскогъ капитала окрньи или неокрньи, да се непокретна добра продаду или непродаду и напоследку, да се ова задуже или незадуже, подлежатѣе расматраню Апелаціоногъ Суда по званичной дужности; осимъ ако бы се непокретна добра за исплату дуга продати, или на ньима већъ постоећій дугъ продужити имао.

Остала пакъ решенія Старателства, у неспорнымъ пупилскимъ предметима издана, подлежатѣе расматраню Апелаціоногъ а затимъ и Касаціоногъ Суда само у слѣдству изявлѣногъ незадовольства.

§. 49.

Противу пресуда Старателства у спорнымъ и неспорнымъ пупилскимъ вопросима изречены', као и противу решенія Старателства у спорнымъ дѣлима изданы', моћи ће се, и то противу пресуда на другостепеный Судъ апелирати, а противу и пресуда и решенія на Касаціоный Судъ жалити само у онымъ случаима, у коима то законъ поступка Судейскогъ за Грађанске парнице дозволява.

§. 50.

Пресудомъ се рѣшава, као што и §. 74. Поступка Судейскогъ гласи, главна ствар, т: в: самый пупилскій предметъ, кои ѣ у вопросу; а остала међувремена пытаня расправляю се решеніяма, као н. пр. да се попись учини, да се туторъ наименуе или дужности туторске ослободи, да се што одъ иманя прода, да се пупилска добра дугомъ обтеретити, да се главно по потреби окрньити може и т. д.

§. 51.

При изявльиваню незадовольства и жалбій, стране ће се управляти по правилама, коя су за то Судейскимъ поступкомъ за грађанске парнице прописана.

§. 52.

Старателство ће пупилске новце, коима оно рукув, давати подъ интересъ 10 % годишнѣ.

§. 53.

Свака пупила добыят'ће на свой капиталъ, кои в Старателству у готовини преданъ 8 % интереса годишнѣ, починюћи по истеченію три месеца одъ заключеногъ по §-фу 21. сазвати се имаюћегъ стецишта, ако су новцы пупиле пре овогъ рока старателству предани; а ако су доцніе, онда по истеченію три месеца одъ дана, кадъ в коя сума старателству предана, безъ свакогъ призренія на то, да ли в та сума подъ интересъ издата была или безплодна лежала; вышакъ пакъ задржат'ће се у каси за рачунъ Правителства, ков вмствув, да пупилске масе подъ горньимъ условіемъ интересъ 8 % непремѣно примаю.

§. 54.

На оне капитале пупилске подъ рукованѣмъ Судова сада налазећи се маса, кои су већъ подъ интересъ издани, и кои ће се одъ Судова пупилскимъ старателствама предати, интересъ ће непрестано тећи, и на ньи неће се распростирати наредба §. 53, уколико се тиче времена, одъ когъ ће коя маса на свов новце интересъ почети примати.

§. 55.

Облигаціе, ков бы се при пописиваню и предаваню ков масе старателству у истой нашле, коима рокъ наплате іоштъ не бы истекао, неће улазити у обшту масу, него ће се до времена наплате о ньима, као депозиту, особеный рачунъ водити. Оно

ће се сматрати као вересія дотичне масе, и потоме до наплате исты Правитетелство нити ће вмствовати за капиталъ нити за интересъ по §. 53.

Но као што в старателство дужно такове облигаціе хранити и бригу водити, да се интереси у време наплате, да се несигурне облигаціе по могућству обезбѣде, и да се капитали у своє време наплате, старателство ће одъ прихода таковы облигація 20% на ползу правителствене касе узимати.

Интересъ одъ оваковы облигація наплаћенъ долази у обшту масу.

§. 56.

При свршетку свакогъ рачунскогъ полгодія, кадъ рачуни окружногъ пупилскогъ Старателства покажу, да се припадаюћимъ интересима застиру интереси пупилскимъ масама принадлежећи и да преко тога нешто претиче, оно ће претекшу суму у приходъ свой за рачунъ државне касе увести; а кадъ напротивъ рачуни покажу, да припадаюћи интереси одъ новаца подъ интересъ изданы немогу да подмире интересе пупилама по закону овомъ принадлежеће, оно ће се обратити Попечителству Правосудія съ молбомъ за законодавно одобренѣ, да се недостатакъ интереса пупилскимъ масама изъ државне касе подмири,

§. 57.

Туторима се одъ садъ неће одъ интереса готовы и при старателству наодећи се новаца издавати никаква награда, коя имъ в по §. 178. Законика Грађанскогъ одређена была, връ се они ослобоћаваю одъ свакогъ стараня, да пупилски новци безплодни нележе.

§. 58.

Одъ прихода непокретны пупилски добара узимаће се и унапредакъ како за Правителство, тако и за туторе, она частъ, коя в §. 178. Законика грађанскогъ одређена. Но награду туторску

Старателство ће само онда туторима издати, кадъ они исту захтеваю, иначе остат'ће она на ползу масе.

§. 59.

Заямъ изъ пупилске касе неможе се учинити маньій одъ 10. ♯ цесарски.

§. 60.

Заямъ ће се изъ пупилске касе займотражительима по реду ньіовогъ пріявленія давати.

Но ако на реду стоећій займотражитель ište повећу суму, колика се у каси ненаоди, онда ће се моћи заямъ дати другоме по реду, кои маню суму захтева.

§. 61.

Заямъ се дав на вмство непокретны' добара, и то на половину одъ проценћне вредности ньіове.

§. 62.

Добра, на коя се заямъ добыти може, слѣдуюћа су:

а.) Кућни плацеви, куће и остале къ ньима принадлежеће зграде одъ тврдогъ матеріяла сазидане;

б.) Воденичишта и зграде, одъ тврдогъ матеріяла сазидане, кое бы се на истыма или око исты', налазиле;

в.) Ньиве и ливаде;

г.) Землѣ, кое се налазе подъ виноградомъ, воћнякомъ и шумомъ, и то, рачунећи само вредность чисте землѣ; и

д.) Плацеви, кои се налазе подъ кућама, одъ слабогъ матеріяла начинћныма, рачунећи такође само вредность плацева.

§. 63.

На вмство острова (ада) као и на друге землѣ покрай рѣка, кое бы због тока или излива воде очевидномъ квару, роненю и преношаю на друго место изложене быле, неће се никако новцы у заямъ давати.

Неће се заямъ давати ни на вмство оны' добара', коя подъ надлежность Србски' Судова неспадаю.

§. 64.

Свакій заямъ мора се интабулирати кодъ надлежногъ Суда на прво место; но у случаю томъ, гдѣ в займопріимацъ узео у заямъ маню суму, него што износи половина вредности одъ проценѣны' добара нѣговы', или гдѣ бы вредность иманя порастила, може се ипакъ свакомъ дужнику допунителна сума займа до половине вредности проценѣны' добара' иѣговы' издати, и такова на друго место интабулирати.

§. 65.

Процене добара, на коя се заямъ изъ пупилске касе дав, имаю быти сачинѣне сходно онымъ прописима, кои су изложени у Уредби одъ 23. Юнія 1858. године $\frac{\text{в. № 792.}}{\text{с. № 720.}}$ о даваню новаца подъ интересъ изъ касе Правителствене и другій тамоименованы явны' фондова'.

§. 66.

Време займа неможе дуже быти одъ 3. године, ни краће одъ 6. месецій; процене пакъ непокретны' добара', коя су за дугъ заложена, важи ће за 5. година тако, да ако бы кои и преко 3. године іоштъ за неко време узаймлѣне новце држати желіо, неће нуждно быти, да нову прецену подноси, већъ ће се само старательству обратити съ молбомъ, у коіой ће изложити, за кое време іоштъ узаймлѣне новце држати жели. Према оваквой молби Старателство ће расмотрити, за кое време дужникъ жели, да се рокъ исплате продужи, па ако увиди, да тай рокъ преко првогъ одъ 3. године рока, две године непревазилази, оно ће, безъ да нову прецену иште, рокъ на основу старе процене продужити, свръ чега ће Старателство писмено увереніе дужнику издати и на облигаціи забележити, докле в рокъ продуженъ. У случаю

пакъ, ако бы дужникъ по истеченію 5. година и далѣ новце подъ интересомъ задржати желіо, дужанъ е поднети нову прецену добара оны', коя заложити жели. Ако су у овой процени означена добра она иста, коя су и у првой прецени была, и на коима интабулація касе пупилске за дугъ већъ постои, онда се нова облигація издавати неће, него ће Старателство опетъ само уверенъ дужнику дати, да му е и докле рокъ исплате займа продуженъ, ков ће и на облигаціи назначити.

§. 67.

Рокъ за повраћай займа продужават'ће се само онимъ дужницима, кои су уредно интересъ плаћали и кои' добра ни су у цени посрнула.

§. 68.

Ако бы се у каси пупилской налазило новаца за издаванѣ подъ интересъ, а не бы се являло займопріймаца, Старателство ће то обстоятелство, да сирѣчь новаца за даванѣ подъ интересъ има, средствомъ полицайне власти а и средствомъ новина обявити, и трошакъ печатаня обяве у новинама изъ суме на трошкове канцеларійске одређене му, исплатити, па ако се и при свему томе не бы могли новцы за 6. неделя издати, Старателство ће о томе извѣстити Попечителство Правосудія, како бы ово, размисливши о начину, коимъ бы се безплодно лежанѣ новаца одклонило, свое представленѣ Законодавной власти учинити могло, при комъ обстоятелству ако бы се увидило, да се пупилски новцы због великогъ интереса на сигурна емства издавати не могу, Законодавна ће власть опредѣлити, да се интересъ на исте спусти, према чему ће потомъ и пупиле одъ дана решенія маньій интересъ на свое новце примати.

§. 69.

Интересъ на позаймлѣный капиталъ има се рачунати одъ дана, кадъ е рѣшено, да се займопотражителю поискана сума у

заямъ даде, и такова у каси за нѣговъ рачунъ, докъ в ненузме, з
држи. О овоме решенію дужно в Старателство займопотраж
теля найдалѣ за 15. дана, рачунаюћи одъ дана решенія, извѣст
ти, а займопотражитель дужанъ в опетъ поискану у заямъ с
му найдалѣ за 15 дана, рачунаюћи одъ дана, кадъ му в исто р
шеніе саобштено, изъ касе кренути, вр у противномъ случа
губи право на одобреный му заямъ и дужанъ в припадаюћій и
тересъ на поискану суму за месецъ дана, докъ су новцы за р
чунъ нѣговъ у каси безплодни лежали, платити. Ако бы такав
займотражитель желіо поискане новце ипакъ у заямъ узети, д
жанъ ће быти наново съ потраживанѣмъ своимъ свръ тога Ст
рателству обратити се.

§. 70.

Кои пупилске новце пре истеченія уговореногъ рока повр
ти, дужанъ в платити поредъ интереса на капиталъ до д
на положены' новаца' припадаюћегъ, іоштъ вдномесечный и
тересъ выше.

§. 71.

Пупилске облигаціе Попечителство ће Правосудія по обр
цу, кои оно избере, печатати и Старателству пупилскомъ дос
вити, а ово ће опетъ за сваку облигацію одъ дужника на
ћивати по два гроша порезска и то у приходъ Правителстве
заводити.

§. 72.

За плаћанѣ интереса оставля се дужницима за свако
годіе рокъ до последнѣгъ Априла и до последнѣгъ Октобр
до тогъ рока неплати, него у слѣдуюћемъ месецу Маю
вембру, па ма у кое време, дужанъ ће быти за цео тай
интересъ на неплаћеный интересъ платити. Кои не бы
следнѣгъ Мая, или до последнѣгъ Новембра интересъ
томе да се и капиталъ одкаже.

§. 73.

Сви дужницы пупилски' каса' мораю интересъ полагати у руке пупилскогъ Старателства, одъ когъ су новце узели. Ако изъ удалѣны' места' преко поште шилю, они ће и поштанску таксу платити.

§. 74.

Пупилско Старателство одказат'ће заямъ своимъ дужницима у слѣдуюћимъ случаима:

а.) ако вредность заложены добара падне;

б.) ако дужникъ точно и на време интересъ не полаже. (§. 72).

в.) ако є рокъ облигаціи протекао, а дужникъ се нія ради продуженя обратіо.

У првомъ ће случаю Старательство решеніємъ своимъ наложити дужнику да само ону суму заима, коя не бы была обезбеђена, за три месеца, одъ дана примљногъ рѣшенія, врати, а ону, за кою бы было безбѣдности, да и далѣ до рока задржи; у друга пакъ два случая наложит'ће му, да цео заямъ съ припадаюћимъ интересомъ за означено време каси пупилской врати.

Овомъ решенію ако се дужникъ не бы повиновао, Старателство ће надлежномъ месту поднети тужбу ради наплате заима.

§. 75.

Кадъ кои дужникъ дугъ плати, Старателство ће на облигаціи тога дужника написати, да є онъ дугъ подпуно исплатіо, и по томе, да се може са нѣговы добара за истый дугъ постоявша интабулація скинути, па пошто то своимъ подписомъ и печатомъ утврди, предат'ће облигацію дужнику на употребленѣ.

§. 76.

Поредъ обычны, за дѣловодство нуждны' кньига' постоят'ће при Окружнымъ пупилскимъ Старателствама іошт̀ъ слѣдуюће кньиге:

а.) Дневникъ пріиманя и издаваня, у кои ће се сви, како пупилски, тако и правителствени новцы заводити;

б.) Партіялникъ пупилски маса';
в.) Партіялникъ пупилски дужника, у комъ ће се рачунъ водити, шта кои дужникъ у име капитала, а шта у име интереса давати има, и колико в платіо.
г.) Партіялникъ правителствены' новаца, и Аманетникъ.

§. 77.

Ове кньиге добыят'ће Старателства пупилска одъ Попечителства Правосудія; оне ће быти вмственикомъ прошивене и подписомъ и печатомъ истогъ Попечителства утврђене.

§. 78.

Форму овы' кньига', ако досадашня небы цѣлисходна была, начинъ вођеня исты, и начинъ како ће се, и кои рачуни пупилски Главной Контроли на прегледанѣ подносити, опредѣлит'ће Попечителство Правосудія у споразумленю са Главномъ Контроломъ.

§. 79.

Старателства ће свое рачуне у порезскомъ теченію водити. Но ако бы новцы какве масе у другой монети дошли, а не у оной, коя се у Правителствену касу пріима, онда ће Старателство пупилско те новце разменити у онакву монету, каква се у касу Правителствену узимлѣ, па ће одтудъ проистекшу штету или добытъ у рачунъ оне масе ставити, кое су тіи разменѣни новцы были.

§. 80.

Свакогъ полгодія Старателство ће добывеный приходъ за Правителство предавати каси Правителственой.

§. 81.

Акта Окружны' пупилски' Старателства' изалазит'ће подъ подписомъ Старателя и према подписомъ Дѣловодителя.

ЗБОРНИКЪ

ЗАКОНА' и УРЕДБА',

и

УРЕДБЕНЫ' УКАЗА',

изданы'

У КНЯЖЕСТВУ СРБІИ.

(Одъ почетка до конца 1859. године).

XII.

У БЂОГРАДУ.

У ПРАВИТЕЛСТВЕНОЙ КНЬИГОПЕЧАТНЬИ.

1859.

№ 30.
Сов. № 18.

ПРИВРЕМЕНО ПРАВЉЕНІЄ

КНЯЖЕСТВА СРБІЄ

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Желећи држанѣ Скупштине Народне за убудуће еднимъ закономъ утврдити и у правилность довести, на предложенѣ Свето-Андрейске Народне Скупштине одъ 8. Декембра 1858 год. № 28.

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЉУЄМО СЛѢДУЮЋЙ

ЗАКОНЪ

О

НАРОДНОЙ СКУПШТИНИ.

§. 1.

Народна є Скупштина една одъ найстарін' и найсветін' установа' у Княжеству Србскомъ.

§ 2.

Ко се држаню и слободной законитой радньи Народне Скупштине противи, найвећій є противникъ закона и подлежаће найстрожіой казни.

§. 3.

Скупштину Народну нити ко може уништити, нити є у праву нѣномъ ограничити.

§. 4.

Народна Скупштина може чинити предлоге о свему ономе, што користь земаљска изискуе.

§. 5.

Никакви Закони о Князу, Совѣту, Попечительима и Народ-
ой Скупштини немогу се издати ни променити безъ предход-
ногъ саслушанія Народне Скупштине.

§. 6.

Народна Скупштина може у име Народа чинити кораке кодъ
законодателне власти, да се свакій нецѣлисходанъ законъ и сва-
ка административна интересима народнымъ противна наредба
уништи или измени.

§. 7.

Србія се не може ни задужити нити на што обвезати, докъ
се та потреба предъ Народномъ Скупштиномъ недокаже.

§. 8.

Никаквый новый данакъ или прирезъ неће се моћи устано-
вити пре, него се предходително о томе мнѣніе Народне Скуп
штине саслуша.

§. 9.

Народна Скупштина може захтевати, да средствомъ једне и
своје средине одређене комисіе станѣ народне касе прегледа.

§. 10.

Народна Скупштина може у име Народа кодъ Совѣта Зем
скогъ кораке чинити, да се свакій уобште званичникъ з
осведоченогъ злоупотребленія у дужности подъ одговоръ
и према величини кривице подъ Судъ даде.

§. 11.

Народна в Скупштина саставлѣна изъ лица', коя
изабере.

§. 12.

Народна Скупштина држаће се непремѣно ове г
затимъ сваке треће године у мѣсту централногъ Пра
Малой Госпоѣи.

§. 13.

Правителство ће наредити, да се до Велике Госпође изборъ Посланика' сврши.

§. 14.

Ако се нови посланицы до Велике Госпође не изберу, онда ће се посланицы последнѣ Скупштине сматрати као да су наново изабрани и дужни су, нечекаюћи на позивъ властій, сами на одређено мѣсто доћи и Скупштину о Малой Госпођи отворити.

§. 15.

Попечительи, подъ коима се пропусти сазвати и држати редовну Скупштину до реченогъ дана, сматраће се и казнити као найвећи преступницы Закона.

§. 16.

Свакій Грађанинъ србскій, урођенъ или прирођенъ, кои е пунолѣтанъ и ніе никада за какво просто, неполитично злочинство осуђенъ, има право бирати народне посланике.

Само слуге, кои подъ извѣстномъ платомъ по кућама, меанама, дућанима или где му драго при повдинымъ лицама служе и бећарскій данакъ плаћаю, изузимаю се одъ упражняваня овогъ права.

§ 17.

Ко може бирати посланике, може свуда и изабранъ быти за посланика, ако има 30. година', безъ сматраня ели онъ ту, где се бира или ніе.

§. 18.

Изборъ посланика за Народну Скупштину быће савршено слободанъ безъ икаквогъ мешаня власти.

§. 19.

Кои бы претньомъ, поклономъ или ма коимъ другимъ недозволѣнымъ начиномъ радіо за себе или за другога, да изабранъ

буде за народногъ посланика, тога ће Судови казнити затворомъ одъ єдногъ месеца до годину дана.

§. 20.

Свакій Срезъ и свака окружна Варошь бира за себе посланике; тако и свака варошь у Срезу коя има 500. порезски' глава' бира за себе посланике.

§. 21.

По Срезовима бира изборна Скупштина, кою саставляю избирачи изъ свакогъ села или вароши у Срезу.

Свако село или варошь коя не бира за себе посланике, а има манѣ одъ 50. порезски' глава', избраће на сеоскомъ састанку два човека, а села коя имаю преко 50. порезски' глава', изабраће на свакій 50. порезски' глава' по два човека.

Ови избрани люди састаће се одређеногъ дана у означено место на срезску изборну Скупштину, коя ће избрати посланике за Народну Скупштину.

§. 22.

У Окружнымъ варошима и у вароши Београду, као и у варошима, ков нису окружне, а по §. 21. могу за себе бирати посланике, бира изборна Скупштина, кою саставляю сви, кои имаю право бирати.

§. 23.

На изборной Скупштини предсѣдава предсѣдатель Примирителногъ Суда, гди се Скупштина држи.

Ко има найвише гласова онай ће се прогласити за посланика.

Ако бы се гласови єднакимъ числомъ на два лица подѣлили, онда ће између ньи за посланика онай быти примљенъ, кои годинама буде старій.

§. 24.

Свакій Срезъ и свака варошь, коя по §. 20. бира за себе посланике, избраће на сваки 1000. порезски' глава' по єдногъ посланика.

И она ће окружна варошь, изабрати за себе єдногъ посланика, коя нема 1000 порезски' глава'.

Ако бы оно, што у коме Срезу или вароши преко 1000. порезки' глава претиче износило выше одъ 600. глава, порезски', то ће се изабрати іоштъ єданъ посланикъ; у противномъ случаю тай вишакъ нећесе рачунати.

Попечителство внутреньи' Дѣла' обнародоваће таблицу у коіой ће стаяти, колико коя варошь или Срезъ има порезски глава', и колико ће изабрати посланика.

§. 25.

Скупштина ће подъ управомъ найстарієгъ посланика по годинама изабрати изъ средине свое себи Предсѣдателя, Подпредсѣдателя и два секретара. Но скупштина може изабрати секретаре и са стране.

§. 26.

Пуномоћія посланика, коя ће быти снабдѣвена печатомъ обштине и подписима Предсѣдателя и дѣловодителя изборне Скупштине, у варошима и одъ обштинара, а у Срезу одъ повдногъ избирача изъ свакогъ села, прима и прегледа єдна комисія скупштинска саставлѣна изъ 18. посланика, а Скупштина сама решава, єсу ли пуномоћія и избори законити.

§. 27.

Пошто званичницы Скупштине буду изабрани и пошто Скупштина пуномоћія прегледи, она ће извѣстити Совѣтъ, а овай Кнеза, кои ће самъ собомъ или чрезъ своегъ Представника Скупштину отворити.

§. 28.

Попечитељи имаю право при свима совѣтованяма Скупштине присутствовати и овой предложеня Правителства ради саслушанія мнѣнія Скупштине чинити, као и обясненія своя по свима предметима ньине струке Скупштини давати.

§. 29.

Скупштина трае найвише месецъ дана; но у случаю изванредне потребе може се она са одобренѣмъ Княза и Совѣта и на далѣ продужити.

§. 30.

Засѣданія Скупштине могу се почети, кадъ има две трећине посланика.

§. 31.

Свако заключенѣ Скупштине быће пуноважно, кадъ за нѣга да гласъ найманѣ половина у засѣданію налазећи се членова и вданъ выше.

§. 32.

Учинѣна заключенія своя Скупштина ће као предложеня доставляти Совѣту Земальскомъ; на овимъ предложеніяма подписиваће се Предсѣдатель, Подпредсѣдатель, по вданъ народный посланикъ изъ свакогъ окружія, кога посланицы тогъ окружія изберу, и вданъ секретаръ Скупштине.

§ 33.

На поднешена предложеня Скупштине имаће іой се благовремено одговарати.

§. 34.

Протоколъ засѣданія Народне Скупштине печатаће се у званичнымъ и другимъ новинама Земальскимъ.

§. 35.

У случаю какве велике потребе може Князъ у согласію са Совѣтомъ и ванредну Скупштину сазвати, на брою колика се према потреби и важности предмета за добро нађе.

Но ово држанѣ ванредне Скупштине несме ни у чему на путу стаяти сазиваню и држаню редовне Скупштине.

§. 36.

Народни посланицы ни су дужни никоме и никада одговарати за оно, што на Скупштини буду говорили.

§. 37.

Народный посланикъ не може ни зашто быти затворенъ за време Скупштине, докъ она найпре то не одобри. Но кадъ бы га власть на самомъ дѣлу злочинства уватила, може га затворити, али в дужна одма одобренѣ одъ Скупштине искати, да га у затвору задржи.

§. 38.

На печату Народне Скупштине стаятъѣе Грбъ Србскій са надписомъ унаоколо „Србска Народна Скупштина“. —

§. 39.

Подъ старанівмъ Предсѣдателя и Секретара Скупштине водиће се достаточанъ изводъ свію дѣла Скупштине, кои ће се съ концемъ последнѣгъ засѣданія, обичнимъ подписомъ Скупштине (§. 33.) снабдѣвенъ, дати печатати тако, да се свакомъ посланику даде по вданъ екземпларъ одъ истога, а тако и свима Земальскимъ властима и обштинама достави.

Срезске и Окружне власти сазваће Срезске и варошке Скупштине и туће имъ овай изводъ дѣланя Народне Скупштине прочитати, да тако цео Народъ добыв вѣрно и точно извѣстів о свему, што в на Скупштини раѣено.

§. 40.

По саслушанію предложеня, коима се Народна Скупштина занимала, Князъ у согласію са Совѣтомъ, саслушавши предходно о томе мнѣніе Скупштине, издаће Указъ, да дѣланя Скупштине престану. Указъ овай Совѣтъ ће Скупштини доставити, и по томъ ће Князъ или самъ или средствомъ своґъ Представника еднимъ говоромъ Скупштину заключити.

5. Януара 1859 год.
У Београду.

Членови Прив. Правленія
Княжества Србскоґъ

Илія Гарашанинъ, с. р.
Попечитель Внутренъи Дѣла.

(М. П.) Стевча Михайловићъ с. р.
Подпредсѣдатель Народне Скупштине.

Євтиміе Угричићъ с. р.
Предсѣдатель Касаціоноґъ Суда.

Предсѣдатель Совѣта, Војвода,
Кавалѣръ,

(М. П.) Тома Вучићъ Перишићъ.

Представникъ Привременоґъ Правленія,
Попечитель Иностранъı Дѣла,
Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Главнъıй Секретарь Совѣта,

Райко І. Лешянинъ, с. р.

ПРОКЛАМАЦІЯ.

Свему є Народу познато, како є одъ Народне Скупштине у име Народа Србскогъ послата молба пресветломъ Султану, да милостиво потврди Княза нашегъ МИЛОША ОБРЕНОВИЋА, кога є Народна Скупштина 11. Декембра, 1858. год. са правама наслѣдства на княжеско достоинство воспоставила.

Трећегъ Јануара дошла є по телеграфу изъ Букурешта одъ Княза нашегъ МИЛОША депеша, у коіой Онъ, као што є Народу нашемъ по добивеномъ известію изъ Цариграда већъ явлѣно, Привременомъ Правленію саобштава, како Му є Великій Везиръ явіо, да є Сизеренъ нашъ испуніо желю Народа Србскогъ и Нѣга за Княза потврдіо, као и да Му є оставіо, да одреди єдногъ местозаступника, кои ће до Нѣговогъ долазка земльомъ управляти.

Услѣдъ чега благоволила є Нѣгова Свѣтлость мене долеподписатогъ за заступника Своегъ одредити.

Привремено Правленіе одма є 5. тек. м. № 22. ову депешу Княжеску саобштило Скупштини Народной, и она є истогъ дана у 28-мъ засѣданію своемъ № 261, примила са задовольствомъ ову наредбу Княжеску.

Сходно предпоменутой Высочайшой наредби, я самъ данасъ приміо одъ Привременогъ Правленія управу Землѣ.

Извештаваюћи о томе Совѣтъ, Попечительства, Народну Скупштину, све Власти и савъ Народъ, изявлюемъ, да ћу я, као местозаступникъ Княза Србскогъ МИЛОША ОБРЕНОВИЋА, сходно законима, садашньимъ потребама и користима народнымъ верно служити, и управляти Земльомъ докъ Князъ МИЛОШЪ у Србію не дође.

Нарочито пакъ стараћу се, да се миръ и поредакъ у Земльи одржи и да се закони точно испуняваю, као што ћу далѣ све силе и сва закона, околностима сходна средства употребити, како да повереный ми аманетъ до доласка Княза МИЛОША сачувамъ и одржимъ.

Сви саданьи Попечительи, Совѣтъ, [illegible]
Власти и чиновницы остаю у свомъ дѣйствованю.

А цео Народъ и свакій поединый позива се, да законе наредбе свои' предпоставлѣны Властій слуша и точно испунява.

№ 1.

6 Януара, 1859. год.
у Београду.

Княза Србскоѣ
МИЛОША ОБРЕНОВИЋА
местозаступникъ,
СТЕВЧА МИХАЙЛОВИЋЪ. с. р.

(М. П.)

Представникъ Местозаступника Княжескоѣ, и Попечитель Иностраны Дѣла,
Стеванъ Магазиновићъ с. р.

Совѣту, свима Попечительствама и Народной Скупштини.

У слѣдству представленя Народне Скупштине одъ 3. тек. м. № 240. я самъ согласно са заключенiемъ Совѣта одъ 10. тек. м. № 29. рѣшiо: да се у свима црквенымъ молитвама поредъ владаюћегъ княза Милоша споминѣ и Престолонаслѣдникъ нѣговъ Кнезъ Михаилъ, као и да се у свима званичнымъ Актама князъ Михаилъ назива „Наслѣдникъ Престола Србскогъ.“

Извештаваюћи о томе Совѣтъ, Попечителства и Народну Скупштину, препоручуемъ да свако, у колико се кога тиче, рѣшенiе ово изврши.

№ 19.

12 Януара 1859. год.
у Београду.

Княза Србскогъ
МИЛОША ОБРЕНОВИЋА
местозаступникъ,
СТЕВЧА МИХАЙЛОВИЋЪ, с. р.

Представникъ Местозаступника Княжескогъ, и Попечитель Иностраны Дѣла,
Стеванъ Магазиновићъ с. р.

№ 44.
Сов. № 58.

КНЯЗА СРБСКОГЪ

МИЛОША ОБРЕНОВИЋА

МЕСТОЗАСТУПНИКЪ

СТЕВЧА МИХАИЛОВИЋЪ

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА,

Желећи држанѣ Скупштине Народне за убудуће єднимъ закономъ утврдити и у правилность довести, на предложенѣ Свето-Андрейске Народне Скупштине одъ 8. Декембра 1858 год. № 28

ОПРЕДѢЛИЛИСМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО СЛѢДУЮЋІЙ

З А К О Н Ъ

О

НАРОДНОЙ СКУПШТИНИ.

§. 1.

Народна є Скупштина єдна одъ найстаріи' и найсветіи' установа' у Княжеству Србскомъ.

§ 2.

За утврђенѣ ове установе и за негованѣ и развіянѣ нѣны задатака у духу времена и правцу истинити' народны' и земаљски користій, поставља се — осимъ други средства — нарочито слобода печатнѣ као прво и найнуждніе ємство, ков се овде само у начелу изриче, имаюћи своя ближа опредѣленя у особеномъ закону добити.

§ 3.

Ко се држаню и слободной законитой радньи Народне Скупштине противи, найвећій є противникъ закона и подлежаће найстрожіой казни.

§. 4.

Скупштину Народну нити ко може уништити, нити є у праву нѣномъ ограничити.

§. 5.

Народна Скупштина може чинити предлоге о свему ономе, што користь земальска изискує.

§. 6.

Никакви Закони о Князу, Совѣту, Попечительима и Народной Скупштини немогу се издати ни променити безъ предходногъ саслушанія Народне Скупштине.

§. 7.

Народна Скупштина може у име Народа чинити кораке кодъ законодателне власти, да се свакій нецѣлисходанъ законъ и свака административна интересима народнымъ противна наредба уништи или измени.

§. 8.

Србія се не може ни задужити нити на што обвезати, докъ се та потреба предъ Народномъ Скупштиномъ недокаже.

§ 9.

Никакавъ данакъ или приrезъ и никакавъ приходъ за државну касу, кои бы Народу посредно или непосредно на теретъ пао, да се не може установити, докле се найпре и Народна Скупштина о томе не саслуша.

§. 10.

Народна Скупштина може захтевати, да средствомъ єдне изъ своє средине одређене комисіе станѣ народне касе прегледа.

§. 11.

Народна Скупштина може у име Народа кодъ Совѣта Земальскогъ кораке чинити, да се свакій уобште званичникъ због

осведоченогъ злоупотребленія у дужности подъ одговоръ узме и према величини кривице подъ Судъ даде.

§. 12.

Народна є Скупштина састављена изъ лица', коя Народъ избере.

§. 13.

Народна Скупштина држаће се непремѣно ове године, а затимъ сваке треће године у мѣсту централногъ Правленія о Малой Госпоѣи.

§. 14.

Правителство ће наредити, да се до Велике Госпоѣе изборъ Посланика' сврши.

§. 15.

Ако се нови посланицы до Велике Госпоѣе не изберу, онда ће се посланицы последнѣ Скупштине сматрати као да су наново изабрани и дужни су, нечекаюћи на позивъ властій, сами на одређено мѣсто доћи и Скупштину о Малой Госпоѣи отворити

§. 16.

Попечительи, подъ коима се пропусти сазвати и држати редовну Скупштину до реченогъ дана, сматраће се и казнити као найвећи преступницы Закона.

§. 17.

Свакій Грађанинъ србскій, уроѣенъ или прироѣенъ, кои є пунолѣтанъ и ніе никада за какво просто, неполитично злочинство осуѣенъ, има право бирати народне посланике.

Само слуге, кои подъ извѣстномъ платомъ по кућама, меанама, дућанима или где му драго при повединымъ лицама служе и бећарскій данакъ плаћаю, изузимаю се одъ упражняваня овогъ права.

Попечителству Правосудія.

Да бы се свака заплетеность избегла, коя изъ неумѣстногъ толкованя §§ 592. и 593. изменѣны правила у поступку Судейскомъ за грађанске парнице прописаномь одъ 25-гъ Јануара пр. год. $\frac{\text{в. № 105.}}{\text{с. № 1669.}}$ у коима се правила за чисто грађанске парнице прописую — произиђи може; то самь Я у сагласію са Совѣтомъ одъ 23. Фебр. т. год. № 1602, (одъ 1858 год.) на основу предложеня Попечительства Правосудія одъ 4 Новембра пр. год. А. № 3954. рѣшіо: да Апелаціони Судови при разсматраню оны пресуда првостепены Судова по кривичнымъ предметима, ков предъ ньи долазе, поредъ кривице и казни, уедно разсматраю и пресуђую и у смотреню накнаде штете, коя изъ кривице произилази, не сматраюћи на вредность и количину накнаде.

О чему се овимъ Попечителство Правосудія знаня у управленія ради у знанѣ поставля.

В. № 1013.
11. Марта 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый.

Пр. Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Подполковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Попечителству Финансіе и Внутр. Дѣла.

Поводомъ пытаня Попечителства Внутр. Дѣла подъ 6. т. м. Г. № 299 Совѣту учинѣногъ, Я самь сагласно са заключенѣмъ овога одъ 14 ист. мес. № 291 решіо: да се за сваку оправку Правителствены добара, коя суму одъ 100. талира превазилази, мора высочайше одобренѣ изискати.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечителству Финансіе да по истоме поступа. —

В. № 1177.
18 Марта 1859
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій,

Пр. Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Попечительству Иностр. Дѣла.

По предложеню Попечительства Иностраны Дѣла и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ данашнѣгъ № 341. Я одобравамъ да се Агенція Србска у Букурешту воспостави сходно фермана добивенымъ одъ сизеренскогъ двора.

В. № 1309.
21. Марта 1859.
У Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій,

Пр. Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Свима Попечительствама.

По предложеню Попечительства Финансіе одъ 26. пр. м. П. № 239. Я самъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 13. Марта С. № 252. одобріо, да се Кости Новаковићу практиканту ђумрука Радувачкогъ, кои е у Кладову ђумрукцію месецъ дана заступао, діюрна по 2. цван. на данъ осимъ путна трошка изда; а тако исто да се у напредакъ и осталымъ практикантима, кое бы Попечительства за извршенѣ чиновнички дужностій изашиляти морала, діюрна по 2.

цв. на данъ и путный трошакъ по высочайшемъ рѣшенію одъ 3. Априла 1850. В. № 603. издав.

Свима Попечительсвата налажемъ, да се по наређеню овоме Моме управляю.

В. № 1363.

26. Марта 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый

Князъ Србскій

Пр. Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ с. р.

К. В. № 1431.
Сов. № 343.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ.

На предложенѣ Свето-Андрейске Народне Скупштине одъ 12. Януара тек. год. № 295.

СА СОГЛАСІЄМЪ СОВѢТА ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО СЛѢДУЮЋЕ:

„Князъ Србскій не може никуда изванъ Србіе на дуже време ићи безъ сагласія Совѣта и Народне Скупштине.“

28. Марта 1859.
У Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый

Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,

Стевча Михайловићъ, с. р.

Привр. Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Главный Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ, с. р.

Свима Попечительствама.

Желећи за свагда сачувати одъ заборава знаменитый данъ Цветне Неделѣ, у кои в народъ Србскій по другій путъ устао и ослободіо се одъ свои угнѣтателя, Я самъ по предложеню Попечительства Просвете и по саслушаномъ о томе мнѣнію Совѣта подъ 30. тек. мес. № 425. одобріо, да се Цветна Неделя у целомъ отечеству нашемъ слави и благодареніе Богу одае.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. (за просвету) зато, да оно исто свима духовнымъ властима часъ пре саобшти, да га оне удѣйствую.

(За остала) ради знаня и управляня.

В. № 1473.
31. Марта 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Привр. Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Стефанъ Магазиновићъ с. р.

К. В. № 1300.
Сов. № 443.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ
КНЯЗЪ СРБСКІЙ.

СА СОГЛАСІЕМЪ СОВѢТА,

Како се показало, да одѣлакъ 1-вый точке в., §-а 26-ти шумске уредбе одъ 26. Юнія 1857. године $\frac{\text{В. № 954.}}{\text{С. № 825.}}$ у практики велике те-

гобе за извршенѣ исте полаже, и како у рѣшенію одъ 24. Фебруара тек. год. В. №. 70. коимъ е ова точка преиначена, ніе изречно ова точка в., наведена, то на предложенѣ Попечителства Внутреньи' Дѣла' одъ 10. Марта тек. год. Е. №. 176, замењујући рѣшеніе одъ 24. Фебруара ов. год. В. №. 70.

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛУЈЕМО,

да се одѣлакъ првый точке в., §. 26. шумске уредбе одъ 26. Јунія 1857. год. $\frac{\text{в. №. 954.}}{\text{с. №. 825.}}$ слѣдујућимъ замени:

„Где бы се потреба показала, да се овога рода землѣ оскуднымъ у таковой людима даю, ту ће Срезски Началници у споразумленю са Кметовима и обштинарима, такову дотичнымъ лицама опредѣльивати, и Началничеству само на одобренѣ подносити. Началничество ће пакъ начинити два равногласна списка, и у годишнѣмъ извѣстію како Попечителству Внутреньи' Дѣла', тако и Попечителству Финансіе подносити, са назначенѣмъ коме е лицу и колико землѣ одобрено и издато, колико е дана ораће землѣ то лице имало, и колико оно лица' сумарно у задруги има".

1. Априла 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Первый
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
Стевча Михайловићъ, с р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Главный Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ, с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла и Финансіе.

По предложеню Попечительства Внутрены Дѣла, да се до садъ постовћа такса телеграфска сманьи, Я самь сагласно са заключенћмъ Совћта одъ 28. пр. мес. № 393. рћшіо:

1., Да се у будуће за вдну просту депешу сматра она, коя има 20 речій, рачунећи ту и адресъ и подписъ, па онда

2., Да се на исту просту депешу, за међународне коресподенціе, т. е. за ону, коя излази изъ Србіе, у стране землћ и долази изъ овы у Србію, наплаћув такса одъ 60. крайцара новы за прву зону; за другу зону 1. фор. и 20. крайц. новы, и за трећу зону 1. форинту и 80. кр. новы; одъ сваки пакъ 10. речій, ков прелазе преко просте депеше да се за сваку зону наплаћув половина таксе за просту депешу опредћлене, али да се за наплату ове таксе за међународне депеше и то оне, ков изъ Србіе у Аустрію излазе, узимаю новци по вредности одредити се имаюћой тарифомъ, кою ће Попечительство Внутрены Дѣла издати на основу аустрійске тарифе опредћлююће цену старе монете према новой монети.

2., За унутрашню коресподенцію да се такса за просту депешу наплаћув у првой зони по 6 гр.; у другой зони по 12. гр. а у трећой по 18. гр. чар., а за сваки 10 речій више, ков прелазе преко просте депеше, да се по 3. гр. чар. наплаћув.

4., Да се ове таксе имаю наплаћивати за међународне депеше, кадъ се наше Правительство са Аустрійскимъ и Турскимъ у томъ смотреню споразумело буде, а за унутрашнће депеше после 15 дана, одъ дана височайшегъ овогъ одобреня.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. ради знања и надлежногъ употребљења нѣговогъ.

В. № 1460.
1. Априла 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Привр. Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цветко Раіовићъ, с. р.

Попечительству Финансіе.

У слѣдству предложења Попечительства Финансіе, Я самъ одобріо сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 31. пр. мес. № 234., да се у приключеномъ подъ ℅ списку именованы 25. лица одъ грађанскогъ данка ослободе и плаћаню бећарскогъ данка подвргну, будући су у време пописиваня данакъ плаћаюћи глава, као не женѣни радню на свою руку радили, па због тога у грађанскій данакъ уписани, доцніе исту оставили и у службу кодъ другога ступили.

Како се пакъ овогъ рода случаеви често догађаю, то самъ заедно са Совѣтомъ за сходно нашао поставити слѣдующе о томе правило: „Сви они, кои су као неженѣни, у време пописа данакъ плаћаюћи глава, какву радню на свою руку радили на за то у грађанскій данакъ ушли, имаю се одъ плаћаня грађанскогъ данка ослободити и у бећарскій уписати, како самосталну свою

радню оставе и у службу кодъ другога ступе.“ Попечительство Финансів има да поступи по овоме.

В. № 1503.

3. Априла 1859.

у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый

Князъ Србскій.

Привр. Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,

Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла.

По жељи Народне Скупштине и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 11. Марта тек. год. № 187., Я самъ се нашао побуђенъ наложити Попечительству Внутрены Дѣла

1., да оно бди, де се Уредба о торбареню точно извршује, како бы се уклонила разна несносна злоупотреблѣня, и

2., да се брой сеоски меана своди на праву потребу; и потоме, да се у будуће могу отворати нове меане по селима само онда, кадъ се докаже да су потребне у местнымъ околностима; али никако да се не допушта, да оне могу умножавати се и као стециште непосредногъ драженя на развратность и покваренность людску служити.

В. № 1357.

7. Априла 1859.

у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый

Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,

Цв. Раіовићъ, с. р.

Свима Попечителствама.

Како су се у найновіе време у народу появиле многе тужбе на чиновнике, свештенике, учителѣ и кметове; то да бы се овима край учиніо и нуждный миръ и повереніе народа у власти повратило, кое е условіе државномъ напредованю, Я самь у сагласію са Совѣтомъ одъ 8. и 9. т. м. № 511. и 569. нашао за нуждно опредѣлити:

1. Да се засадъ изашлю у народъ Комисіе за извиѣніе и изслеѣніе поменуты тужбій.

2. Свака одъ овы Комисія да буде саставлѣна изъ три чиновника изъ места централногъ правленія, кое ће Князъ на предложеніе министеріялногъ засѣданія одредити. Найстаріи званіемъ измеѣу ньи троице быт'ће Предсѣдатель Комисіе, а измеѣу равны по званію, Князъ одреѣуе Предсѣдателя. Предсѣдатель пакъ одреѣуе еднога одъ оне двоице за дѣловодителя Комисіе. Далѣ састоят'ће се иста Комисія изъ едногъ граѣанина оне окружне вароши, где се такова држи, кога обштинари вишиномъ гласова одреде; и напослѣдку изъ повдногъ човека изъ свакогъ Среза истогъ Окружія, кои ће се одреѣивати на слѣдуюћій начинъ: Свака обштина у Срезу избраће по едногъ човека изъ свое средине. Ови овако изабрани люди састаће се опредѣленогъ дана у одреѣеномъ месту и вншиномъ гласова изабрат'ће едно лице изъ свогъ среза за члена вопросне Комисіе.

3. За членове ове Комисіе могу изабрани быти само честни и поштени люди и кои нису за какво просто злочинство осуѣени быми.

4. Членови граѣанскогъ реда пре него почну радити положиће предъ Предсѣдателѣмъ Комисіе на крсту и евангелію заклетву, да ће при овомъ изслеѣиваню быти савестни и безпристрастни.

5. Пре него се у засѣданію испытивати почне, и тужитель и обтуженый има право по єдногъ Члена Комисіе безъ разлике изключити изъ Комисіе, ако мысле да имаю узрокъ, немораюћи наводити узроке, зашто то чине.

6. Комисія ће примати тужбе одъ повдины лица противу чиновника, свештеника, учителя и кметова за преступленя, коя су они учинили у званичномъ качеству своме, было у дужности, было приватно, несматраюћи да ли се они и сада налазе у званію и у ономъ окружію, или не.

7. Кадъ Комисія нађе, да предметъ какове тужбе неподлежи нѣномъ изслѣђиваню, было што е дѣло суђено, или и иначе, она ће тужителя решеніемъ одбити.

8. Како тужене, тако и сведоке комисія ће или сама непосредствено, или преко надлежны властій себи добавляти.

9. Комисія може са свима властима и повдинимъ чиновницима кореспондирати.

10. Комисія чини изслѣдованіе у засѣданію устмено и явно предъ народомъ, и решава по већини гласова.

11. Тужитель, обтуженый и сведоцы казую шта имаю и одговараю устмено и явно предъ свима членовима Комисіе.

12. Сведоцы ће се пре испыта заклети на крсту и евангелію овако:

„Заклинѣмъ се єдинимъ свемогућимъ Богомъ да ћу истину казати.“

13. Комисія ће се старати, да ствaрь достаточно испыта и истину изнађе, неограничаваюћи се при овоме ни на какве форме; но ипакъ да бы судови по овымъ испытима праву истину сазнати и предметъ пресудити могли, Предсѣдатель ће мотрити, да дѣловодитель Комисіе за време изслеђиваня укратко но ясно на протоколу стави цео течай ствари и све оне податке и вештествене околности, ков су за увиђенѣ истине и пресуђенѣ предмета нуждне.

14. Кадъ Комисія нађе, да є предметъ довольно изслеђенъ, Предсѣдатель ће огласити да є изслѣдованіе свршено, и представивши укратко стварь означиће главна пытаня, коя рѣшити ваља, опоменувши све членове на ньину заклетву.

15. Затимъ ће се тужитель, сведоцы и осталый народъ изъ засѣданія удалити, а комисія ће се потомъ савѣтовати, па ако по учинѣномъ испыту и принешенимъ доказима нађе, да обтуженый ніе кривъ, она ће сва на предметъ односећа се акта, почемъ ій надлежно судейски одостовѣри, заедно са своимъ мнѣніемъ и побуђеняма послати єдномъ зато одредити се имаюћемъ Суду, кои ће у качеству првостепеногъ Суда дѣло пресудити и далѣ надлежно поступити: ако ли пакъ по учинѣномъ испыту и принешенимъ доказима Комисія нађе, да є обтуженый кривъ за извѣстно преступленѣ, она ће сходно своимъ нахођеню противу нѣга начинити тужбу са изложеніемъ преступленія, за ков га обвинює, и побуђеняма, па такову заедно са свима на предметъ односећима се и прописно одостовѣренимъ актама, као и у горнѣмъ случаю, спровести єдномъ нарочито зато опредѣлити се имаюћемъ Суду, кои ће у качеству првостепеногъ Суда дѣло пресудити по закону и далѣ надлежно поступити.

16. Свакій безъ разлике, кои бы се усудіо люде наговоромъ, претньомъ, подкупльиванѣмъ или другимъ недозволѣнимъ средствама на тужбу противу кога наводити, или одъ праведне тужбе одвраћати, да се казни затвором одъ 1. до 12. месецій. Онай пакъ, кои бы се усудіо у овымъ случаима лажно сведочити, да се казни затвором одъ 1. до 3. године, и како први, тако и они, кои бы лажно сведочили, да се осуде поредъ затвора и на губитакъ грађанске чести одъ 1. до 5. година подъ коіомъ се разуму сва државна, црквена, обштинска и друга явна или почестна званія, све пензіе и благодѣянія изъ касе државне или други явны заведенія; право быти изборный судія, бирати и изабранъ быти за народну скупштину, и уобште давати гласъ у явнимъ дѣ-

лима, — и напослѣдку право быти туторъ, сведокъ, вештакъ, пуномоћникъ и правобранитель. Предсѣдатель ће пре започетогъ изслѣдованія како тужителя, тако и сведоке на ову точку внимателнимъ учинити.

17. Членови Комисіе грађанскогъ реда за време испуняваня ове дужности примаће по 3 цв. дневно діюрне, кое ће имъ окружно Началничество издавати.

18. Комисія ће поредъ горе изложены дужностій и све ловлуке, кои бы се у ономъ окружію, где она радила буде, появили, имати найбрже и найточніе испытати, како бы се такови одъ надлежны Судова найбрже и найстрожіе казнити могли.

В. № 1651. и 1652.
15. Априла 1859. године
у Београду

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Совѣту Княжества Србскогъ.

Уважаваюћи заключенѣ Совѣта одъ 2. тек. мес. № 197. Я одобравамъ: да се досадашня форма заклетве, кою су Совѣтници, ступаюћи у званіе Совѣтника полагали, слѣдуюћомъ замене:

„Я. Н. Н. ступаюћи у званіе Члена Совѣта Земальскогъ, заклинѣмъ се Свемогућимъ Богомъ, на светомъ крсту и евангелію, да ћу владаюћемъ Князу Н. Н. вѣранъ быти; да ћу задобивена права мога отечества свето чувати, и у свима моимъ дѣлима

само користь и напредакъ Србіе предъ очима имати. Тако ми Господъ Богъ помогао, и тако могао о томе дати одговора на нѣговомъ страшномъ суду.

В. № 836.
3. Марта 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Привр. Княжескій представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Стеванъ Магазиновићъ с. р.

Совѣту Княжества Србскогъ.

Желећи сачувати у спомену име блаженопочившега војводе Милана, Я самь по предложеню Попечительства Внутреньи Дѣла и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 2. тек. мес. № 306. рѣшіо: да се варошь Деспотовица, коя в то име, одъ текуће крозъ ню реке добила, одъ сада зове: „Горньій Милановацъ."

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. да га зна и по нѣму се управля.

В. № 1540.
3. Априла 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Пр. Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Стеванъ Магазиновићъ с. р.

Попечительству Внутреньи Дѣла и Попечителству Финансіе.

По предложеню Свето-Андрейске Народне Скупштине и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 12. Јануара тек. год. № 1710. одъ пр. год. Я одобравамъ: да се у Уредби Шумской одъ 26. Јунія 1857. год. $\frac{\text{Б. № 825.}}{\text{С. № 54.}}$ §. 8. и у додатку V. къ истоме §. учини измена тако, да се за обявленѣ, кое власти за сеченѣ горе коме за нѣгову собствену потребу издаю, само єданъ грошъ као и пре наплаћуе.

А почемъ ће се ова наредба као привремена сматрати, докле се не учине друга опредѣленя, коя се имаю издати о шумама; то да предпоменута нова Уредба и вишепереченый додатакъ къ истоћ остану у подпуной снази у свима другимъ расположеняма.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. ради знаня и управляня.

М. № 36.
20. Априла 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутреньи Дѣла.

На основу учинѣногъ предлога Попечительства Внутреньи Дѣла подъ П. № 217. и 276. одъ 6. и 30. пр. мес. тек. год., Я самь одобріо заключенѣ Совѣта одъ 16. ов. мес. № 470., да се

за ову рачунску годину остане при доякошнѣмъ упражняваню у администраціи телеграфской, а одъ наступаюће рач. год. да се на слѣдуюћій начинъ уреди :

1. Брой телеграфиста при свакой штаціи да се определява као и до сада буџетомъ.

2. Телеграфисте да буду дѣйствителни и привремени. Први да уживаю као и до сада по 300 талира годишнѣ, и ова плата да имъ се сходно височайшемъ рѣшенію одъ 14. Марта 1855. год. В. № 267. періодично повишава; а последньи да се разделе у прву и другу класу. Прве класе привремени телеграфисте да уживаю плату одъ 200 тал., а они друге класе по 150 тал. годишнѣ безъ оногъ обштегъ додатка одъ 50 тал., и ньи да може само Попечительство поставляти и изъ службе одпуштати, и да ій може изъ єдне класе у другу према способности премештати; па кадъ се оно увери о точности, уредности, способности, и у поузданости исты, онда да ій Князу за указне телеграфисте представля. Привремени телеграфисте да уживаю плату изъ плате непопунѣны званія дѣйствителны телеграфиста, и по томе да ій више не може ни быти, него што има упразнѣны званія дѣйствителны телеграфиста. И на послѣдку

3. Да се не може убудуће за дѣйствителногъ телеграфисту представити онай, кои ниє найпре служіо као привременый телеграфиста.

Ово моє рѣшенѣ саобштавамъ Попечительству Внутреньи Дѣла ради нѣговогъ по овоме нужногъ управляня.

В. № 1707.

20. Априла 1859.

у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый.

Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

В. К. № 1860.
Сов. № 537.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ.

У слѣдству предложеня Народне Скупштине одъ 31. Януара тек. год.

СА СОГЛАСІЕМЪ СОВѢТА,

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЕМО,

да се у § 5. правила' за каламленѣ богиня одъ 8. Юлія 1839 год. Нав. № 350. Сов. № 977. последня точка слѣдуюћомъ замени:

„Лѣкарима за пелцованѣ богиня сиротиньи плаћа свака обштина за свое убоге сажителѣ.

При излазеню лѣкара ради пелцованя богиня у окружія, Окружна Началничества опредѣлява ће такова места, гди ће се деца изъ оближньи села тога ради доносити, коя су за доносенѣ деце удесна, и при коима Народъ неће много дангубити.“

27. Априла 1859.
У Београду.

(М.П.) **Милошъ Обреновићъ Првый.**
Князъ Србскій,

Предсѣдатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М.П.) Стевча Михайловићъ с. р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель иностранны дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Главный Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ с. р

Свима Попечительствама.

Желећи укинути шибу, као казнь противну духу времена и затуплююћу грађанима чувства човечности, Я самь по предложеню Попечительства Правосудія одъ 1. тек. мес. № 2808. и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 2. тек. м. № 714., одобріо: да се казнь шибе укине, и Судови место ове, да осуђую на робію по размери поставлѣной у Уредби одъ 31. Јануара 1853 год. В. № 90. а нарочито §. §. 5., 6., 7. и 8. исте о замени ове казни.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. ради знаня (за Правосудія) и управляня нѣговогъ.

В. № 2012.
6. Мая 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый.
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

К. В. № 2197.
Сов. № 778.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ

У САГЛАСІЮ СА СОВѢТОМЪ ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО,

УСТРОЄНІЄ

ГЛАВНЕ ВОЄНЕ УПРАВЕ.

§. 1.

По §-у 3. Устава Земальскогъ врховно заповедничство надъ своимъ войскомъ дато є Князу владаоцу; по овоме:

§. 2.

За одправлянѣ свію воєны дѣла у Србіи оснива се као органъ Княза, врховногъ заповедника войске, воєно надлежательство подъ именомъ „Главна Воєна Управа.“

§. 3.

Главна Воєна Управа савдињаваће у себи све гране целокупногъ воєногъ управляня.

§. 4.

Главна Воєна Управа обима ће дакле сву власть чисто воєно-техничну, воєно-административну, воєно-єкономну, воєно-научну, воєно-судебну и воєно-санитетску.

§. 5.

Подъ Главномъ Воєномъ Управомъ стаяће сва земальска войска, као и сва заведенія воєна.

§. 6.

Главна Воена Управа не ће смети чинити никакве вештествене измене односеће се на органско устројнје воинства, безъ предходногъ височайшегъ одобреня, па ма ове и не быле съ већимъ издатцима скопчане.

§. 7.

Главна Воена Управа делиће се на три одѣленя, и то: на одѣленѣ обште воено, одѣленѣ воено-технично и одѣленѣ административно-економно, коя ће сва скупа сачинявати надлежательство Главне Воене Управе.

§. 8.

I. Одѣленѣ обште-воено имаће подъ собомъ организацію, образованѣ и употребленѣ свію матеріялны и личны бойны и обранителны средства, у колико она подъ воено-технично одѣленѣ не спадаю.

У кругъ дакле дѣланя овогъ одѣленя спадаће:

1.) Управа войске, воено-полицайный надзоръ, воена судебность, казнителна воена заведенія, пріиманѣ и издаванѣ посведневны наредба и заповестій и т. п.

2.) Образованѣ, спрема и обучаванѣ войске, частно подѣленѣ нѣно, израђиванѣ обшты службены правила и све остало, што спада у предмете тактике.

3.) Распоређай државне обране, размештанѣ ратногъ средства по ратномъ позоришту, проматранѣ унутрашньости у обзиру на воене цѣли, опредѣляванѣ точкій за нарочита воена заведенія и построенія, израђиванѣ бойны' планова' и све остало, што сачинява предметъ стратегіе.

4.) Сви лични одношаи у войсци, као што су: постановлѣня, аванзираня, премештаня, особене награде, одличія, кондуите, ранглисте и т. п.

5.) Воено-научна заведенія.

§. 9.

II. Воeно-технично одѣленѣ имаће подъ собомъ целокупный бойный матеріялъ, све воeне грађевине и сву осталу воeно-техничну радню; у кругъ дакле дѣланя нѣговогъ спадаће:

1.) Израђиванѣ, обдржаванѣ и чуванѣ све-скупногъ бойногъ матеріяла, подъ нѣговимъ дакле рукованѣмъ стаяће све воeне радіонице и арсенали, као што су: тополивнице, артилѣрійске радіонице, фабрике пушака, барутане, лабораторіуми, артилѣрійска дирекція и све, што се односи на набавку, израђиванѣ, усавршаванѣ, обдржаванѣ и чуванѣ оружія, муниціе, артилѣрійски подвоза, запреге и све скупногъ бойногъ прибора.

2.) Сви воeно-инжинирски и піонерски послови, као што e: подизанѣ и обдржаванѣ сталны, привремены и польски утврђења и обкопа, грађенѣ и обдржаванѣ воeны друмова, мостова и свію воeны зграда и зданія, израђиванѣ и обдржаванѣ мостова, тренова, піонерски подвоза и орудія.

3.) Израђиванѣ и усавршаванѣ правила ученія артилѣрійскогъ и піонерскогъ и образованѣ као и непосредна управа овы трупа.

4.) Сви топо- и карто-графични послови, као што e воeно премераванѣ, саставлянѣ и израђиванѣ ситуаціоны планова и картій спеціялны и генералны и т. п.

§ 10.

III. Административно-економно одѣленѣ имаће подъ собомъ:

1.) Рекрутиранѣ и одпуштанѣ войника, осигураванѣ личны и фамиліярны одношая за случай болести, старости или смрти, правне одношае войника у ньіовомъ обостраномъ обзиру.

2.) Матеріялно издржаванѣ войске, као што e набавка, чуванѣ и издржаванѣ рâне, одѣла, спреме, квартирны и шпитальски потреба, држанѣ воeне касе, прійманѣ и издаванѣ новаца,

кои трупи по пропису припадаю, вођенѣ свію [illegible] контролиранѣ и смотра свега военогъ матеріяла осимъ бойногъ, кои подъ воено-технично одѣленѣ спада.

3.) Воено Санитетство по целомъ нѣговомъ пространству.

4.) Организацію и рукованѣ коморџія, подвоза и ремонтски заведенія, као и набавку и обдржаванѣ стоке за войску потребне, осниванѣ и издржаванѣ воено-обмундировны и продовольствены магацина и све остало, што се односи на спрему и издржаванѣ войске у свако доба.

§. 11.

На вр'у Главне Воене Управе стаяће Началникъ, као првый старешина у войски, кои ће ньомъ у свимъ военымъ дѣлима, по жельи Княза управляти, и ню — войску — кодъ Законодавногъ Тѣла и у министерскимъ засѣданіяма заступати; и потоме,

§. 12.

Онъ ће имати сва права и обвезаности Попечителя по струци военой.

§. 13.

Свакомъ одъ она три оделѣня, коя су у §. 7. споменута, предстаяће еданъ Началникъ одѣленя у чину Штабс-Официра, кои ће непосредно канцеларіомъ и свыма пословима у нѣгово одѣленѣ спадаюћимъ руковати и за неисправности дѣла одговарати.

§. 14.

Свакомъ одѣленю придаће се нуждный брой официра одъ надлежногъ рода войске и осталы Званичника, кои ће се по потреби нарочитимъ буџетомъ опредѣльивати.

§. 15.

Главна Воена Управа имаће свой особеный печатъ у величини печата Попечительства, на комъ ће урезанъ быти, грб србскій са надписомъ: „Главна Воена Управа“

§. 16.

Сва важнія акта подписиваће Началникъ, а манѣ важна моћи ће подписивати и Началникъ постручногъ одѣленя.

§ 17.

Внутренѣ дѣловодство канцеларійско сачиниће Главна Военна Управа сама, по предходномъ одобреню Княза.

14. Маія 1859.
У Београду.

Милошъ Обреновић Првый.
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М.П.) СТЕВЧА МИХАЙЛОВИЋЪ. с. р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель иностранны дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цветко Раіовићъ с. р.

Главный Секретарь Совѣта,
Райко І. Лешянинъ, с. р.

Попечительствама Финансіе, Правосудія, Просвете и Внутреньи Дѣла.

Како се §. 22. Уредбе одъ 23. Юлія 1858. год. № $\frac{\text{К. В. 791.}}{\text{С. 720.}}$, по коме при проценьиваню добара у Београду свагда мора присуствовати казначей Управительства, непрактичанъ показао зато, што су се послови проценьиваня у Београду тако яко умножили, да ихъ казначей не може самъ савладати, а да не заостане у осталымъ званичнымъ пословима своима; то самъ у слѣдству предложеня Попечительства Финансіе одъ 1. тек. мес. П. №

1550, сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 23. тек. мес. нашао за нуждно, да се §. 22. гореозначене Уредбе преина тако, да се у вароши Београду при проценьиваню добара у дуће могу одређивати и членови Управительства вароши Бе града, кадъ в казначей посломъ преобтерећенъ, као и окр ный инцинирь, кои се као стручный вештакъ понайвише ра ме у процени грађевина.

Преиначенѣ ово означеногъ §-а и Уредбе, саобштавамъ п печительствама надлежногъ знаня и управляня ради.

В. № 2417.
27. Маія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутреньи Дѣла.

Желећи изнаћи вмство, да зданія, коя Правительство по буду стална и оправке, ков се на Правительственымъ зда чине, буду извршиване точніе и савѣстніе, па тако увдно народну сачувати одъ излишны трошкова, нашао самь се ћенимъ, у сагласію са Совѣтомъ одъ 26. тек. мес. № 9 шити: да се у напредакъ при свакой грађевини, было но старой (т. в. оправкама), поредъ подписа оногъ инцин в планъ за нову грађевину или оправку правіо, и онай и кои ће на томъ послу настоявати као извршитель, подпише, па после ако се докаже да се кривицомъ сачин кривицомъ извршителя плана грађевина кварити ц

ковый ће не само као виновникъ упропашћеня одговору и заслуженой казни подвргнутъ быти, него и сву штету, нѣговомъ кривицомъ проузроковану, Правителству подпуно накнадити.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Внутреньи Дѣла на извршенѣ.

В. № 2480.
29. Маія 1859.
у Београду.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Свима Попечительствама, Главной Военой Управи и Совѣту.

Да бы се прекратиле забуне, ков су до садъ произлазиле изъ различитогъ толкованя смисла Указа одъ 20. Декембра 1840 год. В. № 2624 нашао самъ се побуђенъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 29. пр. мес. № 899 решити: да се реченый Указъ, у смотреню Совѣтника и Попечителя тако разуме: „да Совѣтници и Попечительи за свакій у томъ званію полученый чинъ, несматраюћи у кою класу овай спада, плаћаю по 5. ‡ цес. за диплому.“

Толкованѣ ово саобштавамъ Попечительству (Н. Главн. Военой Управи) ради знаня и управляня ньиногъ.

В. № 2570.
4. Юнія 1859.
у Београду.

Княжескій представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Главной Военой Управи и Попечительству Финансіе.

Уважаваюћи предлогъ Главногъ Военогъ Штаба одъ 28. пр. мес. Ф. № 855 и саглашаваюћи се са заключенћмъ Совћта одъ 3. тек. мес. № 978. Я одобравамъ: да се точка 23. Устроевня Военогъ одъ 10. Јануара 1845 год. $\frac{\text{в. № 31.}}{\text{с. № 18.}}$ замени слћдуюћомъ:

„Свима нашимъ официрима безъ разлике, како фронтовымъ тако и налазећимъ се при военымъ надлежательствама и заведеніяма даваће се у будуће войницы за послужителћ, као што в то было и пре, а у име послуге давана имъ до садъ три талира месечно да се одузму и не издаю. Но овай послужитель, — денчикъ — одузеће се свакомъ ономъ официру, кои таковога, осимъ свои потреба, кое има као официръ, и на такве кућевне и фамиліярне послуге употреби, кое служе на обезуваженћ и пониженћ военогъ реда.“

Решенћ ово саобштавамъ Главной Военой Управи и Попечительству Финансіе, ради знаня и управляня по нћму.

В. № 2605.
8. Јунія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностранны Дѣлъ,
Полковникъ, Кавалиръ,
Цветко Раіовићъ, с. р.

Попечительству Финансіе.

Будући се §. 20. устроєня ђумручкогъ показао у практики несагласанъ съ основима справедльивости, то самь на предложенѣ Попечительства Финансіе, по саслушаномъ о томе мнѣнію Совѣта одъ 8. тек. мес. № 956 нашао за добро истый, у колико се онъ на неисправность при експедираню еспапа односи, преиначити и овако удесити:

„да свакій трговацъ, кои погрешно експедира свой еспапъ кодъ ђумрука, па се при ђумручкомъ прегледу ова погрешка докаже, и ньоме се засведочи, да в онъ, было у качеству было у количеству ма когъ еспапа, хтео дотично надлежательство обманути, плати двоструку таксу само на онолико, са колико в касу правительствену оштетити намеравао, а не више.“

Решенѣ ово саобштавамъ на извршенѣ Попечительству Финансіе.

В. № 2735.
11. Юнія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый.
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Свима Попечительствама, Главной Военой Управи и Совѣту Княжества Србскогъ.

Будући да титуле, кое се даю разнымъ нашимъ надлежательствама немаю никакве разумне цѣли, то самь по саслушаномъ

о томе подъ 9. тек. мес. № 1042 мнѣнію Совѣта нашао за добро рѣшити:

„да се доякошнѣ титуле наши надлежательства сасвимъ укину, па место њи да се истымъ надлежательствама пише просто по имену, као на примеръ: Совѣту Княжества Србскога, Попечительству томе и томе, Касаціономъ Суду, Началничеству тогъ и тогъ окружія, и т. д.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. Совѣту и Главной Воѣной Управи ради знаня и управляня њіовогъ.

В. № 2733.
11. Юнія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Свима Попечительствама, Главной Воѣной Управи и Совѣту.

Желећи одлакшати саобраштай народа съ влашћу у окружію Пожаревачкомъ, нашао самъ за необходимо, по саслушаномъ о томе мнѣнію Совѣта одъ 5. тек. мес. № 1025 рѣшити:

1. Да се окр. Пожаревачко расположи на 6 срезова, кои ће се звати: Пекскій, Рамскій, Звиждскій, Млавскій, Моравскій и Омольскій;

2. да се обштине Породинска и Кушилѣвачка одъ окружія Пожаревачкогъ одвоѣ и додаду срезу Ресавскомъ у окужію Ћупријскомъ;

3. да се изъ касе Правительствене може учинити издатакъ одъ 6400 гр. пор. и то на плату єдногъ срескогъ началника одъ 1. ов. мес. до конца ове рачунске године или за 5 месецій свега 2650, — на плату срескогъ писара за исто толико месецій ове рачунске године 1375, — за плату іошъ три пандура 1620, — за потребе канцеларійске 175, и на плаћанѣ кирів за кућу, у коіой ће быти за време канцеларія среза Пекскогъ на петъ месецій по 120 свега 600 гр. порески.

4. да се поредъ садашньи 19 пандура срески и ова троица што бы се на ново одобрила, оставе Началничеству окр. да оно сви 22 расположи срескимъ старешинама тако, како ће они кои манѣ посла имаю по три, а други по већимъ срезовима као и сада по 4 пандура имати.

Указъ овай нека Попечительство Внутреньи Дѣла изврши.

Указъ овай саобштавамъ свима Попечительствама, Совѣту и Главной Военой Управи ради знаня и управляня ньіовогъ.

В. № 2608.
13. Юнія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Свима Попечительствама и Г. Военой Управи.

По указаной потреби, а на предложенѣ Попечительства В. Дѣла одъ 10. т. м. П. № 3682. Я самъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 16 т. м. № 1069. одобріо:

1.) Да се Окружіе Крагуевачко на четири среза подели: на Срезъ Крагуєвачкій, Гружанскій, Лепеничкій и на Срезъ Ясеничкій, распоредивши села по Срезовима онако, као што є Попечителство Внутреньи Дѣла предложило у списку села и Срезова.

2.) Да се на ту цѣль може издати изъ касе Правительствене за последньи 5 месецій т. є. одъ 1. Юнія до 31. Октобра ове 1859 рачунске године, 6280 гр. пор. и то на плату срескогъ Началника 2650, на плату срескомъ писару 1375, на два пандура 1080. на потребе канцеларійске 175, и на кућну кирію 1000 гр. порески.

3.) Да се канцеларія среза Гружанскогъ коя є сада у Крагуевцу, може преместити у Книћъ, село истога среза: и

4.) да се садашньи 14 пандура поредъ іоштъ 2. коя се сада одобраваю, у све четири канцеларіе могу расположити тако, да кодъ сваке буду по четворица.

Попечительство Вн. Дѣла, има да изврши ово распоређенѣ, (за остала) Н. Н. саобштава се ово уређенѣ знаня ради.

В. № 2869.
17. Юнія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Первый.
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Свима Попечительствама и Главной Военой Управи.

Да бы се теретномъ саобраштаю народа у окружію Ягодинскомъ са своимъ властима полицайнимъ помогло, а властима опетъ полицайнимъ умножени званични послови умалили, — Я

самь сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 16 т. мес. № 925 на предложенѣ Попечительства Внутр. Дѣла одъ 22 пр. мес. П. № 3223 одобріо:

1.) да се окр. Ягодинско, кое се до сада изъ два среза састояло, сада на три среза подели, на срезъ Левачкій, кои ће 48, на срезъ Темнићскій, кои ће 43. и на Беличкій, кои ће 53 села имати. Првога да буде канцеларія у Рековцу, другога у Варварину као што в и до садъ было, а трећегъ новогъ среза у Ягодини.

2.) Да се одъ 1. Юнія до конца ове рачунске године на трошкове кои ће отуда произићи може издати изъ касе правительствене 5530 гр. пор. изъ кое ће суме быти плаћени: срескій старешина и писаръ, два пандура и кирія за кућу, у коіой ће быти школа смештена, почемъ ће се у школскомъ зданію канцеларія среза Темнићскогъ сместити.

3) Да се одъ садашньи старешина срезова може одузети по еданъ пандуръ и дати старешини среза Беличкогъ, како ће свакій срезъ по 4 пандура имати.

Попечительству Внутреньи Дѣла поставля се у дужность да изврши ово ново распоређенѣ. Прилози враћаю се. (За остале) Н. Н. саобштава се ово распоређенѣ знаня и управляня ради.

В. № 2870.
17. Юнія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цветко Раіовићъ, с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла.

Како височайшимъ решенѣмъ одъ 6. Юнія 1856 год. В. № 247 и 963 прописано правило, „да се предрачуни Правительственыграђевина, имаю подъ найвећомъ строгошћу у найвећой тайности чувати, да не бы лицитанти по предрачунима, кадъ бы имъ ови познати были, имали прилику држати се веће цене,“ — до сада нів имало никаквогъ или врло слабогъ успѣха: то, да бы се доякошня злоупотреблѣня, коя изъ правлѣня предрачуна за Правительствене и Обштинске грађевине произлазе, предупредила, нашао самь за добро сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 15. тек. мес. № 1094 изложено горе височайше правило слѣдующимъ допунити тако: да Попечительство Внутреньи Дѣла у будуће за сваку грађевину само начини планъ и точно означи каква има быти грађевина и по истомъ излицитира грађевину; па текъ кадъ то буде, онда да се у одѣленю грађевине краткій прегледъ предрачуна начини, па тада Совѣту да поднесе излицитирану суму са таквимъ предрачуномъ на рѣшенів, како бы Совѣтъ увидити могао да ли в излицитирана цена претерана или не, па кадъ височайше одобренѣ изиће, онда текъ да Попечительство подпише уговоръ са предузимачемъ.

Допунѣнѣ ово височайшегъ правила, саобштавамъ Попечительству Внутреньи Дѣла да бы се по нѣму управляло.

В. № 2492. и 2866.
18. Юнія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

К. В. № 3010.
Сов. № 1139.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ
КНЯЗЪ СРБСКІЙ.

У САГЛАСІЮ СА СОВѢТОМЪ.

Због тога, што су се сребрне турске монете одъ некогъ времена почеле кодъ насъ яко умложавати, и наши ій люди подъ већу вредность примаю, него што ій издавати могу, на предложенѣ Попечительства Финансіе одъ 16. Мая тек. год. П. № 2466. нашли смо за добро

ОПРЕДѢЛИТИ И ОПРЕДѢЛЮЕМО:

да се тарифа монета одъ 30 Септ. 1855 год. $\frac{\text{В. № 1147.}}{\text{С. № 1162.}}$ односно овы турски монета за садъ, до далѣгъ нарећења, слѣдуюћомъ тарифомъ замени и допуни:

1 Мецидія сребрна да се прима у						20	гр.	чарш.	
1 Алтилукъ	„	„	„	„	„	5	„	„	
1 Бешлукъ	„	„	„	„	„	4	„	„	
1 Стопарацъ	„	„	„	„	„	2	„	„	
1 Грошъ	„	„	„	„	„	—	32.	пар.	чарш.
1 Двавстакъ	„	„	„	„	„	—	16.	„	„
1 Десетакъ	„	„	„	„	„	—	8.	„	„

Ова наредба има ступити у животъ одъ дана кадъ се обнародуе.

25. Юнія 1859.
У Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
Стевча Михайловићъ, с. р.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностранны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Главный Секретарь Совѣта,
Райко І. Лешанинъ, с. р.

Попечительству Финансіе.

Одобравамъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 25. тек. м. № 1154. да се по предложеню Попечителства Финансіе одъ 18. тек. месеца П. № 2427. панаѣуръ, кои се до сада о Цветима у Лозницы држао, у напредакъ сваке године о светомъ Цару-Константину и Царици Єлени држи.

Попечительству Финансіе налажемъ: да по овоме надлежно поступи.

В. № 3076.
27. Юнія 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновиѣъ Првый.
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовиѣъ с. р.

Попечительству Финансіе, Попечительству Внутрены Дѣла и Совѣту Княжества Србскогъ.

Поводомъ предложеня Попечительства Финансіе одъ 27. Маія П. № 2246. Я самъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 22. пр. мес. № 1003. рѣшіо: да се како управа надъ Топчидеромъ одъ Попечителяства Внутреньи Дѣла пренесе на Попечительство Финансіе, тако да и цело Економичко Одѣленѣ Попечительства Внутр. Дѣла доѣе подъ Попечит. Финансіе, и потоме да подъ исто преѣе и старанѣ о свима онымъ предметима, о коима є Економичко Одѣленѣ Попечительства Внутреньи Дѣла бригу водило, као и да све оне власти, ков су по Економической струцы подъ налозима Попечительства Внутреньи Дѣла стаяле, у

будуће у свима тимъ одношеньима подпадну подъ налоге Попечительства Финансіе, одъ нѣга налоге примаю и нѣму се обраћаю.

Овай законъ ступа у животъ у смотренію Топчидерскогъ земльишта и управе надъ Топчидеромъ одма, а у свему другомъ по истеченію єдногъ месеца.

Налажемъ Попечительству (Внутреньи Дѣла, Финансіе) да высочайше ово рѣшеніе дужностно изврши.

№ 3003.
1. Юлія 1859.
У Београду.

Милошъ Обреновићъ Первый
Князъ Србскій,

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Попечительству Финансіе Внутреньи Дѣла и Совѣту.

Желећи трговини и реду трговачкомъ нашега отечества, при теснимъ овимъ околностима и положаю нашемъ, колико толико помоћи; и желећи народъ мой сачувати одъ купованя излишногъ и нѣму непотребногъ еспапа страногъ, кои му выше штете него ползе и удовольства приноси, — Я самъ по саслушаномъ мнѣнію нашегъ трговачкогъ одбора, и мнѣнію Попечительства Финансіе одъ 17. Априла 1858. год. П. № 659. сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 26. Юнія тек. год. № 425. (одъ 1858. год.) решіо: да се сви до садъ постоявши у Србіи нанаћури са странымъ еспапима, као за трговину и народъ штетни, укину и у тродневне марвене панаћуре преобрате, на коима ће се и сви други земальски производи продавати моћи; као и да се

поредъ постоећи панаћура установи іоштъ у Палежу о Видову-дне, у Крагуевцу о Светомъ Николи летнѣмъ, у Свилаинцу о Светомъ Гаврилу летнѣмъ и у Чачку о ћурђеву-дне. — по еданъ марвени панаћуръ.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Финансіе и Внутреньи Дѣла надлежногъ удѣйствованя ради.

В. № 3142.
7. Юлія 1859.
У Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутреньи Дѣла, Финансіе и Совѣту.

Поводомъ молбе 8. обштина среза Пекскогъ а услѣдству предложеня Попечительства Внутреньи Дѣла одъ 22. пр. мес. П. № 3828. Я самъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 6. тек. мес. № 1189. нашао за добро и рѣшіо: да се Окружіе Пожаревачко поредъ постоявши дояко 5. срезова на іоштъ еданъ шести изъ села у списку Попечительства Внутреньи Дѣла подъ II. назначены, са срезскомъ канцеларіомъ у Голубцу, и подъ именомъ: „Срезъ Голубачкій“, подели.

Исто тако и срезъ Звиждскій да буде саставлѣнъ изъ села у истомъ списку Попечительства Внутреньи Дѣла подъ I. означены, а сви остали срезови са принадлежећимъ имь селима, у колико се кои овимъ наведенимъ распоредомъ Среза Звиждскогъ и Голубачкогъ не меня, да остану као што су были и пре высочайшегъ решенія, одъ 13. Юнія тек. год. № $\frac{\text{в. 2608.}}{\text{с. 1025.;}}$ по че-

му настоѣнимъ рѣшенiемъ заменює се означено одъ 13. Юнiя распоређенѣ.

Распоређенѣ ово са Окружiемъ Пожаревачкимъ саобштавамъ Попечительству Внутреньи Дѣла ради надлежногъ извршеня и шилѣмъ му подъ ℅ послате ми прилоге. —

В. № 3231.
9. Юлiя 1849 год.
У Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскiй.

Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раiовићъ с. р.

Попечительству Финансiе.

Поводомъ предлога Попечит. Финансiе одъ 13. тек. мес. П. № 2535. и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 14. тек. мес. № 1312, Я самъ одобрiо: да се рѣшенѣ одъ 4. Августа 1858 г. В. № 953, о таксама риболовнимъ укине, и такса риболовна Савско-Дунавски риболова по старомъ обичаю наплаћуе, каква е у комъ окружiю, пре тогъ рѣшеня наплаћивана, а то е:

I. У Окружiю Шабачкомъ.

		Годишнѣ
1.)	На Аловъ	9 тал.
2.)	„ Чунъ	— 30 гр. чар.
3.)	Одъ моруне 10-та ока.	

II. У Окружiю Валѣвскомъ.

1.)	На Чунъ	— 29 „

а више ништа.

III. У Окружію Београдскомъ.

а.) Одъ ушћа Колубаре до Орешца.

1.)	На Аловъ	9	—	„
2.)	„ Чунъ	—	30	„

б.) Одъ Вишњице до Орешца.

1.)	На Загажню	—	2	„
2.)	„ Пређу	—	15	„
3.)	„ Струкъ	—	15	„
4.)	„ Крупну рибу $^{20}/_{00}$			

IV. У Окружію Смедеревскомъ.

1.)	На Аловъ	9	—	„
2.)	„ Лапташъ	9	—	„
3.)	„ Чунъ	—	30	„
4.)	„ Крупну рибу десета ока.			

V. У Окружію Пожаревачкомъ.

1.)	На Аловъ	—	20	„
2.)	„ Загажню	—	$2^1/_2$	„
3.)	„ Цедило	—	$1^1/_2$	„
4.)	„ Чунъ	—	5—12	„
5.)	„ Лапташъ	—	40—48	„
6.)	„ Трбокъ	—	4 —6	„
7.)	„ Крупну рибу пета ока.			
8.)	Одъ Смедеревски Турака по погодби са арендаторомъ.			

VI. У Окружію Крајинскомъ.

а.) У Неготинскимъ риболовима.

1.) На Аловъ по погодби аласа са арендаторомъ.

б.) У простору Ключкомъ:

1.)	На Аловъ	—	16	„
2.)	„ Чунъ 10-та ока или	—	8	„
3.	„ Крупну рибу пета ока.			

Такође одъ сима, моруне, всетре и пастругe има се наплаћивати у будуће такса 20 одъ сто кадъ преко 20 ока тежине имаю.

Али да бы се све незгоде и забуне са садашньимъ арендаторима риболова избегле, то се ово спуштанѣ таксе има рачунати одъ 1. Новембра т. год. кадъ се свршава една година арендама риболова, а до тога времена да се наплаћує по решеню одъ 4. Августа 1858. год. В. № 953. и 15. Октомвра исте год. В. № 1263, и потоме, да се аренде риболова за друге две године лицитираю по овой новой такси и садашньи арендатори ослободе одъ садашньи ньины трогодишньи уговора.

Што се пакъ тиче друге половине предлога Попечительств'е да се Савско-Дунавскій риболовъ, у атару Београдскомъ, као и наплаћиванѣ ђумручке таксе на преносећу се свежу рибу изъ Аустріе, уступи овд. риболовскомъ еснафу безъ лицитације, ма други людій и више давали, нисамь е могао одобрити зато што бы онда морало Правительство уступити ову аренду еснафу пошто онъ оће.

Попечительство Финансіе има извршити ово рѣшенѣ. —

В. № 3430.
27. Юлія 1859.
у Крагуевцу.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Свима Попечительствама и Глав. Военой Управи.

По саслушаномъ мнѣнію Совѣта одъ 27. тек. мес. № 139 Я самь решіо: да се варошица Врбица, у Окр. Крагуевачкомъ одъ сада зове „Аранѣеловацъ“.

Решенѣ ово шалѣмъ Попечительству Н. (Главн. В. Управи ради знаня и управляня.

В. № 3604.
1. Августа 1859.
У Крагуевцу.

Милошъ Обреновићъ Први
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель иностраны дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цветко Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутреньи Дѣла.

У слѣдству предложеня Попечительства Внутреньи Дѣла, самь сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 13. т. мес. № 1(рѣшіо: да се изъ призреня на одвеѣъ сиротно станѣ обш скимъ званичницима, и то како членовима тако и свима разлике пероводнимъ лицама овдашнѣгъ примирителногъ издае вдномесечна посмртна плата, но съ тимъ примѣчаи да се место умрлогъ званичника не попунява за вданъ м дана како бы се на тай начинъ издатакъ такове вдномесеч смртне плате накнадити могао. Исто тако ово рѣшеніе однети и на умрла два члена Димитрія Ђ. Вранялію и

Стояновића, кои су у болести њиовой єдномесечну плату напредъ изузели, па є неодслужили.

Рѣшенѣ ово саобштавамъ Попечительству Внутреньи Дѣла да по истоме поступи.

В. № 398.
24. Февруара 1859.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Привр. Княж. Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Стефанъ Магазиновићъ с. р.

Свима Попечительствама и Главной Воєной Управи.

Поводомъ пытаня Попечительства Внутреньи Дѣла и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 28. тек. мес. № 1609., Я одобравамъ, да се како данъ роѣеня тако и имен-данъ Княза Наслѣдника Михаила празнує тако, да се држи служба Божія у Отечественимъ црквама и да чиновници у цивилномъ оделу присуствую истомъ богослуженію.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. Н. (Главной Воєной Управи) на извршенѣ.

В. № 4132.
1. Септембра 1859.
у Крагуєвцу.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цветко Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе и Внутреньи Дѣла.

По предлогу Попечителства Внутреньи Дѣла и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 8. тек. мес. № 1435. Я одобравамъ, да и старанѣ обштинскимъ касама са свима ньіовимъ приходима и расходима, међу кое спадаю и приходи панађурскій и сви прирези, доће подъ управу Попечителства Финансіе.

Рѣшенѣ ово саобштавамъ Попечителству Н. ради знаня и управляня нѣгова.

В. №. 3886.
1. Септемвра 1859.
у Крагуевцу.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Свима Попечителствима и Главной Воєной Управи.

По предлогу народне скупштине и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 23. т. м. № 1729. Я одобравамъ.

да се додатакъ къ устроєню Совѣта 3. Маія 1858. год. $\frac{\text{В. №. 542.}}{\text{С. №. 474.}}$ као противанъ праву унутрашнѣ независности, и начелу єднакости предъ закономъ, укине.

Рѣшенѣ ово саобштавамъ Попечителству Н. ради знаня и управляня нѣгова.

В. № 4378.
24. Септемвра 1859
у Крагуевцу.

Милошъ Обреновићъ Првый.
Князъ Србскій,

Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечителству Внутрены Дѣла и Финансіе.

Уважаваюћи побуђеня изложена у представленю Попечителства Внутрены Дѣла одъ 29. пр. м. П № 6246. и саглашаваюћи се съ мнѣніемъ Совѣта одъ 2. т. м. № 1794. Я одобравамъ:

„да се огревъ само за она надлежателства, коима се канцеларіе по селима наоде, и за пограничне страже, набавля по досадашнѣмъ обичаю т. е. по смислу указа одъ 1839. год. В. № 102. а за све оне канцеларіе Началничества Окружны и Срески, кое се по варошима наоде, да се огревъ набавля купованѣмъ дрва на піяцы или на другій подобанъ начинъ. Па како бы тимъ поводомъ такове канцеларіе имале веће издатке него до сада, то се имаю њима повећати суме, кое се буџетомъ на канцелариске потребе одређую.“

Решенѣ ово саобштавамъ Попечителству Внутрены Дѣла на извршенѣ, а Попечителству Финансіе ради знаня и управляня нѣговогъ.

В № 4501.
3. Октобра 1859. год.
у Крагуевцу.

Милошъ Обреновићъ Први,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

В. № 4713.
в. № 1775.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

СА САГЛАСІЄМЪ СОВѢТА.

На предложенѣ Народне Мало-Госпоинске Скупштине одъ 18. Септембра ов. год. № 93.

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО СЛѢДУЮЋІЙ:

З А К О Н Ъ

О НАСЛѢДСТВУ КНЯЖЕСКО-СРБСКОГЪ ПРЕСТОЛА.

§. 1.

Княжеско достоинство у Србіи, на основу стары народны заключеня пре 1839. године, и новы учиѣны на Свето-Андрейской Скупштини одъ 1858. године, а по гласу Султанскогъ Берата и Хатишерифа одъ 1830. године, наслѣдствено є у племену сада владаюћегъ Княза Србскогъ Милоша Обреновиѣа I. и то у мушкомъ потомству, по реду прворођеня, и то найпре у правой линіи, и текъ кадъ у овой не бы было лица за владу способны, наслѣдство Княжескогъ достоинства прелази на побочну линію по истомъ реду прворођеня.

§. 2.

Ако прворођеный због душевны или други недостатака бы за владу способанъ было, Князъ у сагласію са Совѣтом и народномъ скупштиномъ одређуе за престолонаслѣдника другога члена исте фамиліе, кои є по закону на реду.

§. 3.

Кадъ сада владаюћій Князъ престане владати, наслѣдиће га Синъ Нѣговъ Князъ Михаилъ М. Обреновићъ, као трећій у овомъ племену; будући в прворођеный Синъ Нѣговъ блаженопочившій Князъ Миланъ у 1839. год, ступіо на владу као Обреновићъ другій.

§. 4.

Ако бы се догодило да не буде мушкогъ потомства у владаюћемъ племену Обреновића, Князъ Србскій моћиће у сагласію са Совѣтомъ и народиомъ скупштиномъ, за живота, по пропису земальски закона усвоити кога за сина и наслѣдника престола; но съ тимъ, да усвоеный има непремѣно быти србскогъ порекла, источне православне вѣре, и одъ поштована рода.

§. 5.

Наслѣдникъ княжескогъ достоинства зове се наслѣдникъ србскогъ престола, а остали княжевски синови зову се княжевићи.

§. 6.

На образованѣ княжевића, а особито наслѣдника престола, има се пазити найбрижльивіе.

§. 7.

На издржаванѣ и изображаванѣ престолонаслѣдника до навршеня 18-те нѣгове године возраста троши Князъ, а одъ 18-те примаће онъ издржаванѣ изъ правителствене касе по цивиллисти, коя ће се за престолонаслѣдника одредити особенимъ закономъ.

§. 8.

Наслѣдникъ, као и остала княжеска деца не могу ступити у бракъ безъ дозволеня владаюћегъ Князя.

§. 9.

Наслѣдникъ престола постав пунолѣтанъ кадъ наврши 18-ту годину живота.

§. 10.

Ако бы се догодило, да наслѣдникъ буде малолѣтанъ, кадъ му припада влада, Княжеску власть извршиваће до пунолѣтства Княза, Намѣстничество Княжевскогъ достоинства, ков ће се састояти изъ три лица, коя избере народна скупштина; а ова ће се у таквомъ случаю сазвати найдалѣ за месецъ дана.

§. 11.

Членови намѣстничества могу се само изабрати изъ попечителя, совѣтника, и изъ членова касаціоногъ и апелаціоны судова.

§. 12.

Но да послови државни међутимъ, докъ се скупштина сазове ма и найкраће време застаявали не бы, княжеску ће власть упражнявати за то време: Предсѣдатель Совѣта, Попечитель Правосудія и Предсѣдатель Касаціоногъ Суда.

§. 13.

У случаю ако бы намѣстничество имало више година трајати, намѣстнике ће скупштина на 3. године бирати. Єдна иста лица не могу по другій путъ узастопце за намѣстнике изабрана быти.

§. 14.

Ако бы кои членъ намѣстничества за време испуняваня ове дужности умръо, или иначе збогъ болести за извршиванѣ исте неспособанъ постао, она два намѣсника, у сагласію са Совѣтомъ Земальскимъ, одређую єдно лице између оны у § 11. именованы, ков ће међутимъ до прве народне скупштине права и дужности трећега члена намѣстничества упражнявати.

§. 15.

Намѣстницы княжескогъ достоинства за време докле ту дужность испуняваю, примаће изъ княжеске цивил-листе 5-ту часть, кою ће они добывати наведнако, а остало припада малолѣтномъ Князу.

§. 16.

Намѣстничество престае, како малолѣтный Князъ наврши 18-ту годину. Оно неможе далѣ никакве обвезующе и законне наредбе издавати.

§. 17.

За лично изображаванѣ малолѣтногъ Княза водиће старанѣ мати са два друга лица, коя найвишій судъ земальскій у сагласію съ ньомъ одреди. Ако не бы имао матере, онда ће место нѣ истый судъ ющтъ едно лице одредити: но членови Намѣстничества не могу за туторе одређени быти.

§. 18.

Наслѣдникъ, ако е пунолѣтанъ, одма после преставше владе свога предходника, ако ли ніе, а оно чимъ навршн 18-ту годину, обявлюе Народу прокламаціомъ да е предузео владати земльомъ и извршивати княжеску власть

§. 19.

Ако бы владаюћій Князъ умръо, а не бы оставіо наслѣдника по закону, онда княжеску власть извршую лица, коя су споменута у §. 12.; и у овомъ случаю найдалѣ за месецъ дана има се сазвати народна скупштина, коя ће изабрати за наслѣдногъ Князя оногъ Србина, у коме Народъ буде имао найвише повереня.

И тай избраный Князъ, као што е казано у §. 18. за наслѣдногъ, обявлюе Народу одма тай изборъ, и да е онъ предузео владати земльомъ.

Потомъ народна скупштина чини извѣстіе, кое владаюћій Князъ спроводи Султану за Бератъ. Пошто Бератъ дође, явно ће се прочитати.

20. Октобра 1859. год.
у Београду.

(М. П.) **Милошъ Обреновићъ Првый,**
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М. П.) Стевча Михаиловићъ с. р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кадалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Главн. Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ, с. р.

Свима Попечительствама и Главной Военой Управи.

Увѣривши се, да Попечитель Правосудія не може поредъ свое дужности извршивати и дужность Попечителя Просвете, а желећи да се струка судебна и просвете као по себи врло важне унапреде и развіяю, нашао самъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 21. т. м. № 1897. за добро: да се Попечительство Правосудія одъ Попечительства Просвете, као што суимъ и онако подѣлена дѣла канцеларійска, одвои, и да се потоме єдно лице за Попечителя Просвете съ припадаюћомъ попечительскомъ платомъ постави.

Наређенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. надлежногъ знања и управляня ради.

В. № 4795.
21. Октобра 1858. год.
у Београду.

Милошъ Обреновнѣъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла.
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовнѣъ, с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла и Финансіе.

Уважаваюћи предлогъ Попечительства Внутрены Дѣла одъ 12. пр. мес. С. № 1510. и саглашаваюћи се съ мнѣнівмъ Совѣта одъ 19. т. м. № Я одобравамъ: да се у оделеню санитетскомъ при Попечительству Внутрены Дѣла установи вдна мала лабаторія за извршиванѣ преки санитетски потреба, и да се отвори вдно званіе Правительственогъ Кемика. кои ће руковати томъ лабаторіомъ, съ годишньомъ платомъ одъ 600 талира.

Дужности овогъ кемика прописаће само Попечительство Внутрены Дѣла према горепоменутомъ предлогу нѣговомъ.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. на извршенѣ.

В. № 4782.
21. Октобра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновнѣъ Првый.
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовнѣъ, с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла.

Почемъ су новимъ распоређенѣмъ Срезова у Окр. Пожаревачкомъ Срицы и Лѣшница, коя су єдну обштину састављала и єдну кућу за примирителный судъ имала, тако раздвоєна, да є єдно дошло у Голубачкій а друго у Звиждскій срезъ; то самъ на предложенѣ Попечительства Внутрены Дѣла одъ 16. т. м. П. № 5562. сагдасно са заключенѣмъ Совѣта одъ 19. т. м. № 1722. решіо: да оба ова села дођу подъ єданъ и то Голубачкій срезъ.

Налажемъ Попечительству Внутрены Дѣла да ово изврши.

В. № 4783.
21. Октобра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Предсѣдникъ и Попечитель, Иностраны Дѣла, Полковникъ Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

К. В. № 4803.
Сов. № 1666.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

У САГЛАСНО СА СОВѢТОМЪ ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО:

Да се толковане §-а 105. грађ законика одъ 14. Юнія 1845. год. В. № 858. (36. II. стр. 63.) замени следующимъ:

„Удовица коя бы се по смрти своґъ мужа на скоро преудавати хтела, може то чинити и у ономъ случаю, ако бы одъ умрлога мужа трудна остала, само ако и женикъ на то пристане, о чему ће се предъ мѣстнымъ кметомъ и свештеникомъ писмено начинити, и свештенику на чуванѣ предати. Ако бы трудноћа неизвѣстна была, а удовица бы се хтела пре 9 месецій одъ смрти мужевлѣве преудати, онда ће се морати дати визитирати одъ мѣстны бабица, или ако таковы у мѣсту нема, одъ другій у мѣсту вешты старій жена' — о чему ће се такође предъ мѣстнимъ кметомъ и свештеникомъ писмено начинити, на ков се има и женикъ подписати, ков ће се писмено свештенику на чуванѣ предати. Како у єдномъ тако и у другомъ случаю, свештеникъ ће ова писмена у нарочитый за то начинѣный протоколъ заводити, кои у случаю догодивше се распре о положеню фамиліярномъ детета, може за доказно средство послужити.

22. Октобра 1859. год.
у Београду.

(М.П.) **Милошъ Обреновићъ Првый**
Князъ Србскій

Предсѣдатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М.П.) Стевча Михайловићъ с. р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны. Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р

Главный Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ с. р.

К. В. №. 4804.
Сов. №. 1801.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ

У САГЛАСІЮ СА СОВѢТОМЪ ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО

УСТРОЄНІЄ

ГЛАВНЕ УПРАВЕ ГРАЂЕВИНА.

---

§. 1.

За одправлянѣ свію како техничны, тако и административны грађевински послова установлява се надлежателство подъ именомъ „Главна Управа Грађевина“.

§. 2.

„Главна Управа Грађевина“ дели се на три одѣленя, и то:

§. 3.

Прво одѣленѣ (Инцинирство) занимаће се правленѣмъ планова, предмера и предрачуна за грађевине на води и у води, стараће се о подизаню путова, ћупрія и стоваришта, канала, регулираню река, утврђиваню обала, изсушиваню бара, наводняваню поля и премераваню уобште.

§. 4.

Друго одѣленѣ (Архитектонично) стараће се о сачињаваню планова, предмера, предрачуна, ситуаціоны планова, детаиля т. в. поедины частій, ков къ савршеномъ разумеваню плана приносе и бринуће се за само ньіово извршенѣ.

§. 5.

Треће одѣленѣ (Рачуноводство) занимаће се испытиванѣмъ местны граѣевински цена, кое су за сачињаванѣ предрачуна нужне, држанѣмъ лицитација, проматранѣмъ извршены граѣевина (колаудиранѣмъ) и свима казначейскимъ кньиговоднимъ и рачуноиспытателнимъ пословима.

§. 6.

Главна Управа Граѣевина има за свакій предузетакъ граѣевинскій израдити законодавно одобренѣ.

Одъ овога правила изузима ће се граѣевине, кои извршенѣ неће износити више одъ 5000. гроша чарш.

§. 7.

Она ће решавати самостално сва технична пытаня, односећа се на правителствене и обштинске граѣевине.

§. 8.

Она ће сачињавати и подносити законодавной власти годишньій буџетъ за подмиренѣ свои потреба.

§. 9.

Као што чине Попечительства, тако ће и Главна Управа Граѣевина подносити сваке године изводъ свога дѣланя законодавной власти на разсматранѣ.

§. 10.

Главна Управа Граѣевина стара ће се, да се благовремено опредѣле и высочайше пропишу дужности свію званичника нѣны, као и правила уобште, по коима се сви послови граѣевински ньой принадлежећи цѣлисходно извршивати имаю.

§. 11.

За извршенѣ свію званичны послова, она ће стояти у непосредной преписки са свима властима по кругу свога дѣланя.

§. 12.

На вр'у Главне Управе Грађевина, стаяће управитель, вои ће дѣла по струци грађевина руководити, кодъ законодавне власти и у министеріялнимъ засѣданіяма представляти ій и заступати.

§. 13.

По званичномъ своемъ положаю, има ће Управитель све дужности и сва права, коя попечителю припадаю.

§. 14.

Послови у свима одѣленьима израђиваће се подъ управомъ за садъ само єдногъ Началника, а кадъ се довольно развію, добыће свако одѣленѣ свога Началника.

Осталый персоналъ поставляће се по потреби службе, а за сада остав у станю, у комъ се затекао.

§. 15.

Главна Управа имаће свой печатъ оноликій, коликій имаю попечителства. у средини са грбомъ србскимъ, а унаоколо са надписомъ „Главна управа грађевина княжества србскогъ".

§. 16.

Сва акта носиће подпись Управителя са према-подписомъ Началника.

22. Октобра 1859. год.
у Београду.

(М. П.) **Милошъ Обреновићъ Првый**
Князъ Србскій.

Предсѣдатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М.П.) Стевча Михаиловићъ с. р.

Княжескій Представникъ, и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавлѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Главн. Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ с. р.

Попечительству Финансіе.

По предложеню Попечительства Финансіе одъ 19. Августа ове год. П. № 3055. и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 23. т. мес. № 1569. Я одобравамъ: да се Трайку Анастасіевићу овдашнѣмъ трговцу дозволи извести грађу 1600. проштаца и 20.700 неурађени дуга, кою е лане довезао изъ Босне у Србію за трговачке цели, па е ніе могао овде продати.

Исто тако за све подобне прилике у будуће узаконявамъ: „да се еспапи, кои се са стране увозе у Србію за трговачке цѣли, па се овде непродаду, могу као провозни еспапъ извести изъ Србіе, пошто се докаже, да они никаквимъ овдашньимъ додатцима приновлѣни ни заменути нису.“

Попечительству Финансіе саобштавамъ ово решенѣ на извршенѣ.

В. № 4852.
28. Октобра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе и Совѣту.

Како се Попечительство Финансіе дана 2. т. м. Е. № 1683. обратило законодавной власти съ пытанѣмъ: оће ли се постовћа забрана торбареня и на вароши однети; то самъ Я, по саслушаномъ о томе мишлѣню Совѣта одъ 9. т. м. № 2015. решіо:

„да се постовећа забрана не само на села но и на вароши распростре.“

Попечительству Финансіе налажемъ извршенѣ овога решеня.

В. № 5070.

11. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ.
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечителству Просвете.

Уважаваюћи желю Малогоспоинске овогодишнѣ народне Скупштине Я самъ у договору са Совѣтомъ одъ 11. т. м. № 1990. решіо: да се наредбе издане до садъ о правопису и то 1) одъ 29 Декембра 1832. год. В. № 3366; 2) одъ 29 Марта 1850. В. № 186. и 3) она одъ 14. Априла 1852. В. № 314, по коима се ни су могле у Србіи печатати нити у ню уносити кньиге, ков небы быле правителственимъ правописомъ, укину, у колико се само односе на правописъ.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечителству Просвете на извршенѣ.

В. № 5106.

13. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностаны Дѣла.
Полковникъ, Кавалѣръ.
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла.

Уважаваюћи више пута изявлѣну ми желю народа и желећи учинити сваку могућу олакшицу за народъ и за власти у извршаваню званични послова, Я самь, по предлогу Попечительства Внутрени Дѣла одъ 28. пр. м П. № 7117. у договору са Совѣтомъ одъ 12. т. м. № 2009. решіо, да се окр. Крушевачко административно овако подели:

1. Села Среза Бугарморавскогъ побележена у списку подъ а) да се предаду Окр. Алексиначкомъ, па да тамо заставляю Срезъ истога имена, и по томе, да Началникъ и писаръ срескій, за едно са служительима канцеларискимъ подпадаюћи подъ Началничество Окр. Алексиначкогъ, одъ овога примаю плату и друго све што е у буџетъ ставлѣно да се односи на Срезъ Бугарморавскій.

2. Сва остала села окр. крушевачкогъ да се поделе на четири Среза као што е ставлѣно у приложеномъ подъ б) списку, па ће канцеларія новогъ Трстеничкогъ Среза быти у варошици Трстенику, а остале ће остати где су и сада т. е. у Крушевцу, Баньи и Виткову, и

3. Одъ 1. т. м. одобрава се обична плата за срезкога старешину и писара среза трстеничкогъ и за 4 пандура, кои ће се за канцеларію истога среза узети а тако исто и обична сума на канцеларійске потребе. — Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Внутрены Дѣла на извршенѣ.

В. № 5118.
14. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

а.) СПИСАКЪ

Села Среза Бугар-Моравскогъ.

(Превисокимъ решенѣмъ одъ 14. Новембра 1859. год. В. № 5118., одъ Окружія Крушевачкогъ узеты, па Алексиначкомъ додаты.)

Брой	Назив срезa и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцеларіе.	
	СРЕЗЪ БУГАР-МОРАВСКІЙ. (Канцеларія у Прѣиловица; одъ Алексинца далеко 1 сатъ.)				
1	Адровацъ горньій . . .	17	20	1/4	
2	Адровацъ доньій . . .	49	63	—	
3	Буимиръ	28	34	1 1/2	
4	Витковацъ	44	54	2	
5	Врѣеновица	49	59	1 3/4	
6	Вуканя	48	62	2 1/2	
7	Голешница	9	15	2	
8	Гредетинъ	35	53	1 1/4	
9	Греячъ	50	75	2	
10	Дашница	23	29	2	
11	Дреновацъ великій . . .	52	78	2	Сва ова села, одъ броя 1. до 43., составляю садъ *Срезъ Бугар-Моравскій Окружія Алексиначкогъ.*
12	Дреновацъ малый . . .	13	19	1 1/2	
13	Житковацъ	56	60	1/4	
14	Зубовацъ	23	29	2 1/2	
15	Каменица	15	16	1 1/2	
16	Копривница	29	38	2	
17	Корманъ	75	102	1	
18	Крушѣ	21	28	1	
19	Кулина	18	21	1 3/4	
20	Лознацъ	10	14	1 1/2	
21	Лоћика	26	32	1 1/2	
22	Лужани	89	103	1 1/4	
23	Любешъ горньій . . .	20	23	1 1/2	

Број.	Назив Села и Среза.	Има.			Приметбе.
		Кућа.	Пореских глава.	Сатий до срезске канцелар.	
24	Любешъ доньій . . .	60	76	1½	
25	Любтенъ	26	25	2	
26	Мрсоль	78	107	½	
27	Нозрина	63	71	1	
28	Пешчаница	22	23	1½	
29	Породинъ	18	22	1½	
30	Прћиловица	71	87	—	
31	Радевци	20	28	1¼	
32	Росица	13	17	2½	
33	Срезовацъ	18	21	1¾	
34	Сублина	27	33	1¼	
35	Суотна горня	19	21	1	
36	Суотна доня	13	14	¾	
37	Суповацъ	26	34	3	
38	Тешица	121	143	1¼	
39	Трияни	98	128	½	
40	Честа	28	31	1½	
41	Чукуровацъ	14	19	1½	
42	Шурићи	9	13	1½	
43	Яковлѣ	21	27	2	
	Свега	1564	1967	—	

б.) СПИСАКЪ

Села и Срезова Окружія Крушевачкогъ.

(По превисокомъ Решеню одъ 14. Новембра 1859 год. В. № 5118.)

Брой	Назывъ срезова и села.	Има			Примедбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцеларіе.	
	I. СРЕЗЪ ІОШАНИЧКІЙ. (Канцеларія у Баньи, Одъ Крушевца 14 сатій далеко).				
1	Бадань	25	42	4	
2	Баня	69	81	1	
3	Баре	43	50	3	
4	Белякъ	15	20	5	
5	Воймиловићи	18	30	1½	
6	Вражетница	25	29	4½	
7	Гочаица	26	41	4	
8	Гумниште	25	38	6	
9	Жутица	10	11	2½	Сва ова села,
10	Заступлѣ	18	27	4	одъ 1. до 42.
11	Казновићъ горньій . . .	28	36	5½	броя, и досадъ
12	Казновићъ доньій . . .	29	31	5	су была у срезу
13	Ковачи	64	91	2	Іошаничкомъ.
14	Корлаћъ	17	27	3	
15	Крешићъ	25	28	2½	
16	Крива Река	31	49	3	
17	Курићи	21	23	3	
18	Лисина	19	20	7	
19	Мачковацъ	15	31	4	
20	Муръ	20	26	4½	
21	Ново Село	16	22	5	
22	Павлица	23	25	3	
23	Писканя	30	37	4	
24	Плоча	28	50	4	

Број	Назив срезова и села.	Има			Примедбе.
		Кућа	Порески глава	Сатій до среске канцелар.	
25	Попово Полѣ	12	16	5½	
26	Поцесѣ	26	33	4	
27	Предоле	29	39	3	
28	Раковацъ	25	39	1	
29	Рвати	81	93	4½	
30	Рокци	38	52	3	
31	Рудница	23	35	6½	
32	Руднякъ	43	54	5	
33	Семетешъ	15	20	5	
34	Тіоца	18	19	6	
35	Церѣ	26	33	6	
36	Црвань	12	15	4	
37	Црна Глава	16	35	1	
38	Шарпель	12	18	6	
39	Шипачна	11	18	6½	
40	Блакци	52	68	2	
41	Яринѣ	27	35	7½	
42	Цепе	20	25	5	
	Свега	1126	1512	—	
	II. СРЕЗЪ КОЗНИЧКІЙ. (Канцеларія у Виткову, одъ Крушевца далеко 6 сатій).				
1	Батоте	18	23	¼	
2	Батоти	54	69	5	
3	Бзеница	44	65	5½	
4	Ботунѣ	32	44	¾	
5	Ботурињи	28	35	3½	
6	Братињи	13	18	1½	
7	Брзеће	20	29	7	
8	Брђани	22	31	3½	

Број.	Називъ срезова и села.	Има. Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцелар.	Примѣтбе.
9	Брусъ	66	82	2	
10	Будиловина	25	29	2½	
11	Веля-глава	10	13	2	
12	Витково	24	32	—	
13	Влайковци	20	28	4	
14	Вратари горньи	15	18	2	
15	Вратари доньи	27	32	1¼	Само село Лаћиследъ узето є изъ среза Крушевачкогъ, а остала су сва и досадъ была у срезу Козничкомъ.
16	Вратарица	20	21	1½	
17	Врбница велика	33	44	3	
18	Врбница мала	20	23	1	
19	Гарвина	16	20	2	
20	Гочманци	6	10	6½	
21	Грабовница	48	61	2½	
22	Грашевци	36	51	3	
23	Грчакъ	13	17	3	
24	Дашница	36	41	1	
25	Добролюбци	65	74	1½	
26	Дренча	14	11	1	
27	Дубци	43	52	3¼	
28	Жарево	23	38	4¾	
29	Жильци	30	43	2½	
30	Жунѣ	28	35	3¼	
31	Златари	65	81	3	
32	Злегинѣ горнѣ	36	38	1¼	
33	Злегинѣ донѣ	38	39	1¼	
34	Игрошъ	34	42	2	
35	Кобилѣ	37	44	1¾	
36	Кожетинъ	68	74	1	
37	Козница	21	28	4	
38	Латковацъ	22	37	1¼	
39	Лаћиследъ	35	43	2	
40	Лепенацъ	56	51	3	
41	Лесковица	15	15	3	
42	Ливаѣе	12	21	6	

Број.	Назив села и среза.	Има.			Примѣтбе.
		Кућа.	Пореска глава.	Сатій до среске канцелар.	
43	Липовацъ	36	51	4	
44	Любинци	13	17	½	
45	Мелентія	10	18	2	
46	Новаци	30	31	½	
47	Осредци	65	90	5	
48	Палѣвштица	14	19	5	
49	Парчинъ	11	10	½	
50	Пасякъ	8	8	1⅓	
51	Плешъ	41	48	5	
52	Пуовацъ	17	25	1½	
53	Радманово	7	10	6	
54	Разбойна	51	53	3½	
55	Ракля	6	10	1	
56	Ратаіи	87	93	1	
57	Ржаница	27	28	2	
58	Рибари	39	56	2½	
59	Рогавчина	50	77	5	
60	Руденица	9	9	1½	
61	Станѣво	17	21	¼	
62	Стрменица	18	23	4½	
63	Строинци	28	31	3	
64	Стубаль	16	17	½	
65	Ступань горньій	50	61	1½	
66	Ступань доньій	56	76	2	
67	Суботица	30	39	1½	
68	Трнавци , ...	34	45	1½	
69	Тршацъ	16	12	1¾	
70	Тулежъ , ...	28	33	1¼	
71	Шошнѣи	17	23	5	
72	Шльивово	12	19	¾	
73	Ћеліѣ	27	35	3	
	Сума .	2158	2690		

Број.	Назив срезова и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцелар.	
	III. СРЕЗЪ КРУШЕВАЧКІЙ. (Канцеларія у Крушевцу.)				
1	Беласица	29	30	3	
2	Биволѣ	110	123	—	
3	Болѣвацъ	15	20	5	
4	Бральина	28	37	2¾	
5	Буци	23	27	2	
6	Витановацъ	44	50	3	
7	Врбница велика	37	34	2½	
8	Врбница мала	16	17	1½	
9	Вучакъ	32	34	½	
10	Гаглова	35	39	1½	
11	Гари	42	51	½	
12	Головода	51	57	½	
13	Гревци	32	39	4	
14	Гркляни	22	25	3½	
15	Дворани	42	45	2	
16	Дедина	57	63	¼	
17	Доляни	26	30	2½	
18	Здравинѣ	49	65	3	
19	Зебица	15	18	3½	
20	Каоникъ	83	107	2½	
21	Кобилѣ	40	45	1½	
22	Крушинци	22	24	4	
23	Купци	82	89	3½	
24	Липовацъ	15	16	1¼	
25	Ловци	12	13	2	
26	Ломница	88	93	2½	
27	Лукавацъ	23	19	1	
28	Майдево	50	52	4	
29	Макрешани	61	70	1½	
30	Мала река	13	16	3	
31	Мачковацъ	89	96	1½	

Број	Назив срезова и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа	Порески глава	Сатій до Среске канцелар.	
32	Мешево	62	94	2	
33	Мадрица	54	59	2	
34	Мрзеница	16	21	1 1/2	Одъ Бугар-Моравскогъ среза задржата су и овоме Крушевачком' срезу додата села подъ бровима: 1. 3. 13. 18. 19. 20. 22. 30. 42. 44. 45. 48. 53. 57. 59. 62 и 66; — остала су сва и досадъ была у срезу Крушевачкомъ.
35	Мрмошъ	48	51	3	
36	Мудраховацъ	53	55	1/4	
37	Наупара	140	37	2 1/2	
38	Паруновацъ	90	91	1/2	
39	Пасякъ	26	28	1 1/2	
40	Пепелѣвацъ	21	130	1	
41	Петина	20	22	2	
42	Позлата	11	13	2 3/4	
43	Поляци	22	26	2 1/4	
44	Рибаре	49	60	4 1/2	
45	Росица	10	12	3 1/2	
46	Себечевацъ	26	38	1 1/2	
47	Сеземча	25	20	1 1/2	
48	Срндалѣ	4	6	3 1/2	
49	Сталаћъ	94	105	2	
50	Станци	36	34	1 1/2	
51	Степошъ горньій . . .	44	53	2	
52	Степошъ доньій	36	39	1 1/2	
53	Сушица	51	71	2 3/4	
54	Текіе	57	65	3/4	
55	Треботнпъ	74	82	1 1/2	
56	Трмчари	53	52	2	
57	Трубарево	39	42	2	
58	Церова	34	36	3/4	
59	Црквина	13	17	3 1/2	
60	Читлукъ	93	94	3/4	
61	Шаврани	43	48	2	
62	Шилѣговацъ великій . .	122	144	3 1/2	
63	Шилѣговацъ малый . .	35	41	2	
64	Штитари	34	37	3 1/2	
65	Ябланица	49	53	3 1/2	
66	Ћунисъ	124	162	2 1/2	
	Свега .	2989	3352	—	

Брой.	Називъ срезова и села.	Има. Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцелар.	Примѣтбе.
	IV. СРЕЗЪ ТРСТЕНИЧКІЙ. (Канцеларія у Трстенику, 6 сатій одъ Крушевца далеко.)				
1	Брезовица	54	58	1	
2	Бресно полѣ	69	64	3¼	
3	Бучѣ	44	48	2	
4	Велуће	37	35	2½	
5	Врньци	94	86	1½	
6	Глободери	124	142	3	
7	Голубовацъ	10	9	2½	
8	Гочъ	27	26	3	
9	Дублѣ	33	38	1	
10	Каменяча	17	17	2	
11	Липово	50	51	2	
12	Лопашъ	58	59	2	
13	Ново село	132	129	2	
14	Округлица	20	22	2	Села подъ бројевима 1. 3. 4. 10, 14. 22. 25. 28. и 36. узета су одъ Среза Кознички; Гочъ село узето 6 изъ Среза Іошаничкогъ; остала су сва узета одъ Среза Крушевачкогъ.
15	Омачница	83	81	2½	
16	Осаоница	59	52	¼	
17	Оцаци	129	140	½	
18	Попина	32	33	1	
19	Почековина	84	83	1½	
20	Рибникъ горньій . . .	35	35	1	
21	Робникъ доньій	39	37	1	
22	Рињевштица	26	37	2½	
23	Реово	35	38	2	
24	Руђинацъ	56	52	1	
25	Станишинци	48	72	2	
26	Стопаня	111	162	3	
27	Страфа	13	10	½	
28	Стублица	13	15	2	
29	Тоболацъ	46	52	2¼	

Број.	Назив срезова и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа.	Пореских глава.	Сатій до среске канцелар.	
30	Трстеникъ варошь . . .	140	123	—	
31	Трстеникъ старый . . .	57	59	2	
32	Црнишава горня . . .	44	49	1½	
33	Црнишава доня	52	53	1½	
34	Чаири	54	54	¼	
35	Штулацъ	50	57	1¼	
36	Ясиковица	43	49	2	
	Свега .	2018	2127	—	

По овомъ распореду.

Број	Назив срезова	Има			Примѣтбе.
		Села	Кућа	Порески глава	
I.	Срезъ Іошаничкій . . ,	42	1126	1512	
II.	„ Козничкій . . .	73	2158	2690	
III.	„ Крушевачкій . .	66	2989	3352	
IV.	„ Трстеничкій . . .	36	2018	2127	
	Свега .	217	8291	9681	

Попечительству Внутрены Дѣла.

Будући е Правителство, установивши званія Окр. Физикуса, по гласу уредбе одъ 21. Августа 1839. год. $\frac{\text{Нам.}}{\text{Сов.}}$ № $\frac{875}{1384.}$ имало у виду званичне ньине дужности и старанѣ више за обште здравлѣ и сигурность него за здавлѣ поедины лица, и будући су кругови ньиногъ дѣланя у званичнимъ дужностима и стараню за обште здравлѣ, тако пространи, да имъ, — само ако су у своіой дужности савѣстни, — цело време заузети мораю: То Я. сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 10. Августа ове 1859. год. № 641. по саслушаномъ мнѣнію Попечителства Внутрены Дѣла одъ 10. Априла такође ове год. С. № 605. нисамъ могао пристати на желю народне Свето-Андрейске Скупштине у томе изявлену: да се Окружнимъ Физикусима у дужности стави: да они на позивъ болесника излазе и у села повереногъ имъ Окружія, и да за накнаду трошка и дангубе немогу више одъ 24. гр. чар. искати, — но нарећуемъ, да они могу по досадъ постоећой уредби, кадъ имъ званична дужность дозволи и то докъ се Срезски Лекари незаведу — лечити белеснике и по селима на позивъ ньіовъ, и да имъ се на путный трошакъ по 2 цван. на сатъ и по 3 цв. на данъ у име награде плаћа. — Нарећенѣ ово саобштавамъ Попечительству Внутрены Дѣла, надлежногъ поступка ради.

В. № 3933
17. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе.

На предложенѣ Попечительства Внутрены Дѣла одъ 31. Юлія т. год. Є. № 511. Я самь у договору са Совѣтомъ одъ 16. т. м. одобріо: да све варошке обштине у Србіи могу наплаћивати на кланѣ свиня такsу, коя е решенѣмъ одъ 10. Новембра 1853. год. В. № 1100. одређена за београдску обштину, т. е. одъ великогъ брава 4. а одъ назимета 2. гр. чаршійска.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Финансіе на извршенѣ.

В. № 5169.
23. Новембра 1849. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечнтельству Просвете и Финансіе.

Почемъ е свакоме члену Школске Комисіе потребно знати, какве се кньиге у школама предаю и како су кадъ и учему поправлѣне; то самь у саюзу найвишегъ одобреня одъ 16. Октобра 1852. год. $\frac{\text{в. № 991.}}{\text{с. № 992.}}$ по коме се свима членовима комисіе одъ сваке школске кньиге кою е комисія прегледала и одобрила а трошкомъ е Правителства печатана, по єданъ єкземпларъ давати има — сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 16. Новембра т. год. № 2835. одобріо, да се членовима школске комисіе дае по єданъ єкземпларъ и одъ сваке наново препечатане школске кньиге, и то изъ оны исты узрока, изъ кои се даю и новопечатане кньиге, и да се у рачуну типографскомъ

признаю како екземплари членовима комисіе издани, тако и онай еданъ екземпларъ, кои ће Попечительство Просвете по указаной потреби одъ печатаны школски кньига комисіи школской на поправку шиляти. Одобренѣ ово саобштавамъ Попечительству Н. знаня и управляня ради.

В. № 5155.
24. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Первый
Князъ Србскій.

Княжескій Предстаеникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе, Главной Управи Грађевина.

Народна овогодишня скупштина подъ 17. Септембра т. год. № 52. дредложила е Совѣту, да се на скелама, ков на рекама протичућима крозъ землю нашу, постое, и ков се подъ аренду даю, какве зграде подигну, где ће се путници, чекаюћи да ій скела превезе, моћи одъ зла времена склонити.

Уваживши овай предлогъ скупштине, Я самъ у договору са Совѣтомъ одъ 24. т. м. № 2179. решіо, и препоручуемъ Попечительству Финансіе, да оно у споразумлѣню са Главномъ Управомъ Грађевина овой жельи народной уколико е могуће удовлетвори, и онде, где места повдины скела нису постояна такове

зграде направи, ков бы се съ едногъ места на друго лако премештати могле.

В. № 5217.

27. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе.

Народна Скупштина дана 23. и 24. Септембра т. год. саобштила е Совѣту молбу Обштина: Стубалске, Чуковачке, Витановачке, Годачичке и Витковачке, да имъ се допусти на своимъ чуновима и скелама свои обштина люде у ньиве и ливаде преко Мораве превозити и да немораю арендатору зато плаћати, съ тимъ, да се тимъ обштинама молба уважи у колико то не бы было штетно за интересе Правительствене касе.

Али како е ствaрь ова уређена Уредбомъ одъ 17. Фебруара 1855. год. $\frac{\text{В. №. 155.}}{\text{С. №. 86.}}$ то самь Я у договору са Совѣтомъ одъ 24. т. м. № 2168. нашао за добро препоручити Попечительству Финансіе да оно речену уредбу поменутимъ обштинама обяви.

В. № 5218.

27. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе.

Предложенѣ народне скупштине одъ 17. Септембра т. год. да Правительство Мое, обрати пажню на то, да се у земльи нашой уводе и распростиру нуждни занати, Я самь сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 24. т м. № 2186. за умѣстно нашао, по томе и препоручуемъ Попечительству Финансіе, да оно на то свою озбильну пажню обрати.

В. № 5224.

27. Новембра 1859. год. у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ Кавалѣръ,

Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Просвете.

Уважаваюћи предлогъ малогоспоиске народне Скупштине, Я самь у договору са Совѣтомъ одъ 24. т. м. № 2185. решіо препоручити, и препоручуемъ Попечительству Просвете, да се оно постара издати нуждну наредбу, да полицайне власти дужне буду шиляти учительима сеоскимъ плату у места, где они живе; а не да они сами мораю за исту властима долазити и школу оставляти.

Попечительство има што пре ову наредбу извршити.

В. № 5223.

27. Новембра 1859. год. у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,

Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла, и Попечительству Финансіе.

Народна овогодишня Скупштина дана 17. месеца Септембра № 57. предлаже Совѣту, да се набави више основны мера и вага са могућомъ точностћу, па да се по овима направе правилни образци, кои ће се разаслати и безбедно хранити по свима местима нашегъ отечества ради сравненя и аяреня наши обични кантара и мера; притомъ, да се учини наредба, по коіой занаціе, кои праве кантаре и мере неће смети продавати своѳ мере и кантаре, докле ій местне власти несравне са правимъ образцима, и не означе да су правилни; а тако исто, да се наложи полицайной власти да обштинске и приватне кантаре и мере по дућанима, тржиштима и меанама прегледа, и кадъ нађе погрешке и преваре да кривца казни. У име те цѣли да се у тополивници нашой даду слити ћулета, коима ће се кантари аярити, ѳръ бы ваге, коѳ бы се имале набавити, скупо стале.

Уважаваюћи ова предлаганя Скупштине Я, у договору са Совѣтомъ одъ 24. т. м. № 2183. препоручуѳмъ Попечительству Внутрены Дѣла и Финансіе, да се постараю о ньиномъ извршеню.

В. № 5220.
28. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Первый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

В. К. №. 5282.
Сов. №. 2059.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

У САГЛАСІЮ СА СОВѢТОМЪ

На предложенѣ Мало-Госпоинске Скупштине одъ 16. Септембра тек. год.

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО:

да се § 529. законика грађанскогъ слѣдующимъ допуни:

„Женска деца умрлога у задруги, кадъ овай неостави по себи мужке деце, имаю право наслѣдія на део задружногъ иманя своегъ отца; но то имъ иманѣ, у колико се оно у земляма и у обште у непокретностима састои, може задруга по процени вештака новцемъ исплатити.

Овимъ нарѣђенѣмъ укида се толкованѣ горенаведеногъ параграфа одъ 7. Фебруара 1847. год. В. №. 150. (Сбор. IV. стр. 6.)

28. Новембра 1859. год.
у Београду.

(М.П.) **Милошъ Обреновићъ Првый**
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М.П.) Стевча Михайловићъ с. р.

Княжескій Представникъ, и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Главный Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ с. р.

К. № 5273.
Сов. № 2096.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ.

По предложеню Народне Скупштине и у сагласію са Совѣтомъ нашли смо за добро у првой глави треће части законика грађанскогъ, гди в речь о начину како се утврђую права и обвезателства, слѣдующе измене учинити:

I. Одсадъ нема никакве разлике у томе, вмчіо ко коме за дужника само као вмацъ или као вмацъ и платацъ.

II. По томе §. 832. грађанскогъ законика укида се, и повериτель т. в. онай, кои в заямъ дао, не може исплату вмченогъ дуга тражити одъ вмца, или одъ вмца и платца донде, докле одъ главногъ дужника кодъ Суда наплату ніе тражіо, па се намирити ніе могао.

III. Но како вмацъ тако и вмацъ и платацъ по смыслу § 88. грађанскогъ законика вмче поверителю за дужника донде, докъ се годъ савъ дугъ неисплати, осимъ ако су уговорили рокъ, у комъ случаю по уговору и судиће се. Према томе оно толкованѣ одъ 25. Юлія 1853. год. В. № 684. (Зборн. VII. 73.) укида се.

IV. Сви други прописи грађанскогъ законика о вмству остаю у снаги.

V. Као што § 7. грађанскогъ законнка гласи, законъ овай вредиће само за унапредакъ, и по томе за сва обвезателства,

коя су уговорена пре, него што овай законъ у животъ ступи, судиће се по досадашньимъ прописима о томе.

28. Новембра 1859. год.
у Београду.

(М. П) **Милошъ Обреновићъ Првый,**
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ - Маіоръ,
(М.П.) Стевча Михайловићъ с. р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностранны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с р.

Главн. Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ, с. р.

К. В. № 5284.
Сов. № 2135.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ
КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

У сагласію са Совѣтомъ нашли смо за нуждно у Глави IV. прве части грађанскогъ законика, гди се говори о туторству и старательству, къ §. 169. додати слѣдующе:

Кадъ каква пупилска маса има добра на више места, онда туторъ, съ одобренѣмъ туторскогъ суда, може за таково место по потреби одредити старателя, кои ће бригу водити о иманю тамо наодећемъ се.

А кадъ е пупилска маса већа, туторъ съ одобренѣмъ суда може за свршаванѣ поедины послова или парница, было то у

месту или на страни, нарочитогъ заступника или пуномоћника по погодби одредити.

28. Новембра 1859. год.
Београду.

(М. П.) **Милошъ Обреновићъ Првый,**
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М.П.) Стевча Михайловићъ, с. р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Главн. Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ с. р.

Попечительству Просвете.

Народна овогодишня скупштина подъ 18. Септембра ов. год. предложила в Совѣту: „да се при рукополаганю свештеника строго и єдинствено пази на морално владанѣ и способность, и да се свештеници, кои бы се рђаво владанѣ осведочило, лише свога чина.“

На ово предложенѣ Я самь у договору са Совѣтомъ одъ 26. пр. м. № 2205. нашао за добро препоручити Попечительству Просвете, да оно желю ову народну саобшти отечественимъ духовнимъ властима, те да в оне свакомъ приликомъ имаю у виду.

В. № 5275.
2. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла.
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв Раіовићъ, с. р.

Свима Попечительствама и Гл. Управама: Военой и Грађевина.

На предложенѣ овогодишнѣ народне скупштине одъ 18. Септембра Я самъ у договору са Совѣтомъ одъ 26. пр. м. № 2212. одобріо: „да у єдномъ надлежателству немогу быти у єдно исто време чиновници два сродника до другогъ степена заключително.“

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительствама Н. и Главной Управи Н. ради знаня и управляня ньиногъ.

В. № 5277.

2. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновнѣъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла.
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовиѣъ, с. р.

Попечительству Просвете и Внутрены Дѣла.

На предложенѣ овогодишнѣ народне скупштине одъ 18. Септембра у договору са Совѣтомъ одъ 26. пр. м. № 2203. Я самъ нашао за нуждно препоручити Попечительствама Просвете и Внутрены Дѣла, да се она постараю о томе, како да се при црквама удалѣнима одъ села сараде по могућству кућице, где бы се долазећи на богомолю народъ одъ зла времена могао склонити.

В. № 5280.

2. Декембра 1859 год.
у Београду.

Милошъ Обреновнѣъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовиѣъ, с. р.

Совѣту.

Я самъ сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 26. пр. м. № 2217. рѣшіо: да се купи порезъ у време у ков се в и досадъ купіо, а не као што народна скупштина одъ 21. и 22. Септембра т. год. предлаже, да се митровскій одъ половине Марта, а ђурђевскій одъ половине Септембра купи.

В. № 5278.
2. Декембра 1859. год,
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Совѣту, Попечительствана и Гл. Управана: Воєной и Грађевина.

На предложенѣ овогодишнѣ народне скупштине одъ 18. Септембра, Я самъ, у договору са Совѣтомъ одъ 26. пр. мес. № 224. решіо: „да се одъ садъ кондуит-листе чиновника у свакомъ надлежателству држе явно“ Попечительство Н. (Гл. Управа Н. и Совѣтъ) има се у будуће управляти по овомъ решеню.

В. № 5276.
2. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Совѣту.

Я самь сагласно са заключенѣмъ Совѣта № 2232. рѣшіо: да се централно правительство непремешта, као што в народна скупштина предложила, у Крагуевацъ, већъ да остане гди в и сада.

В. № 5285.
3. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреповићъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ. с р.

Попечительству Просвете.

Поводомъ представлѣня Господина Митрополита, Попечительство Просвете подъ 27. пр. мес. П. № 3379. предложило в Совѣту, да се не укида такса, прописана за архіерейска разрешеня одъ оглашиваня. Али како в народня овогодишня скупштина у 3-ћой точки свои предлога одъ 18. Септембра изявила желю, да се у смотреню оглашеня у бракъ ступаюћи, остане при прописима црквенимъ, а такса за разрешенѣ одъ тога оглашиваня до садъ наплаћивана, да се укине; и како далѣ, и самь Г. Митрополитъ каже, да се Саборъ Архіерейскій сагласіо летось да се та такса укине; то самь Я у договору са Совѣтомъ одъ 2. Декембра тек. год. № 2231. рѣшіо: да се такса за разрешенѣ одъ брачногъ оглашиваня прописана уредбомъ одъ 20. Марта 1853. год. $\frac{\text{В. № 280.}}{\text{С. № 257.}}$ укине.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Просвете на извршенѣ.

В. № 5361.
7. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Попечительству Просвете.

Уважаваюћи предлогъ Попечителства Просвете и саглашаваюћи се са заключенѣмъ Совѣта одъ 13. т. м. № 1508. Я одобравамъ: да се Управа надъ полугимназіомъ теразискомъ одвои одъ управе гимназиске, те да се ванъ одъ професора исте полугимназіе постави за директора, кои бы узъ професорску плату имао іоштъ 100 талира годишнѣ, као и директори осталій Полугимназія.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству на извршенѣ.

В. № 3998.
7. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе.

По предложеню Попечительства Финансіе и сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 24. т. м. № 1627. Я додаемъ решеню моме одъ 27. Юлія ове год. В. № 3430. ово што иде:

„да се одъ 1. Новембра тек. год. у окружію смедеревскомъ има наплаћивати у име риболовне таксе одъ риболоваца и на аловъ и на лапташъ скупа 9. талира годишнѣ.“

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Финансіе на извршенѣ.

В. № 4857.
30 Октобра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв Раіовићъ с. р.

Свима Попечительствама и Глав. Управама: Военой и Грађевина.

Уважаваюћи предлогъ последнѣ народне скупштине одъ 17. Септембра тек. год № 58. Я самъ у договору са Совѣтомъ одъ 24. т. м. № 2182. решіо: да се практика, по коіой се чиновникъ за кривице премешта изъ єдногъ места у друго, укине.

В. № 5219.
28. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый,
Князъ Србскій.

Княжеекій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла. Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла и Главной Управи Граћевина.

Народна овогодишня скупштина подъ 17. Септембра т. год. № 55. предложила в Совѣту, да се обштинске куће, школе, цркве, среске куће и све остале зграде обштинске предузимаю и граде у договору и по могућству дотичны обштина.

На ово предложенѣ Я самь се у договору са Совѣтомъ одъ 24. т. м № 2184. нашао побуђенъ препоручити Попечительству Внутрены Дѣла и Главной Управи Граћевина, да се у смотреню оваки граћевина, почемъ оне на теретъ дотичны обштина спадаю, придржаваю постоећи о томе закона, а нарочито точке 13-те Устровнія обштина, а тако исто и да мотре на то, да се ове граћевине по могућству и према потребама предузимаю.

В. № 5226.
28. Новембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Министарства Дѣла.
Полковникъ, Кавалеръ.
Ц в. Р а і о в и ћ ъ. с р.

С о в ѣ т у.

Сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 24. пр. т. год. № 2202. Я неодобравамъ да се по предложеню народне скупштине одъ 17. Септембра тек. год. постоећа закона правила преиначе, и при полицайнимъ властима колегіялно суђенѣ уведе; но да се при досадашньимъ законимъ опредѣленіяма, а имено при §§. 10. и 13.

уредбе о полицайномъ поступку одъ 28. Маія 1850. год. № В. 911. / С. 105. остане.

В. № 5274.
2. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ.
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутрены Дѣла.

Народна овогодишня скупштина подъ 17. Септембра т. год. № 46. предложила в Совѣту, да се поошгри она наредба, коя запрећуе обитательима удаљивати се съ кућама одъ села.

На овай предлогъ Я самь у договору са Совѣтомъ одъ 24. пр. мес. № 2170. нашао се побуђенъ препоручити, и препоручуемъ Попечительству Внутрены Дѣла, да оно строго пази, да се повдини жительи изванъ села нестанюю, те тако се укланяю одъ надзираваня полицайне власти. Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Внутрены Дѣла на извршенѣ.

В. № 5215.
8. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

К. В. № 5441.
Сов. № 2283.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

У САГЛАСІЮ СА СОВѢТОМЪ ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЕМО:

УСТРОЕНЪ
ТРГОВАЧКОГЪ СУДА.

§. 1.

По указаной потреби установлява се трговачкій судъ у Београду.

§. 2.

Овай судъ надлежанъ е не само за варошь Београдъ но и за цело окружіе београдско.

§. 3.

Онъ е по достоинству (рангу) своме раванъ осталимъ окружнимъ судовима.

§ 4.

Београдскій трговачкій судъ има єдногъ предсѣдателя, єдногъ сталногъ члена, єдногъ секретара, єдногъ старіегъ писара, єдногъ протоколисту, кои ће и дужность архивара и регистратора извршивати, шестъ редовны членова изъ реда трговачкогъ, и шестъ членова, кои ће ове заступати.

§. 5.

Да бы когодъ могао быти предсѣдатель или сталный членъ суда овогъ, мора имати сва она качества, коя су прописана за

судіе окружны судова, и нарочито треба да е науке правословне свршіо. А да бы когодъ могао быти редовный или заступаюћій членъ изъ реда трговачкогъ, мора быти поданикъ србскій, имати 30. година возраста, и мора да е петъ година честно трговину водіо.

§. 6.

Предсѣдателя. сталногъ члена и канцеларійскій персоналъ поставля Князъ указомъ на представленѣ Попечительства Правосудія, а членове изъ реда трговачкогъ и ньове заступнике избира скупштина трговаца београдски подъ управомъ предсѣдателя примирителногъ суда вароши Београда, но и ньи Попечительство Правосудія представля Князу, кои ій у званію ньіовомъ предписаніемъ утврђуе

§. 7.

Попечительство Правосудія нареди ће, да се избори учине одма како ово устроенѣ у животъ ступи.

§. 8.

Како предсѣдатель и сталный членъ тако и судіе изъ трговачкогъ реда полажу при ступаню у званіе заклетву, коя е за окружне судіе прописана, као што и остали канцеларійскій персоналъ сходну заклетву дае.

§. 9.

Предсѣдатель и сталный членъ као и секретаръ и остали канцеларійскій персоналъ добіяю плату изъ народнѣ касе, а остали членови, као избрани на време, служе безъ плате.

§. 10.

Трговачкій судъ има свой печатъ съ грбомъ србскимъ и унаоколо надписомъ „Београдскій трговачкій судъ“

§. 11.

Трговачкій судъ рѣшава по већини гласова, као што е за окружне судове прописано њинимъ устровнівмъ.

§ 12.

Пуноважно засѣданіе е, кадъ су у нѣму поредъ предсѣдателя и сталногъ члена, или поредъ едногъ одъ њи іоштъ троица одъ изборны редовны членова или њіовы заступника.

§. 13.

Ако се упразни званіе когъ редовногъ изборногъ члена или заступника, па попечительство увиђаюћи потребу попуненя, нареди изборъ. избраный ће ступити у дужность одма чимъ се избере, и она ће му траяти донде, докле бы траяла ономе, на чіе е место онъ дошао.

§. 14.

Изборни редовни членови и њіови заступници бираю се на едну годину, и редовни избори чине се о новой години.

§ 15

Одъ шестъ изборны редовны членова служе по троица на изменце свакогъ месеца. Заступници пакъ само у недостатку или препреки редовны членова ове, и то редомъ еданъ за другимъ само по на еданъ данъ заступаю.

Редъ овай предсѣдатель обдржава водећи бележку о томе.

§. 16.

Трговачкій судъ суди ће:

1. О свима парницама односећимъ се на уговоре и поравненя због трговине између трговаца, занатлія и банкера.

2. О парницама између свію лица односећимъ се на посао трговачкій.

3. О свима случаима кои су му придоставлѣни трговачкимъ законикомъ или особенимъ законима.

§. 17.

Законъ сматра као посао трговачкій:

1. Сваку куповину ране, еспапа и уобште покретны ствaрій у цѣли препродае, было онако као што е узето, было после пошто се преради или у другій видъ обрне.

2. Свакій уговоръ или поравненіе између трговца и трговаца; осимъ ако се докаже, да уговоръ или поравненіе ние због трговине учињено.

3. Свако предузеће комисіонарства и подвоза на суву и на води.

4. Свако предузеће набављања.

5. Свако дѣланѣ или операцію банки.

6. Мѣницу ма између кои лица.

7. Свако предузеће грађевина.

§. 18.

Трговачкій судъ судит' ће такође о свему, што се тиче стецишта о трговачкомъ иманю.

§. 19.

Неспадаю у надлежность трговачкогъ суда:

1. Парнице подигнуте противъ господара, земљедѣлца или виноградціе због продае ране или пића, што они обдѣлаванѣмъ производе.

2. Парнице подигнуте противъ трговца за исплату ране, пића или стварій куплѣны за нѣгову кућевну потребу.

§. 20.

Трговачкій судъ наређиват' ће и извршенѣ свои пресуда онако, као што наређую и окружни судови.

§. 21.

Пресуде и сва остала акта коя се изъ суда овогъ издаю, излазе подъ подписомъ предсѣдателя или овога заступаюћегъ члена и секретара са печатомъ снабдѣвена.

§. 22.

Докъ се потреба не покаже и по другимъ окружнымъ местима образовати особите трговачке судове, оне ће предмете, кои по §§. 16. 17. и 18. овогъ устровнія у суђенѣ трговачкогъ суда спадаю, рѣшавати у свакомъ окружію постовћій окружный судъ, и при таквима поступат ће онимъ истимъ начиномъ, кои се пропише за трговачкій судъ; но притомъ ће се у свакомъ окружномъ месту изабрати на годину дана по 12 людій изъ реда трговачкогъ и други еснафа, па ће свака страна, коіой бы се судило по предмету комъ одъ оны у горенаведенымъ §§. 16. 17. и 18. моћи, ако бы хтела, по едногъ члена суда замѣнути еднимъ одъ оны избраны 12 лица, одъ кои ће предсѣдатель добивеный одъ примирителногъ суда списакъ држати, а ако то страна и кадъ се опомене учинити нехтедне, суди ће іой редовни членови окружнога суда.

12. Декембра 1859 год.
у Београду.

(М.П.) **Милошъ Обреновићъ Првый**
Князъ Србскій

Предсѣдатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М.П.) Стевча Михайловићъ с. р.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р

Главный Секретаръ Совѣта,
Райко І Лешянинъ с. р.

Свима извршителнимъ Властима.

Народна скупштина дана 19. месеца Септембра ове године предложила є, да се свакій чиновникъ, кои се увати, да поредъ свое дужности званичне, посредствено или непосредствено, ма какву трговину води, служби лици.

Али како у овомъ смотреню постои княжеско решенѣ одъ 26. Септембра 1848. год. В. № 1397. кога точкомъ 4. чиновницима се подъ казни губитка службе тргованѣ забранює: то самъ Я у договору са Совѣтомъ одъ 11. т. м. № 2361. нашао за добро поштрити и поштравамъ ту забрану, заповедаюћи Попечительству Н. Управи Н. Совѣту да (она, онъ) у своме кругу мотри како се наредба та преступила небы.

В. № 5475.
18. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель, Иностраны Дѣла, Полковникъ Кавалѣръ,
Цв Раіовићъ с. р.

К. В. № 5515.
Сов. № 2296.

МИЛОШЪ ОБРЕНОВИЋЪ ПРВЫЙ
КНЯЗЪ СРБСКІЙ,
СА САГЛАСІЄМЪ СОВѢТА.

На предложенѣ народне скупштине одъ 23. Септембра тек. год № 142.

ОПРЕДѢЛИЛИ СМО И ОПРЕДѢЛЮЄМО:

да се уредба о кошевима одъ 22. Октобра 1854. год (Зб VIII. стр. 24.) у слѣдующемъ допуни и преиначи: В. № 974. С. № 846.

1. Да се више неузима рана у обштинске кошеве, а она рана, коя е по наведеной уредби већъ покупљена, да се и даље чува у кошевима, и у случаю нужде дае людма у заямъ, и то све онако, као што речена уредба прописуе.

По чему ако е где више него за три године рана покупљена, да се или задржи, или дотичнимъ лицама поврати, како т. е. обштина нађе за добро; а ако где тригодишнѣ количество ніе подмирено да се подмири.

2. Као што се по предидућой точки неће више узимати рана у обштинске кошеве, него што е за три године већъ покупљено, тако се више неће ни нови кошеви градити; и зато где е за подизанѣ новы кошева грађа већъ спремљена, дотична ће обштина учинити съ истомъ грађомъ, као и са празнимъ кошевима расположенѣ како она за добро нађе.

3. Да се за позаймљены 100. ока ране невраћа убудуће 150. него само 130. ока.

18. Декембра 1859. год.
у Београду.

(М. П.) **Милошъ Обреновићъ Првый**
Князъ Србскій.

Председатель Совѣта,
Генералъ-Маіоръ,
(М. П.) Стевча Михаиловићъ с. р.

Княжескій Представникъ. и
Попечитель Иностранны Дѣлъ,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Главн. Секретаръ Совѣта,
Райко І. Лешянинъ, с. р.

Попечительству Просвете.

Поводомъ предлога Попечительства Просвете одъ 3. т. мес. П. № 3470. Я самь у договору са Совѣтомъ одъ 11. т. м. № 2286. нашао за нужно одредити и одређувмъ слѣдующа правила:

1. Да се плата учительима основны школа дав последнѣгъ дана свакогъ месеца, као што в и за чиновнике (10. Септембра 1845. год. В. № 1427.) наређено;

2. Предъ божићъ и васкрсъ да се плата учительима издав за савъ месецъ у онай данъ, у кои се починѣ одморъ предъ те празнике; но предъ васкрсъ само онда да имъ се издав плата у реченый данъ, кадь васкрсъ пада у другой половини месеца, као што в то и за чиновнике (19 Януара 1852. год. В. № 58.) прописано.

3. Кадъ кои учитель умре у томъ званію, плата да му се изда и за онай данъ кадъ в умро, рачунаюћи данъ одъ пол' до пол' ноћи, исто као што в и за чиновнике определѣно (3. Декембра 1858. год. В. № 1502.)

4. Кадъ кои учитель оставку да, онда да му се плата изда до оногъ дана, кадъ се по уваженой оставки одъ дужности разреши, ма да в другій учитель на нѣгово место поставлѣнъ, и плату свою добія.

5. Да се породици умрлогъ учителя изъ Фонда школскогъ дав вдномесечна плата на трошкове погребне, као што в то и за чиновнике уређено, само што се уредба, по коіой се место чиновника за месецъ дана непопунява, неће и на учителѣ одне-

ти. Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Просвете на извршиванѣ.

В. № 5436.
15. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Просвете и Внутрены Дѣла.

Народна скупштина предложила в подъ 19. Септембра ове године да се пооштре закони, кои запрећую хуленѣ и псованѣ вере, закона, крста, поста, и на то да мотре полицайне власти и свештенство, па и саме оне, ако бы противу тога погрешиле да се строго казне.

На овай предлогъ Я самь у договору са Совѣтомъ одъ 11. т. м. № 2362. решіо препоручити и препоручуемъ Попечительству Н. да оно надлежнимъ властима ово пооштренѣ дотичны закона саобшти и наложи имъ да нити саме противу тій закона греше, нити другоме грешити праштаю.

В. № 5468.
18. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе.

На предложенѣ народне скупштине одъ 19. Септембра ове год. Я самь сагласно са заключенѣмъ Совѣта одъ 11. т м. № 2363. решіо: да кметови немогу безъ одобреня свію обштинара новаца ни сами на интересъ узети, нити коме другомъ подъ интересъ издати; а тако исто да и срезски началници немогу обштинске новце ни сами узимати подъ интересъ, нити кодъ себе држати ій, подъ видомъ, да ій подъ интересъ издаю.

Решенѣ ово има извршити и старати се о нѣговомъ извршеню Попечительство Финансіе.

В. № 5472.

18. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностранны Дѣлъ,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе

Народна скупштина предложила в 19. дана месеца Септембра да скеларина остане данашня докле рокъ уговора садашньимъ Арендаторима скела неизаѣе, а после да се спусти по старой Уредби; и да се скелеціе строго опомену да дужность свою уредно извршую, како путници небы морали чекати дуго за превозомъ.

На прву половину предлога Я самь у договору са Совѣтомъ одъ 11. т. м. № 2373. решіо: да такса за превозъ на унутрашньимъ скелама остане и одсада по доякошнѣмъ размеру.

На другу половину пакъ препоручуемъ Попечительству Финансіе, да оно нареди, како да скелеціе свою дужность брзо и точно извршую, те да люди небы за превозомъ чекали.

В № 5473.
18. Декембра 1859. год.
у Крагуевцу.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с р.

Главной Управи Грађевина.

Уважаваюћи желю овогодишнѣ народне скупштине изявлѣну 19. Септембра ове године Я, самъ у договору са Совѣтомъ одъ 11. тек. мес. № 2370. нашао се побуђенъ препоручити и препоручуемъ Главной Управи Грађевина, да она настои како ће се путови и мостови правити и у добромъ станю обдржавати; али при овомъ правленю да власти добро мотре. да се люди у време польскогъ рада и онда, кадъ кућевны послова имаю, на грађенѣ путова неупотребляваю. но да у договору са обштинама оно време набираю и онда путове праве, кадъ в народу найлакше.

Решенѣ ово има извршити Главна Управа Грађевина.

В. № 5474.
18. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ Кавалѣръ,
Цв Раіовићъ с. р

Попечительству Просвете

Обзирући се на изявлћну ми желю овогодишнћ мало-госпоинске скупштине, и желећи препречити сваку неваообразность у правопису званичны акта, Я самь у договору са Совћтомъ одъ 14. т. м. № 2366. нашао за нуждно обяснити решенћ мое одъ 13. пр. м. В. № 5106 тако:

Да се поменуте тамо забране, у колико се само на правописъ односе, укину само за приватне кньиге, кое бы ко хтео печатати или на страни печатане у Србію унети, за званичный пакъ и канцеларискій радъ, као и за све оно што се о правителственомъ трошку печата, да се задржи досадашньи правописъ. Ово има важити и за „Србске Новине,“ докле ій Правителство подпомагало буде.

Решенћ ово саобштавамъ Попечительству ради нћговогъ управляня.

В. № 5489.
19. Декембра 1858. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дћла,
Полковникъ, Кавалћръ,
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Внутрены Дћла.

У договору са Совћтомъ одъ 15. т. м. № 2125. Я самь ради удесневгъ одправляня званичны дћла нашао за добро наредити и наређувмъ:

1. Село Ягньило, Загорица и Маскаръ, одузимаю се одъ среза Ясеничкогъ и придаю срезу Лепеничкомъ;

2. Село Брзанъ одузима се одъ среза Лепеничкогъ и придав срезу Крагуевачкомъ;

3. Село Лапово, ков в до сада было у срезу Ясеничкомъ окружія смедеревскогъ, додав се сада срезу Лепеничкомъ окружія Крагуевачкогъ;

4. Войковци се одваяю одъ среза Ясеничкогъ окружія Крагуевачкогъ па додаю срезу Качерскомъ у окружію Рудничкомъ; а овога окружія и среза село Блазнава да се дода срезу Ясеничкомъ у окружію Крагуевачкомъ.

Попечительству Внутрены Дѣла заповедамъ да распоредъ овай изврши.

В. № 5491.

19. Декембра 1859. год.

у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый

Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и Попечитель Иностраны Дѣла, Полковникъ, Кавалѣръ,

Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе.

На предложенѣ Попечительства Финансіе одъ 16. пр. мес. П. № 4533. Я самь, по саслушаномъ о томе мнѣнію Совѣта одъ 15. т. м. № 2225. одобріо: да оно и одъ сада по доякошнѣмъ начину, безъ нарочитогъ височайшегъ одобреня, исплаћув печатанѣ и везиванѣ конскрипціоны протокола изъ свои канцеларискій трошкова, изузимаюћій случай, ако бы се пописиванѣ досадашнѣ изменило, и ново пописиванѣ бы потребовало веће количество табака, за кои случай мораће се изискати нарочито височайше одобренѣ.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Финансіе ради нѣговогъ управляня.

В. № 5495.

19. Декембра 1859. год
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ. Кавалѣръ.
Цв. Раіовићъ с. р.

Попечительству Финансіе.

Почемъ се долкошныій начинъ правлѣня и оправляня калдрме у Београду непрактичанъ показао, то самъ Я, желећи садѣйствовати да се часъ пре сва нарошь калдрмише, по предлогу Попечительства Финансіе одъ 11. пр. м. П. № 4611. у договору са Совѣтомъ одъ 18. т. м. № 2131. одобріо: да свакій кои еспапъ изъ внутрености на ѣумрукъ довезе, или съ ѣумрука одвезе, на кола по 60. пара, а на коня по 20. пара чаршиски платити дужанъ буде, а одъ увозногъ еспапа да се по 10. пара чаршиски на центу наплаћуе у име калдрме; ову наплату ѣумрукъ да извршуе и рачунъ одъ тога у своимъ кньигама води, па сваке пола године да наплаћену суму примирителномъ суду овдашнѣмъ предае на квиту овогъ.

Решенѣ ово саобштавамъ Попечительству Финансіе на извршенѣ.

В. № 5528.

21. Декембра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскій.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ. Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ с р.

Попечительству Внутрены Дѣла.

Уважаваюћи основе на коима стои предлогъ Попечительства Внутрены Дѣла одъ 17. Септембра т. год. П. № 5983. и саглашаваюћи се са мнѣнiемъ Совѣта одъ 3. т. м. № 1718. Я решавамъ: да се изиграванѣ лутрiе кодъ насъ коначно забрани. Попечительству Внутрены Дѣла заповедамъ да забрану ову изврши и мотри да се она преступила небы.

В. № 4516.
12. Октобра 1859. год.
у Београду.

Милошъ Обреновићъ Првый
Князъ Србскiй.

Княжескiй Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла.
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раiовићъ, с. р.

ДОДАТАКЪ.

Свима Попечительствама и Совѣту княжества србскогъ.

Обичаемъ е уведено те се у насъ даю различите титуле нашимъ званичницима и чиновницима. Но Нѣгова Свѣтлость налазећи да титуле ове неодговараю ни начелима нашегъ државногъ устройства, ни нашимъ соціялнымъ одношеньима, већъ да су позаймлѣне одъ народа у кои племићства има, благоволила е заповедити, да се у будуће све досадъ постоявше титуле укину, почевши одъ найвише па до найниже, као: Превосходителство, Высокородіе, Высокоблагородіе и т. д. и чиновницима и званичницыма нашимъ, друге титуле недаю, но просто она, коя се и свакомъ грађанину србскомъ дае, т. е. Господинъ, додавши затимъ званіе или чинъ кое онай има, коме се пише или говори н. пр. Господинъ Генералъ, Господинъ Попечитель, Господинъ Полковникъ и т. д.

Представничество доставля Попечителству Н., Земальскомъ Совѣту, ову найвишу заповѣсть знаня нѣговогъ ради.

В. № 2591.
4. Юнія 1859. год.
у Београду.

Княжескій Представникъ и
Попечитель Иностраны Дѣла,
Полковникъ, Кавалѣръ,
Цв. Раіовићъ, с. р.

Началникъ Оделеня,
Милое Лешнинъ с. р.

ХРОНОЛОГИЧНЫЙ САДРЖАЙ

XII-те ЧАСТИ СБОРНИКА ЗАКОНА', УРЕДБА' И УРЕДБЕНЫ' УКАЗА'.

Текућій број.	Месецъ и датумъ	№ акта.	П Р Е Д М Е Т Ъ.	Страна.
	1859.			
1.	Јануара 5.	В. № 30. / С. № 18.	Законъ о народной свупштини одъ привременогъ правленія	1.
2.	„ 6.	№ 1.	Прокламація Княжескогъ Местозаступника, коіомъ явля народу да е нѣга Князъ за свога местозаступнина одредіо, и да ће онъ до долазка Княжевогъ земљомъ управляти . . .	9.
3.	„ 12.	№ 19.	Рѣшеніе: да се у свыма црквенымъ молитвама поредъ владаюћегъ Княза Милоша, спомињ и престолонаслѣдникъ нѣговъ Князъ Михаилъ, и да се у свыма званичнымъ актама Князъ Михаилъ назива „Наслѣдникъ Престола Србскогъ	10.
4.	„ 14.	В. № 44. / С. № 58.	Законъ о народной Скупштини, коимъ се заменюе онай одъ 5. Јануара исте године № 30. / С. № 18.	11.
5.	„ 17.	№ 49.	Рѣшеніе: да каса правителственa несамо служительима правителства него и свима онымъ, кои овоме по наредби и дужности раде, издае новце у ономъ теченію, у комъ се ови по уредби у касу примаю	19.
6.	„ 24.	В № 68. / С. № 85.	Уредба, коіомъ се укида 7-ма точка уредбе одъ 7. Мая 1842. год. В. № 555. / С. № 443. да момцы и девойке имаю при венчаню подносити свештеницыма феде да су богиняма пелцовани . .	19.
7.	Фебр. 24.	В. № 398.	Рѣшеніе, о издаваню посмртне єдно-месечне плате званичницыма примирителногъ суда в. Београда	62.
8.	Марта 3.	В. № 835.	Рѣшеніе: да Контрола прегледа и депозитне рачуне кои заиста подъ надзоромъ Правителства стое	20.
9.	„ 3.	В. № 836.	Рѣшеніе, коимъ се нова форма заклетве за совѣтнике прописуе	35.

Текући број.	Месецъ и датумъ.	№ акта.	П Р Е Д М Е Т Ъ.	Страна.
	1859.			
10.	Марта 7.	В. № 877.	Рѣшеніе: да се одъ учителя основны школа за вданъ комадъ издатогъ имъ уверена по 2 гроша пор. наплаћув	21.
11.	„ 10.	В. № 1078.	Рѣшеніе: да военно оделѣнѣ Поп. Вн. Дѣла доће подъ управу Гл. военогъ Штаба . . .	22.
12.	„ 11.	В. № 1014.	Рѣшеніе, коимъ се ублажава §. 27. устровнія Главногъ Фонда школскогъ одъ 15. Септемвра 1856. год. В. № 1312. / С. № 1411. у смотренію пошиляня прireза истоме Фонду одъ окружны властій.	22.
13.	„ 11.	В. № 1013.	Рѣшеніе: да Апелаціони судови при разсматраню пресуда по кривичнимъ предметима кое предъ ньи долазе, поредъ кривице и казни, разсматраю и пресуђую и о накнади штете, коя изъ кривице произлази, несматраюћи на вредность и количину накнаде	24.
14.	„ 18.	В. № 1177.	Рѣшеніе: да се за сваку оправку правителствены добара, коя суму одъ 100 талира превазилази, мора искати высочайше одобренѣ.	24.
15.	„ 21.	В. № 1039.	Рѣшеніе: да се Агенція Србска у Букурешту воспостави	25.
16.	„ 26.	В. № 1063.	Рѣшеніе: да се практикантима на одправлянѣ чиновнички дужностій изасланимъ издае діюрна по 2. цв. на данъ осимъ путногъ трошка.	25.
17.	„ 28.	В. № 1431. / С. № 343.	Уредба: да Князъ србскій неможе никудъ изванъ Србіе на дуже време ићи безъ сагласія Совѣта и народне скупштине	26.
18.	„ 31.	В. № 1473.	Рѣшеніе: да се цветна неделя слави . . .	27.
19	Априла 1.	В. № 1300. / С. № 443,	Уредба, коіомъ се заменюе одѣлакъ 1-вый точке 6 §-а 26-гъ шумске уредбе одъ 26. Юнія 1857. год. В. № 954. / С. № 825.	27.
20.	„ 1.	В. № 1460.	Рѣшеніе, коимъ се досадъ постоећа такса телеграфска смањива	29.
21.	„ 3.	В. № 1503.	Рѣшеніе о ослобођеню одъ плаћаня грађанскогъ данка и уписиваню у бећарскій оны лица, коя самосталну радню оставе и ступе у службу кодъ другогъ	30.
22.	„ 3.	В. № 1540.	Рѣшеніе: да се Деспотовица зове одсадъ „Горньій Милановацъ“	36.

Текућій брой.	Месецъ и датумъ.	№ акта.	ПРЕДМЕТЪ.	Страна.
	1859.			
23.	Априла 7.	В. № 1357.	Рѣшеніе о торбареню и сеоскимъ меанама.	31.
24.	„ 15.	В. № 1651. и 1652.	Рѣшеніе о комисіяма изасланымъ у народъ да извиде тужбе противу чиновника, свештеника и кметова	32.
25.	„ 20.	М. № 36.	Рѣшеніе, по коме се одсадъ има наплаћиваћивати єданъ грошъ за шумска обявленія као што є и пре было	37.
26.	„ 20.	В. № 1707.	Рѣшеніе о телеграфистима	37.
27.	„ 27.	В. № 1860. / С. № 537.	Уредба коіомъ се прописую нека правила за каламленѣ богиня	39.
28.	Маія 6.	В. № 2012.	Рѣшеніе, коимъ се шиба укида	40.
29.	„ 14.	К.В. № 2197. / С. № 778.	Устроеніе Главне воєне Управе	41.
30.	„ 27.	В. № 2417.	Рѣшеніе, коимъ се §. 22. уредбе одъ 23. Юлія 1858. године. К. В. № 791. / С. № 720. променює тако, да се у вароши Београду при проценьиваню добара у будуће могу одређивати и членови Управительства вар. Београда, кадъ є казначей посломъ преобтерећенъ, као и окружный инциниръ кои се као стручный вештакъ понайвише разуме у процени грађевина . .	45.
31.	„ 29.	В. № 2480.	Рѣшеніе: да се одсада на плановима грађевина подписує инциниръ, кои є планъ сочиніо, и онай инциниръ, кои ће на томъ послу настоявати као извршитель	46.
32.	Юнія 4.	В. № 2570.	Рѣшеніе коимъ се толкує Указъ одъ 20. Декембра 1840. год. В. № 2624. о наплаћиваню таксе за дипломе Совѣтника и Попечителя .	46.
33.	„ 8.	В. № 2605.	Рѣшеніе, коимъ се опетъ дає официрима по єданъ солдатъ — денчикъ — за послугу .	48.
34.	„ 11.	В. № 2735.	Рѣшеніе: да трговацъ кои погрешно експедира свой еспапъ кодъ ђумрука, плати двоструку таксу само на онолико, съ колико є касу правителствену оштетити намѣравао . .	49.
35.	„ 11.	В. № 2733.	Рѣшеніе, коимъ се укидаю титуле надлежателствама	49.
36	„ 13.	В. № 2608.	Рѣшеніе, коимъ се дели окружіе Пожаревачко на 6. срезова	50.
37.	„ 17.	В. № 2869.	Рѣшеніе, коимъ се дели окружіе Крагуєвачко на 4. среза	51.

Текућій број.	Месецъ и датумъ.	№ акта.	П Р Е Д М Е Т Ъ.	Страна.
	1859.			
38.	Юнія 17.	В. № 2870.	Рѣшеніе, коимъ се дели окружіе Ягодинско на 3. среза	52.
39.	„ 18.	В. № 2492. и 2866.	Рѣшеніе. да се одсадъ за сваку грађевину само начини планъ и грађевина излицитира, па текъ кодъ то буде, онда да се краткій прегледъ предрачуна сачини и совѣту на рѣшеніе подиесе	54.
40.	„ 25.	В. № 3010. / С. № 1139.	Уредба коіомъ се заменюе и допунява тарифа монета одъ 30. Септембра 1855. г. В. № 1147. / С. № 1162.	55.
41.	„ 27.	В. № 3076.	Рѣшеніе: да се панаѓуръ кои се до сада о цветима у Лозницы држао, у напредакъ сваке године о светомъ цару Константину и царици Єлени држи	56.
42.	Юлія 1	В. № 3003.	Рѣшеніе: да се управа надъ Топчидеромъ одъ Попечит. Внутрены Дѣла пренесе на Попечителство Финансіе, као и цело Економичко Оделенѣ Попечит. Внутрены Дѣла доѣе подъ Попечителъство Финансіе	56.
43.	„ 7.	В. № 3142.	Рѣшеніе: да се сви досадъ постоявши у Србіи панаѓури са странымъ есапима укину.	57.
44.	„ 9.	В. № 3231.	Рѣшеніе о новомъ расположеню срезова у окружію Пожаревачкомъ	58.
45.	„ 27.	В. № 3430.	Рѣшеніе, да се рѣшеніе одъ 4. Августа 1858. год. В. № 953. о таксама риболовнымъ укине и такса риболовна Савско-Дунавски риболова по старомъ обичаю наплаѓуе . . .	59.
46.	Августа 1.	В. № 3604.	Рѣшеніе, да се варошица Врбица у окружію крагуевачкомъ одсадъ зове „Аранѣеловацъ.“	62.
47.	Септем. 1.	В. № 3132.	Рѣшеніе, да се како роѣеня тако и имендан Княза Наслѣдника Михаила празнуе . .	63.
48.	„ 1.	В. № 3886.	Рѣшеніе, да старанѣ о обштинскимъ касама доѣе подъ управу Попеч. Финансіе . . .	64.
49.	„ 24	В. № 4378.	Рѣшеніе, да се додатакъ къ устроенію Совѣта одъ 3. Мая 1858. г. В. № 542. / С. № 471. укине . .	64.
50.	Октобр. 3.	В. № 4501.	Рѣшеніе, како да се огревъ за надлежателства набавля	65.
51.	„ 12.	В. № 4516.	Рѣшеніе коимъ се изиграванѣ лутрія забранюе	121.

Текући број.	Месецъ и датумъ.	№ акта.	ПРЕДМЕТЪ.	Страна.
	1859.			
52.	Октобр. 20.	КВ. № 4713. С. № 1775.	Законъ о наслѣдству княжеско-србскогъ престола	66.
53.	„ 21.	В. № 4759.	Рѣшеніе, да се Попечительство Просвете одъ Попечителства Правосудія одвои . . .	70.
54.	„ 21.	В. № 4782.	Рѣшеніе да се у одѣленю Санитетскомъ Попечительства Внутрены Дѣла установи една мала лабораторія	71.
55.	„ 21.	В. № 4783.	Рѣшеніе, да села Српци и Лѣшница у окружію Пожаревачкомъ доћу подъ ѕданъ срезъ и то Голубачкій	72.
56.	„ 22.	КВ. № 4803. С. № 1666.	Законъ коимъ се толкованѣ §-а 105. Зак. Граћ. одъ 14. Юнія 1845. год. В. № 858. (Зб. II. стр. 63.) заменюе.	72
57.	„ 22.	КВ. № 4804. С. № 1801.	Устроеніе Главне Управе Граћевина . .	74.
58.	„ 28.	В. № 4852.	Рѣшеніе о ћумручкой такси на провозный еспапъ	77.
59.	„ 30.	В. № 4857.	Додатакъ къ рѣшенію одъ 27. Юлія ове год. В. № 3430. о такси риболовной у окружію Смедеревскомъ	104.
60.	Новемб. 11.	В. № 5070.	Рѣшеніе: да се забрана торбареня не само на села но и на вароши распростре . .	77.
61.	„ 13.	В. № 5106.	Рѣшеніе, коимъ се издане досадъ наредбе о правопису укидаю, уколико се само односе на правописъ, и то наредба одъ 29. Декембра 1832. год. В. № 3366.; одъ 29. Марта 1850. год. В. № 186. и наредба одъ 14. Априла 1852. год. В. № 314.	78.
62.	„ 14.	В. № 5118.	Рѣшеніе о административномъ поделеню окружія крушевачкогъ по списковима а) и б)	79.
63.	„ 17.	В. № 3933.	Рѣшеніе о дужности окружны лекара .	90.
64.	„ 23.	В. № 5169.	Рѣшеніе да све варошке обштине у Србіи могу наплаћивати таксу на кланѣ свиня . .	91.
65.	„ 24.	В. № 5155.	Рѣшеніе да се членовима школске комисіе дае по ѕданъ екземпларъ одъ сваке књиге, кою е ова комисія прегледала и она трошкомъ правителственымъ печатана	91.
66.	„ 27.	В. № 5217.	Рѣшеніе, да се на скелама кое се подъ аренду даю какве зграде подигну, где ће се путници одъ зла времена моћи склонити . .	92.

Текућій број.	Месецъ и датумъ.	№ акта.	П Р Е Д М Е Т Ъ.	Страна.
	1859.			
67.	Новемб. 27.	В. № 5218.	Рѣшеніе, коимъ се општине: Стубальска, Чуковачка и остале у окружію Крагуевачкогъ упућую на уредбу одъ 17. Фебруара 1855. год. В. № 155. / С. № 86. у смотреню њіове молбе, да могу првозити преко Мораве люде у своимъ чуновима, кадъ ови иду у свое њиве и ливаде .	93.
68.	„ 27	В. № 5224.	Рѣшеніе, да се уводе и распростиру у земьи нуждни занати	94.
69.	„ 27.	В. № 5223.	Рѣшеніе, да се учительима шилѣ плата у места где они живе	94.
70.	„ 28.	В. № 5220.	Рѣшеніе о кантарима	95.
71.	„ 28.	КВ. № 5282. / С. № 2059.	Законъ, коимъ се §. 529. Зак. Грађ. допуњава на користъ наслѣдія женске деце у задруги	96.
72.	„ 28.	К. № 5273. / С. № 2096.	Законъ о вмству	97.
73.	„ 28.	КВ. № 5284. / С. № 2135.	Законъ, коимъ се додаю неки прописи §-у 169. Зак. Грађ. о туторству и старателъству.	98.
74.	„ 28.	В. № 5219.	Рѣшеніе, коимъ се укида премештай чиновника за крнвицу	104.
75.	„ 28.	В. № 5226.	Рѣшеніе, о грађеню обштински зграда у договору са дотичнимъ општинама	105.
76.	Декемб. 2.	В. № 5275.	Рѣшеніе: да се при рукополаганю свештеника єдинстено пази на морално владанѣ и способность, и да се лице чина како се рѣаво владаю	99.
77.	„ 2.	В. № 5277.	Рѣшеніе: да у єдномъ надлежелству немогу быти у єдно исто време чиновницы два сродника до другогъ степена заключително . .	100.
78.	„ 2.	В. № 5280.	Рѣшеніе: да се при црквама удалѣнымъ одъ села сараде кућице где бы се народъ одъ зла времена могао склонити	100.
79.	„ 2.	В. № 5278.	Решеніе: да се купи порезъ у време у кое и до садъ, а не као што є народна скупштина предложила	101.
80.	„ 2.	В. № 5276.	Рѣшеніе: да се одсадъ кондуитлисте чиновника у свакомъ надлежателству явно држе.	101.
81.	„ 2.	В. № 5274.	Рѣшеніе: да се несуди колегіялно при полицайнымъ властима, као што є народня скупштина предложила, но да се остане при досадашньимъ прописима	105.

Текући број.	Месецъ и датумъ	№ акта.	ПРЕДМЕТЪ.	Страна.
	1859.			
82.	Декемб. 3.	В. № 5285.	Рѣшеніе, да се централно правителство непремешта у Крагуевацъ, као што е народна скупштина изавила желю, но да остане у Београду	102.
83.	„ 7.	В. № 5361.	Рѣшеніе, да се укине такса за разрешенѣ одъ брачногъ оглашиваня прописана уредбомъ одъ 20. Марта 1853. год. В. № 280. / С. № 257.	102.
84.	„ 7	В. № 3998.	Рѣшеніе, да се управа надъ полугимназіомъ теразискомъ одвои одъ управе гимназиске	103.
85.	„ 8.	В. № 5215.	Рѣшеніе, да се жители извань села нестанюю	112.
86.	„ 12.	КВ. № 5441. / С. № 2283.	Устроеніе трговачкогъ суда	107.
87.	„ 15.	В. № 5436.	Рѣшеніе, да се учительима дае плата као што е и за чиновнике наређено	114.
88.	„ 18.	В. № 5475.	Рѣшеніе, коимъ се поостирава рѣшеніе одъ одъ 26. Септембра 1848. год. В. № 1397. да чиновници никакву трговину водити немогу . .	106.
89.	„ 18.	КВ. № 5515. / С. № 2296.	Уредба, коіомъ се преиначава и допунява уредба о кошевима одъ 22. Октобра 1854. године. В. № 974. / С. № 346.	112.
90.	„ 18.	В. № 5468.	Рѣшеніе, да се поостре закони о хуленю и псованю вере и т. д.	115
91.	„ 18.	В. № 5472.	Рѣшеніе, да кметови и среске старешине немогу узимати подъ интересъ обштинске новце нити ій другоме дати безъ одобреня свію обштинара	116.
92.	„ 18.	В. № 5473.	Рѣшеніе, да такса за превозъ на унутрашньимъ скелама остане по доякошнѣмъ размеру и да скелеціе брзо и точно свою дужность извршую	116.
93.	„ 18.	В. № 5224.	Рѣшеніе, да се народъ на правленѣ путова употреблява кадъ найманѣ посла има . .	117.
94.	„ 19.	В. № 5474.	Рѣшеніе, о правопису, коимъ се обяснява рѣшеніе одъ 13. Новембра В. № 5106. . . .	118.

Текући број.	Месецъ и датумъ.	№ акта.	ПРЕДМЕТЪ.	Страна.
	1859.			
95.	Денемб. 19.	В. № 5217.	Рѣшеніе, коимъ се нека села у окружію Крагуевачкомъ стављаю подъ друге срезове .	118.
96.	„ 19.	В. № 5223.	Рѣшеніе о печатаню и наплаћиваню коншкрипціоны протокола	119.
97.	„ 21.	В. № 5218.	Рѣшеніе, да се наплаћуе нека такса на калдрму у Београду	120.
			ДОДАТАКЪ.	
98.	Юнія 4.	В. № 2591.	Представничества Княжескогъ саобштенѣ высочайшегъ наређеня, коимъ се постоявше титуле званичника државны укидаю	122.

СПИСАКЪ

Села и Срезова Окружія Крагуєвачкогъ.

(По превисокомъ Решеню одъ 17. Юнія 1859 год. В. № 2869.)

Брой	Назывъ срезова и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцеларіе.	
	I. СРЕЗЪ КРАГУЄВАЧКІЙ. (Канцеларія у Крагуевцу.)				
1	Десимировацъ	52	61	1	
2	Поскурица	37	51	1	
3	Опорница	28	33	1	
4	Церовацъ	51	68	1½	
5	Драча	55	66	2	Села одъ броя 1. до 23. узета су изъ доякошнѣгъ среза Гружанскогъ.
6	Пријаворъ Драчкій . . .	12	10	3	
7	Дреновацъ	17	20	2	
8	Дивостиниъ	22	27	1½	
9	Бальковацъ	51	51	1	
10	Белошевацъ	60	60	1	
11	Пчелице	34	34	1	
12	Станови	22	22	1	
13	Грошница	152	152	1½	
14	Ердечъ	24	20	1	
15	Виньиште	35	39	1½	
16	Голочело	36	35	2	
17	Драгобраћа	41	36	1½	
18	Ђури-село	18	13	2	
19	Корићани	36	35	1	
20	Горнѣ Грбице	35	42	3	
21	Донѣ Грбице	80	109	2½	
22	Шљивовацъ	34	48	2	
23	Поязитово	60	80	3	
24	Теверичъ	23	27	½	

Број	Назив срезова и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа	Порески глава	Сатій до Среске канцелар.	
25	Трмбась	42	36	1/2	Села одъ броя 24. до 47. изъ доякошнѣгъ су среза Лепеничкогъ.
26	Букоровацъ	42	58	1	
27	Мечковацъ	30	34	3/4	
28	Маршинѣъ	73	88	1 1/2	
29	Ябучѣ	15	15	1 1/2	
30	Горнѣ Комарице . . .	59	76	2	
31	Донѣ Комарице	74	60	3	
32	Ботунѣ	69	89	2	
33	Прняворъ	21	26	2 1/2	
34	Кормань	42	55	1 1/2	
35	Ресникъ	142	177	2	
36	Пусто село	26	24	1 1/2	
37	Милатовацъ	17	23	2	
38	Іовановацъ	80	96	1	
39	Петровацъ	60	73	1	
40	Цветовацъ	63	72	1 1/2	
41	Лужница	106	155	2 1/2	
42	Ловци	71	83	3 1/2	
43	Стрижило	62	66	3 1/2	
44	Домузъ-потокъ	158	201	4	
45	Жировница	76	96	3 1/2	
46	Кіево	48	63	3 1/2	
47	Доброводица	42	46	3 1/2	
48	Багрданъ	66	76	4 1/4	
	Сума .	2472	2927	—	
	II. СРЕЗЪ ГРУЖАНСКІЙ. (Канцеларія у Книћу 4 сата далеко одъ Крагуевца.)				
1	Книћъ	155	157	—	
2	Грабовацъ	80	74	1	
3	Драгушица	21	25	1	
4	Честинъ	95	98	2	

Број.	Назив села и среза.	Има.			Примѣтбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцелар.	
15	Волуякъ	64	76	1½	срезу Левачкомъ.
16	Пульци	61	95	1½	
17	Жупанѣвацъ	56	83	1½	
18	Надрлѣ	31	40	2	
19	Сибница	84	88	1½	
20	Малешево	16	21	1	
21	Мотрићъ , ...	27	47	½	
22	Комаране	27	31	½	
23	Баре	15	18	½	
24	Богальица	51	62	1½	
25	Доброселица	20	26	1½	
26	Силѣвица	46	60	1	
27	Превештъ	57	71	1½	
28	Калудра	55	83	1¼	
29	Леповвићъ	50	58	1¾	
30	Пряворскій Каленићъ .	21	28	2	
31	Шљива	13	18	2½	
32	Опарићъ	120	163	2	
33	Риляцъ	58	74	2	
34	Божуревацъ	30	38	2	
35	Мала Сугубина	49	58	2¼	
36	Руишникъ	26	29	2½	
37	Міяйловацъ	45	49	2½	
38	Раинацъ	58	75	4	
39	Лободеръ	16	14	3½	
40	Доньій Дубичъ	16	20	3	
41	Горньій Дубичъ	20	29	2½	
42	Грабовацъ	69	80	4½	
43	Пряворъ Любостинскій .	38	37	4	
44	Планиница	34	37	3½	
45	Богданѣ	73	82	4	
46	Медвеђа	275	318	4	
47	Велика Дренова	263	325	4	
48	Польна	124	147	2½	
	Главна сума	2920	3627		

По новомъ распореду.

Брой	Назив срезова	Има			Примѣтбе.
		Села	Кућа	Порески глава	
I.	Срезъ Беличкій . . .	53	2451	2890	
II.	„ Темнићскій . . .	43	3084	3599	
III.	„ Левачкій	48	2920	3627	
	Сумма .	144	8455	10.116	
	У вароши Ягодини има.		930	778	
	тако у целомъ окружію		9385	10.894	

По старомъ распореду.

Брой.	Назив срезова.	Има			Примѣтбе.
		Села.	Кућа.	Порески глава.	
I.	Темнићскій	63	4112	4848	
II.	Левачкій	18	4343	5266	
	Сума .	144	8455	10.116	

Брой.	Назив срезова и села.	Има.			Примѣтбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцелар.	
	II. СРЕЗЪ ТЕМНИЋСКІЙ. (Канцеларія у Варварину, 6 сатій одъ Ягодине удаљена.)				
1	Варваринъ	116	146	—	
2	Секуричъ	122	141	3	
3	Рашевица	124	129	$2^1/_2$	
4	Поточацъ	110	111	2	
5	Свойново	77	87	$1^3/_4$	
6	Обрежъ	221	271	$1^1/_2$	одъ броя 1. до
7	Бачина	182	233	1	
8	Церница	32	43	$1^1/_2$	31. села су изъ
9	Избеница	42	47	$1^1/_2$	доякошнѣгъ
10	Орашѣ	50	61	$1^1/_2$	среза Темнић-
11	Толѣвацъ	60	64	$2^1/_2$	
12	Пайковацъ	15	14	2	скогъ.
13	Доньій Крчинъ	39	44	$2^3/_4$	
14	Горньій Крчинъ . . .	18	21	$2^3/_4$	
15	Карановчићъ	44	56	3	
16	Мала Крушевица . . .	28	29	$3^1/_2$	
17	Катунъ	159	202	$^1/_2$	
18	Маскаре	87	100	$^1/_2$	
19	Бошняне	120	153	1	
20	Падежъ	46	51	$1^1/_2$	
21	Вратаре	40	49	$1^1/_4$	
22	Шанацъ	76	93	$2^1/_4$	
23	Ясика	99	92	3	
24	Гавезъ	8	11	$2^3/_4$	
25	Велика Крушевица . . .	49	53	3	
26	Срнѣ	34	41	3	
27	Кукльинъ	103	166	$3^3/_4$	
28	Бела Вода	126	145	4	
29	Брайковацъ	37	45	4	

Број	Назив срезова и села.	Има			Примедбе.
		Кућа	Порески глава	Сатій до среске канцелар.	
30	Конюси	130	140	4½	
31	Любава	66	53	4½	
32	Лазаревацъ	48	54	4	
33	Парцане	33	45	2½	
34	Глобаре	47	53	2½	Одъ броя 40. до 43. села су изъ доякошнѣгъ среза Левачкогъ.
35	Шашиловацъ	20	22	2½	
36	Каменаре	17	18	3	
37	Крвавица	44	54	2½	
38	Залоговацъ	54	72	2	
39	Мареново	20	17	2½	
40	Милутовацъ	147	151	4	
41	Страгаре	59	66	4¼	
42	Мала Дренова	58	64	4½	
43	Селиште	77	92	4¾	
	Главна сума	3084	3599	—	
	III. СРЕЗЪ ЛЕВАЧКІЙ. (Канцеларія у Рековцу, 4 сата одъ Ягодине удалѣна.)				
1	Рековацъ	84	95	—	
2	Крушевица	47	60	¼	
3	Вукмановацъ	71	95	1¼	
4	Рабеновацъ	19	27	1	
5	Горня Сабанта	91	102	2½	
6	Доня Сабанта	69	107	2	
7	Ратковићъ	102	115	1½	Ова су сва села, одъ 1. до 48. броя, и до сада была у
8	Велика Сугубина . . .	57	64	2	
9	Пчелица	106	138	1½	
10	Дулеии	31	46	1½	
11	Течићъ	53	69	¾	
12	Кавадарь	59	81	¾	
13	Белушићъ	81	97	2	
14	Брановацъ	42	51	1¾	

СПИСАКЪ

Села и Срезова Окружія Ягодинскогъ.

(По превысокомъ решеню одъ 17. Юнія 1859. год. В. № 2870.)

Брой	Назывъ среза и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцеларіе.	
	I. СРЕЗЪ БЕЛИЧКІЙ. (Канцеларія у Ягодини.)				
1	Копривница	63	56	2½	Одъ броя 1. до 23. села су доякошнѣгъ среза темнићскогъ.
2	Д. Рачникъ	51	61	2	
3	Ланиште	135	179	1¼	
4	Рибникъ	31	36	1	
5	Буковче	34	35	¾	
6	Панѣвацъ	80	116	1	
7	Рибаре	175	220	¾	
8	Ракитово	42	56	¾	
9	Праћина	104	132	1	
10	Миятовацъ	69	93	1¼	
11	Маюръ	96	107	1	
12	Бресѣ	23	26	1	
13	Главинци	31	32	1	
14	Коларе	32	33	1¼	
15	Драгошевацъ	41	54	2	
16	Пряворъ Ивковачкій .	9	10	2½	
17	Беочићъ	45	47	3	
18	Остриковацъ	61	69	1	
19	Доньій Іовацъ	113	120	1½	
20	Горньій Іовацъ	33	38	1¾	
21	Синьій Виръ	26	26	2	
22	Дворица	23	31	2¼	
23	Црешнѣвница	45	45	2½	
24	Трнава	33	37	¾	Одъ броя 24.

Број.	Назив Села и Среза.	Има.			Приметбе.
		Кућа.	Пореских глава.	Сатій до срезске канцелар.	
25	Винорача	45	64	$^1/_2$	до 53. узета су села одъ доякошнѣгъ среза Левачкогъ.
26	Драгоцветъ	97	97	1	
27	Међуречь	42	53	$1^1/_2$	
28	Горньій Рачникъ . . .	31	35	2	
29	Врановацъ	30	45	2	
30	Донѣ Штиплѣ	36	44	$1^3/_4$	
31	Горнѣ Штиплѣ	29	30	2	
32	Сіоковацъ	37	39	$1^1/_2$	
33	Деоница	46	51	$1^1/_4$	
34	Црнча	47	52	2	
35	Каленовацъ	19	15	$2^1/_4$	
36	Волявче	23	33	$^1/_2$	
37	Ковачевацъ	17	19	$1^1/_4$	
38	Шулковацъ	70	80	$1^1/_2$	
39	Шантаровацъ	67	84	$1^3/_4$	
40	Бунаръ	39	54	2	
41	Врба	25	28	$2^1/_4$	
42	Лукаръ	15	17	$2^1/_4$	
43	Прияворъ Іошаничкій . .	8	11	2	
44	Лозовикъ	31	40	$2^1/_4$	
45	Белица	47	57	$2^1/_2$	
46	Мишевићъ	27	34	$2^1/_2$	
47	Медовацъ	18	21	$2^1/_2$	
48	Топола	7	6	$2^1/_2$	
49	Лоћике	82	87	3	
50	Цикотъ	40	44	3	
51	Урсуле	35	41	$2^1/_2$	
52	Ломница	23	31	3	
53	Слатина	16	19	3	
	Главна сума	2451	2890	—	

СПИСАКЪ

Села и Срезова Окружія Пожаревачкогъ.

(По превысокомъ решеню одъ 9. Юлія 1859. год. В. № 3231.)

Брой	Назив срезa и села.	Има			Примѣтбе.
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцеларіе.	
	I. СРЕЗЪ ГОЛУБАЧКІЙ. (Канцеларія у Голубцу, 7 сатій далеко одъ Пожаревца.)				
1	Голубацъ	131	164	—	
2	Брньица	41	43	1	
3	Добра	123	139	6	Села одъ бр.
4	Малошево	41	51	½	1. до 24., и она
5	Двориште	54	53	1	подъ бр. 27. и 28.
6	Усіе	27	40	½	была су до садъ
7	Кривача	50	55	1½	у срезу Речко-
8	Доня Крушевица	53	69	1½	Звиждскомъ.
9	Бикотинацъ	95	140	1½	
10	Воилово	64	76	½	
11	Мрчковацъ	54	71	1½	
12	Радошевацъ	53	61	½	
13	Пониква	17	22	1	
14	Винце	40	67	1	
15	Пожежена	105	165	2	
16	Кудрежъ	38	50	1	
17	Снеготинъ	47	56	1½	Села подъ бр.
18	Сладинацъ	36	45	½	25. и 26. узета
19	Бикинѣ	48	67	1	су изъ досад.
20	Бѣричъ	65	97	1	среза Рамско-
21	Милѣвићъ	74	98	1½	Пекскогъ.
22	Зеленикъ	53	58	2½	
23	Житковица	22	28	2	
24	Душманиће	23	26	2½	

Број.	Назив Села и Среза.	Има.			Примѣтбе.
		Кућа.	Пореских глава.	Сатій до срезске канцелар.	
25	Кленѣ	58	92	1½	
26	Шуванѣе	43	60	2	
27	Српце	40	45	3	
28	Вуковиѣе	77	91	2½	
	Главна сума	1572	2029	—	
	II СРЕЗЪ ЗВИЖДСКІЙ. (Канцеларія у Г. Крушевици, одъ Пожаревца 9 сатій далеко.)				
1	Горня Крушевица . .	156	186	—	Села одъ бр. 1. до 11. была су у досад. срезу Речко-Звижд-скомъ, а по-следня три — подъ броевима 12. 13. и 14. — узета су изъ досад. ср. Рам-ско-Пекскогъ.
2	Турія	110	141	1½	
3	Ракова Бара	99	128	2	
4	Дубока	330	400	2	
5	Буковска	76	101	1½	
6	Волуя	130	139	2	
7	Нересница	239	278	1½	
8	Кучаиа	76	97	¾	
9	Церовица	29	33	¾	
10	Кзона	112	128	½	
11	Лѣшница	44	50	2½	
12	Сеиа	39	47	2½	
13	Мишлѣновацъ	101	119	3	
14	Мустапиѣъ	168	218	3½	
	Свега . . .	2709	2065	—	

Број.	Називъ срезова и села.	Има.			Примѣтбе
		Кућа.	Порески глава.	Сатій до среске канцелар.	
	III. СРЕЗЪ МЛАВСКІЙ. (Канцеларія у Свиня 7 сатій одъ Пожаревца далко.)				
1	Свиње	188	225	—	
2	Стамница	190	235	1½	
3	Мало Лаоле	74	83	1	
4	Бистрица	108	126	1	
5	Шетонѣ	154	178	1½	
6	Црлѣице	117	136	3	
7	Ждрело	150	189	2	
8	Каменово	134	166	1	
9	Лесковацъ	62	76	½	
10	Рашанце	203	241	2	
11	Старчево	106	133	1½	Ова су сва села и до садъ была у срезу Млавскомъ.
12	Трновче	102	131	1	
13	Велико Лаоле	183	245	1	
14	Крвія	87	93	1	
15	Витовница	77	89	2	
16	Вошановацъ	51	66	2	
17	Златово	45	68	4	
18	Ћовдинъ	127	155	2½	
19	Рановацъ	301	373	2½	
20	Мелница	221	266	1¾	
21	Табановацъ	99	126	1	
22	Дубочка	150	160	1	
23	Кнежица	118	156	1	
24	Орешковица	103	120	2	
25	Везичево	46	56	3	
26	Буровацъ	83	97	1½	
27	Бусуръ	119	148	3	
28	Клаудово	116	134	2	
29	Мало Црниће	91	120	5	
30	Калиште	68	87	4	
31	Батуша	76	94	4½	

По новомъ распореду.

Брой	Назив срезова	Има			Примѣтбе.
		Села	Кућа	Порески глава	
I.	Срезъ Голубачкій . .	28	1572	2029	
II.	„ Звиждскій . . .	14	1709	2065	
III.	„ Млавскій . . .	38	4570	5640	
IV.	„ Моравскій . . .	44	4711	5967	
V.	„ Омольскій . . .	17	1737	2266	
VI.	„ Рамскій	40	3578	4855	
	Сумма .	181	17.877	22.822	
	У вароши Пожаревцу има		803	976	
	тако в у целомъ окружію		18.680	23.798	

По старомъ распореду.

Брой.	Назив срезова.	Има			Примѣтбе.
		Села.	Кућа.	Порески глава.	
I.	Срезъ Млавскій . . .	38	4570	5640	
II.	„ Моравскій . . .	44	4711	5967	
III.	„ Омольскій . . .	17	1737	2266	
IV.	„ Рамско-Пекскій .	45	3987	5391	
V.	„ Речко-Звиждскій .	37	2872	3558	
	Сума .	181	17.877	22.822	